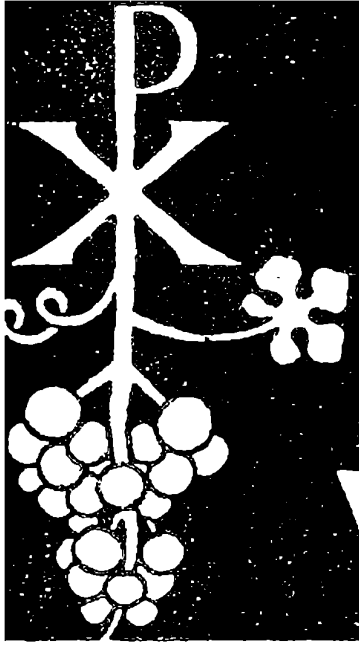

VINICE PÁNĚ

Zjevení Panny Marie ve Fatimě

Poloha a dějiny Fatimy. - Postup šesti zjevení. - Sluneční zázrak. - Ohlas událostí fatimských v Portugalsku. - Zásah církevní autority. - Zázračný pramen. - Konečné církevní uznání. - Pouti ve Fatimě.

ROČNÍK ŠESTÝ, ČÍSLO 1-2

V PRAZE-DEJVICÍCH 676

VINICE PÁNĚ 1935

náboženský věstník

Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Antonín Stříž, *v Praze-Dejvicích 676. - Vychází měsíčně kromě prázdnin. - Celoroční předplatné 10 Kč, jednotlivá čísla po 1 Kč. - Tiskem Průmyslové tiskárny v Praze. - Úprava Břetislava Štorma. - Platí se připojenou složenkou, číslo šekového konta 45.648. - Novinová sazba povolena řed. pošt. a tel. v Praze č. 91.599-VII-1935. Podávací poštovní úřad Praha 47.*

REDAKCE A ADMINISTRACE

V PRAZE-DEJVICÍCH 676 (SADOVÁ 3.)

Čtěte, uvažujte a usuďte,

nesluší-li se, aby zjevení Panny Marie ve Fatimě, jež se událo v naší době a právě pro naši dobu je určeno, vešlo u nás ve všeobecnou známost?

Nebylo by úžasně smutné, aby projev Královny nebeské zůstal u nás neznám, zatím co frázovité projevy chvilkově figurujících veličin bývají rozšířeny v nejbližších hodinách rozhlasem a tiskem po celém světě?

Vykonejte rozhlasovou službu Panně Marii a rozšiřte „Vinici Páně", v níž o tomto významném zjevení pojednáváme, mezi všemi známými, aby tato povzbuzující zvěst pronikla do všech rodin a způsobila tytéž blahodárné účinky jako v Portugalsku.

V příštím čísle bude otištěn pastýřský list J. Ex. biskupa José Correia da Silva z Leirie, jímž zjevení uznána věrohodnými, a vylíčeny budou další osudy pasáčků fatimských.

Cena tohoto dvojčísla 2 Kč. Při odběru většího počtu výtisků sleva.

Prosíme: pošlete hned předplatné, abychom mohli stanoviti výši nákladu pro další čísla.

náboženský věstník

ročník šestý

Pořádá a vydává

Antonín Stříž

1935

v Praze-Dejvicích 676

Obsah:

Zjevení Panny Marie ve Fatimě. *A. Stříž.* 1

Osudy dítek fatimských 65

K otázce stigmat. *C. A. Kneller S. J.* 113

Biskup strhující nemravné plakáty 127

Zprávy z La Saletty 128

Skrytý život sv. Bernadety, pasačky lurdské. *P. Lemaitre.* 129

Výmysly o Terezii Neumannové 192

Můj nejvěrnější přítel. *Francis P. Le Buffe* 193

Terezie Neumannová poznává krev Kristovu z vídeňské klenotnice 229

Hrobní plátno Kristovo ve vidění A. K. Emmerickové 230

Sesazení techniky. *Jindřich Schubiger.* 235

Pius XI. podle úsudku nekatolíků 240

Obrázky z misií: Odveta Panny Marie. Pod zuby šelem. Dítě proti lvu. Křest z mrtvých vzkříšeného. 241

Pozoruhodné okolnosti svatořečení Johna Fishera a Tomáše Mora 253

Kdy může lékařská věda uznati uzdravení za zázračné 256
Boje o La Salettu: I. První přestřelky. II. Incident arský. *Louis Carlier.* 257
Prosebníci noci. *Jetřich Lipanský.* 299
Bývalý čínský ministerský předseda katolickým knězem 307
Čang-Kaj-Šek o Nové Číně a křesťanství 309
Zpověď a moderní péče o zdraví 311
Veš v kožiše 313
Význam latiny pro misionáře 315

V úpravě Břetislava Štorma tiskla písmem Baskervill Průmyslová tiskárna v Praze

PANNA MARIA FATIMSKÁ

Socha posvěcená Sv. Otcem Piem XI.

Zjevení Panny Marie ve Fatimě.

Již třetí rok zuřila světová válka, ničíc životy a šíříc utrpení a bídu. Obzory chmurně zataženy, napětí místo aby povolovalo, ještě více se zostřovalo, mírové pokusy ztroskotaly, po smutném dnešku následoval ještě smutnější zítřek. Kdo může pomoci?

Věřící volali k Bohu o vysvobození z útrap, ale mnoho jich rouhavě prohlašovalo: „Kdyby Bůh *byl*, kdyby byl všemohoucí a dobrotivý, nemohl by patřiti na všecky ty trýzně a nespravedlnosti a zasáhl by."

Bůh není původcem zla. Lidé ho vypověděli ze světa. Neslibovali již mnoho let před válkou, že vytvoří na zemi nový ráj, říši volnosti a blahobytu, ovšem bez Boha a jeho zákonů? Usilovali o to. A co vytvořili? Nové peklo.

Maria, Pomocnice křesťanů, zjevivši se plačící na La Salettě, pravila: „Chci-li, aby můj Syn vás neopouštěl, musím ho prositi bez ustání." Jistě i v těch smutných dnech prosila bez ustání. Pomáhala těm, kteří se k ní s důvěrou utíkali. Dosvědčili to mnozí, kteří po návratu z bojiště spěchali na posvátná místa mariánská, aby tam splnili své sliby za poskyt-

nutou pomoc a záchranu. Kolika duším přispěla, aby cestou utrpení se vrátili k Bohu a zachráněni byli z nebezpečí věčné záhuby v přístavu Církve vítězné, o tom teprve na věčnosti se dozvíme.

Když tíseň byla největší, Maria Panna ukázala se viditelně na zemi, aby věřícím dodala mysli a ukázala jim zbraň, která je nejmocnější a zaručuje vítězství.

Zjevila se opodál válečného hluku, znenadání, opět prostým dítkám, jako na La Salettě a v Lurdech, aby zahájila tichý, ale nejúčinnější a vítězný útok proti temným mocnostem a zachránila Evropu před nebezpečím, jež jí hrozilo od východu. Právě v té době totiž v Rusku vybujelo dračí símě bolševismu, způsobilo rozklad národa, a s nenávistnými hesly boje proti Bohu, proti Kristu a proti veškerému mravnímu řádu vlny tohoto rozvratného hnutí hrozily zachvátiti všecky země křesťanské kultury.

Tu na protilehlé straně, na nejzazším západním konci vystupuje Ta, která při své nadzemské něžnosti je „hrozná jako šik vyzbrojený k boji“, která „sama jediná všecka bludařstva zničila na veškeré zemi“, svolává své věrné a dává povel k útoku.

Zbraň, kterou podává svým dítkám, je tak prostá, jako prak s oblásky, jímž David

porazil obra Goliáše, a stejně účinná. Je to svatý růženec.

V pohromách, jež způsobili Albigenští ve 13. století a za nájezdů tureckých v 16. věku právě růženec se osvědčil jako nejúčinnější zbraň. A ve 20. věku Matka Boží nenalezla proti zlu lidsky nepřemožitelnému vhodnější zbraně než opět modlitbu sv. růžence.

Nemůžeme zvážiti hodnotu modliteb, jež vyřinuly ze srdcí lidských na podnět Svaté Panny. Jisto je, že na miliony růženců bylo pomodleno v prvních letech po zjevení na posvátném místě ve Fatimě, a to s úpěnlivou vroucností a se slzami. A co modliteb jinde po celém světě na podnět Svaté Panny Fatimské! To nesporně byla značná dávka, kterou Matka Páně mohla přiložiti k svým přímluvám na váhu Boží, aby Milosrdenství převážilo Spravedlnost. S druhé strany je jisto, že do roka po zjeveních fatimských nastal konec války, a mor bolševismu, byť zachvátil jednotlivé země, přece nezpůsobil úplného rozvratu.

Avšak zjevení fatimská jsou významná také pro jiné projevy, jež tam učinila Svatá Panna. Milující dítě ulpívá na rtech milované matky, když k němu hovoří. Neměli bychom i my dychtivě naslouchati slovům své nebeské Matky, když nás občas poctí svou návštěvou?

První zprávu o zjeveních fatimských jsme podali ve „Vinici Páně“ r. 1931. Rozšířila se v několika tisících výtisků. Je však potřebí oživiti zájem o Fatimu a podati důkladnější a zevrubnější zprávu o události tak významné. Posloužily nám k tomu spisy: Visconde de Montelo: „As grandes Maravilhas de Fatima“ (Lisboa 1927), P. Luigi da Fonseca S. J. (profesor papežského Biblického ústavu v Římě): „Le Meraviglie di Fatima“, Dr. Ludwig Fischer: „Fatima, das portugiesische Lourdes“ a „Fatima im Lichte der kirchlichen Autorität“ (Fatima-Verlag, Bamberg) a měsíčník fatimský „Voz da Fatima“.

Již předem připomínáme, že zjevení fatimská byla církevní autoritou uznána za nadpřirozená a věrohodná a že tudíž nikdo není oprávněn brániti, aby též za pravá a věrohodná byla uznávána.

Poloha a dějiny Fatimy.

Asi 100 km na sever od Lisabonu, téměř v zeměpisném středu Portugalska, ale blíže k moři, skrývá se mezi výběžky pohoří Serra de Aire městečko Fatima. Jeho původ i název připomíná dobu panství maurského na Pyrenejském poloostrově. Podle pověsti udatný Don Gonçalo Hermingues r. 1158 udeřiv na

družinu Maurů, v níž mezi jinými ženami a dívkami byla též dcera arabského valiho Fatima, vyžádal si za odměnu od krále Alfonsa Henriquesa onu dívku za choť. Král svolil s podmínkou, přivolí-li dívka a přestoupí-li na katolickou víru. Fatima souhlasila. Byla poučena u víře a při křtu přijala jméno Oureana. Slavil se sňatek, při němž král daroval statečnému Donu Gonçalovi svatebním darem ves Abdegas, jež od toho dne dostala jméno Oureana, dnešní Ourèm.

Ubíhala léta za neustálých bojů s musulmany. Oureana zemřela v rozkvětu mládí a rytíř Gonçalo, sklíčený hořem z její ztráty, hledal útěchy v náboženství. Vstoupil do kláštera ve velkém opatství sv. Bernarda v Alcobaçe, vystavěném tehdy králem Alfonsem 30 km od Ourèmu.

Po několika letech opat onoho kláštera dal přenésti pozůstatky kněžny Oureany na území vzdálené 6 km od Ourèmu, kdež dal postaviti ke cti Panny Marie kostel s klášteříkem. Od té doby území to slulo *Fatima.*

Klášter se udržel až do konce 16. století, kostelík stojí dosud, ale dějinný význam Fatimy mizel a zanikal. Před nějakými dvaceti lety nebylo jméno to známo ani důkladným znalcům zeměpisu.

Okolní krajina však přece náleží v historii

mezi nejproslulejší místa poloostrova Pyrenejského.

Tam ve 12. století bylo jeviště válečných událostí, jež zjednaly Portugalcům slávu jakožto rytířům Kristovým v boji proti půlměsíci. Tam o vigilii Nanebevzetí v r. 1385 král Jan I. a blažený Don Nuno Alvares Pereira, národní hrdina portugalský, s pouhou hrstkou mužů, ale s mocnou ochranou Panny Marie porazili silné vojsko, jež sebral král kastilský, aby vtrhl do Portugalska. Na památku toho významného vítězství, jež zajistilo nezávislost a umožnilo budoucí rozpětí Portugalska, král Jan dal postaviti velkolepý chrám *Naší Paní Vítězné* s klášterem, pravý skvost umění gotického a svěřil jej otcům dominikánům.

Zvláštní snahou horlivých řeholníků bylo rozšířiti mezi okolním obyvatelstvem pobožnost sv. růžence. Tato pobožnost se v lidu tamním tak zakořenila, že až podnes se netoliko pěstuje v každé rodině, ale i děti ji pravidelně konají. Tato úcta k svaté Panně byla tedy vhodnou přípravou na zvláštní milost, kterou poctila Maria onen zapadlý kraj.

Místo zjevení.

K velikým zjevením minulého století roku 1846 a 1858 zvolila si Matka Boží místa pů-

vabná krásou okolní přírody: výšinu La Saletskou, velebně se vypínající ve věnci strmých hor, idylickou jeskyni ve skále Massabielské nad proudem řeky Gavy. Tentokrát vyvolila místo docela všední, jednotvárné, kde nic neupoutá zraků návštěvníka. U Fatimy se sice zelenají vinice a ovocné sady na polích, ale dále až k místu zjevení je pouhý suchopár, jen zakrnělé křoví roste na písčité a kamenité půdě, nuzně porostlé travou. Místo, kde se událo zjevení, sluje *Cóva da Iría*. Cóva je škeble, problubeň, dolina. Má totiž útvar propadliny, rozlehlého přirozeného amfiteatru v průměru asi 500 metrů. Budeme je nazývati *Dolina Iría*. Je vzdálena 3 km od Fatimy.

První zjevení 13. května 1917.

Dne 13. května 1917 tři dítky z vesničky Aljustrel, přifařené k Fatimě, zahnaly své stádečko ovcí do Doliny Iría, kdež byla pastvina jejich příbuzných. Byli to *František Marto*, devítiletý, jeho sedmiletá sestřička *Hyacinta* a jejich desetiletá sestřenice *Lucie*. Žádné z dítek neumělo číst a psát. Jen Lucie byla u prvního sv. přijímání.

Kolem poledne děti poklekly do trávy a pomodlily se, jak bylo jejich obyčejem, rů-

ženec. Potom, nespouštějíce očí s oveček, vrátily se k své oblíbené hře: stavěly si domeček z kamenů, jež nanosily z úbočí, vzdáleného na několik kroků odtud, kde později položeny základy basiliky. Sotva se daly do díla, z čista jasna kmitl se jim před zraky svit blesku. Dítky vyděšeny rozhlížely se po nebi, leč na celé obloze nebylo mráčku a slunce jasně zářilo.

„Možná že za horou se kupí bouřlivé mraky," prohodila Lucie a navrhovala: „Lépe bude, vrátíme-li se domů."

Obě mladší děti, ještě více ustrašené, souhlasily a sestupujíce z úbočí, hnaly před sebou své ovce. Jakmile sešly doprostřed doliny, právě tam, kde později vyprýštil zázračný pramen, nový blesk, ještě prudší, šlehl jim do očí a přirazil je k zemi. Projelo jimi tajemné zamrazení a tázavě pohleděly na sebe. Náhle však jakoby následujíce téhož popudu, pohlédly napravo a zcela blízko na dubovém zeleném keříku spatřily překrásnou Paní, všecku ozářenou, jasnější než slunce.

Dvojnásob se uleknuvše, chystaly se na útěk. Ale Paní půvabným pokynem je uklidnila a řekla:

„*Nebojte se. Neudělám vám nic zlého.*"

Tu dítky zůstaly u vytržení a pozorovaly. Zázračná Paní zdála se býti ve věku od

RUD·ADÁMEK

patnácti do osmnácti let. Šat bílý jako sníh, spjatý u krku zlatou sponou, splýval jí až k nohám, jež se jen zlehka dotýkaly dubového listí. Téměř celé tělo i s hlavou bylo zahaleno pláštěm, rovněž bělostným a zlatě vyšívaným. Z rukou, sepjatých na prsou, visel růženec ze zrnek bílých jako perly, zakončený křížkem z kaleného stříbra. Obličej, jehož rysy byly nejčistší a neskonale jemné, byl věnčen zlatozáří v podobě slunce, ale jevil se na něm jakýsi nádech zármutku.

Lucie si dodala odvahy a tázala se:

„Z kterého kraje jste?“

„*Mým krajem je nebe*,“ odvětilo Zjevení.

„A proč jste sem přišla?“

„*Přišla jsem vás požádat, abyste sem přicházely v tuto hodinu každého třináctého dne v měsíci šestkrát za sebou. V říjnu vám povím, kdo jsem a čeho si od vás přeji.*“

„Přicházíte tedy z nebe... A což já, přijdu také do nebe?“ ptala se ještě Lucie.

„*Ano*,“ odvětila Paní.

„A Hyacinta?“

„*Také přijde.*“

„A František?“

Tu oči krásné Paní se obrátily přísněji na chlapce, utkvěly na něm s výrazem dobroty a zároveň mateřské výčitky:

„Také přijde; ale musí se dříve pomodlit mnoho růženců.“

Na novou otázku Luciinu, jakého údělu se dostalo dvěma hošíkům nedávno zemřelým, Paní odpovídá, že jeden je v ráji, druhý ještě v očistci. Poté doporučuje dětem, aby se modlily růženec vždycky tak zbožně, jako právě před chvílí. Po těch slovech se vzdalovala směrem k východu. Nezdálo se, že by kráčela, nýbrž vznášela se zcela zpříma, až zmizela ve světle slunečním.

Probravše se z vytržení, dítky na sebe patřily spokojeně a vyměnily si první dojmy. Všecky tři viděly Zjevení dokonale, ale František byl slyšel jen hlas Luciin a ani nepozoroval, že krásná Paní mluvila. Hyacinta slyšela všecko zřetelně, ale nezúčastnila se rozmluvy. Jen Lucie sama udržovala rozhovor, jenž potrval asi deset minut.

Ale co stádo...? Na ně byly děti zapomněly. Ohlédnuvše se kolkolem, byly nemile překvapeny, vidouce, že ovečky byly se zatím zaběhly pást na políčko hrachu, přivábeny útlými bylinkami. Rychle běžely odehnat je a poté chtěly zjistit, jakou škodu ovce způsobily, bojíce se, že to bude míti i pro ně nemilé následky. Naštěstí „nebylo viděti hrachu spaseného,“ prohlásila Lucie prostomyslně.

Z bázně, aby je doma nekárali, doporučo-

vala Lucie Františkovi i Hyacintě, aby se ani slovem nezmiňovali o tom, co se událo. Ale bylo příliš mnoho požadováno. Obě děti slíbily, ale sotva přišly domů, vyprávěly zdlouha a ze široka, co se jim přihodilo. Rodiče o tom pověděly matce Luciině, Marii Rose. Ta uhodila na dceru a Lucie upřímně vyjevila, co byla viděla a slyšela. Ale se zlou se potázala. Dobrá ta žena se zděsila a prudce vyčinila děvčeti a potom v přítomnosti pana faráře jala se naříkati, že právě ji muselo stihnouti takové neštěstí.

„Ale... jaké neštěstí?“

„Tohle děvče způsobí, že budeme rozkřičeni v celém kraji!“

„Ale což, kdyby bylo pravda, co vypráví? To by bylo pro vás velikým požehnáním, jehož by vám kdekdo záviděl...“

„Kdyby to bylo pravda... Ale to není možné!... To děvče najednou mi lže... Je to ponejprv; ale já ji tomu odnaučím!“

A vrátivši se domů, dala dcerušce slíbenou lekci, a ne jenom slovy...

Zpráva o zjevení se bleskem roznesla; ve Fatimě kdekdo o něm obratem zvěděl. Ale, jak se obávala matka Luciina, nechtělo se věřiti řeči dítek; ano někteří se jim posmívali a obviňovali je z podvodnictví. Děti však pevně trvaly na pravdivosti svých výpovědí

a umiňovaly si, že neopominou přijíti, nebude-li jim odepřeno dovolení, na dostaveníčko s krásnou Paní.

Druhé zjevení 13. června.

V určený den 13. června nikdo nebránil dětem odebrati se do Doliny Iría. Jak málo významu se přikládalo události, o níž děti vyprávěly, viděti z toho, že rodiče Františka a Hyacinty se vydali právě v ten den na trh do Porto de Môs, odkudž se vrátili teprve pozdě večer.

Obyvatelstvo fatimské nemělo ani pomyšlení vzdáliti se z města. Slaviľ se v ten den svátek sv. Antonína, hlavní to svátek portugalský. Stěží 60 osob se vydalo ze zvědavosti za dětmi na označené místo.

Jeden z očitých svědků vypravuje, co se tam přihodilo:

„V určenou hodinu přišly tam ony tři dítky a poklekše pod velkým dubem (který stojí výš, asi 50 kroků od místa zjevení), modlily se růženec. Když se jej domodlily, Lucie vstala, upravila se tak, jako když se jde do kostela, urovnala si šál a bílý kapesník, jejž si položila na hlavu, a obrátila se směrem k východu, očekávajíc zjevení. Okolostojící se tázali, bude-li ještě dlouho třeba čekati.

Odvětila, že nikoliv. František a Hyacinta naléhali, že by ještě bylo kdy pomodliti se druhý růženec, ale tu Lucie s výrazem překvapení pravila: ‚Už bylo viděti blesk; nyní přichází Paní,' a pokročila k malému doubku, provázena oběma dětmi.

Byl jsem svědkem výjevu, slyšel jsem otázky Luciiny a co pravila, mluvíc s viděnou bytostí, ale neviděl jsem nic a neslyšel jsem odpovědí. Všiml jsem si však jedné zvláštní věci.

Byl červen. Doubek byl porostlý novým dlouhým listím. Když na konci zjevení Lucie prohlásila, že Paní odchází směrem k východu, tu všecko listí toho dubu se shrnulo a ohnulo týmž směrem, jako by po něm byl přejel lem pláště oné Paní."

Rozmluva trvala asi deset minut.

„Čeho si přejete ode mne?" tázala se znovu Lucie.

Paní opětně doporučila často se modliti svatý růženec a naučila ji této jednoduché, ale podivuhodné modlitbě, přejíc si, aby se vkládala na konec každého desátku po „Sláva Otci":

„*Pane Ježíši, odpusť nám a uchraň nás ohně pekelného. Dopřej úlevy duším v očistci, zvláště těm, které jsou nejvíce opuštěny.*"

Poté pravila Lucii:

„Přeji si, abyses naučila čísti" a svěřila

dětem *tajemství* s výslovným zákazem, aby ho nikomu nevyjevovaly.

František, jenž jako při prvním zjevení neslyšel slov Paní, zvěděl potom od Lucie to, co se jeho týkalo.

Obsahu tajemství nikdo nezvěděl. Děti stěží pověděly tolik, že bylo všem třem k dobrému. Nezdá se, že by se bylo týkalo přímo jejich věčné spásy, poněvadž ta jim byla již zajištěna 13. května. Snad Svatá Panna zjevila Hyacintě a Františkovi jejich blízkou smrt, o níž později mluvili s takovou jistotou, a Lucii vybídla, aby opustila svět a se zasvětila Pánu v životě řeholním. Ale to jsou pouhé dohady.

Když vidění zmizelo, dítky se vrátily domů a zvědavci rozhlásili po Fatimě, co byli viděli a slyšeli při novém zjevení.

Třetí zjevení 13. července.

Zvěst o oněch nebeských projevech překročila obvod Fatimy a dne 13. července kupilo se kolem malých vidoucích v Dolině Iría na 5000 osob.

Toho dne Paní po třetí doporučila modliti se růženec ke cti Matky Spasitelovy s úmyslem vyprositi si žádoucí skončení války, neboť, jak tvrdila,

„Ona jediná může jim přispěti na pomoc.“

Lucie ji prosila, aby oznámila své jméno a učinila zázrak na důkaz skutečnosti svých zjevení. Paní odpověděla, aby jen dále přicházely po všecky měsíce a že *v říjnu poví, kdo jest a čeho si přeje, a že učiní veliký zázrak, aby všichni uvěřili.*

Čtvrté zjevení 19. srpna.

Církevní vrchnost zachovávala k událostem odůvodněnou zdrželivost. Podobně i katolické časopisy. Sotva se letmo o nich zmínily, doporučovaly věřícím, aby byli na stráži proti možným nástrahám temných mocností nebo zlomyslných sekt.

Ale liberální tisk, v celku nepřátelský, zabýval se zjeveními až příliš; vyličoval dopodrobna události, skresloval je vybájenými okolnostmi a na jejich výklad vyčerpával všecky hypothese, jež bývají uváděny v takových případech. Přirozeně popírala se i možnost zásahů nadpřirozených. Někteří prohlašovali, že jde o spekulaci, aby Serra de Aire se stala továrnou na zázraky a zlatodolem, jako Lurdy. Většinou však se soudilo, že dostačujícím výkladem všeho je sugesce.

Kladným účinkem všech těch zlomyslných nebo pochybovačných článků bylo, že vzbu-

dily zájem o Fatimu. Nebylo tudíž divu, že dne 13. srpna se hrnuly do Doliny Iría davy lidí.

Se všech stran proudily tam zástupy lidstva. Povozy všech druhů a velikostí tam směřovaly v nepřetržitých řadách. Pohled na vozy, rozestavené po stráních, na dlouhé řady aut na cestě, na hory bycikl skýtal zajímavou podívanou. Kolem poledne bylo na místě již několik tisíc osob. Noviny jich odhadovaly na 15 až 18 tisíc. Nebyli to jen zvědavci, nýbrž většinou věřící, kteří tísníce se kolem dubu, jejž zbožné ruce byly již oloupily o listí a větve, krátili si dlouhé čekání modlíce se růženec a zpívajíce nábožné písně.

Bylo poledne. Malí vidoucí nepřicházeli. Zavládla jakási stísněnost, ale ještě se chvíli čekalo. Tu shromážděním proletěla zpráva, že proto nepřišli, že náčelník nebo hejtman z Villa Nova de Ourèm je zatkl. Představme si rozhořčení, jež se zmocnilo davů. Někteří vášnivci již se chystali, že se půjdou vypořádat s hejtmanem, tu však bylo pozorovati mimořádné zjevy, jež způsobily uklidnění.

Někteří z přítomných, radostí bez sebe, volali, že Svatá Panna se zjevila. Všichni jednohlasně tvrdili, že slyšeli jakoby zahřmění a viděli u dubu blesk, po němž se ukázal překrásný oblak, jenž obloukovitě obestřel

dub a po několika vteřinách se vznesl a zmizel. Všichni byli uspokojeni a tato okolnost vysvobodila hejtmana z vážného nebezpečí.

Co se stalo s dětmi? Hejtman, protiklerikál a horlivý strážce zákona, jímž se zakazovaly jakékoli náboženské projevy mimo kostely, usoudil, že přišla chvíle, kdy nutno přetrhnouti ty nezákonné styky Nebe se zemí. Přijel k domu vidoucích a nabídl se rodičům, že sám doveze dítky do Doliny Iría; s jejich souhlasem vzal dítky do vozu, ale pak odbočil přímo k Villa Nova de Ourém, kdež je držel zavřeny tři dni.

Po ten čas, zatím co jeho choť jim věnovala nejmateřštější péči, neustával na ně doléhati úskočnými otázkami a sliby, aby je vehnal do rozporů a přinutil říci, že sehrály komedii, nebo aspoň aby z nich vyloudil jejich tajemství.

Marné úsilí. Děti svorně tvrdily vše, co již byly prohlásily, a co se týče tajemství, mlčely jako hrob. Tu statečný muž se uchýlil k hrozbám. Vstoupiv do místnosti, v níž byly zavřeny, s tváří vztekem zarudlou se rozkřikl:

„Buď povíte pravdu, nebo vás dám uškvařit na vroucím oleji. Pánev už je v kuchyni připravena...“

Zděšené děti namítají:

„Ale my neříkáme lež!“

Tu se obrací na Františka:

„Aspoň pověz tajemství, jež jsi dostal, jak říkáš!“

„Nemohu!“

„Nemůžeš? Tož já ti pomohu!“ a odvlekl ho. Za několik minut se vrátil a praví k malé Hyacintě:

„Jeden už je uškvařen. Nyní dojde na tebe! Pověz mi své tajemství!“

„Nemohu ho říci nikomu!“

„Že ne? Uvidíme!“ a uchopiv ji, vlekl ji plačící za sebou.

Za několik dalších minut tentýž vyjev se opakoval s Lucií.

„Co jsi v tu chvíli cítila?“ tázali se jí později.

„Myslila jsem, že to míní doopravdy a že bude se mnou konec. Ale nemohla jsem říci nic... a poroučela jsem se Svaté Panně.“

Naštěstí hejtman to nemínil doopravdy, a Lucie šťastně nalezla v kuchyni bratránka i sestřenku živé a zdravé, třebas se ještě docela neprobrali ze strachu.

Útok se nezdařil. Hejtman unavený a poražený, odvezl ráno 16. srpna děti k jejich rodičům a tím je vysvobodil z úzkostí, ve kterých žili po ty tři dni.

Rodiče dvou menších už byli předtím po-

slali jejich bratra na zvědy, co se s nimi děje. Matka Lucinina však při své obvyklé ráznosti jevila se téměř lhostejná, ano když jí donesli zprávu, že její dcera byla uvězněna, odbyla je slovy:

„I nechte ji, když toho zasluhuje!“

„Jakže? Zasluhuje?...“

„Ovšem! Za to vám ručím! Je-li lež, co říká, ať si za to pyká! Je-li to pravda, Panna Maria se postará, aby ji obránila.“

*

Malí vidoucí nemohše se dostaviti do Doliny Iría v určený den 13. srpna, nepočítali, že uvidí krásnou Paní, leč až příští měsíc. Ale nebylo tomu tak. Za několik dní, 19. srpna děti pásly ovce ve *Valinhos* (Údolíčkách). Znenadání zjevila se jim Paní. Stěžovala si, že dětem bylo zabráněno dostaviti se do Doliny Iría v den od ní určený a dodala, že z té příčiny bude zázrak, slíbený na měsíc říjen, méně okázalý.

Poněvadž pak již bylo naskládáno mnoho peněžních dárků pod dub, Lucie se tázala, nač jich použíti. Bylo jí řečeno, ať se za ně koupí dvoje nosítka, z nichž jedny ponesou Lucie, Hyacinta a jiné dvě dívky bíle oděné, druhé František se třemi hochy jemu rovnými, oděnými rovněž v bílé pláštíky. Zbytku

obětin ať se použije na oslavu svátku Růžencové Madonny a na vystavění kaple. Vidění trvalo jak obyčejně a dítky se rozloučily s Paní až do 13. dne příštího měsíce.

Páté zjevení 13. září.

Horlivost hejtmanova měla účinek zcela opačný tomu, jaký zamýšlel. Od té doby nikdo nepochyboval o upřímnosti dítek a protesty proti násilnému vměšování civilního úřadu do věci náboženské proměnily se ve značný vzrůst víry a zbožnosti, což se projevilo překvapujícím způsobem dne 13. září.

Toho dne již od rána silnice i pěšiny byly zdaleka plné lidu. Nebylo sebemenší stezky, po níž by nepřicházeli muži i ženy na hlavní silnici. Byla to pravá pout. Pouhý pohled na ty poutníky dojímal k pláči. K desáté hodině byly již veliké davy lidstva v Dolině Iría. Všichni se blížili s největší úctou k místu zjevení, muži se smeknutými klobouky. Téměř všichni poklekli a vroucně se modlili.

Ke 12. hodině se odhadoval počet příchozích na 25 až 30 tisíc.

V pravé poledne slunce počalo ztráceti svůj jas. Ovzduší se zbarvilo do žlutava. Kdekdo pozoroval tento úkaz, jenž se opakoval od května každého 13. dne měsíce v tutéž hodinu.

Tři dítky přišly teprve před chvílí. Lucie vyzvala přítomné, aby se modlili růženec.

Bylo podivuhodné, jak na pouhý pokyn dítěte tolik tisíc lidí padlo na kolena a se slzami hlasitě se modlili.

Ještě než se domodlili, dívka zvolala:

„Hle, hle, již přichází!“

Krásná Paní, jež nyní po páté se zjevila pasáčkům fatimským, povzbuzovala opět k vytrvalé modlitbě růžence, aby se vyprosilo skončení války, a slíbila přijíti opět v říjnu se sv. Josefem a s Ježíškem. Uložila jim, aby se tam určitě dostavili 13. října.

Lucie ji prosila, aby uzdravila nemocné.

Ona odvětila, že *některé uzdraví, některé však nikoli, poněvadž Pán k nim nemá důvěry.*

Zástup zbožně pozorující neslyšel tajemného hlasu, ale všichni pozorovali, že Lucie rozmlouvá s nějakou neviditelnou bytostí.

Nakonec Lucie pravila: „Hle, nyní odchází.“

Slunce nabylo opět svého obvyklého jasu, dítky se vrátily domů a davy se pozvolna rozcházely.

Kromě ztlumení světla slunečního i jiná znamení provázela tajemnou rozmluvu. Bělostný oblak, viditelný do určité vzdálenosti, vinul se kolem dubu a obestíral i vidoucí. S nebe padaly jakoby bílé květy nebo sněho-

vé vločky, jež mizely několik metrů nad zemí. Tento úkaz se opakoval i později někdy v čas pouti. Dosvědčují jej osoby naprosto věrohodné, mezi nimi Monsignor biskup z Leirie, jenž jej viděl jednou zřetelně na vlastní oči.

Šesté a poslední zjevení 13. října.

Z vypravování poutníků a ještě více z článků liberálních časopisů, jež přetřásaly zjevení fatimská, poukazujíce ovšem na bláhovost těch, kdož jim věří, vzrostl zájem v celé zemi, a s velikou nedočkavostí se hledělo vstříc zázraku, slíbenému na den 13. října.

Už den předtím všecky cesty vedoucí k Fatimě se hemžily vozy všeho druhu a davy poutníků. Z nich mnozí šli bosi, modlíce se nebo společně zpívajíce růženec.

Třebas bylo chladno, byli odhodláni přenocovati pod širým nebem, aby si zajistili na zítřek vhodné místo.

Ráno 13. října bylo chladné, nevlídné, deštivé. Ale co na tom? Počet příchozích očividně rostl. Mnozí přicházeli ze vzdálených míst Portugalska, nemálo jich bylo též z Lisabonu, odkudž redakce význačných časopisů tam vyslaly své zpravodaje.

Nepřetržitým deštěm proměnila se Dolina Iría v širou louži bláta, do něhož se bořili

poutníci a zvědavci až po kotníky. Ale to jim nevadilo. Kolem půl dvanácté již tam trpělivě čekalo přes 50.000 lidí. Jiní odhadovali a psali, že jich bylo přes 70.000.

Pasáčci přišli oblečeni ve sváteční šaty. Zástup jim uctivě uvolnil cestu. Postavili se před strom, již zkomolený na pouhý pahýl.

Lucie poručila zavříti deštníky.

Davy poslechly. Modlí se růženec.

V pravé poledne tři šťastné dítky vidí na obvyklém místě Zjevení, zatím co ostatní pozorují, jak se po třikrát utvořil kolem dítek bílý obláček, jako z kadidla, a poté se vznesl do vzduchu.

„Kdo jste a čeho si přejete ode mne?“ táže se Lucie.

Paní konečně odpovídá, že je *Paní posvátného růžence, že přišla vyzvati věřící, aby změnili život, aby netrápili již svými hříchy Našeho Pána, již příliš uráženého, aby se modlili růženec a prosili za odpuštění svých hříchů.*

Dodala ještě, že si přeje, aby se na tom místě postavila kaple k její cti, slíbila, že válka se brzy skončí, jestliže se lidé polepší, slíbila také, že vyslyší jejich modlitby. Poté jako na rozloučenou - vidoucí měli dojem, že je to poslední zjevení - ukázala prstem na slunce.

Lucie bezděčně opakovala totéž gesto volajíc: „Pohleďte na slunce!“

Divadlo úchvatné, nevídané! Dešť rázem ustal, mraky se roztrhaly a ukázal se kotouč sluneční v podobě stříbrného měsíce a jal se vířivě kroužiti jako ohnivé kolo, metaje všemi směry pruhy světla, žlutého, zeleného, červeného, modrého, fialového, jež fantasticky zbarvovaly oblaky, stromy, skály, zemi i zástupy lidu. Na několik vteřin se slunce zastavilo a počalo znovu svůj světelný tanec, jako nejhýřivější světelné kolo připravené nejdovednějšími pyrotechniky. Opět se zastavilo a počalo po třetí ještě rozmanitější, barvitější, oslnivější víření.

Zástupy v úchvatu pozorují, ani nedýchajíce.

Náhle mají všichni pocit, že slunce se odděluje od oblohy a padá na ně. Jediný nesmírný výkřik vyjadřující hrůzu vyrazil z hrudi všech, a po něm slyšeti volání: „Zázrak! zázrak!“ Jiní volají: „Věřím v Boha!“ Jiní: „Ave Maria!“ Mnoho jich volá: „Bože můj, milosrdenství!“ a padajíce na kolena do bahna, hlasitě se modlí o vzbuzení lítosti.

Toto divadlo, rozdělené na tři výjevy, trvalo dobrých deset minut a vidělo je asi

70.000 osob. Věřící i nevěřící, prostí venkované i vzdělaní měšťané, učenci, zpravodajové deníků a nemálo volnomyšlenkářů, kteří všichni, bez jakékoli přípravy, bez jakéhokoli popudu kromě výzvy děvčátka, jež zavolalo: „Pohleďte na slunce!“ viděli tytéž úkazy, ve stejných fázích, v touž dobu, v den a hodinu, na kdy byly před několika měsíci slíbeny a ohlášeny.

Mimo to v procesu je dosvědčeno, že úkaz ten pozorovali i lidé, kteří byli vzdáleni na pět i více kilometrů a nemohli býti pod vlivem nějaké sugesce. Jiní pak dosvědčují, že po celou tu dobu se dívajíce na dítky, aby postřehli i nejmenší jejich hnutí, pozorovali na nich zázračné změny slunečního světla.

Pozoruhodná je také tato okolnost, zaznamenaná v procesu a dotvrzená mnohými, totiž všemi, kdož byli vyslýcháni: když se skončil sluneční úkaz, s údivem pozorovali, že jejich šaty, do poslední chvíle promočené deštěm, byly dokonale suché.

Proč všecky tyto divy? Zřejmě na potvrzení skutečnosti zjevení a tudíž výjimečného významu zvěsti, kterou s nebe přinesla Matka milosrdenství.

Po velkém zjevení.

Téhož dne, 13. října, odebral se učený kněz, profesor theologie v patriarchálním semináři, jenž později psal o Fatimě pod jménem Visconde de Montelo a jenž již dříve, 27. září, byl vyslýchal děti, do obydlí rodiny Martoovy, kdež byla i Lucie a podrobil je výslechu.

Zde podáváme jeho zápis, týkající se Lucie.

„Je pravda, že se ti dnes zjevila Panna Maria v Dolině Iría? - *Ano.*

Byla oděna jako jindy? - *Měla stejný šat.*

Je pravda, že se zjevil také svatý Josef a Ježíšek? - *Ano, je to pravda.*

Viděla jsi ještě jiná zjevení? - *Zjevil se také Spasitel žehnající lidu a Panna Maria ve dvojí podobě.*

Co znamenají slova: ve dvojí podobě? - *Chci říci, že se zjevila oděna jako Bolestná Panna Maria, ale bez meče v prsou, a potom oděná, nevím, jak to přesně označit, asi jako Panna Maria Karmelská.*

Viděla jsi všecka tato vidění zároveň? - *Ne, nejdříve jsem viděla Naši Paní růžencovou, sv. Josefa a Ježíška, potom Bolestnou Matku, a nakonec Karmelskou.*

Ježíšek stál nebo ho držel sv. Josef v náručí? - *Svatý Josef ho choval.*

Byl Ježíšek už větší? - *Ne, byl docela maličký.*

Kolikaletý se zdál? - *Asi rok mohl míti.*

Zjevili se též nad dubem? - *Ne, zjevili se poblíž slunce, když Panna Maria nad dubem zmizela.*

Spasitele jsi viděla stojícího? - *Viděla jsem jen jeho poprsí.*

Jak dlouho trvalo zjevení nad dubem? Asi co se pomodlí růženec? - *Myslím, že ne tak dlouho.*

Jakým jménem se ti oznámila Paní? - *Řekla mi, že je Paní posvátného růžence.*

Ptala ses jí, co si přeje? - *Ano, zeptala jsem se jí.*

A co ti odpověděla? - *Pravila, abychom se obrátili, neuráželi našeho Pána, již tolik uráženého, abychom se modlili růženec a prosili za odpuštění svých hříchů.*

Jiného nic neřekla? - *Vyslovila také přání, aby se jí postavila kaple v Dolině Iría.*

Z jakých peněz se má ta kaple postaviti? - *Myslím, že z peněz sebraných tam dole.*

Pověděla též něco o našich vojínech padlých ve válce? - *Nemluvila o nich.*

Řekla ti, abys pokynula lidem, aby se dívali na slunce? - *To mi neřekla.*

Přeje si, aby lid činil pokání? - *Ano.*

Vyslovila přímo slovo „pokání“? - *Ne;*

řekla, abychom se napravili ze svých hříchů a prosili Pána za odpuštění; ale slovo „pokání" nevyslovila.

Kdy nastal zázrak sluneční? Až zmizela Paní? - *Ano.*

Viděla jsi ji přicházeti? - *Ano.*

Od které strany? - *Od východu.*

Viděla jsi ji odcházeti? - *Ano.*

Kterým směrem? - *K východu.*

Když odcházela, ubírala se pozpátku či byla obrácena zády k lidu? - *Byla obrácena zády k lidu.*

Byla obklopena nějakým jasem? - *Po každé se zjevila zářící, ale tentokráte oslňovala zrak; co chvíle jsem si musila přetříti oči.*

Myslíš, že ještě se zjeví? - *Nepočítám, že ji uvidím; nic mi o tom neřekla.*

Máš úmysl jíti opět do Doliny Iría 13. den příštího měsíce? - *Nemám.*

Neučiní Svatá Panna ještě jiné zázraky? neuzdraví nemocné? - *To nevím.*

Kdy se ti zdála krásnější, tentokrát či dříve? - *Viděla jsem ji vždycky stejně krásnou.*

Jaké barvy byl její šat, když se zjevila poblíž slunce? - *Plášť modrý a šat bílý.*"

Podobně odpovídali též František a Hyacinta.

Ač bylo každé z dítek tázáno odděleně, jejich odpovědi se shodovaly. Tajemství vyzraditi nechtěly. Toliko na otázku, zda tajemství

je jim k dobrému, přisvědčily. A na otázku, zda by se lid měl proč rmoutiti, kdyby zvěděl obsah tajemství, rovněž přisvědčily.

Ohlas událostí fatimských v Portugalsku.

Zpráva o událostech fatimských, jež vyvrcholily úkazy z 13. října 1917, rozlétla se za den do nejodlehlejších koutů Portugalska. Roznesli ji netoliko nesčetní poutníci, kteří byli očitými svědky, ale i všecky čelné noviny. Účinek byl nepředvídaný. Od toho dne Cóva da Iría, kdež vlastní místo zjevení bylo brzy označeno hrubou rozsochou a později (1919) primitivní kapličkou, postavenou vesničany, byla čím dál tím více pokládána za svatyni, za nové Lurdy, za cíl poutí.

A poutníků tam nikdy nechybělo. Ve všední dni přicházeli jednotlivě nebo v malých skupinách, v neděle a ve svátky příliv rostl, a 13. dne každého měsíce, zejména v květnu a v říjnu se jich napočetlo na desetitisíce.

Nikdo jich tam nelákal. Přicházeli sami od sebe, vábeni nadějí, že se jim dostane podílu na milostech, jež tam Královna růžence od počátku štědře udílela, nebo puzeni vděčností za dobrodiní již obdržená, nebo prostě z úcty a lásky k přesvaté Panně.

Tři skutečnosti způsobily, že úcta k Matce Boží Fatimské strhovala jako prudký příval nebo jako padající lavina statisíce a miliony duší. Byly to: boje podnícené peklem, zásah církevní vrchnosti a ještě více stálé a čím dál tím zřejmější působení Nebe.

Zednáři v činnosti.

Sektářské roty brzy rozpoutaly vzteklý boj proti „vzmáhající se pověře" zrodivší se ve Fatimě. Nepřestaly na pouhých pomluvách a posměšcích, šířených zednářským tiskem. Použily i násilí, zneužívajíce veřejné autority, tehdy závislé na zednářstvu.

Nejvýznačnější útok byl podniknut 13. května 1920 a také škoda z něho vzniklá byla nejcitelnější.

Pro ten den vláda dala starostům okolních míst přesný rozkaz, aby dali zadržeti všecky vozy směřující k Fatimě, a časně zrána rozestavěla silné jízdní i pěší čety „Stráže republiky" kolem Doliny Iría, aby tam lidem zabránily přístup.

Ale svatá houževnatost poutníků všecko zdolala. Když auta a vozy byly zadrženy, ubírali se dále pěšky, proráželi kordony vojáků, kteří - většinou dobří občané - rychle a ochotně podléhali přesile, ano nakonec mnozí

žádali a také obdrželi od svých velitelů svolení jíti též pomodlit se ke kapličce.

Jeden z nich vyjádřil pocity oněch vojáků historiku Fatimy, Viscontu de Montelo těmito slovy: „Kdyby Vaše Milost věděla, jak mne mrzí zde státi! Konám, co mi přikazují, ale věřte, že se mi to vše protiví. Jsem věřící a nechápu, jaký užitek si slibují, když zabraňují těm ubohým lidem, aby se tam dolů šli pomodlit... Je to k pláči...“ A dodal se slzami v očích: „Mám sestru, které Matka Boží Fatimská zachránila život!“

Poutníci, jichž toho dne přišlo do Doliny Iría na tisíce, vraceli se s pevným rozhodnutím ostře protestovati proti tomuto násilí.

Sektáři, ještě více rozezlení, v noci 6. března 1922 rozbili kapličku dynamitem. Přitom však lid si všiml nápadné okolnosti, kterou pokládal za znamení z nebe, že totiž z pěti bomb, jež tam byly položeny, jedna nevybuchla, a to právě ona, jež byla položena pod stromek, na kterém se byla zjevovala Svatá Panna.

Zpráva o tomto svatokrádežném činu rychle se rozletěla po celém Portugalsku a zločin byl i v tisku s rozhořčením odsuzován.

Všude se ozývaly protesty, i ve sněmovně, třebas ministerstvo hrozilo ještě ostřejšími opatřeními, a pořádaly se pouti na usmíře-

nou. Již za týden po tom zločinu, 13. března na výzvu faráře fatimského putovalo procesí čítající asi 10.000 osob k troskám kaple, aby tam vykonali smírnou pobožnost.

Na tom však nebylo dosti: bylo třeba zadostiučinění celého národa, a k tomu došlo 13. května.

Tamější župní hejtman z vlastního popudu uznal za dobré postaviti se na odpor této manifestaci, v níž viděl „rozvinutí všech reakčních sil celé země". Ale hejtman města Villa Nova de Ourèm, pod jehož moc náleží Fatima, tentokrát jednaje podle lepšího vnuknutí, uznal za rozumnější neuposlechnouti svého představeného, jehož zákrok ostatně odsoudil i ministerský předseda.

Na 60.000 lidí se zúčastnilo té smírné pouti; bylo tam viděti četně zastoupené všecky provincie, jakož i všecky vrstvy a stavy portugalské společnosti. Jejich zbožnost se ještě více roznítila, když uzřeli zříceninu kaple, vystavěné na žádost Přesvaté Panny. V ten den se dary tolik hrnuly, že se přikročilo k stavbě nové kaple, jakmile církevní vrchnost dovolila.

Avšak i na tuto kapli namířili zednáři své ničitelské úmysly.

Jednoho dne jistý pán jel se dvěma sestrami do Fatimy. Jedna z nich postřehla, že bratr

má v kapse cosi podobného bombě. Tušíc neblahý úmysl, zkusila vzíti mu bez jeho vědomí bombu z kapsy a podařilo se jí vložiti mu do kapsy místo bomby růženec.

Přibyvše do Fatimy, vmísili se mezi jiné poutníky a sestra sledujíc každičký pohyb bratrův, náhle spatřila, jak všecek dojat padl na kolena a plakal.

Takovým způsobem se pomstila Svatá Panna.

Rozhodně všecka nepřátelství a všecky útoky se obracely ve větší slávu Fatimy.

Hany šířené tiskem neměly jiného účinku.

Dokonce se tvrdilo, že tři vidoucí byli připraveni, aby sehráli komedii a že strůjcové té obmyslné hry je včas odklidili s jeviště, ze strachu, aby se děti nakonec nepřiznaly, že byly nástroji jejich pletich.

Je pravda, že do tří nebo čtyř let dvě z dítek zmizely s jeviště zjevení, ale nikoli způsobem tajemným nebo záludným. Bylo dosti času a příležitosti viděti je, dotazovati se jich a poučiti se. A vskutku všichni, kdož se s nimi sblížili, jednomyslně prohlašovali, že kdo s nimi promluvil, nemohl již ani dost málo pochybovati o jejich upřímnosti.

Zásah církevní autority.

Zatím církevní vrchnost zjišťujíc nepřetržitý vzrůst a podivuhodné ovoce náboženského hnutí, jež samovolně se šířilo z Doliny Iría, uznala, že přišla chvíle, kdy dlužno vystoupiti veřejně a zasáhnouti do věci, jež budila tolik rozruchu.

Roku 1917 Fatima náležela k patriarchální arcidiecési lisabonské. Tehdejší patriarcha lisabonský, kardinál Antonio Mendes Bello (zemř. r. 1929) podnikl první autoritativní zásah do událostí fatimských. A tento první zásah záležel v tom, že přísně zakázal svému kněžstvu jakkoliv se vměšovati do událostí, o nichž se vyprávělo. Zákazu se přesně uposlechlo, až faráři z Fatimy a okolí na sebe uvalili nelibost věřících a byli podezíráni, že straní nepřátelům náboženství a Církve.

Mezitím, 3. listopadu téhož roku Mons. Líma Vidal, titulární arcibiskup mytilenský, generální vikář patriarchy lisabonského, nařídil první zatímní vyšetřování, jež bylo také hned vykonáno.

Následujícího roku byla znovuzřízena nová diecése s biskupským sídlem ve městě *Leiria*, a Fatima, ležící nedaleko tohoto města, dostala se tím pod pravomoc nového biskupa leirijského. Stal se jím Mons. Don *José*

Alves Correia da Silva. Byl slavnostně uveden ve svůj úřad 5. srpna 1920.

Také tento nový biskup projevoval velikou opatrnost vůči událostem fatimským, chtěje získati čas, aby vše zblízka prozkoumal. Toto zkoumání mu den ze dne jasněji odhalovalo, že opravdu „prst Boží" je v tom, proto, aniž se oficielně vyslovil, rozhodl se, že se sám ujme řízení kultu v nově se utvářejícím poutním místě. Za tím účelem dal zakoupiti pozemek Doliny Iría a poručil upraviti z něho ohromné prostranství (přes 125.000 m^2 - dvojnásobné Svatopetrské náměstí římské) podle plánu, jež navrhli inženýři Cristino a Corrodi.

V říjnu 1921 dovolil sloužiti pro poutníky Mši svatou pod širým nebem na upraveném již prostranství. Až do té doby bývali věřící na Mši svaté a přijímali sv. svátosti ve farním kostele ve Fatimě, odkudž se potom brali v procesí do Doliny Iría.

Počalo se se stavbou hospice pro nemocné, kaple bohoslužebné a kaple zpovědní. Pracovalo tam nepřetržitě 150 dělníků a vše se hradilo jedině z dobrovolných příspěvků věřících.

Byla však velmi vážná otázka, jak získati vodu, jejíž nedostatek se pociťoval již při počátcích stavby. Než zdá se, že Svatá Panna se sama postarala, v odměnu za uznání, jehož se jejím zjevením dostalo.

Monsignor biskup dal rozkaz, aby se vykopala cisterna uprostřed Doliny, právě na místě, kde stály dítky v čas prvního zjevení. Jeho úmyslem bylo sbírati tam vodu dešťovou. Jakmile však vykopali první kameny, uzřeli prýštiti tenký pramének vody, k němuž se brzy přidružily jiné praménky na vzdálenost jen několika metrů. Úkaz ten vzbudil veliký podiv u všech, kdož znali povahu tamní vápenité půdy, velmi průlinčité a neschopné udržeti vlhkost a věděli, že v celém okolí do vzdálenosti dvou neb tří kilometrů se nikdy nenašel ani nejmenší pramen. Lid je přesvědčen, že je to *zázrak Svaté Panny.*

Tak Panna Maria šťastně rozřešila otázku, jež pro Fatimu byla životním problémem. Kterak by bylo možno konati tam veliké pouti, zejména v letních měsících, kdyby tam nebylo pitné vody?

Od toho dne prameny nikdy nevyschly. Voda se sbírá do velké nádrže, jež slouží nyní za podstavec pomníku Srdce Páně. Poutníci

ji čerpají z třiceti kohoutků a jí užívají netoliko k obyčejné potřebě, nýbrž i jako prostředku zázračných milostí.

Další etapy k církevnímu uznání.

Dne 13. října 1922 vyšlo s církevní úchvalou první číslo měsíčníku „Voz da Fátima“ (Hlas z Fatimy), který velmi přispěl k rozšíření kultu Svaté Panny Fatimské. Jeho náklad každým měsícem roste. V posledním čísle z 13. dubna 1935 udává se náklad únorového čísla 234.800 výtisků, březnového 259.700. Do roka očekává se náklad půlmilionový.

V letech 1924-1926 byly kanonicky zřízeny dvě družiny, mužská a ženská, k obsluze nemocných přicházejících do Fatimy, družiny dnes splynulé v „Unii služebníků Naší Paní Fatimské“, rozdělenou ve čtyři sekce čili skupiny:

1. skupinu kněží, kteří přisluhují nemocným i jiným poutníkům, zejména sv. svátostmi;

2. skupinu lékařů, kteří věnují své služby nemocným;

3. skupinu „služebníků Naší Paní“, kteří pomáhají přenášeti nemocné a udržují pořádek;

4. skupinu „služebnic Naší Paní“, které ošetřují nemocné a opatřují jiné potřebné služby.

Všichni vykonávají své úkoly s příkladnou obětavostí, zdarma a z lásky k Svaté Panně. Svatá Stolice 11. března 1931 obdařila Unii značnými odpustky.

Též r. 1926 na rozkaz a se schválením biskupovým vyšlo první vydání „Rukověti poutníka fatimského“ v 10.000 výtiscích, a brzy následovala další, ještě početnější vydání.

Aby se zpříjemnila a větší užitek přinášela cesta poutníkům, kteří ji konají pěšky - a těch je většina - zrodila se mezi věřícími okolních farností myšlenka postaviti podél okresní silnice Křížovou cestu. Se souhlasem biskupským brzy byly postaveny veliké kamenné kříže, vzdálené od sebe asi kilometr, neboť cesta od stanice až k svatyni měří asi 13 km. K vysvěcení Křížové cesty byla uspořádána veliká pout, již vedl Monsignor biskup, který též kázal u každého zastavení, u prvního o 8. hodině, u posledního o 2. spoledne, načež teprve sloužil Mši svatou, při níž ještě dobrých 400 poutníků přistoupilo ke Stolu Páně.

R. 1928 v lednu byla kanonicky zřízena Zbožná unie Růžencové P. Marie Fatimské, a 13. května u příležitosti největší národní

pouti, jež dosud se tam konala, arcibiskup Evorský, J. Ex. Emmanuel Mendes da Conceiçao Santos posvětil a položil základní kámen nové basiliky, jež po svém dostavění bude *největším chrámem portugalským.*

Konečné církevní uznání.

Roku 1922 dne 3. května byl vydán dekret, jímž se zahajoval kanonický proces o událostech fatimských a jmenována za tím účelem sedmičlenná komise, skládající se z osobností vynikajících učeností i ctností.

Komise pracovala svědomitě, ale zvolna.

Teprve 14. dubna 1930 konala poslední sezení, aby ještě jednou přezkoumala 31 kapitol dlouhé relace, jež se měla předložiti diecésní autoritě. Mons. biskup Correia da Silva čekal ještě dalších šest měsíců, aby důkladně prostudoval dokumenty a připravil definitivní rozhodnutí. Konečně vydal *Pastýřský list*, v němž *slavnostně prohlásil zjevení v Dolině Iría od 13. května do října 1917 za věrohodná a oficielně dovolil kult Naší Paní Fatimské.*

Významný ten dokument byl publikován v Dolině Iría před shromážděním více než 100.000 poutníků dne 13. října 1930, právě třináct let od posledního zjevení.

Nesmírná radost zavládla v srdcích milio-

nů ctitelů Svaté Panny Fatimské. Ihned se pomýšlelo na velikou děkovnou národní pout do Fatimy. Uskutečnila se 13. května 1931. Vedl ji kardinál patriarcha s veškerým episkopátem portugalským. Přišlo dobrých *300.000* poutníků ze všech končin Portugalska.

Pouti ve Fatimě.

Návaly putníků, zejména o poutích 13. května a 13. října jsou opravdu ohromující, zejména uváží-li se komunikační obtíže, neboť nejbližší nádraží bylo 15 km vzdáleno, cesty bídné a na místě samotném žádného pohodlí, ba ani možnosti ubytovati se na noc. Proč se chodí do Fatimy? „Modliti se, činiti pokání a prositi Přesvatou Pannu za uzdravení neduhů těla i duše", jak praví první pravidlo „Rukověti poutníka fatimského". Kdo by tam šel s jiným zájmem, jako pouhý turista, zakusil by největšího zklamání.

Avšak pouhá podívaná na ony statisícové davy, plné svatého nadšení, působí dojmem uchvacujícím. Dr. Ludwig Fischer, profesor university bamberské, jenž viděl ony zástupy dne 13. května 1929 píše o tom pln údivu:

„Toto divadlo je jediné na světě. Byl jsem v Římě při svatořečení sv. Terezie Ježíškovy a viděl onu spoustu lidstva, přes 80.000 osob

ve chrámu sv. Petra a potom na náměstí. Ale co je to u srovnání s oním mořem lidstva zde, plným obětavosti a vroucí úcty k Přesvaté Panně a k nejsvětější Svátosti!"

Jiný významný svědek, P. L. Gonzaga Cabral S. J., rektor koleje „Antonio Vieira" v Bahii v Brasilii, slavnostní kazatel o pouti 13. května 1930 vyjadřuje své dojmy v časopise„ Mensageiro de Maria" (1930 č. 7) těmito slovy:

„Nikdy bych si nebyl pomyslil, že uvidím něco podobného. Slovo lidské nedovede vyjádřiti pocity, jichž se tam zakouší. Třeba viděti!

Četl jsem nedávno předtím knihu Dra Fischera „Fatima, portugalské Lurdy",*) ale když jsem tam přišel, musil jsem vyznati: dojem z této knihy nebyl ničím u srovnání s tím, co jsem tam shledal. Rozdíl počíná již srovnáním vysloveným v titulu „Fatima - portugalské Lurdy". Byl jsem v Lurdech několikrát; byl jsem též v Římě ve dnech největších návalů. Prohlašuji však, že jsem si nemohl učiniti pojmu o tom množství lidstva, jež jsem později viděl ve Fatimě. - Viděl jsem v ten den před sebou přes 250.000, snad 300.000 osob."

Za jediný rok 1928 počet poutníků, vesměs

*) Dr. Ludwig Fischer: Fatima, str. 88.

téměř Portugalců, se odhadoval podle údajů tisku na milion, kdežto v Lurdech za týž rok statistiky vykazovaly celkový počet 654.000 poutníků ze všech národů.

V květnu r. 1929 vládní zřízenci, vyslaní schválně, aby počítali auta poutníků jedoucích do Fatimy, napočetli jich za jediný den 12. května asi 11.000. - Roku 1931 ve dnech 12. a 13. května se napočetlo 15.000 aut a autokarů, jež mohly pojmouti 150.000 poutníků. Uváží-li se, že většina poutníků přichází pěšky, nezdá se, že by nadsazovali očití svědkové a zpravodajové, kteří odhadují počet na 250 až 300 tisíc.

Avšak ještě více než počet dojímá nás duch, jímž jsou proniknuti poutníci fatimští. Samovolně se chovají všichni podle pokynů biskupa leirijského, jež jsou takto vyznačeny v „Rukověti poutníka francouzského“:

Pokyny J. Excel. Mons. biskupa leirijského.

1. Pouti k naší Paní Růžencové ve Fatimě uchovávejtež ráz zbožnosti, kajícnosti a bližénské lásky.

Účelem poutí do Fatimy jest modliti se, činiti pokání a vzývati Nejsvětější Pannu, která jest „Uzdravením nemocných“, za zdraví duše i těla.

2. Vždycky, zejména však cestou a v Dolině Iría poutníci si vzájemně pomáhejtež, modlete se za sebe vzájemně a v čas bohoslužeb a pobožností osvědčujtež co největší uctivost a sebranost.

3. Nemocní, ať bohatí nebo chudí, mají vždy první místo. Budiž jim uvolněna cesta a poskytnuta potřebná pomoc.

4. Ohrazené prostranství budiž v čas poutí pokládáno za svatyni. Proto poutníci zdržujte se tam hovorů, a pokud třeba mluviti, děj se to zticha.

5. Nepodporujte řemeslných žebráků ani potulných prodavačů, nýbrž upozorněte na ně „sluhy Naší Paní", aby se postarali o jejich vyhoštění.

6. Poutníci podřizujte se pokynům „Sluhů Naší Paní Fatimské", aby ve všem vládl pořádek. Dbá-li se pořádku, může býti všem posloužено, byť jich bylo sebe více. Nepořádek vede ke zmatkům.

Proto Náš Pán, dříve než dal rozdíleti tisícům na poušti chleby a ryby zázračně rozmnožené, kázal nejdříve rozděliti lid po skupinách (Mar. 6, 40).

Přeji si, aby tento pořádek, spojený se zbožností, kajícností a bližénskou láskou, byl vždycky od poutníků zachován.

7. Do modliteb a obětí poutníků poroučím potřeby svaté Církve, naší vlasti a Sluhů Naší Paní Fatimské, kterým děkuji za jejich námahy a sebezapírání.

V Leirii 13. června 1925.

† *JOSEF, biskup.*

Abychom si učinili pojem o tom, jak tyto pokyny se zachovávají a jaký duch vládne ve Fatimě o pouti, sledujme průběh národní pouti v květnu nebo v říjnu.

Fatima v den celonárodní pouti.

Není pro věřícího člověka divadla, jež by bylo lze srovnati s květnovou poutí fatimskou.

Už předcházejícího dne všecky silnice a cesty se podobají řekám, jež chrlí se všech stran proudy poutníků do Doliny Iría. Každý

ten proud je nekonečným procesím, v němž se neustále modlí růženec a zpívají duchovní písně. Nic nevadí těm nadšeným zástupům mraky prachu, jenž hustými vrstvami pokrývá jejich šaty i údy.

Je to zároveň průvod národopisný a archeologický, neboť střídají se v něm v pestré směsici lidové kroje a dopravní prostředky od nejnovějších aut do starodávných karos a rachotin, tažených klidnými voly, lhostejnými ke všemu ruchu a shonu.

Když proudy vústí do posvátného obvodu, směřují ke „kapli Zjevení", kdež poutníci se slzami pozdravují Matku Boží a plní své sliby. Mnozí po kolenou obcházejí kapli, zanechávajíce i krvavé stopy na kamenech.

Za stálých vroucích modliteb a zpěvu nastává noc. Kam se poděje všecek ten lid? Ale kdo by na to myslel? Všichni konají dále své pobožnosti, svěřujíce Svaté Panně záležitosti vlastní i těch mnohých, kteří jim svěřili své tužby, aby je přednesli Marii.

Bije deset hodin. Celý amfiteatr Doliny je pln lidí. Náhle tu a tam ze tmy vysvitnou světelné body. Brzy se jich na sta, na tisíce, a za několik minut celé údolí je mořem živého světla.

Přichází biskup leirijský. Toť znamení, že počne světelný průvod. Ale není to prů-

vod v pravém slova smyslu, neboť aby se rozvinul pravidelný průvod takových davů, bylo by potřebí mnoha kilometrů cesty: ona masa lidská se pohybuje, jak to prostor připouští, zpívajíc a modlíc se růženec, jejž předříkává kněz u mikrofonu. Světelné průvody v Lurdech jsou nepatrné proti tomuto oceánu světla. Je to vpravdě, jak praví Dr. Fischer, *svatá noc světla uprostřed světla pohrouženého v temnotu hříchu.*

O půlnoci se pohyb davů zastavuje a po intonaci *Credo in unum Deum* všecko statisícové shromáždění zpívá latinské chorální Credo, jehož zvuky v jásavých melodiích se nesou z onoho moře světla mohutnými proudy k nebesům. Něco tak úchvatného nelze viděti a slyšeti nikde než ve Fatimě.

Po půlnoci následuje *noční adorace*, při níž výlevy víry, klanění a proseb se střídají s invokacemi, jež všecko shromáždění opakuje. Po projevech jednotlivých diecésních skupin hledají poutníci místa, kde by si na chvíli odpočinuli: někteří se uchýlí do aut a autokarů, ostatní se uloží na zemi. Ale přesto mnoho jich bdí; připravují se k svaté zpovědi. Muži se zpovídají do východu slunce, potom ženy. Kněží sedí ve zpovědnicích po celý den.

Jednou po západu slunce vychází neúnavný biskup leirijský ze zpovědnice, v níž byl

seděl dlouhé hodiny. Tu z mnoha žen, jež tam ještě čekaly, jedna ho zachytí a volá:

„Monsignore, pro lásku Boží, vyslechněte ještě mou zpověď!“

„Už zvonilo klekání. Nyní se zpovídají jen muži.“

„Ach, já ubohá! Od rána čekám na sv. zpověď, abych mohla jít k sv. přijímání... a mám odejít bez něho...“

„Jste ještě lačná?“

„Ovšem, Monsignore!“

„Nuže, zde přestává závaznost církevního zákona!“ - zvolá biskup dojat. Vstupuje znovu do zpovědnice, vyslechne dobrou ženu, jež Bůh ví z jak daleka připutovala, a podává jí Tělo Páně. Takových případů by bylo lze uvésti přehojně.

Na úsvitě se slouží Mše svatá pro „Sluhy Naší Paní“, aby potom byli volni k obsluze nemocných, a zároveň u všech oltářů počínají kněží celebrovati.

K sedmé hodině jeden z biskupů slouží na oltáři zřízeném před průčelím rozestavěné basiliky Mši svatou se společným sv. přijímáním. Dvacet pět kněží podává Chléb života, procházejíce všemi směry mezi zástupy poutníků, kteří s živou vírou poklekají do prachu i do bláta. - Ježíš tudy jde a nasycuje hladovějící duše.

Blíží se poledne. Hodina, kdy se zjevovala Svatá Panna. Nová uchvacující podívaná: z kaple Zjevení vychází průvod: vpředu pořadatelé, uvolňující cestu mezi zástupy, za nimi rozvlňuje se táhlá řada pestrých korouhví a praporů, za nimi postupuje kněžstvo a biskupové. Konečně se objevuje na nosítkách nad hlavami zástupu socha Panny Marie Fatimské. Jakmile je spatřena, ozývá se jásavé volání a náhle sypou se na ni se všech stran růže. Socha a všichni, kdo jsou jí nablízku, jsou doslova zasypáni deštěm růží! Kde se vzaly růže v této pustině? Poutníci je zdaleka přinesli k této slavnosti, aby vzdali hold své královně.

A hned vzápětí nový nevídaný obraz. Celá Dolina od místa průvodu až na vzdálená úbočí se promění v bílou zvlněnou hladinu nebo v nepřehledné pole bílého máku. Jsou to desetitisíce kapesníků, jimiž celé shromáždění mává v záři sluneční na pozdrav Svaté Panně.

Přitom se ozývá se všech stran volání: „*Útočiště hříšníků! Uzdravení nemocných! Matko milosrdenství! Naše Paní Fatimská!*“

Věru kdyby Maria osobně zavítala mezi svůj lid, nemohlo by se jí dostati velkolepějšího uvítání než zde ve Fatimě.

Antické pohanství vynalezlo amfiteatr, aby

v něm zlo slavilo své triumfy. Nové pohanství, napodobující antické, obnovilo stadion i amfiteatr. Ďábel je stále stejný a míří svými útoky nejraději na davy.

Stadion, v němž Maria dnes slaví své triumfy, jest velký amfiteatr vybudovaný přírodou v Dolině Iría. Tam více než kdekoli jinde je zahrnována chválami Přemožitelka hříchu a pekla, neposkvrněná Lilie panenské čistoty, Královna nebe i země, Ta, jež udusila všecka bludařstva na celém světě.

Zatím co radostné pohnutí rozechvívá davy a šátečky jásavě vlají nad hlavami, možno pozorovati ještě jiný zvláštní úkaz: pohlédnete-li do tváří kolem sebe, vidíte po nich kanouti slzy. Popatříte dál, kam až vaše oko dohlédne, a všude vidíte zrosené oči. Kdekdo pláče, jako by kouzelný proutek se byl dotkl jejich srdcí. Pláčí ženy, muži, kněží i biskupové, kráčející pozvolna v průvodu Svaté Panny. Kdo by zde neviděl, že *milost* se dotýká srdcí?

Madonna, nesená v průvodu, vítězně vstupuje do oddělení nemocných, kteří jsou seřazeni ležící nebo sedící pod zatímními stany a obracejí k ní prosebně zraky.

Slouží se Mše svatá pro nemocné. Věřící jsou vyzváni, aby se spojili v modlitbách s celebrujícím biskupem za obrácení hříšníků

a za uzdravení nemocných přítomných i těch, kteří se poroučeli do modliteb poutníků fatimských. Na tyto úmysly se recituje též růženec.

Po Mši svaté se uděluje požehnání s Nejsvětější Svátostí jednotlivým nemocným, připuštěným do onoho obvodu. Bývají to jen těžce nemocní, z nichž přemnoho prohlášených od lékařů za nevyléčitelné. Bývá jich tam připuštěno 200 až 400. Biskup prochází s Nejsvětějším řadami oněch ubožáků a žehná každého zvláště. Jaká důvěra, úpěnlivost a vroucnost se zračí v jejich pohledech i modlitbách!

S tribuny volá některý kněz do mikrofonu invokace, jež za ním statisíce věřících hřímavě opakují.

Pane, tobě se klaníme!
Pane, tebe milujeme!
Pane, v tebe důvěřujeme!

a řada dalších invokací rozléhá se Dolinou.

Když byli všichni nemocní požehnáni, uděluje biskup požehnání s Nejsvětější Svátostí všemu lidu.

Po něm jest ještě homilie, která je zároveň promluvou na rozloučenou. Milostná socha se odnáší zpět do kaple - nyní ji nesou „služebnice Naší Paní“ - za stejného nebo ještě

většího jásotu než při prvním průvodu. Nadšení stoupá přímo v opojení, proskočí-li davem zpráva, že se staly zázraky.

Tak se končí poutní den ve Fatimě, naplněný nejmohutnějšími dojmy.

Fatima jevištěm zázraků.

Je jisto, že tak horoucí nadšení by se nevysvětlilo a tím méně by se udrželo, nebýti třetího činitele, jejž jsme už prve uvedli: stálého a den ze dne zjevnějšího působení s nebe.

Krásná Paní byla slíbila, že vyslyší prosby a uzdraví nemocné - a své slovo dodržuje.

Zázraky jsou ve Fatimě na denním pořádku: zázraky tělesné i zázraky duchovní, méně snad hlučné, ale neméně podivuhodné.

Již od r. 1917 se hromadně objevovali ve Fatimě nemocní ze všech končin Portugalska. V posledních sedmi letech jich bylo zapsáno v „lékařské kanceláři“ přes 8000. A kolik jiných tam přišlo, aniž se dali zapsati! A kolik chorých se uteklo k Matce Boží Fatimské, aniž tam mohli putovati!

Na posvátném místě dnes stojí rozsáhlé a elegantní hospice, zvláštní pro muže a zvláštní pro ženy, v nichž se nemocným poutníkům dostává vlídného útulku i obsluhy

péčí „služebníků a služebnic (servitos et servitas) Naší Paní Fatimské."

Jakmile který přibude, jest mu projíti *zjišťovací kanceláří*, jejímž ředitelem je Dr. Pereira Gens, mající na pomoc až 30 jiných lékařů. Prohlédnou se listiny, jež si přinášejí, prohlédne se důkladně jejich zdravotní stav a těžce nemocným se dá poukázka na místo v paviloně nebo v oddělení vyhrazeném nemocným, kdež mohou býti účastni polední Mše svaté a obdržeti zvláštní požehnání Nejsvětější Svátostí.

Uzdravení neduhů tělesných.

Všichni nemocní ovšem nedocházejí uzdravení. Očekávati to bylo by bláhové. Ale všichni nebo skoro všichni pociťují úlevu, dostává se jim milosti, aby odevzdaně a záslužně nesli kříž, jejž na ně vložila Prozřetelnost. Přemnohým se dostalo fysické úlevy v jejich utrpení a mnozí byli úplně uzdraveni.

Věstník *Voz da Fatima* zaznamenal již přes 500 uzdravení neduhů, mezi nimiž jsou souchotiny, slepota, choroby mozkových blan, paralysa, různé nádory, případy vesměs prohlášené za nevyléčitelné. Zde uvádíme některé z nich:

José de Oliveir a Carvalho, 27letý, z Ada-

ute, obchodník v Porto, trpěl dva roky strasnou nemocí Pottovou v obratlích krajiny bederní. Po dlouhém marném léčení ošetřující lékař Dr. Soares 20. ledna 1925 vydal o něm písemné svědectví: „Můj kolega specialista navštíviv ho se mnou, prohlásil rodině, že nemocný vydrží nanejdéle týden. Za několik dní však se ukázalo mimořádné zlepšení a téměř okamžitě přestaly horečky, píštělní vřed se zavřel, noha nabyla pohyblivosti, bolesti bederní ustaly a nemocný vstal. Do měsíce nabyl úplně dřívějšího zdravého vzezření, bez jakékoli vady a nevolnosti.“ - Lékař však nepraví, že změna téměř okamžitá nastala, když nemocný začal užívati vody z Fatimy a vzývati spolu s rodinou Svatou Pannu.

Terezie Martinsová z A-dos-Cunhados, 19letá, provdaná v Lisaboně, za 3 měsíce po svatbě v březnu 1922 onemocněla a silně chrlila krev. Byla převezena do nemocnice. Když však neopatrností jednoho zřízence zvěděla, jaký je její stav - nejpokročilejší souchotiny - dala se převézti do svého rodiště, aby umřela, jak pravila, v náručí maminčině. Doporučila se Svaté Panně Fatimské. Každý den vypila doušek fatimské vody a modlila se růženec. Již od prvního dne pociťovala, jak po modlitbě bolesti na několik hodin mizely a bylo jí dobře. Také chrlení

krve postupně ubývalo. Za tři neděle s požitím posledního doušku vody, kterou měla, zmizely také všecky bolesti, tentokrát na vždy, a s nimi též všecky příznaky oné hrozné choroby.

Cecilie Augusta Gouveia Prestes z Torres Novas, 22letá, trpěla po tři léta plicní tuberkulosou s tuberkulosním zánětem pobřišnice a vodnatelností. Na radu lékařů byla zaopatřena a rodina činila přípravy k pohřbu. Ona však stůj co stůj si přála, aby ji dovezli do Fatimy. Jeden z lékařů, Dr. August Mendes, dobrý katolík, byv povolán na poradu, odpověděl: „Jako lékař se stavím naprosto proti takové cestě, jež by jí mohla býti osudná; ale má-li opravdu důvěru v Pannu Marii, jako katolík jí v tom nemohu brániti; toliko jí radím, aby od úmyslu upustila."

Nemocná však nepovolila; 13. července 1923 byla s velikou opatrností převezena do Doliny Iría. Cesta byla pro ni Kalvarií a osoby, jež ji doprovázely, měly co chvíle dojem, že umírá.

Na posvátném místě nepocítila úlevy, dokonce v čas žehnání nemocných měla nový těžký záchvat.

Na zpáteční cestě za nějakou hodinu se zastavili, aby si odpočinuli. Tu však znenadání nemocná pocítila sžíravou chuť na jídlo a

hltavě se jala jísti, co jí podali ze zbylých zásob. Průvodčí ji zprvu nechali, ale vidouce, že její chuti neubývá, brali jí zbývající pokrmy z rukou, obávajíce se nedobrých následků. Následky však se projevily tím, že od té chvíle nemocná se neobyčejně rozpovídala, smála se, zpívala, proti všem zlým předtuchám lékařů a zvláště proti obavám lékárníka. Ten vida po několika dnech, jak před ním stojí ta, kterou pokládal za mrtvou, přicházejíc zaplatit účet, zvolal: „Hle, opravdový zázrak!“

„Ale vy věříte ještě v zázraky?“

„Jak by ne? Vždyť vidím pravý a skutečný zázrak na vlastní oči!“

Emilie Marques z Louzady (Oporto), 32-letá, od 15. roku byla nemocná a 6 měsíců stále ležela nemohouc se již ani hnouti. Její lékař Dr. Joaquim Mendes de Carvalho použil všech prostředků lékařské vědy, ale marně. Nemoc se den ze dne zhoršovala, bolesti byly již nepřetržité. Velmi zřídka, a to jen v přítomnosti lékaře a na jeho naléhání něco málo požila. Zdála se již mrtvolou.

V tomto stavu uslyševši, že jedna její známá byla ve Fatimě uzdravena, rozhodla se vypraviti se tam též; ale lékař to rozhodně zakázal praviv, že by to byla skutečná sebevražda.

Ale nemocná přesto dne 11. května 1929 se tam vydala. Cesta byla pro ni, jak se předvídalo, pravým mučednictvím. Dvě noci ve Fatimě, bez odpočinku a v krutých bolestech byly nepřetržitou agonií. Dne 13. května časně ráno byla převezena do pavilonu nemocných a čekala několik hodin na Mši a žehnání nemocných. „Zdála se mrtvá," pravila potom „servita", jejíž péči byla svěřena.

V poledne, když milostná socha byla vnesena do pavilonu, umírající měla nevylíčitelný pocit, „jehož si nedovedla vysvětliti". Bolesti zmizely, celou levou stranou, jež byla ochrnulá, projel jakoby proud nového života. Měla dojem, že může choditi. Po závěrečném průvodu vstala a sama se odebrala do zjišťovací kanceláře.

Její lékař Dr. Mendes de Carvalho, jenž tam též právě dlel, mohl s ostatními lékaři zjistiti úplné uzdravení a po dvou letech písemně potvrdil, že jeho bývalá pacientka je stále dokonale zdravá.

Jak tomu bylo s oněmi dvěma známými, jež byly před ní uzdraveny ve Fatimě?

Jedna z nich, Margarida Teixeira Lopes deset let trpěla neduhem, z něhož vzniklo 500 vředů. Od hlavy k patám „zdála se oděna korkem", jak se vyjádřil lékař. Zároveň se vytvořil vřed na žaludku, proti němuž nej-

lepší kliniky v Oportu byli bezmocny. Ubohá se dala dovézti do Fatimy a 13. října 1928 ve chvíli, kdy přijala požehnání Nejsvětější Svátosti, byla uzdravena. Za měsíc prohlásil její lékař Dr. Mendes de Carvalho, že nemá na sobě ani stopy bývalé choroby.

Druhá ze zázračně uzdravených, Maria dos Santos Nunes, 28letá, z vážené rodiny v Alcochete, bydlící v Lisabonu, v květnu 1914 byla stižena prvními příznaky tuberkulosy plic. Přes všecko léčení nemoc postupovala a od r. 1925 se zhoršila jinými vnitřními neduhy. V lednu 1929 se ukázaly těžké příznaky choroby mozku. Vyhlášený odborník Dr. Egas Moniz, na rychlo povolaný, prohlásil, že stav nemocné je velmi vážný a důvěrně podotkl: „Je to mozkový nádor. V několika dnech ubohá zemře strašlivou smrtí. Jen zázrak by ji mohl zachrániti."

Za dva dny, v pondělí, se opravdu dostavily dvě krise; jedna trvala 4 hodiny za příšerných bolestí a křečí. Ošetřující lékař pravil sklíčeným příbuzným, potrvá-li ten stav, ať sami ze soucitu prosí Boha, aby ji co nejdříve z toho vysvobodil smrtí.

Tu příbuzní se obrátili k Panně Marii Fatimské a smočivše hadříky v zázračné vodě, přiložili je nemocné na hlavu. Nemocná nabyla vědomí a poté po dva dni zůstala v klidu.

Ve čtvrtek učinila slib, že vykoná děkovnou pout do Fatimy, bude-li od Panny Marie vyslyšena. Navečer sama vyprávěla: „Pocítila jsem takovou víru, jaké jsem nikdy v životě necítila. Zavolala jsem sestru, svou neúnavnou ošetřovatelku, a prosila jsem ji, aby se se mnou modlila růženec k P. Marii Fatimské. Než jsme začaly, zvolala jsem ještě: „Má přesvatá Matičko, přispěj mi a uzdrav mé neduhy!“ Zároveň jsem požila doušek fatimské vody. - Co jsem v tom okamžení pocítila, nedovedu vyjádřiti... Vykřikla jsem zdlouha...“

Příbuzným, kteří se sběhli k lůžku nemocné, řekla s úsměvem: „Neplačte, Panna Maria mne vyslyšela! Už necítím bolestí! Jsem uzdravena! To byly výkřiky úlevy.“ A poklekši na lůžku, modlila se vroucně na poděkování.

Ošetřující lékař 8. dubna dosvědčil: „Byl jsem přesvědčen, ze nemocná se nemůže (po oné druhé prudké krisi) udržeti naživu a že pramálo zmohu k její úlevě. Ale přece za týden jsem k ní zašel. Shledal jsem nemocnou, jejíž stav byl dříve tak žalostný, v nejlepší disposici. Nabyla všech schopností a také v ústrojí dýchacím jest pozorovati zřejmé zlepšení.“

Z řady tolika jiných uzdravení ještě jeden

případ. Dne 13. června 1931 po průvodu, když se ukládala milostná socha zpět do kaple, venku se rozlehlo volání: „Zázrak! Zázrak!“ a se všech stran se lidé sbíhali k pavilonu nemocných. Co se přihodilo?

Carmina da Conceçao, 17letá dívka z Almosteru (Santarém), bydlící v Lisabonu, pět měsíců byla nemocna, z nichž čtyři proležela s nejprudšími bolestmi v celém těle, zvláště na plících a v ledvinách. Utrpení se stupňovalo do té míry, že nemocná nesnesla sebemenšího hluku, ba ani paprsku světla. Žila v „očistci temnoty“, jak říkala ztrápená matka. Třem lékařům, kteří ji nejpečlivěji ošetřovali, nepodařilo se zastaviti nemoc. V květnu lékař zjistil rychlé souchotiny. Všecka naděje byla ztracena.

Rodiče poslali pro faráře, aby jí udělil svaté svátosti. Carmina však nebyla dosud pokřtěna, proto jí kněz udělil křest, svaté přijímání a poslední pomazání. Tu se v srdci nemocné vznítila nejživější víra a důvěra ve Svatou Pannu Fatimskou. Přála si, aby ji dopravili na posvátné místo a pravila, *ať neželí výdajů, že se vrátí uzdravena.*

Vyhověli jí a 12. června ji uložili na nosítka, jež provazy upevnili v autu. Provázely ji matka a sestra. Celou dlouhou cestou, jež trvala 10 hodin, ukrutně trpěla. Několikrát

měla záchvaty kašle, při nichž vrhla krev.

Následující den ji servité dopravili z nemocnice do obvodu nemocných, kdež byla přítomna Mši svaté, přijala požehnání a sledovala závěrečnou pobožnost.

Její stav se však nezměnil. Milostná socha se vzdalovala a s ní i poslední naděje.

Jeden kněz, jenž ji pozoroval a byl hluboce dojat jejím neštěstím, přistoupil k ní a těšil ji:

„Přála byste si býti uzdravena, viďte!“

„Oh ano!“

„Nepřejte si toho! Je Vám zůstaven lepší úděl... Slyšte! Ježíš je naší hlavou a my křesťané jeho údy. Je-li ze dvou paží jedna zdravá a druhá nemocná, která z nich je Pánu milejší?“

„Myslím, že ta nemocná.“

„Nuže — vidíte!...“

Nemocná sklonila hlavu a snažila se odevzdati se do vůle Boží a Svaté Panny. Tu náhle pocítila v těle úlevu. Posadila se a za chvilku vstala. - Lidé se sbíhají, ale servité je zadržují a uvolňují cestu, provázejíce uzdravenou do zjišťovací kanceláře.

Ředitel kanceláře Dr. Pereira Gens, jenž před několika hodinami ji prohlížel a uznal její stav za nejtěžší, nemohl novým důkladným prozkoumáním zjistiti nic jiného, nežli, že je úplně zdráva.

Snad stačí těchto několik příkladů, aby bylo patrno, jak mocně se projevuje dobrota Matky Boží ve Fatimě. Měsíčník „Voz da Fátima“ v každém čísle uvádí nová zázračná uzdravení. Není tudíž divu, že Fatima se stala známou po celém světě. Na Azzorách, v Brasilii, ve Spoj. Státech, v Africe, v Indii, v Číně se zasvěcují kaple a oltáře Panně Marii Fatimské a odevšad docházejí zprávy o podivuhodných vyslyšeních.

Podivuhodné účinky duchovní.

Většího však významu než uzdravení tělesných neduhů jsou podivuhodná a často zcela nenadálá obrácení hříšníků a nevěřících, jež působí ve Fatimě Matka božské milosti. Není pouti, aby se při ní neudály podivuhodné případy obrácení. Kdyby zpovědnice mohly mluviti!...

Často mužové, kteří přišli do Doliny Iría z pouhé zvědavosti nebo aby si tropili posměšky z fanatismu lidu, náhle strženi neodolatelnou mocí padají na kolena k modlitbě a plačíce spěchají ke zpovědnici.

Největším však divem jest, že po zjeveních fatimských celá tvářnost Portugalska se počala měniti.

Dne 26. května 1911, šest měsíců po revo-

luci, která zavedla v Portugalsku nový režim, v generální schůzi zednářstva a v přítomnosti zástupce francouzských lóží původce svatokrádežného „zákona o rozluce církve a státu“ vychrlil ze své černé duše toto opovážlivé prohlášení: „Tímto zákonem bude v Portugalsku ve dvou generacích úplně vyhlazen katolicismus, jenž je hlavní příčinou nešťastné situace, v níž vězíme.“

A hle! Ač se rozzuřilo pronásledování, páchalo se násilí, ničily se hodnoty kulturní i mravní - začež starý republikán, nevěrec, ale procitající ze slepoty Guerra Junqueiro nazval původce onoho zákona *velikým národním zločincem* - přes to vše katolicismus první generaci přežil a v druhé nejen že nebyl pohřben, nýbrž rozkvetl novým vítězným životem, jakého už dvě stě let v Portugalsku nebylo.

Při položení základního kamene k růžencové basilice ve Fatimě 13. května 1928 byla přítomna choť presidenta republiky s chotí ministerského předsedy a následujícího roku v den veliké národní pouti květnové objevil se tam sám president republiky generál Oscar Carmona a minist. předseda Coronel Vicente de Freitas.

Portugalsko navázalo opět styky se Svatou Stolicí. Rozlukové zákony jsou dnes veteší.

Pevná ruka vynikajícího státníka a rozhodného katolíka řídí otěže státu a Portugalsko má nejvyrovnanější státní rozpočet. Nedávno nový portugalský vyslanec u Vatikánu v nástupním slyšení u Svatého Otce velebil Církev a její zásluhy o portugalskou zemi v minulosti i přítomnosti. Nové sněmovně byl právě podán návrh, aby všem Portugalcům bylo pod trestem zakázáno vstupovati do tajných společností, a jiný návrh: zrušení manželské rozluky.

Svěží, jarní vzduch vane Portugalskem. A toto svaté jaro vykouzlila Ta, jež se snesla s výšin nebeských do Doliny Iría a vysílá odtud paprsky své mateřské lásky do všech srdcí, do všech rodin.

Titulní obrázek Panny Marie Fatimské je reprodukce sochy, již vytvořil portugalský umělec *José Ferreira Tedim* podle líčení omilostněných dítek.

Výjev Zjevení na str. 9 je kresba akad. malíře *Rudolfa Adámka*, jehož umělecké práce doporučujeme zvláště pro výzdobu kostelů. Oltářní a výplňové figurální malby, jež dosud provedl, jej samy co nejlépe doporučují. Atelier Praha-Vinohrady, Kanálská 3.

Paramentní práce

podle liturgických předpisů v prostém i uměleckém slohovém provedení levně a pečlivě zhotovuje

MARIE KLABANOVÁ, PRAHA-DEJVICE, Studentská ul. č. 3, II. vchod.

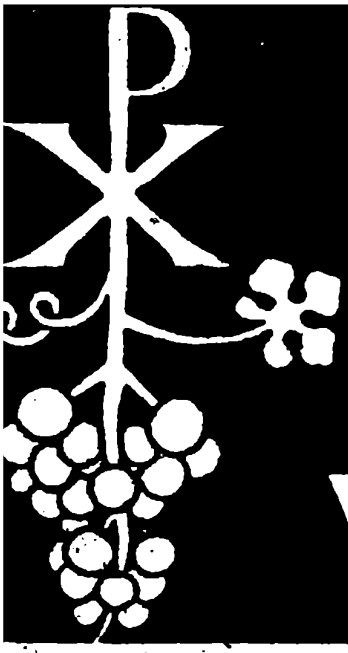
SV. ETHERIE čili SILVIE AKVITÁNSKÉ:

PUTOVÁNÍ NA MÍSTA SVATÁ

Z latiny přeložili *Jaroslav Kopřiva* a *Ant. Stříž*. Úvodem a poznámkami opatřil Dr. Josef Cibulka. S mapkou. Cena Kč 16·—.

Vznešená paní Etherie ve 4. století koná pout do Svaté země a s vroucím nadšením vypisuje, co viděla a zažila na jednotlivých místech. Je to první křesťanský cestopis, perla starokřesťanského písemnictví. Dílko má mnohonásobnou cenu: *archeologickou*, neboť poznáváme, v jakém stavu byly památky palestinské v oné době; *liturgickou*, neboť svatá poutnice vyličuje obřady, jež se konaly ve Svatém týdnu v Jerusalemě; *uměleckou*, neboť při vší prostotě vyprávěcí vyzařuje z těchto stránek jemnost básnického postřehu, citová vroucnost, smysl pro krásu; *vzdělávací*, neboť putovati s tak nadšenou poutnicí a uctívati s ní posvátná místa zušlechťuje duši.

Objednejte v administraci „Vinice Páně“.

VINICE PÁNĚ

Svědkové zjevení P. Marie ve Fatimě

Osudy dítek fatimských. - Smrt Františkova. - Též Hyacinta odchází do nebe. - Lucie v klášteře. - Pastýřský list biskupa leirijského. - Poučení z Fatimy.

C. A. Kneller S. J.: K otázce stigmat.

ROČNÍK SESTÝ, ČÍSLO 3-4

V PRAZE-DEJVICÍCH 676

VINICE PÁNĚ 1935

náboženský věstník

Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Antonín Stříž *v Praze-Dejvicích 676. - Vychází měsíčně kromě prázdnin. - Celoroční předplatné 10 Kč, jednotlivá čísla po 1 Kč. - Tiskem Průmyslové tiskárny v Praze. - Úprava Břetislava Štorma. - Platí se připojenou složenkou, číslo šekového konta 45.648. - Novinová sazba povolena řed. pošt. a tel. v Praze č. 91.599-VII-1935. Podávací poštovní úřad Praha 47.*

REDAKCE A ADMINISTRACE
V PRAZE-DEJVICÍCH 676 (SADOVÁ 3)

Těm, jimž se octne v rukou jen toto dvojčíslo „Vinice Páně", budiž připomenuto, že stati zde uvedené navazují na pojednání o zjeveních Panny Marie ve Fatimě z prvního dvojčísla tohoto ročníku.

Děkujeme těm, kdož poslali hned předplatné. Prosíme ostatní, kdož přijali první čísla, do nichž vložena složenka, aby neodkládali se zasláním předplatného (10 Kč). Složenka byla připojena k 1. číslu. Kdo ji ztratil, ať použije složenky in bianco a vpíše naše číslo účtu pošt. spoř. 45.648.

Děkujeme důstojným pánům, kteří objednali a rozšířili větší počet dvojčísel o zjevení P. Marie ve Fatimě. Mohlo-li se na př. v Petřvaldu ve Slezsku ujmouti hned 100 výtisků, proč by to nebylo možno i jinde? Kde se při májových kázáních promluvilo o Fatimě a upozornilo na pojednání ve „Vinici Páně", věřící sami se hlásili, aby se mohli s obsahem zjevení důkladněji seznámiti.

Upozorňujte na Fatimu! Učiníte tím radost Panně Marii. Měsíc ještě ponecháme sazbu, aby bylo možno přitisknouti potřebný počet výtisků. Objednejte brzy!

Také toto druhé dvojčíslo rozesíláme při objednávce většího počtu se slevou. Kdo se seznámil se zjeveními fatimskými, toho jistě budou zajímati osudy svědků zjevení, kteří tak svatě splnili své poslání, jakož i uznání církevní autority.

DÍTKY POCTĚNÉ ZJEVENÍMI PANNY MARIE
VE FATIMĚ

Osudy dítek fatimských.

Dítky poctěné šesterým zjevením Panny Marie v Dolině Iria nejevily po oněch událostech ve své povaze a ve svém chování zvláštních změn. Ani jejich rodiče na nich nepozorovali změny, a není divu; neboť byly to dítky prosté, dobrosrdečné, jež ani předtím nedávaly podnětu k výtkám. Vnitřní život, jenž se v jejich duších rozvíjel, projevoval se jen velikou horlivostí v modlitbě. Maria je nabádala, aby se pilně modlily růženec, a dítky opravdu se jej modlily i několikrát za den, samy i společně. To pro dětský věk jistě není snadná věc. Kdykoli se František a Hyacinta sešli s Lucií, vždy jejich první myšlenkou bylo pomodliti se růženec.

Pasáčkové se stali předmětem pozornosti tisíců lidí. Den ze dne byli mnohokrát žádáni, aby vyprávěli o zjeveních, stále podrobováni výslechům, při nichž tazatelé, zejména kněží, snažili se uvésti je v rozpaky a v rozpory. Sám farář fatimský se divil, že dítky neonemocní z toho stálého napětí. Děti však stále znovu odpovídaly, klidně, vážně a rozhodně, nejevíce ani nejmenšího podráždění, a zase se vracely ke svým hrám nebo k modlitbě. Nezůstaly však zde dlouho pospolu.

R. 1918 řádila v celém světě plicní epide-

mie, jež vzhledem k tomu, že k nám přišla ze západních končin Evropy, byla nazvána „španělská chřipka“. Celá rodina Martoova jí byla zachvácena, kromě otce. Také František 23. prosince těžce onemocněl. Otec s několika dobrosrdečnými sousedkami ošetřoval celou rodinu. František po 14 dnech vstal, ale byl velmi sláb a vůčihledě chřadl.

Ani při této slabosti neopomíjel denně se modliti celý (15desátkový) růženec, jsa pamětliv slov Svaté Panny, že přijde do nebe, ale že se ještě musí vymodliti mnoho růženců. Někdy však byl tak sláb, že se nemohl celý pomodliti, což ho velmi mrzelo. Když si na to stěžoval matce, konejšila ho, že nemusí, když ho to namáhá, pronášeti slova ústy, nýbrž jen v srdci se modliti, a že Svatá Panna stejně mile přijme jeho modlitbu.

Často František připomínal matce, ať nezapomíná říkati onu modlitbu, které je Svatá Panna naučila, on že jí nikdy neopomíjí. Když matka litovala, že přece jen ji často zapomene, synáček ji povzbuzoval, že se ji může modliti i při práci a při pochůzkách. Nejednou si stěžoval, že se nedovede modliti růženec tak dokonale, jako mnozí jiní, a že ho to velmi bolí.

Ačkoliv mu nikdy nebylo dobře, přece občas vycházel ven, někdy zašel až do Doliny

Iria. Když ho někdo ujišťoval, že zase bude zdráv, vždycky rychle odpovídal rozhodným *Ne* a říkal to s tajemným vzezřením a přízvukem, že to dojímalo. Když jeho kmotra Teresa v jeho přítomnosti slíbila, že ho vyváží pšenicí (t. j., že obětuje pšenice, kolik chlapec váží), jestliže ho Matka Boží uzdraví, on rozhodně prohlásil, že je zbytečno dělati takový slib, poněvadž se neuzdraví. Z této jeho jistoty se soudí, že brzké povolání na věčnost mu bylo sděleno v onom tajemství, jež mu svěřila Svatá Panna při zjevení 13. června 1917.

Hošík měl neobyčejně jemné svědomí, přesto že byl útlého věku a že náboženské vzdělání, jehož se mu dostalo, bylo skrovné. Když ho jednou vybízeli, aby sehnal ovečky, jež mu byly svěřeny, na pažit náležející jeho kmotře, která prý by jistě nic nenamítala, František se nedal k tomu pohnouti bez jejího výslovného dovolení, poněvadž prý by to byla krádež.

Když příbuzní 2. dubna pozorovali, že se mu přitěžuje, uložili ho. On měl jen jedinou obavu, že umře, aniž by přijal Tělo Páně, protože dosud nebyl u prvního sv. přijímání. Zavolali p. faráře, aby ho vyzpovídal. Když ho kněz ujistil, že ráno mu přinese Velebnou Svátost, František přímo zářil radostí. Večer

potom prosil matku, aby mu v noci nic nedávala k pití, aby zachoval lačnost. Matka ho ubezpečila, že po půlnoci už mu nic nepodá.

Když ráno pan farář přišel s Nejsvětějším, František se chtěl aspoň posaditi na lůžku, ale pro jeho slabost mu to nedovolili. Když přijal ponejprv a naposledy nebeský chléb, jeho tvář se andělsky rozjasnila radostí nad milostí, jíž se mu dostalo.

Za dne chvílemi prosil o vodu a o mléko. Když se ho matka tázala, jak mu je, pravil, že mu není hůř a že už necítí bolestí. Lucie a Hyacinta dlely za jeho nemoci často u něho.

Navečer ve čtvrtek 4. dubna, když tam přišla jeho kmotra, prosil ji, aby ho požehnala a mu odpustila mrzutosti, které jí snad způsobil.

Než skonal, pravil: „Hleď, maminko, jaké krásné světlo tam svítí na našich dveřích!“ Poté k desáté hodině večer skonal, bez zápasu, beze stenu. Lehký úsměv, jenž se na jeho tváři rozhostil již před smrtí, nezmizel ani když duše vzletěla k nebi.

Žil necelých jedenáct roků. Narodil se 11. června 1908. Pochován byl na hřbitově fatimském. Na jeho hrobě jest jen prostý dřevěný křížek.

Za své nemoci i přímo před smrtí znovu dosvědčoval, že vše, co byl říkal o zjeveních, jest pravda.

Též Hyacinta odchází do nebe.

Poctí-li Matka Boží některou duši zvláštní přízní, možno tušiti, že ji připravuje k oběti, k utrpení, neboť obětmi se duše nejvíce zalíbí Bohu a nejvěrněji se připodobní Marii, jejíž život byl nepřetržitou obětí.

Také Hyacintě byl tento úděl připraven a přijala jej ochotně jako její bratr František.

Ještě se rodiče Martoovi nevzpamatovali z rány, která je stihla smrtí synáčka Františka, již na ně dolehly starosti o Hyacintu. Prodělala též těžkou španělskou chřipku, jež ji velmi oslabila, a za několik měsíců se dostavil hnisavý zápal pohrudnice. Na radu lékařovu dopravili ji rodiče do okresní nemocnice ve Vila Nova de Ourêm, kdež pobyla celý červenec a srpen 1919. Když však zlepšení nenastávalo, vzali ji rodiče domů.

Dceruška byla bledá a hubená jako kostra, chodila jen s velikou námahou, trpěla veliké bolesti, den ze dne více chřadla. V lednu 1920 zastavil se u rodiny Martoovy vyhlášený oční specialista Dr. Eurico Lisboa z Lisabonu, jenž se svou rodinou byl na pouti ve Fatimě. Prohlédnuv Hyacintu, zjistil její nebezpečný stav a naléhal, aby ji rodiče poslali do Lisabonu k operaci, která by ji snad ještě mohla zachrániti. Rodiče se omlouvali, že

Hyacinta jen čeká, že si ji Svatá Panna vezme k sobě jako Františka a když si to Matka Boží přeje, bude všecka námaha bezúčelná.

Dr. Lisboa pravil: „Jistě, že vůle Naší Paní je mocnější než všecko lidské úsilí. Ale abychom nabyli jistoty, že skutečně Svatá Panna chce dítě vzíti k sobě, jest třeba vyčerpati všecky vědecké prostředky, aby se dítě udrželo na živu.“ K jeho názoru se připojil také přítomný Visconde de Montelo. Proto rozhodnuto dopraviti Hyacintu do Lisabonu.

Byla to pro dcerušku veliká oběť, když se svou matkou se octla v ulicích velkoměsta, kdež měla zůstati sama mezi cizími lidmi, kteří se tolik lišili od jejích vesnických známých. Divně působily v ruchu ulic lisabonských, kdež se procházely dámy v módních toaletách, chudé, neuměle střižené její šatičky. Hyacinta však se nestyděla za svůj chudý šat, ani si nepřála lepšího. „Naše Paní to nevidí ráda,“ říkala o ženském strojení. Přece však byla v tom shonu cizího prostředí sklíčena.

K tomu ještě je tísnila starost, kde nalézti útulek. V domech bohatých nepřijmou dítěte tak ubohého a nadto ještě stiženého těžkou, nakažlivou nemocí. V přepychu města nebylo místa pro miláčka Panny Marie, aby tam prodlela několik dní, než ji nebeská Paní

vezme k sobě. Matka s dítětem putovaly úzkostlivě z ulice do ulice nadarmo.

Konečně zaklepaly u sirotčince sester klarisek. Představená Dona Maria da Purificaçao se soucitně ujala opuštěných poutnic. Brzy poté přišla tam na návštěvu paní Maria Amelia de Sande e Castro. Trpěla očním neduhem a byla v denním ošetřování Dra Lisboa. Bylo nebezpečí, že úplně oslepne. Zvěděvši, že je tam Hyacinta z Fatimy, prosila ji, aby se za ni modlila. Ač třikrát svou prosbu opakovala, dítě jí neodpovědělo, jen na ni vážně hledělo. (Později svědomité děvčátko pravilo, že se za paní modlí, ale že se jí to neodvažovala slíbiti, aby neporušilá slibu, kdyby při svých bolestech na to zapomněla.) Dona M. Amelia byla mlčením dítka zarmoucena, že snad se nechce za ni modlit nebo že to pokládá za beznadějné. Ale odcházejíc, nechala tam 50 escudů. Hyacinta dávala peníze představené, ta však pokynula, aby je dala matce: „Ne," odvětila Hyacinta, „ty peníze jsou pro vás, že pro mne tolik dobrého děláte!" Představená viděla v tom zásah Prozřetelnosti, jež nezapomíná na chudé a opuštěné.

V ústavě nalezla Hyacinta druhý domov. Představenou nazývala podle venkovského zvyku kmotřičkou, „madrinha", a dávala jí

často dojemnými slovy najevo svou lásku a vděčnost za její mateřskou péči. Byla šťastna, že může dlíti se Spasitelem pod jednou střechou, skoro denně ho přijímala a důvěrně s ním hovořila.

V jejím utrpení třikrát ji navštívila Svatá Panna, zjevujíc se jí po pravé straně lůžka. Hyacinta svěřila její sdělení „kmotřičce", která nejen si ony výroky vštípila v paměť, ale též zapsala. Hyacinta pravila:

„Módy velmi urážejí Našeho Pána. - Osoby, které se zasvěcují Bohu, nesmějí se říditi módou! - Církev nezná módy. Náš Spasitel je stále týž. - V nebi se nemění mravy, protože Bůh se nemění. - Naše Paní už nemůže udržeti trestající rámě svého milého Syna! - Ať lidé přece činí pokání! - Spasitel přijde světu na pomoc, ale jestliže se lidé nepolepší, učiní, co jest psáno. - Hříchy světa jsou veliké! - Hřích nečistoty vrhá mnoho lidí v záhubu. - Mnohá manželství nejsou dobrá, nelíbí se Bohu a nejsou z Boha. - Ó, kdyby lidé věděli, co je věčnost, co vše by činili, aby se polepšili! - Naše Paní pravila, že ve světě je mnoho hašteření a rozbrojů. Války jsou jen tresty za hříchy světa. - Naše Paní pravila, že se nemá reptati a také ne lháti; nemají se lidé přetvařovati a klamati; mají osvědčovati mnoho lásky. - Lidé hynou, protože neuvažují o smrti našeho Spasitele a nečiní pokání. - Zpověď je svátost milosrden-

ství. Proto musíme přistupovati ke zpovědnici s důvěrou a radostí. Bez zpovědi není záchrany! - Matka Boží si přeje více panenských duší, které by se s ní spojily slibem čistoty. - Kdo nesplní slibů, které učinil Naší Paní, nebude míti nikdy štěstí ve svých podnicích! - Oh, mám veliký soucit s Naší Paní, velmi jí lituji! - Kmotřičko, modli se za kněze! - Modli se také za ty, kteří vládnou!..."

Tyto zdrcující pravdy, jež tak věrně vystihují stav dnešní doby, nemohly se zroditi ve fantasii desítiletého dítěte, jež nic nevědělo o světě a dovedlo se vyjadřovati jen o věcech venkovského života.

Brzy nastala Hyacintě hořká chvíle loučení s milým útulkem a jeho svatyní. „Ráda bych šla do kláštera," pravila „kmotřičce", „ale více se těším, že už smím do nebe." Byla by ráda zemřela v útulku, ale Dr. Lisboa naléhal, aby byla převezena do nemocnice k operaci. „Ale vždyť ta operace je zbytečná! Naše Paní se mi zjevila a řekla mi, že nyní už brzy smím k ní do nebe!" pravila Hyacinta „kmotřičce", ale podvolila se.

Budoucnost ukázala, že se dítě nemýlilo. Nebyla to jediná její předpověď, jež se splnila. Sama od sebe pravila, že do Fatimy přijde až po smrti. A ač po její smrti byl jí připraven hrob v rodinné hrobce jisté paní na hřbi-

tově lisabonském a mnoho lidí tam již čekalo na přivezení rakve s jejím tělem, v poslední chvíli bylo rozhodnuto převézti ji do Fatimy.

Když jednou matka ji navštívila v Lisabonu, „kmotřička" se jí důvěrně ptala, neviděla-li by ráda své druhé dcery řeholnicemi. Matka Martoová o tom nechtěla ani slyšeti. Hyacinta, jež o té rozmluvě neměla ani tušení, pravila později „kmotřičce": „Naše Paní by si přála, aby mé sestry se staly řeholnicemi, ale matka nechce. Proto Naše Paní je vezme do nebe!" - Obě sestry zemřely brzy potom, Florinda ve věku 17 let, Teresa v 16.

Hyacinta se rozloučila se sirotčincem vědouc, že ho již nespatří, a přijavši ještě svaté svátosti, chystala se k posledním zastavením své křížové cesty.

Dne 2. února 1920 se octla v nemocnici, kdež jí bylo vykázáno lůžko v dětském oddělení. Při přijímací prohlídce se lékaři tvářili velmi vážně shledávajíce, že neduh je již příliš pokročilý. Byla tam v ovzduší docela cizím, lhostejném. Vědělo se sice, že je to jedno z dítek fatimských, jež prý viděly Svatou Pannu, ale tehdy ještě, aspoň v těchto kruzích, nebralo se zjevení fatimské vážně. V tomto chladném, světském okolí byly dítěti tím větší útěchou návštěvy „kmotřičky" Dony Marie, Dra Lisboa a několika vzácných přátel Fa-

imy. Též otec přišel navštívit své trpící dítě.

Operace byla stanovena na 10. února. Hyacinta hořce plakala, že zcela svlečena má býti položena na operační stůl. Nebyla narkotisována, takže věděla vše, co se s ní dálo. Primář Dr. Castro Freire jí při operaci vyňal dvě žebra z levého boku. Zůstala jí tam rána zvíci dlaně. Prudké bolesti, jež se stupňovaly zejména denním ošetřováním rány, snášela s podivuhodnou trpělivostí. Za hroznych bolestí volala jen: „O, Naše Paní!“ a říkávala: „Musíme všichni trpěti, abychom se dostali do nebe!“

Operace se sice zdařila, ale nemocná vůčihledě slábla. Dne 16. února měla ukrutné bolesti a naříkala. Druhý den ráno však pravila Doně Marii: „*Hleď, kmotřičko, teď už nenaříkám. Naše Paní se mi opět zjevila. Řekla mi, že si pro mne brzy přijde a odňala mi všecky bolesti.*“

A vskutku od toho dne nezabědovala a nebylo na ní ani pozorovati známek bolesti. Když potom Dona Maria přecházela nebo sedala si u jejího lůžka poblíž místa, kde Hyacinta byla viděla státi Svatou Pannu, malička volala: „Sem nestoupej, kmotřičko, zde stála Naše Paní!“ Stejný neklid jevila, kdykoli některá ošetřovatelka přecházela poblíž onoho místa v nohách lůžka.

Když na kliniku přicházely ženy nedosti

slušně oděné nebo i některé ošetřovatelky hověly výstřelkům módy, říkala: „*K čemu je to? Kdyby jen věděly, co je věčnost!*“

Některých lékařů, jež pokládala za nevěřící, litovala: „Ubozí! Nevědí, co je čeká!“

Tvrdila také, že Naše Paní jí sdělila, že *hřích, který nejvíce duší vrhá v záhubu, je hřích smyslnosti; že je třeba vymaniti se z požitkářství, nezatvrzovati se ve hříchu jako až dosavad a že třeba činiti mnoho pokání.*

Zdá se, že Svatá Panna při těch slovech byla velmi smutná, neboť maličká dodala: „*Ach, cítím s Naší Paní velikou soustrast! Je mi jí velice líto!*“

Nedlouho před smrtí se jí tázali, nepřeje-li si ještě viděti svou matičku. Odpověděla, že brzy se shledají všichni v nebi.

Pravila také ještě, že Naše Paní se ještě zjeví, ale nikoli jí, neboť ona určitě zemře, jak jí Naše Paní řekla.

V pátek 20. února dostavily se opět hrozné bolesti. Hyacinta se vztyčovala v lůžku a opět klesala. Byla to poslední zkouška, již dopustila Svatá Panna na svou vyvolenou, aby zvýšila její zásluhu. Navečer si přála svatých svátostí. Byl zavolán farář Dr. Pereira dos Reis a vyslechl její zpověď. Hyacinta prosila naléhavě, aby jí byla přinesena také Velebná svátost na poslední cestu, tvrdíc, že brzy ze-

mře. Ale Don Pereira usoudil, že není třeba, poněvadž je ještě dosti svěží, a slíbil, že jí přinese Tělo Páně ráno. Ale nedočkala se rána. V noci po 10. hodině tiše vydechla svou svatou duši. Možno tušiti, že její milá Paní, která ji v nemoci několikrát poctila návštěvou, nechyběla ani v této chvíli u své vyvolené, které byla slíbila nebe.

K úplnosti podáváme ještě zprávu o jejím pohřbu podle záznamu Dra Lisboa:

„Lisabonští ctitelé Matky Boží Fatimské zvěděvše, že Hyacinta zemřela, posílali hned dary na vypravení pohřbu. Dívenka byla oblečena do bílého šatu s blankytnou hedbávnou šerpou; přálať si býti po smrti oblečena jako Naše Paní. Pohřeb byl stanoven na poledne v neděli. Místo k odpočinku připraveno v rodinné hrobce Dony Angeliny Lopes na hřbitově dos Prazêres.

Když rakev byla vynášena z nemocnice, napadlo mi, že by snad bylo výhodno pochovati dítě na odděleném místě pro případ, že by odmítavý poměr ke zjevením, tehdy skoro všeobecný, se změnil a církevní autorita je uznala a potvrdila. I rozhodl jsem, aby rakev byla vystavena zatím v kostele sv. Andělů a za tím účelem jsem navštívil svého milého přítele faráře Dra Pereiru dos Reis. Zprvu se

zdráhal uložiti rakev v kostele, ale na přímluvy několika Bratří Nejsv. Svátosti, kteří náhodou byli v sakristii, konečně přivolil. Rakev byla postavena do koutu sakristie na dvě stolice.

Jakmile se zvěst o tom roznesla, putovali tam ctitelé Fatimy, modlili se u zesnulé pasačky a dotýkali si o její tělíčko růžence a obrázky. To bylo p. faráři velmi trapné a obával se nepříjemností se strany církevní vrchnosti i se strany zdravotní policie. Proto nakonec, aby zabránil návštěvám stále četnějším, zamkl rakev do skříně.

Bylo rozhodnuto převézti zesnulou vlakem do Vila Nova de Ourêm. K nutným přípravám bylo třeba asi dvou dní. Pan farář, aby se vymkl odpovědnosti, že rakev dosud nebyla uzavřena, a nemoha se věnovati velikému počtu návštěvníků, kteří si přáli dítě viděti, dal je přenésti do místnosti bratrstev nad sakristií, zamkl a klíč odevzdal p. Antoniovi d'Almeida, společníku pohřebního ústavu, jemuž byl převoz svěřen.

Pan d'Almeida, aby vyhověl nesčetným prosbám, zdržel se v kostele celý den 23. února a provázel návštěvníky po skupinách k zesnulé. Byl udiven uctivostí a velikou zbožností, s jakou lidé hladili a líbali tvářičky i ručky zesnulé. Zdála se živá. Tváře byly rů-

žové a z těla vycházela příjemná vůně jako z květin, což bylo zvláště podivuhodné vzhledem ke hnisavé povaze nemoci a dlouhé době, po kterou zesnulá zůstávala nepohřbena.

Konečně v úterý 24. února dopoledne, tři a půl dne po úmrtí, byla vložena do olověné rakve a rakev byla zacinována. Převoz na nádraží se konal odpoledne za veliké účasti lidu, třebas pršelo. Pohřbena byla v hrobce pana barona d'Alvaiazêre ve Vila Nova de Ourêm.

V den pohřbu Hyacinty se konala výroční generální schůze Konferencí sv. Vincence, jíž jsem se měl zúčastniti. Při následující generální schůzi jsem pokládal za povinnost omluviti svou nepřítomnost při minulé schůzi. Vysvětloval jsem, že mne zdržel skutek bližénské lásky, a to péče o pohřeb jednoho z vidoucích dítek fatimských.

Má omluva vyvolala v celém shromáždění hlučný smích, na němž měly podíl mnohé vynikající osobnosti z katolických kruhů patriarchátu... K tomuto smíchu se připojil i J. Em. pan kardinál-patriarcha Don Antonio Mendes Belo, jenž schůzi předsedal a k jehož diecési tehdy náleželo území fatimské, prve než byla zřízena nová diecése leirijská.

Později mi však p. kardinál prohlásil, že mezitím se stal velikým obdivovatelem Fa-

timy a že má snažné přání, aby mohl, dříve než zemře, sloužiti ještě Mši svatou na oltáři chrámu, který se staví v Dolině Iria.

Je pozoruhodné a důležité připomenouti tyto věci. Ukazují zřetelně odpor a odmítavé stanovisko, jež zaujímali téměř všichni kněží a katolíci portugalští vůči událostem fatimským...

Uplynula léta. Ještě dnes je nám velikou útěchou, že jsme přispěli k tomu, aby malá Hyacinta se dostala do nemocnice lisabonské a pod bedlivé ošetřování vynikajících lékařů a nejškolenějších ošetřovatelek. Neboť na základě této skutečnosti možno zcela lehce vyvrátiti zlomyslné pomluvy, jež se i v nejvzdálenějších krajích portugalských přemílaly, jako by smrt obou vidoucích dítek Františka a Hyacinty byli způsobili katolíci, chtějíce tím zabrániti, aby nevystoupily a nepopřely ten neb onen výrok Luciin o Zjevení. - Dr. Eurico Lisboa, lékař."

Baron d'Alvaiazêre sám vodí hosty do hrobky, v níž mezi rakvemi jeho předků a bratrů je položena schránka s drahým pokladem, rouškou zahalená, a zbožně pokleká před „květinkou fatimskou", jíž připisuje záchranu své rodiny.

Lucie v klášteře.

Jediná Lucie, hlavní svědkyně zjevení fatimských, dosud žije. Nějaký čas bylo ji vídati na místě Zjevení, kdež ráda se modlila se zástupy věřících růženec. Chovala se vždy velmi skromně. Také ona byla ovšem stále podrobována výslechům a dotazům. Potom r. 1921 tajemně zmizela ze svého rodného kraje, což vzbudilo veliký podiv. Mnoho se o tom hovořilo mezi lidmi, ať přátelsky či nepřátelsky smýšlejícími. Proto horlivý okresní náčelník ourêmský znovu se cítil povinen zakročiti.

Dal předvolati matku Luciinu a požadoval od ní vysvětlení. Ta však s obvyklou rázností odpověděla: „Má dcera je tam, kde sama chce a kde chci já. Jinak nemám co prohlašovat.“

Náčelník dále nenaléhal a klidně ji propustil.

Lucie zatím dne 17. května 1921 byla přijata do internátu katolické koleje ve Vilaru (Oporto). Tam brzy pocítila hlas Boží, volající ji k životu řeholnímu. Za tím účelem bylo třeba opustiti vlast, neboť řeholníci neměli od roku 1910 v Portugalsku občanských práv. Odebrala se tedy do Tuy, starobylého španělského města na pravém břehu řeky Minha, která tam tvoří hranici severního Por-

tugalska, a vstoupila do noviciátu k portugalským řeholnicím v ústavu svaté Doroty, jenž tam byl otevřen po vypuzení řeholnic z Portugalska. Přijala klášterní jméno *Maria Lucia das Dôres*, vyznačující vztah k bolestem Matky Boží. Od počátku svou hlubokou pokorou a přesným zachováváním řeholních pravidel sloužila spolunovickám za příklad.

Dne 3. října 1928 složila tam do rukou biskupa leirijského řeholní sliby.

Žijíc úplně odloučena od světa, neví nic o velkolepém kultu mariánském, jenž se rozvinul z Fatimy na základě jejích vidění, nemá tušení o mohutné svatyni, k níž putují statisíce věřících. Osobnosti, jimž výjimečně bývá dovoleno navštíviti ji, věrně dbají moudrých pokynů, aby s Lucií o Fatimě nemluvily. Když při profesi ji navštívil kněz jí známý, jenž byl úředně pověřen zabývati se událostmi fatimskými, tázala se ho, zda přece lidé pilně putují do Doliny Iria. Dostavši vyhýbavou odpověď, zesmutněla a pravila, že by lidé tam přece měli choditi, už z vděčnosti a lásky k Matce Boží.

Tam ve skrytu a tichu - jako kdysi pasačka lurdská v Neversu - koná sestra Marie Lucie das Dôres všecky práce sester laiček. Navenek se ničím neodlišuje než zvláště něžnou láskou k Matce Boží a horlivou úctou k svátostnému

Spasiteli, před nímž ji vídají dlouho klečeti s velikou sebraností a vroucností.

Praví se, že i tam byla poctěna novými zvláštními projevy přízně Svaté Panny, a jak sděluje pan biskup leirijský, dostalo se jí též zjevení Spasitele, jehož obsah, dosud chovaný v tajnosti, naznačuje, že poslání sestry Marie Lucie není ještě skončeno.

Pastýřský list
o zjeveních fatimských.

Don José Alves Correia da Silva,

z milosti Boží a svaté Apoštolské Stolice
biskup Leirijský
všem, kdož tento náš list budou čísti a slyšeti,
pozdravení, pokoj a požehnání
v Ježíši Kristu, našem Pánu a Spasiteli.

Boží Prozřetelnost, jež všecky tvory řídí a vede, jeví zvláštní něžnost a lásku k člověku, nesmrtelnou duší obdařenému. Jako dobrý otec rodiny se nikdy neodcizí své choti a dítkám, tak ani nekonečně dobrotivý Bůh, jenž nás svobodným konem své lásky stvořil, nemůže nás opustiti. To dosvědčují dějiny i zkušenost.

Jak něžnou péči projevoval Hospodin národu vyvolenému, třebas býval tak nevděčný a nevěrný! Jak jej bránil proti jeho nepřátelům! Jak jej udržoval, přes jeho modlářské sklony, v pravém náboženství! Jak se jevil něžným a láskyplným otcem, i když káral a trestal! . . .

Když se přiblížil požehnaný čas vykoupení, sestupuje sám Syn Boží s nebe na zemi, bere na se lidskou přirozenost a umírá na kříži, aby nás vykoupil a spasil!

A i po své smrti zůstává s námi, splňuje své přislíbení: „Aj, já s vámi jsem až do skonání světa!“

S tímto dílem vykoupení a spasení ráčil Pán spojiti svou svatou Matku.

Vzpomeňme na hodinu, kdy umíral na Kalvarii! Jako otec, jenž svůj život stravuje v práci pro své dítky, dal nám Ježíš všecko bez míry a bez omezení.

Dal nám své učení a tím světlo a život. Dal nám milost a tím odpuštění a vzkříšení. Ustanovil svátosti jakožto vznešené prostředky posvěcení. Ale na tom jeho láska ještě neměla dosti.

Skonávaje, chce učiniti pořízení o tom, co mu ještě zůstalo. Chce diktovati svou závěť.

Měl ještě jen svou dobrou Matku...

Tu nám chce tedy ještě odkázati!

Jak slavná to chvíle!

Všichni lidé jsou jeho dědici: pohané, zastoupení římskými vojíny, židé, zastoupení obyvateli jerusalemskými, kteří přišli patřit na jeho smrt, hříšníci, zastoupení lotry, kteří s ním byli ukřižováni, a konečně spravedliví, zastoupení svatými ženami, které Ježíše provázely až na Golgotu.

Svatému Janu Evangelistovi bylo svěřeno, aby zapsal slova závěti Páně.

Ježíš odpustiv kajícímu lotru, odpustiv svým katanům volá: Hle, matka vaše!

A Maria, nejsvětější, nejčistší Panna, poklad nebe i země, „děvečka Páně“, přijímá nás za své dítky, zrozené v nevýslovných bolestech kalvárských.

Padajíce k nohám naší milé Paní, nemůžeme jinak než neustále volati se svatou Církví, s křesťany všech dob: „Zdrávas, královno! Matko milosrdenství, živote, sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnané dítky Eviny! K tobě vzdycháme, lkajíce a plačíce v tomto slzavém údolí! Buď zdráva!“

Maria vyplňuje poslední vůli Ježíšovu. Proto očekává společně s apoštoly příchod Ducha Svatého; proto se modlí s prvními křesťany a sdílí s nimi jejich soužení (Skut. 1, 14).

A jak se jevila něžnou matkou po všecky věky!

Spíše by se sčetla zrnka písku u moře a hvězdy na obloze, než by se vypočetly všecky dary, které přesvatá Panna, „milosti plná“, vylila na duše.

Stačí jen všimnouti si nesčetných ústavů lásky bliženské, po celém světě rozsetých, jež vznikly pod její záštitou; nebo nesčetných chrámů k její cti zbudovaných jakožto záslib-

ných darů jednotlivých duší i celých národů, děkujících jí tím za její dobrodiní...

Netřeba zahlížeti se do dáli, zalétati přes hranice naší milé vlasti. Stačí jen ohlédnouti se po kaplích, chrámech a katedrálách, jež v tak velikém počtu víra zbudovala v naší vlasti ke cti milované Matky nebeské, Paní portugalské země.

Zejména však v dobách neblahých, kdy dítky Mariiny nebo celí národové se ocítají na pokraji záhuby jakožto oběti svého nevděku a svých hříchů, kdy Bůh podle slova Proroka si stěžuje: „Volal jsem, a vy jste mi neodpovídali, mluvil jsem, a vy jste mne neposlouchali“ (Is. 65, 12), Maria dává slyšeti svůj hlas, volající lidi k pokání, jako na *La Salettě*, v *Lurdech*, a posledně ve *Fatimě*.

Kdysi pronesl Jeremiáš Židům pohrůžku jménem Hospodinovým: „Brzy vyřknu nad národem a nad královstvím rozsudek zkázy, abych je zničil a z kořene vyhladil. Bude-li však činiti lid ten pokání ze zla, pro které jsem mu hrozil, upustím i já od zhouby, kterou jsem jej hodlal stihnouti“ (Jer. 18, 7).

Není nic přirozenějšího nad tuto péči a horlivost nebeského Otce a naší Matky, schylujících se k nám až do té míry, že s námi hovoří a nám domlouvají.

Či mohli bychom si pomysliti, že dobrý

otec nebude mluviti se svým dítkem? Že matka nebude míti lásky k dítěti, jež ve svém lůně nosila a svými prsy živila?

Brzy je to mlčenlivá, ale neméně přesvědčivá domluva, kterou dítě vyčte z tváře otcovy, brzy slza, jež bezděčně kane matce s očí; brzy jsou to moudré pokyny a rady, ukazující nám cestu k plnění povinností, brzy úsměv, jenž nám dodává mysli, nebo pohrůžka, jež nás zastrašuje.

Projevují-li takto již naši pozemští rodiče péči a starostlivost o nás, nemá všemohoucí Otec nebeský lásku mnohem vznešenější - on, jenž bdí nad ptactvem nebeským a odívá lilie polní?

Kdo z nás nepocítil v sobě působení milosti? Ony dobré myšlenky a osvícení rozumu, ony vznešené pobídky a zbožné vzněty, jež naši vůli nabádají ke konání dobra?

To Bůh, dobrý nebeský Otec k nám mluví.

Kolikrát nás takové božské osvícení zadrželo, když jsme již již klesali do hříchu, kolikrát nás vytrhuje z nebezpečí zkázy! Kolikrát lítost a výčitka svědomí v nás budí stud nad hříchem minulého života! Kolikrát v slzách a hoři zasvitne naděje na lepší život, světlá vyhlídka na odměnu, kterou Bůh přislíbil těm, kdož dobrý boj bojují a až do konce setrvají!

Všechna ta vnuknutí a dobrá hnutí jsou milosti, jež dobrota Boží nám udílí, ať přímo nebo prostřednictvím naší požehnané nebeské Matky.

Ale kromě těchto milostí, jichž se nám všem dostává k vlastnímu duchovnímu užitku, jsou ještě jiné, řídčeji udílené, jichž se dostává jen té neb oné duši, a to ne tak k jejich vlastnímu prospěchu, nýbrž spíše k dobru náboženství, národů nebo určitých společností.

Toho druhu jsou mimořádné dary zázraků, proroctví, nadpřirozených zjevení.

Tyto milosti, jichž se téměř vždy dostává jen svatým, samy sebou neposvěcují osoby jimi poctěné, poněvadž svatost vyžaduje vlastního úsilí a trvalého spolupůsobení; spíše se udílejí tyto milosti k dobru obecnému, k dobru celého světa.

To chtěl vyjádřiti Ježíš, když na důkaz svého božského poslání vyprošoval od Otce veliký zázrak vzkříšení Lazara.

Poněvadž však člověk se mýlívá, poněvadž jeho prozíravost je nedostatečná a jeho poznatky velmi omezené, svatá Církev, jež nikdy nestanovila vidění za předmět katolické víry, požaduje přísných důkazů, dříve než připustí, abychom k svému poučení a vzdělání jim věřili, byť to bylo jen vírou pouze lidskou.

Třeba poznamenati, že Církev nikdy se neukvapuje, zejména při těchto choulostivých věcech, byť netrpělivost lidí byla sebe větší.

S velebným klidem kráčí Církev stoletími. Jí po boku postupuje božský Duch Svatý. Je proniknuta vědomím svého věčného trvání. Ona všecky slyší, všecko uvažuje, aby potom podle moudrých zákonů, které jí její zakladatel zůstavil, vyslovila své rozhodnutí.

A vskutku Ježíš jako ve všem, tak i v této příčině nás poučil, jak postupovati, když nás varoval před „falešnými proroky".

„Po ovoci jejich poznáte je. Zdaž sbírají z trní hrozny nebo z bodláčí fíky? Strom dobrý nemůže nésti ovoce špatného, ani strom špatný ovoce dobrého roditi" (Mat. 7, 16, 18).

Téhož sudidla používá na zhodnocení svého božského poslání, když praví: „Nečiním-li skutků Otce svého, nevěřte mi. Činím-li je, pak věřte, nechcete-li věřiti mně, aspoň skutkům, abyste poznali a uvěřili, že Otec ve mně jest a já v Otci" (Jan 10, 37, 38).

Aby se rozeznalo, na které straně při viděních, proroctvích a jiných nadpřirozených projevech jest pravda, dlužno zkoušeti vlastnosti osob milostmi těmi obdařených, dlužno zkoumati, nevede-li jich nějaký časný zájem,

zdali nauka, kterou podávají, souhlasí s naukami svaté matky Církve čili nic, zda sledovaný účel je dobrý a nadpřirozený.

Úvahy, jež jsme právě předeslali, vztahují se na všeobecně známý případ fatimský.

Dne 13. května 1917 pásly tři dítky z farnosti fatimské, děkanátu ouremského v naší diecési malé stádečko na místě tehdy osamělém, zvaném Cova da Iria.

Nejstarší z nich, Lucia da Jesus, byla desítiletá, František devítiletý, Hyacinta šestiletá. Tito byli sourozenci, Lucie jejich sestřenice. Žádné z dětí neumělo čísti a psáti.

Nastalo poledne a děti podle obyčeje toho kraje se pomodlily růženec.

Po modlitbě se bavily tím, že si stavěly z kamenů poblíž ležících domeček. Tu náhle blesk živým a oslňujícím svitem šlehl prostorem. Ač obloha byla jasná a bezoblačná, děti ze strachu před bouří sehnaly stádečko a tíhly k domovu. Jakmile však dospěly k místu, kde nyní je vodojem, znovu šlehl blesk a na několik kroků odtud děti s úžasem vidí na malém doubku, tam, kde nyní stojí kaplička Zjevení, postavu Paní nevídané krásy, oděnou bělostným šatem. Plášť zlatě vyšívaný pokrýval hlavu a celé téměř tělo. Nebeská, nadpřirozeně krásná tvář jevila se klid-

ná, vážná, s nádechem smutku. Z rukou na prsou sepjatých visel krásný růženec, končící křížkem.

Z celé postavy vyzařovaly paprsky světla. Byla obklopena září jasnější než slunce.

Děti se k ní přiblížily. Mezi Paní a nejstarší z dítek se rozpředl rozhovor, při němž Paní zvala děti, aby se na to místo dostavovaly každého třináctého dne měsíce až do října.

Jak svědectvím dítek a mnoha osob zjištěno, událo se šest zjevení, vždy 13. dne každého měsíce, s výjimkou měsíce srpna, kdy se zjevení stalo o několik dní později, poněvadž okresní úřad tehdy zadržel dítky v Ourêmu.

Paní pravila dítkám, že její vlastí je nebe. Svěřila jim tajemství, jehož nikomu nesměly vyjeviti. Naučila je krátké modlitbě, doporučovala pilně se modliti růženec, vybídla Lucii, aby se naučila čísti a poukazovala na nutnost modlitby a pokání, aby se uspíšil konec války. Prohlásila, že Pán Bůh je velmi rozhněván pro hříchy lidí, zejména pro smyslnost. Poručila, aby se tam vystavěla kaple k její cti a oznámila, že jest Paní posvátného růžence.

Poněvadž příliv lidu postupně neobyčejnou měrou vzrůstal a poněvadž diecése leirijská,

téhož roku kanonicky zřízená, byla tehdy pod správou Jeho Eminence pana kardinála a patriarchy Lisabonského, Dona Antonia Mendes Belo požehnané památky, nařídil tehdejší generální vikář patriarchátu, Jeho Excelence nejdůst. pán arcibiskup Mytilenský, nynější úctyhodný biskup z Vila Real, vyšetřování.

Když jsme r. 1920 přišli jako biskup do této diecése, nemohli a nesměli jsme si případu toho nevšímati. Proto jsme uveřejnili 3. května 1922 instrukci a jmenovali komisi z vysocedůstojných pánů, která by při zaručení největší svobody vyslechla svědky svědčící pro událost i proti ní, a Nám předložila zprávu o svém šetření.

Dva z členů této komise Bůh již povolal k sobě, ostatní konali dále svěřený úkol.

Posléze komise Nám předložila obsáhlou zprávu, kterou jsme se vší bedlivostí zkoumali.

Důstojným pánům, kteří spolupracovali v této komisi, budiž vzdán Náš trvalý dík, při čemž budiž zvlášť uveden nejdůstojnější p. kanovník patriarchálního chrámu lisabonského a vynikající profesor semináře santaremského Dr. Manuel Nunes Formigão Junior, jenž jak ve své činnosti v této komisi, tak ve všem, co se týká služby Boží a úcty k Naší milé

Paní, pracuje vpravdě neúnavně a příkladně.

Poněvadž Nám svatou Církví bylo svěřeno biskupství leirijské a poněvadž Nám jakožto biskupu přísluší vésti věřící Nám svěřené, chceme, následujíce příkladu úctyhodných prelátů v podobných případech, když jsme byli po deset let pozorně zkoumali události, vyhlásiti tímto své rozhodnutí, již nyní prohlašujíce, že svůj úsudek pokorně podřizujeme Svaté Stolici.

Milovaní věřící!

Sv. Pavel maje na mysli, že mezi křesťany prvotní Církve byl jen nepatrný počet osob učených, vlivných a urozených, zdůrazňuje: „Co před světem je pošetilé, to vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a co slabé je před světem, to vyvolil si Bůh, aby zahanbil silné, a co neurozené je ve světě a opovržené a co nic není, to vyvolil Bůh, aby zmařil to, co něco jest, aby žádný člověk se nevychloubal před ním... aby, jak psáno jest, kdo se chlubí, v Pánu se chlubil“ (1. Kor. 1, 26-31).

Dějiny dokazují správnost těchto postřehů skutečnostmi.

Apoštolové, jež Pán vyvolil, aby křesťanské učení v celém světě hlásali, byli prostí rybáři. Sv. Řehoř VII., neohrožený bojovník za svobodu Církve, pocházel z chudé selské

rodiny; sv. Johanka z Arku, jež osvobodila Francii, a sv. Bernadeta Soubirous, šťastná vidoucí lurdská, byly chudičké pasačky.

Totéž pozorujeme ve Fatimě.

Místo vyhlédnuté ke Zjevení je kamenité a nevyniká ničím, co by vábilo. Portugalsko vyniká krásnými krajinami, zelenými luhy, nádhernými obzory. Dolina Iria, která ani není skutečným údolím, nejeví zhola nic přitažlivého.

Vidoucí jsou prosté dítky našich hor, skromně ošacené, bez vzdělání, neumějí čísti a z náboženství mají stěží základní vědomosti. Nejsou nervosní, nýbrž při vší své drsnosti srdečné a milé, domácky smýšlející, poslušné rodičů, čilé a veselé.

Nelze na nich pozorovati žádného osobního zájmu nebo ješitné snahy. Nepřijímají almužen nebo darů, jež by se jim nabízely. A když jsme se rozhodli převzíti řízení náboženských podniků na tom místě, odevzdaly nám věrně peníze a cenné předměty, jež lid ve své horlivosti složil na místě Zjevení, a to v téže podobě, jak je byly dostaly.

Jejich rodiče měly a mají obstojné živobytí. Živili se a živí dosud prací svých rukou a jejich způsob života se za posledních třináct let v ničem nezměnil.

Děti byly vyslýchány jednotlivě i společně.

Ať to byly výslechy úřední nebo soukromé, odpovídaly vždy se stejnou přesností, bez znatelných rozporů.

Od zástupce okresního úřadu byly vzaty do vazby a hrozilo se jim spálením. Ale ani tu neodvolaly svých tvrzení.

Netvrdí nic, co by bylo proti víře nebo mravům, podle slova Apoštolova: „Žádný, kdo v Duchu Božím mluví, nepraví: Klet buď Ježíš“ (1. Kor. 12, 3).

Konečně oba sourozenci byli zachváceni onou plicní nemocí, jíž v celém světě tolik lidských životů padlo za oběť, a zemřeli příkladnou smrtí. Lucie, jež jediná je na živu, z vlastního přání a ze svobodné vůle, aniž na ni byl vykonáván jakýkoli nátlak, zvolila si život klášterní, když byla k tomu dostala svolení matčino.

Také průvodních úkazů Zjevení dlužno si všimnouti. Omilostněné dítky jsou malé, nevzdělané a ubohé, proto je potřebí důkazů, abychom jim mohli poskytnouti víry.

Podle údajů dítek zjevovala se jim Paní na zakrslém doubku křemeláku, jaké vůbec jsou stromy na tom kamenitém místě, a sta, tisíce osob, o jejichž pravdomluvnosti nemůžeme pochybovati, vidělo ohnivý sloup, jenž jako kadidlový dým zahaloval strom po dobu

zjevení. Tento lidsky nevysvětlitelný zjev se opakoval několikrát. Jak to připomíná zvolání Velepísně, jež Církev svatá obrací na nejsvětější Pannu: „Kdo jest ta, jež vystupuje z pouště jako sloup dýmu z myrhové vůně, kadidla a všelikého vonného koření?“ (Velep. 3, 6).

Sluneční úkaz z 13. října 1917, vylíčený v tehdejších denících, byl zjev nejvýš podivuhodný a zanechal nejhlubší dojem ve všech, kdož měli štěstí jej pozorovati.

Dítky předem udaly den a hodinu, kdy ten úkaz nastane. Zpráva o tom se rozletěla celým Portugalskem a ač počasí bylo nepříznivé, ač silně pršelo, sešlo se tam mnoho tisíc lidí, kteří právě v hodinu posledního zjevení při všech těch slunečních úkazech byli přítomni a mohli pozorovati, jak královské slunce vzdává hold Královně nebe i země, jež nádherněji zářila než slunce v zenitu svého lesku.

Tento fenomen, jehož žádná hvězdárna nezaznamenala a jenž tudíž nebyl přirozený, byl pozorován osobami všech povolání a společenských vrstev, věřícími i nevěřícími, zpravodaji čelných portugalských listů, a také lidmi, kteří byli na kilometry vzdáleni, kterážto okolnost znemožňuje vykládati ten zjev jakožto ilusi davů.

Zjevením fatimským nechyběl ani důkaz pronásledování, jež jsou známkou děl Božích.

Nikdo nebyl tolik pronásledován jako Ježíš, a svatá Církev se setkávala ve všech dobách s odpíráním. Nesčetní svatí vydávali svědectví za nejhroznějších muk.

Sv. Petr z Alcántary pravil sv. Terezii, že jednou z nejtěžších zkoušek, jež vytrpěl na zemi, bylo odporování dobrých.[1])

Prorok Jeremiáš si stěžuje: „Den ze dne jsem terčem tupení; kde kdo se mi posmívá“ (Jer. 20, 7, 8).

Vidoucí dítky fatimské byly od úřadu zavřeny a hrozilo se jim, že budou vrženy do vroucího oleje.

Je obecně známo, že úřady veškerou mocí usilovaly zabrániti poutím, ztěžujíce tam přístup, zatím co jistí publicisté zesměšňovali a tupili živou víru dobrého portugalského lidu.

Víra ve Zjevení vítězila nade všemi násilnostmi, jež konec konců přispěly k tomu, že vzrostla náboženská horlivost a všude vešly ve známost milosti a dobrodiní, jež Naše Paní vylévá na ty, kdož ji vzývají.

Ať se neříká, že Fatima je vynálezem kněží. Vždyť nepodařilo-li se úřadům přes všecku moc a vážnost, jíž požívají, potlačiti víru

[1]) Vlastní životopis sv. Terezie, kap. 30.

v Naši Paní Fatimskou, kterak by bylo mohlo naše zubožené kněžstvo, revolucí oloupené o všecky statky, jež křesťanská zbožnost věnovala sv. Církvi na jejich obživu, kterak by bylo kněžstvo zejména v naší diecési leirijské, nejmenší a nejchudší, kněžstvo tolik pronásledované a tupené, mohlo vyvolati náboženské hnutí, jež se dnes z Fatimy šíří po celém Portugalsku a potěšitelně se ujímá v tolika cizích zemích?

Nedbaje toho, J. Em. pan kardinál patriarcha Don António Mendes Belo, dej mu Bůh nebe, zakázal důst. kněžstvu zúčastňovati se jakýchkoli náboženských projevů souvisících s Fatimou nebo k nim vybízeti, moudrá to opatření, jež i My jsme nějaký čas ještě podrželi, ujavše se řízení tohoto biskupství.

Leč vraťme se ke shora uvedeným slovům božského Mistra: „Nevěříte-li mně, věřte aspoň skutkům mým“ (Jan 10, 38).

Úcta k Naší Paní Fatimské se rychle šířila, jak jsme právě řekli, v této diecési i v celém Portugalsku a dnes je rozšířena po celém světě a nalezla přijetí nejen u katolických národů, nýbrž i u protestantských, ano i pohanských.

Láskyplná a zároveň smutná tvář nejsvětější Panny - ona nás miluje jako naše matka,

byť i se rmoutila pro naše hříchy - stává se známou po celém světě. Vzpružuje srdce a znovu oživuje víru.

Ze všech společenských vrstev, ze všech končin země tisícihlavé zástupy směřují do Fatimy, - bez jakékoli reklamy, bez jakékoli přírodní přitažlivosti, přes všecko nepohodlí a za nejobtížnějších cestovních poměrů.

Kde najdete takové davy lidstva shromážděny v nejlepším pořádku, v nejhlubší uctivosti, jako ve Fatimě?

A to není jen jednou nebo dvakrát. Hnutí to se šíří, udržuje, roste rok od roku.

Hlas lidu odpovídá na volání Boží.

S jakými obětmi, s jakým napětím a s jakými námahami spějí nemocní do Fatimy!...

Kolik úžasných uzdravení již se událo prostřednictvím přesvaté Panny!

A jakou odevzdanost jeví nemocní i tehdy, když nedošli uzdravení svých tělesných neduhů!

A ubírají-li se do Fatimy tisíce těch, kteří jsou tělesně nemocní, mnohem větší ještě je počet těch, kteří trpí duševně. Naše Paní je Uzdravením nemocných i Útočištěm hříšníků. Kolik zbloudilých srdcí tam již došlo odpuštění! Kolik zvlažnělých a na scestí se octnuvších synů lidských tam znovu nalezlo víru svých otců!

Ó, kdyby zpovědnice fatimské nebyly zamčeny nezlomnou svátostní pečetí - o jakých divech milosti by nám vyprávěly!

Chválena a velebena budiž Matka milosrdenství!

Připojme ještě jinou úvahu!

Mnozí z vás znali onu kdysi opuštěnou, suchou, mrtvou Dolinu Iria. Viděli jste též stavby, jež se tam budují a ovšem mnoho peněz vyžadují.

Nuže - do dneška ještě nikdy se nezahájila sbírka, nikdy se nežádala almužna, ještě nikdy, ani veřejně ani soukromě se nikdo nedovolával dobročinnosti věřících.

Almužny plynou volně, téměř vesměs bez udání jména.

Jak veliká je síla víry!

Jak podivuhodná je moc přesvaté Panny, která vyvede davy na holou pláň a za několik let promění suchopárnou pustinu v nádherné středisko zbožnosti - nejúžasnější to div, jímž se může vykázati náboženský život naší doby!...

Milovaní věřící!

Nechceme a nepotřebujeme se již dále zdržovati.

Na základě úvah zde vyložených i jiných, jichž pro stručnost pomíjíme, za pokorného vzývání Boha

Ducha Svatého, s důvěrou v záštitu Nejsvětější Panny, konečně po vyslechnutí veledůstojných konsultorů této Naší diecése uznáváme za dobré

1. prohlásiti vidění dítek v Dolině Iria (farnosti fatimské v naší diecési) v třináctě dni měsíců od května do října 1917 za věrohodná;

2. oficiálně dovoliti kult Naší Paní Fatimské.

Zbývá nám ještě, v Pánu milované dítky, poukázati, že i když milost, kterou nám přesvatá Panna prokázala, nám dává hojný podnět k radosti a spokojenosti, přece jen ještě větší jest povinnost, ukázati se hodnými její dobroty.

Zkušenost uplynulých let nás poučuje, že „oči Boží jsou na tomto místě otevřeny a uši jeho pozorny na prosby“ (2. Par. 8, 15). Avšak jest nutno, abychom se čistým životem, plněním přikázání Božích, zachováváním předpisů církevních, uctivou poslušností pokynů Apoštolského Stolce ukazovali úplnými katolíky. Neboť „ne každý, kdo říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského“ (Mat. 7, 16).

Církev svatá volá vzhledem k tajemství Vtělení Božího: „Ó milosti hodná věčného díku!... Bůh se nám dal viditelně poznati, abychom pohledem naň uchvátiti se dali

k milování neviditelné krásy!“ (Pref. vánoční).

Doporučujeme Našim milovaným věřícím zvláště snažně lásku k Našemu Pánu v Nejsvětější svátosti, pobožnost k přesvaté Panně, k svatému Josefu, k požehnaným duším v očistci, denní modlitbu svatého růžence, aspoň pěti desátků, chrániti se smyslnosti, neslušné módy, nemravných spisů, dále konati pokání, nač Ježíš tolik naléhal a k čemuž Naše Paní opět tak důtklivě nabádá, a konečně lásku ke všem našim bratřím, zejména k nemocným a chudým.

Budeme-li si takto počínati, pak můžeme obrátiti na naši vlast slova Prorokova: „Budete-li své kroky správně říditi, budu mezi vámi přebývati na tomto místě, v zemi, kterou jsem vašim otcům před dávnými časy dal“ (Jer. 7, 5, 7).

Tento náš pastýřský list se posílá důstojným duchovním správcům, aby jej věřícím obvyklým způsobem přečtli a vyložili.

V Leirii dne 13. října 1930.

† *José, biskup Leirijský.*

Poučení z Fatimy.

Již místní a časové okolnosti, za nichž se zjevení ve Fatimě udála, jsou významné.

V dnešní době zavládl pohanský kult přírody. Vyhledávají se krásná místa přírodní, z měst se kde kdo vypravuje k vodám, do hor a lesů, ale nikoli, aby se obdivovali moci, moudrosti a dobrotě Boží, jež vyzařuje ze stvoření, nikoli aby se osvěžili a posilnili k radostnější službě Boží, nýbrž užívají přírody z pouhého požitkářství, jako dekorace k ukojení smyslnosti, utužují své zdraví, aby prodloužili svůj hříšný život bez ohledu na Boha. Člověk zbožný v přírodě se povznáší k Bohu s těmi city, s nimiž Církev Páně zabírá všecko tvorstvo k společnému chvalozpěvu: „Dobrořečte všecka díla Hospodinova Hospodinu! Dobrořečte hory a pahrbky... prameny, moře a řeky Hospodinu!“ Svatý František, povznesen krásou přírody, pěje „Píseň tvorů“. Jaké písně se dnes ozývají v našich lesích! Jsou znesvěceny lesy, znesvěceny vody novopohanským požitkářstvím.

Maria se zjevuje „v zemi pusté, bezcestné a bezvodé“, ve všední, suchopárné kotlině. Ale vidí tam dítky, které jí podávají nejkrásnější růže svých nevinných srdcí: zdrávasy svatého růžence. Brzy promění se ta pustina v růžo-

vou zahradu, z níž statisíce růží bude vysílati své vůně k nebesům.

Návratem k pohanství vzrůstá též pověrčivost. Místo vzývání Ducha Svatého - vykládání karet a dotazování jasnovidek. Místo svěcených medajlek a křížů roztodivné amulety přinášející štěstí a chránící od nehod. V květnu neslavit sňatek! V pátek nic nezačínat! Třináctka je nešťastné číslo! Nesmí být u stolu 13 osob, sice někdo z nich do roku umře! Nebydlet v 13. čísle! V hotelích se i vypouštějí třináctky v řadě pokojů.

Svatá Panna volí k svým zjevením po šestkráte důsledně 13. den měsíce. Není v tom úmyslnost? Nepotírá tím mlčky pověrčivost naší doby? Budeme též požehnané dny jejích návštěv nazývati nešťastnými?

Také ve Filipově v sev. Čechách Maria Panna se zjevila r. 1866 Magdaleně Kadeové, kterou zázračně uzdravila v sobotu dne *13.* ledna. Ctih. Marie z Agredy ve své knize „Duchovní Město Boží" vyličujíc smrt Panny Marie podle svých vidění, praví: „Slavné zesnutí veliké Královny světa se událo v pátek odpoledne o 3. hodině, tedy v téže hodině, kdy její nejsvětější Syn skonal. Byl to *třináctý den* měsíce srpna" (3. díl, 8. kn., 19. odst.).

Ze stručných výroků Svaté Panny lze mnoho vyčísti. Na otázku Luciinu, jakého údělu se dostalo dvěma hošíkům nedávno zemřelým, odpovídá, že jeden je v ráji, *druhý ještě v očistci.* Tedy i dítky jsou v očistci! Jest učením Církve, že probuzením rozumu, kdy dítě začne rozeznávati dobré a zlé, nastává u něho mravní odpovědnost. Ale jak se na to ve výchově zapomíná! Jak málo se dbá, aby děti již v nejútlejším věku byly chráněny hříchu a aby v nich bylo vypěstěno citlivé svědomí! Trpí se jim chyby v době, kdy ještě nechápou, ale brzy už děti chápou a dělají tytéž chyby, na něž si zvykly, vědomě. Svatost a spravedlnost Boží projevuje se tedy i vůči dětem. „Nic nečistého nevejde do nebe." Proto sv. Otec Pius X. poručil, aby děti co nejdříve, jakmile dospějí věku rozeznávání dobra a zla, byly vedeny k sv. svátostem, čímž by se klíčící zlo udusilo a zabránilo se jeho vzrůstu.

Maria Panna nás učí stručné, ale významné modlitbě: „*Pane Ježíši, odpusť nám*[1]) *a uchraň nás ohně pekelného. Dopřej úlevy duším v očistci, zvláště těm, které jsou nejvíce opuštěny.*"

Denně voláme v Modlitbě Páně: „Odpusť nám naše viny!" ale chabě si uvědomujeme svůj stav hříšnosti, proto není tato prosba dosti úpěnlivá, a nevychází z hlubin srdce.

[1]) v jiné versi je doplněno: *naše hříchy.*

A přece jsme odkázáni jen na milosrdenství Boží, zejména když sami tak málo konáme na odčinění svých vin. Jak snažně dovede člověk prositi, běží-li mu o věc, na níž mu velmi záleží! A čeho je nám nejvíce potřebí, toť právě odpuštění hříchů. Mimo to milujeme-li Boha, máme-li úctu k němu, musí nás boleti, je-li jeho Velebnost urážena, a nemůžeme-li jinak zlo napraviti, aspoň třeba jej usmiřovati uctivou a pokornou prosbou za odpuštění.

Maria nás vybízí, abychom se obraceli s prosbou za odpuštění k Ježíši Kristu. On, rovný Bůh s Otcem a spolu „náš prostředník u Otce", jest již až příliš urážen a přece jedině skrze něho můžeme dosíci odpuštění. Touto výzvou nám Matka Boží netoliko připomíná, jak nutno jest pokorně prositi o smilování, ale zároveň nám též dodává důvěry. *Ona* nás posílá s touto prosbou k trůnu Ježíše Krista. Přicházíme-li k němu tedy jejím jménem, s prosbou, kterou ona nám vložila na rty, nemůže nás Syn Boží odmítnouti, neboť nemůže odmítnouti svou Matku.

„*Uchraň nás ohně pekelného!*" O pekle se nechce dnes slyšeti. S pohrdlivým úsměškem se hledí na toho, kdo věří, že jest peklo, věčné zavržení. A přece bylo by třeba vytrhnouti téměř polovici listů z Evangelia, aby se vyhladily výroky a podobenství Páně o věčných

trestech, o ohni nehasnoucím. Stejně jako Spasitel nabízí radost věčnou těm, když budou plniti jeho přikázání, hrozí těm, kdo láskyplné výzvy jeho nepřijmou. Velicí svatí se báli zavržení, dnešní lidé, vězící v osidlech ďáblových, si z něho nic nedělají. Lichotí si, že Spasitel je pln lásky a milosrdenství ke hříšníkům, zapomínajíce, že se to týká *hříšníků pokání činících.*

Matka Boží nám vážně připomíná, že i nám hrozí věčná záhuba, neboť „nepřítel náš obchází jako lev hledaje, koho by pozřel" a „kdo stojíš, hleď, abys nepadl". Hrozí věčná záhuba našim bratřím, které z povinnosti lásky bližeňské máme chrániti hrozného toho neštěstí a za jejich obrácení se modliti.

Plameny pekelné však šlehají již zde na světě. Chodíme mezi nimi. Zlí duchové svými pekelnými pochodněmi zapalují vášně v srdcích, smyslnost, pýchu, vzájemnou nenávist. Celý svět je v plamenech. Proto i v tomto smyslu dlužno prositi: Pane Ježíši, uchraň nás ohně pekelného, aby v nás nezapaloval hříšných náruživostí, aby neničil květů ctnosti v dítkách, v mládeži, nedusil víru, nerozdmychoval záští. - Bolestně se nás dotýká, slyšíme-li, jak nepřátelé Církve ve Španělsku vrhají hořící pochodně do chrámů a v popel obracejí jejich bohaté umělecké poklady.

Avšak vzácnější svatyně jsou duše ozdobené milosti Boží, chrámy Ducha Svatého, a Církvi jest denně lkáti nad jejich pustošením: „Zapálili ohněm svatyni Tvou, k zemi až znesvěcen stánek jména Tvého!“ (Žalm 73, 7).

Pane Ježíši, uchraň nás ohně pekelného!

Maria se jeví též plna mateřské péče o ty, kdož trpí. Nejvíce trpí ubohé duše v očistci, a z těch zase nejsmutnější je úděl těch, na něž nikdo na světě nepamatuje, aby jim přispěl k úlevě. V nynější době mnoho lidí se ani za sebe nemodlí, tím méně za jiné. Obětovati almužny neb jiné skutky ve prospěch jiných duší, toť pojem, jehož nechápou. V některých krajích za celá léta nedají lidé obětovati Mši svatou ani za své nejbližší příbuzné. Úctu k zemřelým projevují tím, že se předstihují v budování nákladných pomníků a pěstění okrasných květin na hrobech v zájmu vlastní ctižádosti. I tomu však se mnozí vyhýbají tím, že své zemřelé dávají uškvařiti.

I z těch duší, kterým před smrtí bylo dopřáno smířiti se s Bohem a skonati v milosti Boží, přemnohé odcházejí na věčnost velmi zbědované. Dlouhá léta nežily po křesťansku, nedbaly přikázání Božích a církevních, netěžily ze zdrojů milosti, hromadily hříchy, a i když milosrdenství Boží nakonec jim při-

spělo k záchraně, přicházejí na věčnost s velikými dluhy, jež dlužno spláceti v očistci.

Matka Boží učinila pro ně nadmíru mnoho již tím, že je svými přímluvami uchránila zavržení, získavši jim milost smíření s Bohem. Pomáhá jim i v očistci v mezích božské spravedlnosti. Aby však jim byly tresty ukráceny a aby došly vysvobození, dožaduje se Maria naší pomoci. Proto na dušičky vzpomínejme, z očistce jim pomáhejme.

Je pozoruhodné, že při posledním zjevení v Dolině Iria dne 13. října 1917 dala se Nejsvětější Panna viděti též v podobě Matky Bolestné a Naší Paní Karmelské. Nabádá nás tím, abychom uctívali její slzy a bolesti a abychom nezapomínali na karmelský škapulíř, jenž podle staleté zbožné víry chrání od muk očistcových.

Když slavně prohlašuje dětem své jméno, praví, že jest *Paní svatého růžence*. Růženec je tedy její ctí, radostí a slávou. K modlitbě růžence nabádá při každém svém zjevení. Nevyslovuje slova „pokání“, snad aby nezastrašila zchoulostivělé křesťany naší doby. Vyzývá nás, abychom napravili svůj život, neuráželi dále Pána, již příliš uráženého, prosili za odpuštění hříchů a modlili se růženec. Kdo vážně se snaží napraviti svůj život, již tím činí pokání, neboť jest mu bojovati proti

hříšným návykům, zapírati se, a to vyžaduje úsilí, obětí. Kdo prosí vroucně za odpuštění, dává tím najevo lítost, kajícnost. Kdo se zbožně a vytrvale modlí sv. růženec, noří se do tajemství lásky Boží, jež se projevila vtělením a utrpením Syna Božího a čerpá z těch tajemství milost, sílu, zadostčinění!

Svatí byli mistry modlitby. Dovedli snadno povznésti své srdce k Bohu a bez knih i beze slov setrvávati dlouho v projevech klanění, úcty a lásky. A přece právě svatí nejhorlivěji se modlili růženec a připisovali jemu podivuhodné účinky. A jak soudí o růženci papežové?

Papež Urban VIII. jej nazývá *augmentum christianorum*, poněvadž jím se rozmáhá křesťanství. Pius V. očistou z temnoty bludů — *purgatio tembrarum haeresis*. Klement VIII. jej velebí jakožto záchranu věřících, *salus fidelium*. Podle Řehoře XIII. je růženec usmířením hněvu Božího, *placatio irae divinae*. Řehoř XIV. jej nazývá zhoubou hříchu, *destructio peccati*. Pavel V. pokladnicí milostí, *aerarium gratiarum*. Julius III. pozoroval divy svatosti, jež růženec působí v Církvi, proto jej nazývá chloubou, ozdobou Církve, *decor Ecclesiae romanae*. Pius IX. v něm vidí tresť Evangelia, Lev XIII. nejmocnější zbraň, *validissimum instrumentum bellicum*. Jest legi-

timací zbožného křesťana, *tessera pietatis*. Prohlašuje o růženci, že je to nejladnější způsob modlitby, *forma pulcherrima*, vhodný pro všechny doby, *convenieus temporibus*, při tom nadmíru snadný, *usus facilis*, a přinášející ovoce přebohaté, *utilitate uberrima*.

Věříme v moc Panny Marie a že „*ona jediná nám může pomoci*“. Tato dobrá Matka chce nám pomoci, chce nás uvésti do nebe, ale také my se musíme „*ještě mnoho růženců pomodliti*“.

A. Stříž.

K otázce stigmat.

C. A. Kneller S. J.

Dnes se mnoho mluví a píše o stigmatech a stigmatisovaných. Co zde chceme o těchto zjevech říci, nemá žádného vztahu k denním událostem; o těchto totiž nelze ještě pronášeti úsudek, ani určovati, oč vlastně běží. Běží nám zde o stigmatisaci vůbec, a to po stránce pouze apologetické, nikoliv mystické. Kdekoliv se apologeté zmiňují o svatosti Církve, všude zdůrazňují neustále trvání charismat, jevů nadpřirozených a zázraků v Církvi, což vše bude Církev vždy doprovázeti podle zaslíbení Krista samého (Mar. 16, 17; Jan 14, 12); k těmto divům lze počítati i stigmatisaci. S tohoto hlediska není lhostejno, zda se u jednotlivých vyvolených objevení ran Kristových dá vysvětliti přirozeně, či zda obstojí toliko výklad nadpřirozený.

S katolické strany se zabýval badáním o zjevech okultismu a mystiky v nejnovější době zejména anglický jezuita Herbert Thurston ve svých článcích otištěných v anglických časopisech a zdůraznil zvláště námitky, které možno podati proti nadpřirozenosti takových zjevů. Ne, že by pochyboval o možnosti jejich, nýbrž jen lituje, že v leckterých katolic-

kých projevech se nepřihlíží k hlubšímu vědeckému probadání, i zasazuje se po této stránce o větší důkladnost, přesnost a správnost. Tyto snahy jistě zasluhují chvály. Lépe předem vysloviti s katolické strany, co lze namítati a co budí pochybnosti, lépe uznati předem, co je v námitkách oprávněného, nežli teprve dodatečně připouštěti oprávněnost námitek, když už nevěra těch věcí vykořistila. Leč je-li záslužné uvésti námitky ve známost, je též ze zmíněného hlediska záslužné, co možná je objasniti a zhodnotiti. To jsme si zde vzali za úkol co do stigmatisace. Možné námitky proti její nadpřirozenosti jsou seneseny v irském dublinském časopise „Studies" XXII, 1933, str. 221-232. Zde je uvádíme.

První námitka: Před sv. Františkem z Assisi, t. j. po celých dvanáct století, není v celých církevních dějinách o stigmatisaci nikde ani zmínky. Teprve sv. Františkem začíná dlouhá řada těch, kteří jsou obdařeni znameními Kristových ran; lze jich, s větší nebo menší kritikou ovšem, shledati přes 300, v samotném[1]) devatenáctém století asi 20. Nevnucuje nám tento fakt domněnku, že příklad světce z Assisi vzbudil i v jiných touhu po podobné účasti na Kristově utrpení, že taková

[1]) Beßmer, „Stimmen aus Maria Laach" LXIX, 1905, 292.

planoucí touha roznítila obraznost; takže životnost ve fantasii se tvořících obrazů ve spojení se silou prudkého chtění a touhy strhla i tělo do účastenství a i na něm vytiskla obraz, který tak zaostřený a neustále trvající tkvěl v obraznosti?

To je námitka, která bývá přednášena ode všech, kteří se buď nemohou, nebo nechtějí přesvědčiti o nadpřirozenosti stigmatisace. Prostý přirozený lidský rozum ovšem těžko přijímá ono přiměřené vysvětlení. Jedné z mnoha stigmatisovaných, které kdosi nadhodil tuto námitku, se připisuje odpověď: „Myslete si živě, že jste čert - narostou Vám rohy?“ A také vědecky vzato je neslýcháno, že by někomu živá představa v obrazotvornosti způsobila na těle hluboké rány.[1]) Mnozí z pozdějších stigmatisovaných zřetelně dávali najevo, že se naopak bojí tak mimořádného vyznamenání. Když se dominikánka Maria Columba Schonathová na př. probrala ze svého prvního vidění o utrpení Kristově, zapřisahala nebe prosbami, aby jí nebyla dána vnější stigmata.[2]) Než přesto stigmata se objevila. Naproti tomu sv. Pavel od Kříže,

[1]) Beßmer, tamt., 289 a násl.; Poulain, „Handbuch der Mystik“, Freiburg 1925, 484.

[2]) H. Hümmeler „Helden u. Heilige“ Bonn 1933, 117. Klára Moesová prosila Boha, aby jí vzal stigmata.

který se zcela ztravoval myšlením na utrpení Kristovo, stigmat neměl.

Než nechme toho. Nemůžeme si snad, předpokládajíce nadpřirozenou příčinu stigmat, vysvětliti ten fakt, že v církevních dějinách přes tisíc let není ani zmínky o nich? Co je vlastně smyslem a důvodem stigmat? Se strany Boží znamenají poctu pro utrpení Kristovo, se strany omilostněných uctění Kristových muk; radují se, že mohou trpěti s ženichem své duše a že mu i svým zevnějškem mohou býti podobni; pro věřící pak jsou stigmata pobídkou k zbožnému soucitu. Rozvoj a nový duch v Církvi projevovaly se většinou různými pobožnostmi, na př. k Nejsvětější Svátosti Oltářní. Dnes a zvláště od dob sv. Alfonsa z Liguori je oblíbenou pobožností návštěva Nejsv. Svátosti a přece trvalo půldruhého tisíciletí, než se u církevních otců objevily první zmínky o návštěvách Nejsv. Svátosti a ve středověku by člověk marně po nich pátral. O skutečném uctívání Srdce Páně v dnešním smyslu není nám do sedmnáctého století též nic zachováno. Totéž platí o pobožnostech k Neposkvrněnému Početí; věřilo se v tuto pravdu, ale nikdo si neujasnil nádheru takového vyznamenání a proto to méně zaujímalo. Stejně je tomu i u ostatních pobožností. Je nám nyní nepochopitelno, proč Bůh teprve

od 13. století dal uctívati utrpení Kristovo takovým způsobem, jakým se to děje při stigmatisaci?

Lze uznati, že od dob sv. Františka a jeho stigmat zavládá v Církvi nové pojímání Kristova utrpení. Starší doba spatřovala v Ukřižovaném především vítěze nad smrtí a nad peklem a slávou věnčeného triumfátora. V církevním hymnu se to vyjadřuje slovy: „Regnavit a ligno Deus", Bůh s kříže kraluje. „Te Deum" mluví o utrpení jako o triumfu: Vítězně zlomiv osten smrti, otevřel jsi věřícím říši nebeskou. Do poloviny tisíciletí křesťanského letopočtu vůbec nenalezneme zobrazení Ukřižovaného, a ještě později nevisí Kristus na kříži, nýbrž stojí na něm jako vítěz. Úvahy o jeho trpělivosti v utrpení, o hrdinné velikosti, která v tom spočívá, a ve spojení s tím soucit, spoluúčast na utrpení atd. - to teprve později vystupuje do popředí. Avšak právě v stigmatisaci vrcholí soucit a spoluúčast s bolestí Ukřižovaného a výzva k témuž. Je třeba se tedy diviti, že teprve ve třináctém století se ukazuje tímto způsobem? Vtištěním znamení ran jednotlivým omilostněným a stálou obnovou těchto zjevů ukazuje Bůh, že v úctě Kristova utrpení nastává nová doba, že nás On sám vyzývá k soucitnému prožívání utrpení svého Syna.

Člověk přírodní, Germán, který se právě probírá ze tmy pohanství, jako dnešní černoch, je velice dalek obdivu pro Kristovu trpělivost, pro jeho strasti a muka. Bůh, k němuž se má přimknouti a připoutati, musí se podle jeho představ především ukázat mocným, mocnějším než bohové, kterým doposavad sloužil.[1]) Mocně udeřiti, sraziti protivníky k zemi, to má na něho mnohem větší vliv, než tiše viseti na kříži, i když je to dobrovolné a pouze jakési zahalení Všemohoucnosti. Ještě Celsus, pohanský filosof z druhého století, opovrhuje Ukřižovaným a jeho zdánlivou slabostí. „To Bakchus a Herakles", soudí, „byli jiní lidé, k těm by se měl někdo přiblížit s křížem a hřeby! Kdo by se toho byl odvážil, draze by svůj pokus zaplatil!"[2]) Jako jednotlivec jenom pozvolna dospívá k tomu, aby porozuměl utrpení, tak se to má i s celými dějinami. Nejprve byla doba, kdy budil obdiv triumfátor na kříži; pak přišlo proniknutí a ocenění velikosti Trpitele a láskyplný soucit s Ním, jak se to jeví především u stigmatisovaných.

Druhá námitka: Jestliže vznikají stigmata silou a mocí živé představy, pak se musí jevit

[1]) H. Guenter, „Deutsche Kultur," Lipsko (1932), 65.

[2]) Srov. Origenes c. Cels. 8, 41, ed. Koetschau II, 255.

v různých variacích, podle vnímání různých osob. Tu je skutečně kámen úrazu. Jednou se jeví známky po ranách jenom jako červené body na kůži, jindy jako říznutí, brzy jako půlměsíc, brzy jako rána na pravém, brzy na levém boku.

Než tomu netřeba po našem soudu přikládati důležitosti. Všechny tyto různosti mohou se i tehdy ukázati, jsou-li stigmata původu nadpřirozeného. A zrovna tak nic neznamená, jsou-li stopy po ranách z bičování u Gemmy Galgani právě takové, jako na krucifixu, před nímž se obyčejně modlívala; nebo má-li Kateřina Emmericková na hrudi vyznačen kříž, který ve své formě Y odpovídá právě kříži v kostele koesfeldském, před nímž se od dětství modlívala. Měly-li obě omilostněné zvláštní pobožnosti a vztahy k zmíněným křížům, proč by jim nemohl Bůh dopřáti té útěchy, že se jim dostalo i stigmat stejné formy?

Třetí námitka: Skoro všechny osoby, kterým se dostalo vyznamenání stigmatisace, jsou ženy. Lze z toho souditi, že schopnost přijmouti stigmata spočívá v jakémsi druhu nervové přecitlivělosti, jež se více vyskytuje u žen než u mužů. - Než, tážeme se ještě jednou, jaký smysl má stigmatisace? Připodobení se Kristu, jak již bylo řečeno výše, a to připodobení se ve smírném, zástupném utrpe-

ní. Žena však je od přirozenosti více schopna trpěti než muž. Již to, co obyčejná hodná žena v péči o děti, v těžkostech manželského života poměrně lehce snáší, bylo by pro většinu mužů nesnesitelné. Avšak milost právě navazuje na tuto schopnost. Chce-li Bůh učiniti svatým muže, klade naň zpravidla v neobyčejné míře břemena práce a když už utrpení, pak je to utrpení apoštolské, jako u sv. Pavla. Obyčejně jej však nepřipoutává na lože, jako stigmatisované. Zvláštní nervosní citlivost můžeme jako disposici k obdržení stigmat uznati. I v tom může milost navázat na přirozenost.

Čtvrtá námitka: Téměř všechny osoby stigmatisované byly již před stigmatisací nemocny; ba stigmat se dostalo skoro jenom nemocným. Je tedy pravděpodobno, že stigmata jsou jakýmsi druhem nemoci. - Tato námitka se opravdu zdá působivější než všecky ostatní. Než dává nám nějaký pádný důkaz? Jak jsme právě podotkli, stigmatisovaní jsou od Boha vyhlédnuti k utrpení a to k velkému utrpení, k jehož snášení by přirozené síly nestačily. Je však pravděpodobné, že by si Bůh vyvolil někoho, kdo právě kypí zdravím a silou a že by ho náhle, znenadání ponořil do moře utrpení? Není pochyby, že to Bůh učiniti může, že jeho milost nalezne prostředky,

aby i taková věc byla možná; staly se případy, kdy to Bůh učinil.[1]) Ale tak dalece známe cesty Prozřetelnosti, která obyčejně jemně, mile a něžně doprovází své vyvolené k jejich cíli; takže takový náhlý zásah Boží je ve většině případů nepravděpodobný. Určil-li Bůh někoho k tak mocně hrdinnému utrpení, pak jej k tomu připravuje a ponenáhlu uschopňuje vzíti na sebe tak veliké břímě. To se však děje tím způsobem, že mu záhy pošle nějakou nemoc. Vyvolený musí se pozvolna smířit s myšlenkou, že nemůže trávit život tak, jak jeho vrstevníci, musí nahlédnouti, že už zdraví nikdy nenabude a musí se spokojeně oddati svému osudu. Trpělivým snášením svého stavu musí si zvyknouti na utrpení, musí v sobě mocně vypěstiti ctnost trpělivosti. Teprve když je odbyta tato příprava, může mu Prozřetelnost seslati nadpřirozené utrpení, které by těžce nesl, kdyby jej zastihlo náhle při plném zdraví. Myslíme, že tato okolnost, že se totiž stigmata objevují jen u nemocných, je tímto dostatečně objasněna.

Pátá námitka: U mnohých stigmatisovaných nalézáme všelijaké zvláštnosti a podivné chorobné zjevy dávno předtím, než dostali stigmata. Připomeňme jen jeden případ: Lukardis z Oberweimaru (žila ve 14. století)

[1]) Kirchenlexikon XI², 815.

byla častěji postavena na hlavu a to tak, že jí šat vůbec nespadl k zemi. Je pravděpodobno, že to u ní způsobila moc Boží a že takovými zvláštnostmi připravuje Bůh důkazy své moci?

Pokud běží o případ Lukardin, není to případ jediný. O tom, že někdo byl postaven na hlavu, mají zprávy už církevní Otcové. Hilarius z Poitiersu píše, že se to přihází mezi jinými divy na hrobech mučedníků; právě tak Jeronym a jiní.[1]) Musíme-li to objasniti jako působení Boží, pak dodáváme, že zde stojíme bezradně, alespoň pokud neznáme bližších okolností. Než vzpomeňme si, že tam, kde se dobrý duch objevuje mimořádným, neobyčejným způsobem, tam že se chce uplatnit i zlý. Jak zvláštním způsobem si po dlouhá léta zahrával s Krescencií z Kaufbeurenu! Stavění na hlavu může též být přičteno jeho působení. Ostatní zvláštnosti nemají valného významu; tak na př. když si Alžběta z Hekkenrodu († 1275) za svého vytržení mysli rve vlasy, nebo bije-li se pěstmi v prsa. Podobně i Domenica Lazzari. K opatrnosti v úsudcích

[1]) Dum in his daemones mugiunt, dum aegritudines depelluntur, elevari sine laqueis corpora et suspenso pede feminis vestes non defluere in facem. Hilarius c. Const. n. 8, Migne P. lat. X, 584; srov. Hieronymus ep. 108 ad Eustochium n. 13, ib. XXII, 889 a citáty tam uvedené ze Sulpicia Severa a z Paulina Petricordského.

nás nabádá i ta okolnost, že když ani takový Hilarius nebo Jeronym neprojevují vůbec úžasu nad tím, že někdo vzhůru nohama trčel ve vzduchu, lze souditi, že jim to vůbec nevadilo a že se nad tím vůbec nepozastavovali. Dnes neznáme kruhů, na něž se tyto věci mohly vztahovati, a tím méně účelu, jemuž měly sloužiti.

Šestá námitka: Ve svých visích spatřují stigmatisovaní i věci zcela legendární a nehistorické; tak třeba historie svatých Barbory a Kateřiny Alexandrijské líčí tak jako legenda. Nikdo z těch, kteří se trochu vyznají ve vědě dějepisné, nebude tyto legendy přijímat jako něco historického, jako líčení skutečných příběhů. A jakou důvěru můžeme klásti do těchto visí, kde byly nadto spatřeny ještě mnohé jiné události?

Námitka sama vede k otázce, zda i v pravých viděních musí se jeviti události tak, jak se skutečně sběhly, zda můžeme učiniti závěr: ta či ona světice viděla bičování nebo křižování tak a tak, proto se nutně musilo bičování a křižování dít takovým způsobem. Na tuto otázku dlužno zřejmě odpověděti záporně. Neboť ve vidění svatých bývá jedna a tatáž scéna z utrpení Páně zcela různě představována.

Ve viděních zří Krista jako dítko nebo jako

trpitele, ačkoliv už dávno není dítkem a utrpení již dávno překonal. Františka Římská měla mnohá vidění o útrapách pekla nebo očistce a výslovně jí bylo řečeno, že to vše jsou pouhé obrazy, skutečnost že je jiná.[1]) Ve středověku chtěli si mnohdy objasňovati příbuzenské vztahy Kristovy trojím manželstvím sv. Anny. Pro sv. Koletu z toho vznikla potíž, zda může z plna srdce uctívati sv. Annu; mínila totiž, že trojnásobné manželství je příliš mnoho a trvala ve svém odporu, až se jí jednou zjevila sv. Anna se třemi dcerami z trojího manželství. Z toho nesmíme usuzovati, že je to s oním trojím manželstvím správné, ačkoliv to vidění zbavilo sv. Koletu všech potíží.[2]) Blahoslavené Colombě z Rieti se zjevil sv. Jeronym i se svým lvem a když světec sám zmizel, zůstal lev ještě u ní na znamení zvláštní ochrany její panenské čistoty. A přece lev sv. Jeronyma je pouhá smyslová představa, která ve skutečnosti nemá

[1]) Arch. stor. della Soc. Romana di storia patria XIV, 1891, 376—392, XV, 1892, 255; srov. Acta Sanctorum Mart. II. Franc. Rom. Comment. praevius n. 10, paříž. vyd. 91: Multa ex eis, quae sancta a sensibus rapta vidit habenda dumtaxat ut meditationes piae et contemplationes ipsius propriae eaque potissimum, quae mysteria vitae et passionis Dominicae spectant. Srov. Poulain, Handbuch d. Mystik, Freiburg 1925, 484.

[2]) Vita n. 68, Acta SS. Mart., Pařížský otisk I, 555.

existence; jak by mohl lev sám u ní zůstati![1])

Jak si máme tyto věci v hlavě srovnat? Učitelé duchovního života doporučují, abychom si při rozjímání osvojili představivou moc, která si živě zobrazí rozjímanou událost, abychom se do události vmyslili a pak teprve přešli k úvahám rozumovým. Nelze pochybovati, že milost pomůže tak dalece, že tato představa naší obraznosti je opravdu životná a uchvacující, i když neodpovídá skutečnosti. Tak může fantasie pomáhati i malíři, aby správně a krásně zobrazil Narození Páně, jesličky; nikdo nebude žádati, aby z mnoha set různých jesliček jedny jediné odpovídaly skutečnosti. Musí tomu býti jinak u nadpřirozeného působení na smysly, na fantasii a na rozum? Nemůže i zde sloužiti podávaný obraz k tomu, aby měl co největší vliv na diváka podle jeho zvláštní schopnosti a nálady, aniž by musil odpovídati skutečnosti? Ovšem, že pak nemůže být obraz podán tak výrazně jako odraz skutečnosti.

Sedmá námitka: Mnohdy při vytržení mluví ze stigmatisovaných dvojí Já. Oni na př. dají nějakou otázku a z jejich úst hned nato sly-

[1]) Vita n. II. tamt. Mai V, 156. Bollandisté mají zvláštní pojednání: De sanctarum exstaticarum, secundum species praehabitas durante raptu quandoque motarum dictis factisque ad historicarum questionum decisiones non transferendis. Mai VI, 244 a násl.

šíme odpověď, ale tak, jako by tato odpověď pocházela z jiné bytosti, jako by tato bytost mluvila ústy osob vytržených v extasi. Je to chorobný zjev, který se i jinak přihází. Proč by to mělo být u stigmatisovaných něco nadpřirozeného?

Leč ani zde se nepředkládá žádný pádný důkaz. Tento druhý hlas, který ze stigmatisovaných mluví, může býti zcela přirozený i nadpřirozeného charakteru. O jaký běží, dlužno rozlišiti z celkového chování dotyčných osob, ze souvislosti se všemi možnými okolnostmi.

Opakujeme ještě jednou: Je to velice záslužná snaha chtít objasnit přirozenou nebo nadpřirozenou povahu mystických zjevů. Avšak potíž tkví jenom v objasnění jednotlivých případů. Mnohé z toho patří do téže řady jako zjevy druhého obličeje u Skotů nebo u Westfálců, kterých také nedovedeme vysvětlit, a přece si tím nelámeme hlavy.

Co pak se týče námitek proti nadpřirozenosti stigmat vůbec, zdá se nám, že tyto námitky valného významu nemají.

Biskup strhující nemravné plakáty.

Mgr. Lamy, biskup meauxský, napsal řediteli jistého podniku svého sídelního města tento dopis:

„Pane řediteli,

včera večer jsem já sám strhal plakát nalepený na zdivu bývalé kapituly, ohlašující divadlo, jehož pouhý název již je provokací.

Beru na sebe všecku odpovědnost za svůj čin i za ty, jež byly vykonány na mou radu.

Musím dodati, že mne velmi mrzí, když vidím, jak váš podnik se obrací tak žalostným směrem.

Před několika dny jste ohlašoval rovněž kus, jehož názvu se ani neodvažuji napsati.

Vzhledem k těmto skutečnostem Vás upozorňuji, že zakážu všem sdružením, nad nimiž mám pravomoc, používati vašeho sálu k spolkovým slavnostem.

Město Meaux si zasluhuje něčeho lepšího. V době, kdy jest potřebí mravní obrody, je bolestno zjistiti, že Vy pracujete k znemravnění duší. Konáte dílo, jež čestní lidé a Francouzové starostliví o budoucnost své vlasti nemohou než pranýřovati.

Protestuji jako biskup, ale protestuji též jako občan, jako bývalý bojovník z fronty, jako rodák meauxský, jenž chce viděti své město důstojné.

Přijměte, pane řediteli, výraz mých zdvořilých citů.

† *Fréderic Lamy,*
biskup meauxský, rytíř Čestné legie,
poctěný vojenskou medailí.

bročinnosti by bylo možno využíti na spasitelnější účely! Výroba se děje podle osvědčeného receptu: „Vezmi cestovní prospekty, programy schůzí, vystříhej špalty starých novin, přidej stará klišata, hojně promíchej kadivými výtrusy, vrz do sázecího stroje a podávej. Lektvar účinkuje jistěji než mandragora. Přes značnou příchuť zbožnosti silně voní samolibostí. Lékařsky doporučen jmenovitě jako prostředek k dávení."

ŘÁD

Revue pro kulturu a život.

Řídí František Lazecký s redakčním kruhem. Vychází měsíčně v objemných svazcích v Praze-Břevnově čp. 1. - Předplatné na rok 60 Kč, pro studenty sleva.

Kolem „Řádu" se seskupili mladí lidé, svobodného ducha, nezávislí na politických a literárních formacích a proto též svobodně, nekompromisně mluvící. Nepíší, aby si získali jméno a vliv, nýbrž proto, že mají co povědět a že je nutno to povědět. Jejich kritika není mladická, povýšená a škodolibá, nýbrž věcná a konstruktivní. Jsou zde básníci, kteří nevyrostli na papírových haldách, ani v džunglích ulice, nýbrž na zdravé nerozparcelované půdě posvěceného domova. O stavovství ve smyslu encykliky „Quadragesimo anno" nebylo u nás nikde pojednáno tak výstižně jako v „Řádu". Přes dostatek původních studií se popřává místa pozoruhodným článkům autorů cizích, což úroveň „Řádu" jen zvyšuje. Doufáme, že zakladatelé „Řádu" neustoupí před dočasným nezájmem a dočkají se rozšíření své revue.

Skrytý život svaté Bernadety, pasačky lurdské

I. Poselkyně Neposkvrněné. - II. Zkoušky v řeholním životě. - III. Úsilí o vlastní posvěcení. - Myšlenky z Důvěrného zápisníku. - „Mleta jako zrnko obilní."

Výmysly o T. Neumannové z Konnersreutu.

ROČNÍK ŠESTÝ, ČÍSLO 5-6

V PRAZE-DEJVICÍCH 676

VINICE PÁNĚ 1935

náboženský věstník

Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Antonín Stříž *v Praze-Dejvicích 676. - Vychází měsíčně kromě prázdnin. - Celoroční předplatné 10 Kč, jednotlivá čísla po 1 Kč. - Tiskem Průmyslové tiskárny v Praze. - Úprava Břetislava Štorma. - Platí se připojenou složenkou, číslo šekového konta 45.648. - Novinová sazba povolena řed. pošt. a tel. v Praze č. 91.599-VII-1935. Podávací poštovní úřad Praha 47.*

REDAKCE A ADMINISTRACE
V PRAZE-DEJVICÍCH 676 (SADOVÁ 3)

Předkládáme zde „Skrytý život sv. Bernadety“, spis Mons. P. Lemaitra, kanovníka v Neversu a superiora kostela a kláštera sv. Gildarda, kdež žila a zemřela jakožto řeholní sestra sv. Bernadeta. Jeho srdečnost je známa kněžím a poutníkům, kteří cestou do Lurd se zastavují v Neversu, aby uctili sv. Pasačku. K podání obrazu její osobnosti bylo nutno vzpomenouti i věcí odjinud známých, ale předností tohoto spisku jsou drobné zprávy, jež Mons. Lemaitre mohl vytěžiti ze zápisků světice, chovaných v Neversu, z tamního klášterního deníku a ze sdělení spolusester, které Bernadetu ještě osobně znaly. Tyto zprávy snímají roušku z jejího intimního života v klášteře a doplňují její obraz.

Toto dvojčíslo za 2 Kč.

Při objednávce většího počtu sleva. Objednejte brzy.

BERNADETA SE VRACÍ Z BARTRÈS DO LURD

Nová socha Jac. S. Hartmanna v Lurdech

Skrytý život sv. Bernadety.

I. Poselkyně Neposkvrněné.

V Lurdech a v Bartrès.

Bernadeta se narodila v Lurdech v pátek dne 7. ledna 1844. Byla pokřtěna příští neděli na jméno Marie-Bernarde.

Její rodiče, František Soubirous a Louisa roz. Casterotová, byli poctivci a dobří křesťané. Bernadeta byla jejich první dítě. Měli v nájmu malý mlýn Boly. Nejdříve žili v blahobytu, potom zvolna klesali do nouze a do úplné bídy.

Jejich tíseň se vysvětluje starostmi o rodinu, kterých rychle přibývalo, protože v prvých jedenácti letech svého manželství měli šest dětí; potom také jakousi nedbalostí, která ochromovala jejich pracovitost. Různé nemoci ještě zhoršovaly situaci.

Když všechno prohospodařili, musili opustiti mlýn. František Soubirous nádeničil. Obtíže s placením nájemného je hnaly z bytu do bytu. Ke konci roku 1856 musili se spokojit s nejubožejším obydlím v Lurdech, které jim poskytl soucitný příbuzný André Sajous.

Byla to těsná, tmavá a vlhká místnost staré věznice lurdské.

Bernadetka sdílela bídu své rodiny. Místo něžností, které vyplňují obyčejně dětství, znala od mládí jen bídu a odříkání, které ji provází. Bylo jí trpěti zimu a snad i hlad. Šaty mívala staré a spravované, ale vždy čisté.

Ještě různé okolnosti ztěžovaly její zkoušky; protože byla nejstarší, musila opatrovati sourozence; v deseti letech ji zachvátila těžká nemoc, po níž zůstala slaboučká, nemocná a dýchavičná.

Neměla štěstí, aby se jí dostalo vzdělání jako ostatním dětem jejího věku. Do školy mohla choditi jen zřídka. Ve čtrnácti letech ještě neuměla ani číst ani psát.

Prozřetelnost ji tedy velmi časně poslala do tvrdé školy odříkání, jež je těsnou branou, kterou se vstupuje na úzkou stezku vedoucí k dokonalosti.

Bernadeta přijímala tvrdé odříkání srdnatě a ochotně a beze všeho ohledu na sebe. Její čistota ani vzhled nevinné duše k Bohu neutrpěly újmy. „Nestěžovala si na nic, na nikoho," byla velmi pokorná, velmi rozumná, ráda poslouchala o Bohu a o Svaté Panně.

Její večerní modlitba, kterou konávala s rodinou nahlas, stoupala k nebi bez hořkosti, naopak, plna vděčnosti, srdečná a čistá.

Takový život rychle v ní ukáznil citlivost, uhasil smyslnost a připravil vyšší vnitřní život.

„Povedu ji do samoty a budu jí mluviti do srdce," praví Duch Svatý o duši, kterou chce utvářeti. Samotou vyhlédnutou pro Bernadetu byla rozkošná vesnička Bartrès, skrytá v hloubi příjemného údolí. Bernadeta tam byla již dříve, když jí bylo sedm měsíců. Její kojná, Marie Lagusová, jí ráda potom přinášela pamlsky, když šla do Lurd. Někdy jí také na několik dní k sobě přiváděla. Ale na podzim roku 1857 byl tamní její pobyt nejvýznamnější. Bernadetě bylo tehdy třináct let. Svěřili jí hlídání jehňat. Hle, malá pastýřka, jako tolik svatých ve Francii.

V míru a tichu mohl Bůh mluviti k jejímu srdci, protože byla zbožná a znala jen nevinné hry. Bdíc nad svým stádem, modlila se Zdrávas Maria na růženci, což byla jediná modlitba, již znala. Aby se rozptýlila, stavěla oltáříčky a zdobila je květy. Hrála si také se svými beránky. Nejmenší jí byl nejmilejší. Dávala vždy přednost tomu, co je malé.

Když ve chvílích modlitby a sebranosti seděla na svahu vršíku, její zraky bloudily po obzoru, kdež v dáli zasněžené vrcholy vroubily horizont, a její duše se povznášela bezděčně v sladkou kontemplaci. Tak Jana z Arku naslouchala tajemným hlasům, tak Terezička sedávala v ústraní, zatím co otec lovil ryby.

Božské světlo proniká do dětských duší snadno jako do čistého krystalu, a ony zachovávají jeho odlesk. Bernadeta byla vtělená nevinnost. Jemná, prostá, dobrá; každý ji musil míti rád. Když ji viděl farář z Bartrès, připomínala mu děti z La Saletty.

V jejím srdci vzplanula touha po Eucharistii. Protože v Bartrès neměli již od nějaké doby duchovního pastýře, chtěla se vrátiti do Lurd, aby se tam připravovala na své první sv. přijímání.

Tam ji očekávala Svatá Panna, aby ji sama připravila, aby z ní učinila svou učednici, poselkyni a důvěrnici a aby probudila její krásnou duši.

Zjevení.

Asi po třech týdnech zaujala Bernadeta znovu své místo v chudičkém domově a vrátila se do klášterní školy.

Ráno ve čtvrtek 11. února šla se svou sestrou Marií a s dívkou ze sousedství, Johankou Abadiovou, sbírati chrastí na břeh Gavy. Všecky tři přišly brzo k Massabielské jeskyni. Marie a Johanka, které byly bosé, přebrodily se úzkou a mělkou struhou.

Bernadeta zůstala sama a zouvala si punčochy, aby přešla za svými družkami, když tu

její pozornost byla upoutána opakujícím se šumem, jakoby „poryvem větru“. Ale listí na stromech se ani nehnulo. Zdvihla hlavu, podívala se na jeskyni, zůstala okamžik zticha a třela si oči.

Před ní ve skalní rozsedlině stála Paní, oděná bíle s modrým pasem. Byla nesmírně krásná a usmívala se na Bernadetu.

Zjevení trvalo po dobu, co se dívka pomodlila růženec, potom vše bylo zase jako obyčejně. Gava rychle plynula, po nebi se honily šedé mraky a v dáli čekala dvě nedočkavá děvčata.

Příští neděli před nešporami Bernadeta dostala po dlouhém prošení dovolení jíti s několika dívkami k jeskyni. Když se pomodlila desátek růžence, ukázala se jí krásná Paní. Bernadeta ji kropila svěcenou vodou, aby čelila mámení ďáblovu. Říká o tom: „Ale čím více jsem ji kropila, tím více se usmívala.“

Když se domodlila růženec, Zjevení zmizelo.

Vrátila se tam ještě ve čtvrtek 18. února provázena dvěma dospělými osobami: paní Milletovou a slečnou Antonií Peyretovou, členkou Mariánské družiny.

Když podávala Paní inkoust a papír, aby napsala, co si přeje, dostala tuto odpověď:

„*Není třeba, abych podávala písemně to, co vám chci říci. Chcete být tak laskava a přicházeti sem po patnáct dní?*“ „Přijdu,“ řeklo dítě. „Požádám rodiče o dovolení.“ Zjevení dodalo: „*Neslibuji vám učiniti vás šťastnou na tomto světě, nýbrž na onom.*“

Bernadeta dodržela svůj slib. Takto plyne památné patnáctidení, ojedinělé v letopisech Církve.

Obyvatelé Lurd a okolí byli hluboce dojati. Každého rána jsou stráně proti jeskyni obsazeny zvědavým davem, který se zvětšuje často až na deset tisíc lidí.

Skutečně každého rána Bernadeta, velmi prostá, prochází těmi lidskými vlnami, ne bez námahy a pomoci, aby se setkala s Paní, která jí dopřávala slyšení po všechny dni, vyjma pondělí a pátek.

Pohnutí roste s rostoucím počtem poselství.

V sobotu 20. února nebeská Paní naučila svou vyvolenou slovo od slova zvláštní tajemné modlitbě.

Druhého dne, v neděli, jí řekla: „*Modlete se za hříšníky.*“

Dne 23. února, ve čtvrtek, jí svěřila tři tajemství, která nemají býti nikdy vyjevena.

Příští středu vyřkla slova: „*Pokání, pokání, pokání.*“

Jindy viděli, že pod Bernadetinými prsty

hrabajícími v zemi u jeskyně tryská zázračný pramen.

Potom byly vysloveny jiné věty: „*Řekněte kněžím, aby zde dali vystavěti kapličku.*“ - „*Chci, aby sem chodili lidé v procesí*“ atd.

„Paní“ neřekla svého jména, ale všichni je uhodli. Ani Bernadeta není na rozpacích. Říkala: „Je tak dobrá, že není možno, aby přišla odjinud než z nebe.“

Davů se zmocňuje nadšení, proniká je vděčnost, nesmírná naděje je povznáší.

Pozornost se čím dále tím více upoutává na dítě, které důvěrně rozmlouvá se Svatou Pannou; na dítě, které dostává od královny nebes tajemství, jež věrně opatruje, modlitbu, kterou se denně modlí; na dítě, které je celou svou bytostí ponořeno do nadpřirozena, které je v extasi před lidmi. Což neviděli její pohled upřený na Zjevení, plný něžnosti a krásy; což neviděli, jak její obličej se mění, bledne, jak je průsvitně bílý?

U komisaře.

Lidé cítí k tomuto dítěti hlubokou úctu, která jde tak daleko, že mu pořádají ovace a nesou je v triumfálním průvodě. Neboť tolik milostí bývá uděleno jen duším vznešeným.

Ostatně zvláštní vlastnosti její duše byly postaveny do jasného světla při půtkách s úřady.

Zázrak v Lurdech, který náhle spadl s nebe do společnosti uboze racionalistické, působil pohoršení.

Světská autorita se rozhodla udělati v této věci pořádek, a ani církevní nebyla v klidu.

Tedy vidíme malou pasačku z Bartrès ve sporu se světskou mocí. Jaký to boj! Kdo zvítězí?

Pius X. rád říkával: „Mou politikou je můj kříž.“ Stejně by byla mohla říci Bernadeta: „Mou silou je má zcela prostá láska k Pravdě.“

Lsti a vyhrůžky mocných protivníků se rozbijí o tuto sílu.

Sama vypravovala o svém setkání s panem Jacometem, policejním komisařem. „První neděli patnáctidení, když jsem vycházela z kostela, městský strážník mě vzal za kapuci a řekl, abych ho následovala. Šla jsem za ním, a po cestě mi říkali, že mi jdou ukázat vězení. Poslouchala jsem mlčky.“

Povzbuzující to začátek pro chudé a bázlivé dítě.

Komisař je nejdříve blahovolný. Usadí ji ve své kanceláři a žádá, aby mu vypravovala, co se stalo v jeskyni. Sám píše podle jejího

diktátu, ale uvádí do vypravování nepřesnosti. Na konec jí to přečte.

„Pane," zvolala, „to jsem vám neřekla." A líčí dále: „Tu se rozlobil a říkal, že ano, a já jsem mu říkala, že ne. Rokování trvalo několik minut."

Tato scéna se protáhla na půldruhé hodiny a byla ještě zhoršena hlukem přicházejícím z venku. „Chvílemi jsem slyšela dupání za dveřmi a pod okny, a lidé volali: Nepustíte-li ji, prolomíme dveře."

Komisař ji konečně propustil, ale neopominul obrátiti se na Františka Soubirouse, který očekával svou dceru u východu, s napomenutím a vyhrůžkami.

Bernadeta byla také předvolána před císařského prokurátora pana Dutoura.

Vypravila se k němu s matkou.

Prokurátor použil nejprve metody, která se neosvědčila panu Jacometovi. Neosvědčila se znovu. Bylo nemožno přivést neučené dítě k tomu, aby si odporovalo.

Změniv taktiku, chtěl zastrašiti matku i dceru.

Dejme slovo Bernadetě: „Tedy řekl své ženě, aby poslala pro komisaře a pro městského strážníka, aby nás vsadili do vězení. Má ubohá matka plakala již chvíli. Chvilkami se na mne dívala, a když slyšela, že musíme

jíti do vězení, její slzy padaly tím hustěji. Utěšovala jsem ji: ‚Jste velmi hodná, že pláčete, protože máme jít do vězení, ale vždyť nikomu jsme neublížily.‘ Tu nám nabídl židle, než se věc vyřídí. Matka se posadila, protože se celá chvěla a již dvě hodiny jsme stály. Já však jsem se panu prokurátorovi poděkovala a sedla jsem si na zemi jako krejčí.“

Zde Bernadeta přechází mlčením pěknou odpověď, kterou dala, odmítajíc židli. Řekla: „Ne, děkuji, zašpinila bych ji.“

To byla její odveta za ústrky, které musila podstoupiti.

Venku se lidé stále bouřili a hrozili, třebaže tam byl strážník, a prokurátor je opět a opět napomínal. Bernadeta musila býti propuštěna, aniž slíbila, že se nevrátí k jeskyni, a ani později ji k takovému slibu nikdy nepřiměli.

Hrozný farář lurdský.

Aby předložila přání Zjevení, bylo se Bernadetě ještě několikrát dostaviti k panu faráři lurdskému, jehož se bála víc než četníka.

Mgr. Peyramale vlastně pod svou horalskou drsností skrýval dobrotu a srdečnost. Ostatně byl znepokojen tím, co se dálo u jeskyně. Obával se iluse a jejích následků.

Což nebylo jeho povinností, aby učinil přítrž zmatku nebezpečnému duším?

Vida před sebou mladou Soubirousovou v průvodu kmotry a tety, řekl:

„Tož ty chodíš stále k jeskyni! Co tam chodíš dělat?“

„Ona Paní mi řekla, že se má postavit kaple na místě Zjevení a že se tam má chodit v procesí.“

„Jak se jmenuje ta Paní?“

„Nevím to, pane faráři, nechce mi říci své jméno.“

„Když ti neříká své jméno, jsi lhářka, poddáváš se přeludům. Je to skandál, rozvířila jsi celé okolí. Dělníci nechávají práce, aby se šli podívat na lhářku; venkované maří celá dopoledne, aby viděli lhářku. Ty víš, že v celém světě budou mluviti o tobě, o jeskyni; dovědí se o skandálech, které tropíš; jsi lhářka.“

A pan farář mluvil stále hlasitěji, až chraptěl. Potom obraceje se k tetě a kmotře, řekl jim: „Jste příbuzné tohoto dítěte?“ „Ano, pane faráři, jsme její tety.“

„Je to velké neštěstí mít v rodině takové děvče, vnášející rozruch do města Lurd. Lurdy jsou její vinou ztraceny.“

Když odešly od pana faráře, teta řekla své neteři: „Ty máš strach z pana faráře?“

„Ne, nemám strach z pana faráře, proč bych měla strach? Řekla jsem mu, co mi řekla Paní, zbavila jsem se svého úkolu; nechce-li tomu věřiti, budiž. Slíbila jsem Paní, že budu choditi k jeskyni po patnáct dní, a dodržím to."

„Já jsem Neposkvrněné Početí."

Ale veliká radost očekávala Bernadetu, radost, která jí měla stokrát nahraditi, co právě vytrpěla.

Ve čtvrtek 25. března ovládnuta tajemným kouzlem vydává se k jeskyni. Brzy je v přítomnosti Paní, která se jí ještě nikdy nezdála tak dobrá, tak milá.

Dejme slovo dítěti:

„Ptala jsem se Paní po patnáct dní, kdo je; ale ona odpovídala jen laskavým úsměvem. Po patnácti dnech jsem se jí znovu ptala třikrát za sebou. Usmála se. Konečně jsem se odvážila po čtvrté a tehdy mi řekla, spínajíc ruce ve výši, že je Neposkvrněné Početí. To byla její poslední slova ke mně. Řekla mi i jiné věci, kterých nemohu nikomu prozraditi."

Tentokráte tajemství jeskyně bylo odhaleno. Nebeská Návštěvnice byla určitě sama Panna Maria. Přišla potvrditi větu dogmatu

o Neposkvrněném Početí. Ukázala se věřícím celého světa, aby podepřela jejich víru.

Lurdský farář byl první upozorněn na neuvěřitelnou novinu. Od jeskyně se Bernadeta vydala přímo k němu. Po cestě si nikoho nevšímala, zabrána tím, že nesmí zapomenout to, co jí řeklo Zjevení.

Když přišla na faru, obrátila se na pana faráře Peyramala, aniž pozdravila, opakujíc: *Que soy era Immaculado Counceptiou!*

„Co říkáš, hrdopýšku?“

„*Que soy era Immaculado Counceptiou!*“

Tu se vzpamatovala: „Paní mi řekla ta slova.“

Pan farář byl rozrušen a cítil, že vrávorá, proto ji hned poslal domů, aby skryl své pohnutí.

Prostý každodenní život.

Nejvyšší nebeské milosti se projevují zde na zemi jen jako záblesky. Když byly přijaty, třeba se chopiti denního úkolu, života drobných radostí, drobných strastí, obyčejných zaměstnání.

Tak činí i Bernadeta. Po svých rozmluvách s Paní zaujme znovu zcela prostě své místo poslušné dcerky v chudém bytě v ulici des Petits-Fossés; chodí také znovu do školy.

Svatá Paní ji neosvobodila od učení katechismu.

Rovněž nezlepšila jejího zdraví. Čtrnáct dní po Zjevení ze 7. dubna, kdy se dotkl její ruky plamen svíčky aniž ji popálil, onemocněla a ulehla. Jedna vzdálená příbuzná, manželka městského strážníka lurdského, ji odvedla 7. května do lázní Cauterets. Tam prožila dva týdny odpočinku a klidu, poněkud vzdálena lidské zvědavosti a rozmluv, které ji napínaly.

Nedlouho potom, 3. června, ve svátek Božího Těla, Bernadeta přistoupila po prvé ke Stolu Páně v klášterní kapli. „Připravovala se k té veliké události jako anděl," řekla jedna z jejích družek. V přípravných duchovních cvičeních byla velmi soustředěná. Víme od ní samé, v jaké radosti prožila své prvé setkání s Eucharistií. Byla tedy šťastnější než při zjeveních? Říkala o tom: „Jsou to dvě věci, které jdou spolu, ale nemohou býti srovnávány. Byla jsem velmi šťastna v obou případech."

Měla potom velikou touhu po svatém přijímání. Ale nejdříve směla přijímati jen jednou za měsíc: takový byl zvyk. Později bylo jí dovoleno přijímati jednou za 14 dní. Konečně po biřmování přijímala jednou za týden.

Poznáváme u Bernadety v tuto dobu jejího

života, že měla zvláštní úctu k Srdcím Panny Marie a Pána Ježíše. Mluvila o ní sama. Píšíc jednomu řeholníkovi 28. května 1861, končí takto svůj dopis: „Poroučíme se vašim horlivým a svatým modlitbám, spojujíce se se svatými Srdci Ježíše a Marie."

Tuto oddanost mohla čerpati u sester v klášteře, neboť kongregace neverských sester ji praktikovala od svého vzniku. Ale Bernadetě byla vnuknuta Svatou Pannou. Skutečně po jednom zjevení přišla k Mgr. Peyramalovi: „Pane faráři, Paní vám vzkazuje, abyste sloužil Mši svatou v kapli Svatého Srdce Mariina." Poslechl! Potom rád sloužil Mši sv. v této kapli.*)

Malá oblíbenkyně Svaté Panny přijata byla za mariánské dítko 8. října 1858, když předtím vykonala duchovní cvičení, jež dával P. Sempé, pozdější superior Misionářů Naší Paní Lurdské.**)

*) Bernadeta zůstala věrná po celý život zbožné praxi svého dětství. Proto mohla koncem roku 1876 napsati Svatému Otci: „Prosím každý den Svaté Srdce Ježíšovo a Neposkvrněné Srdce P. Marie, aby Vás zachovala ještě dlouho mezi námi, protože působíte, aby byla poznávána a milována.

**) Velmi si zakládala na svém titulu „Mariino dítko". Když vstoupila k Svatému Gildardu, v dopise adresovaném svým bývalým učitelkám, sestrám v klášteře, vzkázala panu faráři lurdskému, že by mu byla velmi vděčna, kdyby ji nevymazal ze seznamu členek kongregace.

Po prvním svatém přijímání Bernadeta už nechodila do školy. Byla však znepokojována návštěvami. Lidé ji vyhledávali u jejích rodičů, kteří se již vymanili z krise a ujali se řízení mlýna. Bernadeta byla vždy prostá a neúnavně vypravovala vždy totéž.

Ale přišla chvíle, kdy měla nésti své svědectví výše. Dne 17. listopadu 1858 objevila se po prvé před biskupskou komisí, sestavenou panem biskupem z Tarbes. Představila se s uctivou skromností a dokonalou jistotou.

Zatím pan farář lurdský těžce nesl nepříjemnosti, jimž byla malá jeho svěřenka vystavena se strany návštěvníků. Navrhl tedy Sestrám v hospici, aby ji přijaly mezi sebe. Přijaly ji s velikou radostí, nejdříve jako externistku, později, v červenci 1860, ne jako ubohou nemocnou, nýbrž jako žačku pensionátu. Dala se odvážně do studia. Její pokroky byly uspokojivé.

Konečně 18. ledna 1862 Mgr. Laurence, biskup v Tarbes, vydal svůj posudek o zjevení:

„Soudíme, že Neposkvrněná Maria, Matka Boží, se skutečně zjevila Bernadetě Soubirousové 11. února 1858 a v následujících dnech, celkem osmnáctkrát, v Masabielské jeskyni u Lurd."

Bernadeta skončila své poslání ve svém

SVATÁ BERNADETA V KLÁŠTEŘE NEVERSKÉM

První byla ta, že byla stále nemocná. Jaro roku 1862 bylo pro ni zvláště bolestné. V dubnu již umírala. Dne 28. byla zaopatřena. Ale jakmile vypila několik kapek vody z jeskyně, vykřikla: „Jsem uzdravena!“ Bylo to pravda. „Cítila jsem,“ říkala, „jako by mi celá hora spadla s hrudi.“

Též jiné příčiny zdály se zabraňovati Bernadetě přístup k řeholnímu životu. Odhalily se nám rozmluvou, kterou měla v lurdském klášteře 25. listopadu 1863 s Mgr. Forcadem, biskupem neverským. Ten se jí zeptal:

„Proč se nestanete Sestrou? Nikdy jste na to nemyslila?“

„Je to nemožné,“ odpověděla. „Víte dobře, že jsem chudá. Nikdy bych nezískala potřebné věno.“

„Ale,“ nadhodil biskup, „když poznáme u dívek skutečné povolání, neváháme je přijmouti bez věna.“

„Slečny, které přijímáte bez věna,“ odporovala Bernadeta, „jsou schopné a učené, ty vám to dobře nahradí. Já však nic neumím a k ničemu se nehodím.“

Zde vidíme jasně tajemství úzkostí Bernadetiných.

Biskup ji konejší:

„Buďte klidna, najde se již způsob, jak vás použíti, i nehledě k tomu, že vám neopo-

minou v noviciátě poskytnouti výuky, která vám chybí.“

„Když je tomu tak,“ uzavřela, „budu o tom myslit, ale necítím se ještě zcela rozhodnuta.“

Běda! Tato rozmluva neskončila zkoušku, neboť zdraví malé důvěrnice Mariiny bylo stále chatrné. Jaro r. 1864 bylo rovněž zlé. Koncem března je těžce nemocna a nemůže býti 4. dubna u jeskyně při odhalení sochy Naší Paní Lurdské. Nebezpečí bylo vážné.

Asi koncem dubna Bernadeta píše slečnám Lacourovým: „Onehdy jsem měla těžkou krisi. Myslila jsem, že uvidím dobrého Boha. V 9 hodin večer byl v klášteře pan abbé. Ztratila jsem vědomí. Ještě trochu na to vzpomínám.“

V jiném dopise z 2. května, poslaném bývalé představené z Lurd, velebné matce Ursule Fardesové, naříká: „Kdyby mi Pán Bůh popřál milost Vás vidět na okamžik, mé ubohé srdce by mělo mnoho věcí Vám říci! Všechno, co Vám mohu říci na tomto papíře, je, abyste se laskavě za mne modlila, neboť toho velmi potřebuji. Stále postonávám. Zatím je mi několik dní trochu lépe. Lidé se bojí o mé plíce. Konečně ať se stane vůle Boží. Smířila jsem se se smrtí. Vyproste mi šťastnou smrt.“

Na čas se jí ulevilo a její srdce se poněkud uklidnilo. Vzpomínajíc si na setkání s Mgr. Forcadem, navštívila svou představenou Alexandrinu Roquesovou a řekla jí: „Matko, jsem rozhodnuta vstoupiti do kláštera a přijme-li mě důstojná matka představená, ráda vstoupím do vaší kongregace."

Mgr. Forcade, biskup neverský, pokusil se proniknouti hluboké tajemství jejího povolání. Při jedné navštěvě noviciátu v Neversu zeptal se sestry Marie-Bernadety: „To vás jedno z tajemství Nejsvětější Panny přivedlo k Neverským sestrám?" Ona odpověděla jen zvoláním: „Oh, Monsignore!"

Při jiné příležitosti odpověděla prostěji jedné sestře, která jí položila tutéž otázku: „Jste velmi zvědavá, nic se nedozvíte!" A tak tajemství zůstává tajemstvím.

Zkouška však ještě nebyla skončena. Úzkost měla ještě trvati dlouhé měsíce, neboť nemoc se urputně vracela. Bernadeta prožívala střídavě obavy a naděje. Sama nám naznačila své utrpení v dopise poslaném v prosinci 1865 představené kláštera ve Figeacu. Když poděkovala za prášky, které jí byly poslány, pokračuje: „Velmi mi prospěly; můj spánek byl klidnější; přibylo chuti k jídlu a ten věčný kašel, který mě tolik trápil, zmizel. Ale brzy se mi zase přitížilo; už je

tomu skoro čtrnáct dní, co jsem nebyla na vzduchu. Při tom můj obvyklý kašel a silné podráždění mi působí utrpení. Nyní dva dni je mi lépe. Velmi bych si přála, aby mé zdraví se zlepšilo. Ráda bych byla mezi sestrami Neverskými! Ach! Má dobrá matko, myslete, prosím, na mě ve svých vroucích modlitbách, abych brzo nabyla té síly, abych se zcela mohla oddat svému božskému Spasiteli."

Bernadetiny tužby se brzy vyplnily. Na jaře r. 1866 všechno váhání ustoupilo, její duše oplývala radostí. 28. dubna píše své bývalé představené: „Cítím se více než jindy puzena opustiti svět a nyní jsem zcela rozhodnuta. Ach! má drahá matko, ani se nemohu dočkati toho krásného dne, kdy vstoupím do noviciátu, neboť to je jistě pravé nebe na zemi."

V květnu ve svém Deníku, věnovaném Královně Nebes, v kterém na neštěstí nepokračovala, otvírá úplně své srdce: „Jak byla má duše šťastná, o dobrá Matko, když jsem měla štěstí na Tebe patřiti, jak ráda si vzpomínám na ty sladké chvíle, prožité před Tvýma očima, které jsou plny dobroty a slitování pro nás. Ano, něžná Matko, snížila jsi se až k zemi, aby ses zjevila slabému dítěti, abys mu sdělila jisté věci, třeba je toho nehodné..." atd.

Když se rozhodla, nechtěla odejíti dříve, než by poklekla u nohou svého biskupa. 25. června se vydala do Tarbes. Mgr. Laurence byl nepřítomen. Druhý den mu napsala: „Vaše Milosti, má drahá matka Vám měla říci, jak mi bylo líto, že jsem se včera s Vámi nesetkala v Tarbes a že posledním mým přáním bylo neodejít, dokud bych Vám nevyjádřila své city vděčnosti za dobrotivý zájem, který nepřestáváte projevovati. Chci se snažiti, abych si ho lépe zasloužila. Žádám proto, Milosti, o Vaše požehnání a pomoc Vašich modliteb, jejichž potřebu velmi pociťuji."

Vstup a počátky u Svatého Gildarda.

3. července 1866, po dojímavém rozloučení se svou rodinou a s jeskyní, Bernadeta provázená Alexandrinou Roquesovou a představenou z Bagnères a dvěma jinými žadatelkami opouštěla Lurdy, aby se tam nikdy nevrátila, a vydala se přes Bordeaux a Périgeux k Neversu, svému novému domovu.

Zaklepala na dveře kláštera Svatého Gildarda, který je mateřincem Kongregace sester křesťanské lásky a nauky v Neversu; byl založen ke konci XII. století benediktinským mnichem služebníkem Božím P. Janem Kř. de Laveyne. Bylo to v sobotu 7. července

1866 v půl jedenácté večer. Jen některé sestry očekávaly příchozí.

Bernadeta byla dovedena do ložnice P. Marie, která byla největší. Musila ji projít po celé délce, aby přišla k loži, které jí bylo určeno; bylo nejblíže sochy Svaté Panny.

Přijaly ji s radostí. U tohoto data klášterní Deník má tuto poznámku: „Představené kláštera z Bagnères a z Lurd přicházejí do komunity; přivádějí tři žadatelky. Mezi dvěma z Lurd je Bernadeta, to dítě obdařené osmnácti zjeveními Nejsvětější Panny: je přijata s velkou radostí celé komunity." Novicky samy zapsaly: „Konečně se naše přání vyplnilo, Bernadeta je v noviciátě!"

Přirozeně, byly nedočkavé ji uvidět a uslyšet. Všeobecná zvědavost byla brzy ukojena. Hned v neděli v 1 hodinu celá komunita se shromáždila za předsednictví ctih. matky Marie-Terezie Vauzouové, představené novicek, a sester z Lurd a Bagnères.

Bernadeta se představila: byla ještě oděna ve svém půvabném pyrenejském kroji. Velmi prostě a jasně vyprávěla o Zjevení.

Celý den zachovávala, až na otázky představených, úplné mlčení o událostech v Lurdech a zasloužila si tak krásný titul, který jí dává jedno čtení z breviáře: *Silentii custos*, strážkyně mlčení.

Bernadeta po svém příchodu nebyla poslána do kuchyně - jak se někde uvádí - neboť tam nemá právo vejít žádná postulantka pod žádnou záminkou. Svěřena byvši sestře Emilii Duboé, své krajance a přítelkyni, seznamovala se se zařízením domu a učila se plniti předpisy noviciátu.

Přece však první dni nebyly prosty žalu. Nová čekatelka píše v dopise z 20. července svým bývalým učitelkám v Lurdech: „Zkropily jsme celou neděli slzami; dobré sestry nám dodávaly odvahy říkajíce, že je to známkou dobrého povolání." Šla se potěšit k Notre-Dame des Eaux, která je v zahradě v jeskyni: „Tam, říkala, jsem ulevovala svému srdci v prvních dnech." Ale brzy nabyla dobré nálady: „Budou mě míti za labužnici, až přinesu ty zásoby naší představené," zvolala, odkrývajíc na dně svého zavazadla čokoládu a jiné lahůdky, které jí sestry z Lurd zastrčily mezi prádlo.

Několik dní po svém příjezdu psala svým rodičům: „Dobře jsem si zvykla a jsem dokonale spokojena. Pomozte mi jen poděkovat Pánu Bohu za milost, kterou mi prokázal tím, že mne k sobě povolal."

A v dopise sestrám v Lurdech ještě přesněji vyjadřuje svou myšlenku: „Ujišťuji vás, že by mi nyní bylo velmi hořkou obětí, kdyby bylo

třeba opustiti drahý noviciát. Cítím, že je to dům Boží. Je třeba jej milovati bez ohledu na sebe. Všechno nás k němu vede a hlavně poučování naší drahé učitelky. Každé slovo, které vychází z jejích úst, jde rovnou k srdci.“

Doba čekatelská pro Bernadetu byla krátká. Tři týdny po svém příchodu, v neděli 29. července, na svátek svaté Marty, patronky kongregace, přijala šat Neverských sester spolu se 43 jinými čekatelkami. Obřad konal Mgr. Forcade; Mgr. de Mérode byl přítonem, stejně jako jiný přítel Pia IX., hrabě Lafond. Přijala tedy jméno, pod nímž je zapsána v seznamu svatých: Marie-Bernarda. Tím začíná její pravý řeholní život.

II. Zkoušky v řeholním životě.

Úsilí o svatost.

Když Bernadeta zaujala místo mezi novickami u Svatého Gildarda, bylo jí už 22 let. Tedy již dlouho pracovala na svém posvěcení. Nejvyšší ctnosti na ní zářily, hlavně pokora. Ale poslední etapy se těžko zdolávají, neboť dokonalá láska předpokládá dokonalé odříkání.

Ježíš pravil: „Nezřekne-li se kdo všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem.“ Úplné

zřeknutí se sebe, jehož vyžaduje svatost, dovršuje se v klášterním tichu, ve věrném plnění řehole a klášterních slibů.

Ale čeho, řekne se, měla se Bernadeta ještě zbavovati? Což měla ještě nějaké nedokonalosti? Ona sama se viní ze dvou chyb a pracuje na tom, aby je opravila: vznětlivost, sebeláska.

Bezpochyby nemůžeme bráti do slova takové tvrzení, protože svatí, když se obviňují, obyčejně přehánějí.

Její družky zpozorovaly na ní někdy živost, netrpělivost, rozladěnost, vlastní vůli. Všechno to bylo rychle potlačeno, ale odhalovalo to hnutí přirozenosti.

Měla také někdy ohledy, které se zdály sobeckými. Myslila, že se k ničemu nehodí a trpěla tím.

Je sice pravda, že ještě v době své nemoci byla málo vzdělaná. Jak by mohla býti! Ve čtrnácti letech neuměla ještě čísti ani psáti. V roce Zjevení a ve dvou dalších letech, jež prožila u rodičů, byla vyrušována návštěvami, které ji vzdalovaly od učení.

V sedmnáctém roce, kdy se stala žačkou sester, počíná od začátku se vzdělávati, ale jen v té míře, pokud jí to dovoluje zdraví, stále slabé. Přes svou píli nikdy se úplně nespřátelila s pravopisem a skladbou.

Ale nezaměňujme, jak to někteří učinili, malou vzdělanost s malou inteligencí.

Bernadeta měla zdravý smysl a dokonalou vyrovnanost. Její duch byl živý, pronikavý, přesný. Poněvadž byla málo obdařena obrazotvorností, vyjadřovala se výrazy přiléhavými, jadrnými. Svoje myšlenky zhustila ve věty krátké, pádné, často vybrané. Její odpovědi připomínají odpovědi Johanky z Arku. Bývají velmi přesné, někdy tepavé, ale nikdy neraní.

Její sloh je prostý, bez ozdob. Jde přímo k cíli a když je pod vlivem dojmů živějších, nechybí mu ani síla ani pohyb. Sestra Marie-Bernarda ostatně přeháněla svou bezmocnost. Ve skutečnosti uměla se učiniti užitečnou. Konala oddaně službu ošetřovatelky po několik let. Uměla vládnouti jehlou a vynikala v paličkování. Dvě alby, které udělala, jsou uloženy jako drahé poklady v mateřinci Svatého Gildarda a v sirotčinci v Lurdech.

Dokonce ani v nemoci nezůstala nečinná. Abbé Febvre, spirituál klášterní, napsal o ní v posledních letech svého života: „Nejvýznačnější rys života sestry Marie-Bernardy je její láska k práci a její hrůza před zahálkou. Také osoby, které ji navštívily v nemocnici, mohou vydati svědectví, že ji zastihly po každé při nějaké práci.“

Občas jí vyklouzne ze srdce postesk. Když dostala řádové roucho, řekla jedné sestře: „Jak bych byla šťastna, kdybych mohla jít pracovat, ale musím tu zůstati a nic nedělati.“ A jiné: „Chci se za vás hodně modliti, ale vy se budete také modliti za mne; vy víte, že nejsem k ničemu, že nic neumím.“

Příštího roku, po profesi, svěřila se jedné novicce, která jí pomáhala v nemocnici, se svou velkou touhou jít ošetřovat nemocné do nemocnic a dodala: „Bojím se, aby mé zdraví nebylo příčinou toho, abych nebyla vyslána, ale podřizuji se vůli Boží, aby se mnou učinil, co bude chtíti.“

Později řekla družce stejně nemocné: „Vy se z toho dostanete, ale mne nic odtud nevyvede.“ Ovšem dodala, zdvíhajíc svůj krásný pohled k nebi: „Můj Bože, díky za všechno! Každá máme svůj způsob a svou cestu, jak k Tobě dojíti.“

Aby Prozřetelnost pozdvihla Sestru Marii-Bernardu z této úplné opuštěnosti a dokonala v ní poslední očištění, dala jí projíti královskou cestou Kříže. Ta cesta svatých se jí zvláště líbila, protože zřejmě ukázala její úlohu smírčí oběti za hříšníky, kterou jí Svatá Panna nabídla a kterou se vší velikomyslností přijala. Měla mnoho trpět v srdci i na těle.

Utrpení srdce, jímž měl býti upraven příliš přirozený rozmach její citlivosti, přicházelo hlavně od jejích představených a zvláště od učitelky novicek, ct. matky Marie-Terezie Vauzouové.

Bernadeta jistě, viděli jsme to, byla přijata u Svatého Gildarda s radostí, sama představená jí řekla večer po příchodu: „Pochopíte, jakou milostí a jakou ctí je pro nás přijmouti vyvolené dítě Panny Marie; pro mne bude jedno z největších štěstí v životě viděti oči, které viděly Svatou Pannu.“ Avšak snažily se udržovati dítě v pokoře, aby pro zvláštní přízeň nebes nezpychla.

Klášterní *Deník* zaznamenává k 7. červenci 1866: „Lidé přicházejí v davu, žádajíce si uviděti ji; naše matka odpovídá záporně.“ A dva roky později: „Naše ctihodná matka v zájmu její duše dbá o to, aby byla udržována v pokoře a skrytosti.“

Od představené novicek dostávalo se jí často drobných výtek. Bernadeta se ostatně tomu velmi lehce přizpůsobila. Řekla jedné ze svých krajanek: „Představená novicek má pravdu, protože jsem velmi pyšná. Ale nyní, co jsem zde, budu pracovati, abych se napravila. To není jako v Lurdech, kde jsem

byla příliš obklopena světem.“ Později ct. matka Vauzouová vymáhala od ní stále víc. Zdá se, že neuměla pochopiti svou novicku ani ji správně oceniti. „Měla jsem,“ říkala, „v noviciátě novicky, před nimiž bych spíše klekla než před Bernadetou.“ Proč? Působil to asi rozdíl povahy. Slavnostní důstojnost představené byla někdy jaksi zatemněna živými a úplně samovolnými odpověďmi dívky.

Ale přes všechno Bernadeta nevydávala jí svou duši. Jsouc bázlivá od přírody, beze sklonu k důvěrnostem, snad se bála slavnostního tónu své představené. Měla nadto chrániti proti všemu překvapení tajemství, která jí svěřila Svatá Panna a byly to možná příkazy pro duchovní život.

Tato zdrželivost zdála se Marii-Terezii Vauzouové skrytou sebeláskou, nedostatkem důvěry. Byla tím rozmrzena. Proti její vůli bylo z jejich projevů cítiti, jak pojala dokonce jakousi nelibost k ní... „Po každé,“ přiznávala později, „když jsem měla něco říci Bernadetě, něco mě nutilo, říci jí to ostře.“

Představená novicek ukázala se tedy příliš přísnou. Ale v čem byla ta přísnost? Přítelkyně sestry Marie-Bernardy nám to řeknou: „Naše dobrá učitelka neopominula žádné příležitosti, aby ji pokořila.“ Aby ji pokořila, matka Marie-Terezie Vauzouová jí říkala:

„Nehodíte se k ničemu." Sestra Marie-Bernarda byla tím hluboce dotčena, protože sama byla přesvědčena o své bezmocnosti. Jiná zpráva: „Při návštěvě nemocných šla představená někdy kolem Bernadetina lůžka, aniž se zastavila." To všechno nebylo bezpochyby příliš důležité, ale co opravdu působilo utrpení srdci sestry Marie-Bernardy, byl celkový vztah její představené k ní, její chlad, který těžce doléhal na její citlivé a milující srdce. „Malé mučednictví srdce" bylo snášeno velmi nadpřirozeně, ne vždy bez slz, ale beze všech stesků. Hluboká láska k představené se nezmenšila. To ukazuje následující událost. Jednoho dne, když se představená vracela z cesty, sestra Marie-Bernarda se jí vrhla do náručí tak prudce, jak se dítě žene do náručí své matky, takže jedna učitelka noviciátu uznala za vhodné zadržeti ji slovy: „Sestro Marie-Bernardo, jaké nadšení!"

Abychom byli spravedliví, dodejme, že ct. matka Marie-Terezie Vauzouová často slevovala ze své přísnosti, její obličej se uměl rozjasniti a její srdce býti něžnější. „Po několik měsíců, které jsem ztrávila v nemocnici se sestrou Marií-Bernardou," prohlašuje jedna z jejích družek, „bylo to na podzim 1866, poznala jsem, že představená novicek je k ní vlídnější, navštěvovala ji každý den." Jiná

udává přesnější podrobnosti. Bylo to v říjnu 1866: „Jednou večer při rekreaci naše představená poslala sestru Marii-Bernardu na lože a použila její nepřítomnosti, aby nám vyprávěla trochu její příběhy. Řekla, že je pro nás velkou předností, že můžeme zírati v oči, které viděly Svatou Pannu; řekla nám, abychom dávaly pozor, až Bernarda zdvihne oči k nebi, že ty oči mají nebeský lesk. Ale zakázala nám s ní mluviti o Zjeveních."

V prosinci 1906, když matka Marie Terezie dovršila svůj životní úkol a žila v ústraní v Lurdech, svěřila se jeptišce, která se po ní stala představenou novicek: „Bůh dovolil, abychom ct. matka Josefina a já byly přísné k sestře Marii-Bernardě, abychom ji udržely v pokoře. Co mě překvapovalo u sestry Marie-Bernardy, bylo její vzdalování se světa, nezištnost, s jakou odmítala vše, co se jí nabízelo pro ni nebo pro rodinu; její přesnost při vyprávění o Zjeveních, které jsem slyšela mnohokrát a na němž nezměnila ani slova. To se mi zdálo vždy nadpřirozené u toho dítěte stejně jako její pohled, v němž bylo cosi nebeského. Stránka přirozená ukazovala něco sebelásky." A dodala: „Ochrana, kterou Bůh poskytuje naší Kongregaci v těchto zlých dnech, asi pochází ze tří příčin. Jsou to: 1. naše úcta k Božskému Srdci, 2. láska

Svaté Panny k nám, kterou projevila tím, že nám dala své privilegované dítě, 3. rodinný duch, který vládne v našem ústavě."

Ostatně sestra Marie-Bernarda zaujímala významné místo u Svatého Gildarda. Deník, redigovaný sestrou asistentkou, do něhož se zapisovaly den ode dne události týkající se komunity a kongregace, se o ní zmiňuje více než čtyřicetkrát a často s přátelským přívlastkem nebo s pochvalným oceněním jako „Naše Bernadetka", „Naše dobrá sestřička Marie Bernarda, vždy prostá a skromná". Byla všeobecně vážena a milována.

Její družky byly k ní pozorné. Při zahájení a skončení duchovních cvičení byla vždy obstoupena sestrami z jiných domů. Byla často žádána o radu. Generální sekretářka ct. matka Eleonora Casagnesová zachovala jí až do konce věrné přátelství.

Generální představená ct. matka Josefina Imbertová, sama často nemocná a někdy na ni přísná, měla k ní zvláštní vztah. Ráda si ji brala za společnici k procházkám v zahradě i na delší vycházky. Tak čteme v Deníku 12. května 1873: „Naší ctihodné matce se vede stále lépe. Dnes je na vyjížďce se sestrou Marií-Bernardou, která se pozdravuje. Jedou do Varennes a do Fourchambault."

K sympatiím, kterých požívala, uměla

Bernadeta zachovat pravou řeholní zdrželivost. Jen málo skutečně důvěrných projevů se od ní cituje. Jedno z jejích rozhodnutí bylo: „Nikdy zvláštní přátelství, milovati všechny sestry jedině z lásky k Bohu."

„Má úloha je býti nemocná."

K vnitřnímu utrpení srdce se připojily zkoušky nemocí. V říjnu 1863 řekla generální představená biskupovi, který ji přemlouval, aby přijala Bernadetu: „Milosti, ona nemá zdraví, bude pilířem nemocnice." Bylo to pravdivé proroctví.

Měsíc po přijetí klášterního roucha bylo se sestře Marii-Bernardě uchýliti do nemocnice sv. Josefa. V říjnu se její nemoc zhoršila. Brzy byl její život v nebezpečí. Nastalo všeobecné zděšení. „Nejsme hodny, abychom ji chovaly," řekla představená; „ale musíme naléhati na nebesa." Modlily se, zapálily svíce; novicky se shromáždily v kapli. Přes tolik modliteb nastával 25. října konec. Lékař prohlásil, že nepřečká noci. Klášterní *Deník* při 25. říjnu má poznámku: „Naše dobrá sestřička Marie-Bernarda je těžce nemocná. Uděluje se jí poslední pomazání. Naše ctihodná matka přejíc si, aby to privilegované dítě náleželo ke Kongregaci, dostala od Jeho

Milosti dispensi, aby jí dala složiti sliby. Svolána rada, sestra Marie-Bernarda přijata jednomyslně, třebaže má jen tři měsíce noviciátu. Jeho Milost, provázena generálním vikářem, je přítomna tomu dojemnému obřadu, sestra Marie-Bernarda vyslovuje sliby s andělskou vroucností." Biskup, který nebyl doma, když pro něho přišli, přišel až dosti pozdě, k desáté hodině večer. On sám četl formuli slibů. Nemocná ji opakovala při plném vědomí. Generální představená a učitelka novicek byly přítomny.

Bernadeta nejen že nezemřela, nýbrž několik hodin potom řekla své ošetřovatelce: „Bůh mne nechtěl. Přišla jsem až k bráně a řekl mi: Odejdi, je to příliš brzo." Druhý den byly k ní novicky pouštěny v malých skupinách. Ukázala jim svůj kříž, svůj závoj, řeholní knížky, rozložené po lůžku. Některá z nich jí řekla usmívajíc se: „Ach! Zlodějko!" „Zlodějka, snad," odpověděla Bernadeta, „ale jsou mé, mám je, náležím ke Kongregaci, nemohou mne už propustiti."

Tato nemoc, z níž se mimo nadání pozdravila, je jakousi zkratkou celého jejího řeholního života. Bylo by nesnadné vyčísliti její pobyt v nemocnici. Zde je alespoň několik dat, vybraných z její korespondence a z jiných pramenů.

V noviciátě sledovala vyučování pravidelně skoro jen posledních osm měsíců a ještě v tom čase ležela v nemocnici. Sestra Emilie Marsillacová, její sousedka na loži v listopadu 1867, je často svědkyní jejích potíží dýchacích.

V říjnu 1869 Bernadeta leží. Chrlí krve plné umyvadlo. Své ošetřovatelce, která jí ovazuje rány, říká s úsměvem: „Můžete, má drahá, přitáhnouti, mám život tuhý jako kočka." Lékař je znepokojen.

12. dubna 1870 je poznámka v Deníku: „Má sestra Marie-Bernarda leží v nemocnici." 12. května píše generální představené, tehdy v Římě: „Od vašeho odjezdu jsem stále neduživá. Právě jsem měla katar. Vytvořil se mi otok v ústech, který mi způsobil mnoho utrpení. Nyní jsem vstala, ačkoliv mám ústa poněkud nakřivo."

Téhož roku byla ještě jednou těžce nemocna. Jedné sestře, která se jí ptala na zprávy pro představenou, odpověděla: „Řekněte jí, ať se uklidní, nezemru dnes, ani brzy."

V březnu 1871 onemocněla znovu. Déle než měsíc hrozně trpí. Některé sestry myslí, že prožívá očistec za svého otce, který právě zemřel.

Na začátku 1872: „Její zdraví se konečně upevnilo," píše spirituál u sv. Gildarda.

3. února 1873 sestra Marie-Bernarda je znovu v nemocnici. Víme z krátké poznámky

Deníku, že je stále těžce nemocna. Objevilo se zlepšení a nemocná píše své sestře: „Tedy jsem vstala, když jsem byla tři měsíce nemocna.“ Krátké zlepšení, neboť jiná poznámka téhož Deníku ze 3. června praví: „Stav naší sestřičky Marie-Bernardy vzbuzuje vážné obavy. Bylo jí posloužено sv. svátostmi.“ Ale opět se zotavila.

Celý rok 1874 neměla síly, aby konala své obyčejné úkoly. Volného času používala k četbě, nebo si psala zajímavé poznámky, které se nám zachovaly. Také šila. Za pěkného počasí si se svou prací ráda sedla do zákoutí kláštera u sv. Augustina, kde byla na vzduchu a na slunci. Tam byla po dlouhé hodiny sama a v tichu.

V říjnu 1875 znovu upadla do nemoci a 18. listopadu čteme v Deníku: „Sestra Marie-Bernarda byla zachvácena chrlením krve. Její stav vzbuzuje obavy.“

25. června 1876 píše svému bratru Petrovi: „Je mi lépe, mohu se účástniti v neděli mše sv.“ Téhož dne píše představené v Lurdech: „Jsem stále neduživá. Mohu býti v neděli na mši sv., je to hodně velká útěcha. Nemám ještě mnoho sil a nemohu jíti do kaple úplně sama. Potřebuji dvou opor. Je to trochu pokořující, ale co si počít? Je nutno se podříditi, když dobrý Bůh tak chce.“

V dopise sestře Viktorii do Lurd píše ještě obšírněji: „Jsem stále ve svém bílém pokoji. Avšak mohu v neděli býti přítomna mši svaté již po tři týdny, smířena s tím, že si po návratu znovu lehnu. Úplně jsem ztratila vládu v nohách, musím přijímat pokoření, že mne nosí, ale naše sestry to dělají tak rády, že oběť není příliš veliká. Vždy se bojím, aby si neublížily, a když jim to říkám, dají se do smíchu, ano i tropí si ze mne žerty. Říkají, že by unesly ještě čtyři takové jako jsem já."

V červenci kněz abbé Perreau, kterému bylo dovoleno navštíviti ji při návratu z Lurd, se jí zeptal, zda by nebyla ráda v jeskyni; odpovídá prostě, ukazujíc na své lože: „Ale ne, mé místo je zde."

25. prosince téhož roku čteme v dopise, poslaném Mgru Peyramalovi: „Již přes rok jsem ve svém pokoji. Sbírám zbývající krapet sil, abych se s podporou sester dobelhala v neděli na mši svatou; šťastna ještě, půjde-li to stejně dále tuto zimu, neboť minulého roku jsem byla toho zbavena až do měsíce května."

Prosby nemocné se zčásti vyplnily. Rok 1877 byl trochu lepší. Bernadeta zůstává v nemocnici. O prázdninách ji potkávají někdy v zahradě, ale v listopadu musí znovu na lože. 15. ledna 1878 píše jednomu řehol-

níkovi: „Jsem nemocna již dva měsíce. Nedovolují mi ještě jíti na mši svatou v neděli.“ Konečně příštího 7. října v dopise svému bratru Janovi dává přesnější zprávu: „Síly se mi pomalu vracejí. Ještě trochu kulhám. Před třemi měsíci jsem odložila berly.“ Zlepšení bylo krátké, jak ukazuje článek Deníku ze dne 30. října: „Nemocnice noviciátu už nestačí pojmouti nemocné, které nám posílají z domů. Ct. matka upravila jizbu Sv. Kříže na nemocnici. Uložily tam sestru Stanislavu Crosnierovou, sestru Marii-Bernardu a dvě jiné nemocné sestry.“

Z této nemocnice světice již nevyšla; dnes je upravena na oratoř, kde se její památka pietně zachovává. „Má úloha je býti nemocna,“ řekla jednoho dne Bernadeta. Bylo tomu tak vskutku, neboť za třináct let svého života v klášteře byla v nemocnici každý rok, až snad na léta 1868 a 1874.

Časté a dlouhé nemoci byly jistě velmi bolestné: nevýslovné utrpení při velmi častých obtížích dýchacích, při prudkých bolestech kostižeru v koleně, opětovných nádorech atd. Bylo to tedy dlouhé utrpení, ale Svatá Panna jí nadarmo neopakovala třikrát: „Pokání, pokání, pokání.“

Avšak pozorujíc utrpení Našeho Spasitele, myslila, že nic nevytrpěla, a říkala sestrám:

„Nevšímejte si mého zkřivení. Nic to není.“ Nebo: „Trpím a jsem spokojena s tím, že trpím.“ Nechme ji, ať nám ukáže sama, jak uměla proměniti v radost své bolestné hodiny. Dne 28. dubna 1873 píše své sestře Marii: „Začalo to krisí, která byla dost dlouhá. Potom silné chrlení krve, které mi nedovolilo nejmenší pohyb, aby se neobnovilo. Uvěříš snadno, že být takto přibita nevábí mou zmítavou povahu. Tedy síly se mi vracejí, o velikonocích jsem byla po prvé na mši sv. Náš Pán je velmi dobrý. Mám štěstí přijímati Ho do svého ubohého a nehodného srdce po celý čas nemoci, třikrát za týden. Kříž byl lehčí a utrpení sladší, když jsem myslila na to, že se mi dostane Ježíšovy návštěvy a veliké milosti chovati v srdci toho, jenž chce trpěti s těmi, kdo trpí, a plakati, s těmi, kteří pláčí. Kde nalezneme přítele, který umí soucítiti a současně mírniti naše bolesti jako Ježíš!“ O měsíc později, 21. května, v dopise sestřenici, dceři tety Basily, shrnuje svou myšlenku v tuto pěknou větu: „Pros často Našeho Pána, aby ze nme učinil řeholnici podle srdce svého: budu mít vždy dost zdraví, ale nikdy dost lásky k Našemu Pánu.“

Opuštěnost srdce, nemoci všech druhů, nucená nečinnost, nebyly všechny stupně kalvarie, na kterou měla sestra Marie-Bernarda vystoupiti. Zakusila nejbolestnějších zkoušek, vnitřních muk, které probodávají duši jako meč, nejvyšších zkoušek, které jsou jako očistec na zemi a připravují k svatosti. Víme to z jejích vlastních úvah a také z několika poznámek jejího zpovědníka abbé Febvra, který byl duchovním u sv. Gildarda v době, kdy zemřela.

„Mezi závazky svého řeholního života," píše abbé Febvre, „osvojila si sestra Marie-Bernarda brzy pohotovost obětovati se a býti úplně věrná. Vše zůstalo prosté, ba všední, ale bylo by velmi zajímavé a podivuhodné poznati tajemné účinky, skryté proudění a vnitřní plody v hloubi její duše, získané stálými malými vítězstvími. Nejsou to tytéž účinky, jako v duších světců? Je to rozhodné vykořenění a potlačení špatných vrozených náklonností; je to dokonalé vyčištění skvrn hříchu; vyprázdnění srdce ve všech částech, umožňující, aby srdce zcela bylo vyplněno Bohem." Dokonalé očištění a vyprázdnění srdce nebylo způsobeno jen milostí, jako spíše získáno za cenu nejmučivějších úzkostí.

Poslechněte některé ohlasy tohoto druhého utrpení.

3. června 1872 sestra Marie-Bernarda napsala bývalé představené z Lurd: „Zapomeňte na mé tělo, je mu dobře, ale hodně se modlete za mou ubohou duši.“ Jednoho dne řekla své krajance a přítelkyni z mládí, sestře Vincentě Garrosové: „Je velmi bolestné nemoci dýchati, ale je mnohem mučivější, když duše je zmítána vnitřními mukami.“ Citujeme konečně tuto prosbu k Nejsvětější Panně: „Ó Maria, má něžná Matko, hle Tvé dítě, které již nemůže. Smiluj se nade mnou; učiň, abych byla jednou v nebi s Tebou; Ty, která jsi viděla a cítila nejvyšší opuštěnost svého Syna, buď při mně v době mé opuštěnosti. Do Tvého Srdce skládám úzkosti svého srdce a v něm chci načerpati síly a odvahy.“

Jednoho dne roku 1877 sestra Marie-Bernarda, doprovázena sestrou Viktorií, ředitelkou zpěvu, šla po mši k mladému knězi, abbému Perréauovi (který nedávno zemřel, když byl po dlouhá léta varhaníkem při katedrále v Nevers), sepjala ruce, zdvihla k nebi oči plné slz a řekla prosebným hlasem: „Pane abbé, přicházím vás prosit o velkou milost.“ - „O jakou?“ - „Slibte mi, že se budete denně modliti za mé hříšníky.“ Při tom její hruď se vzdouvala, jako by vzlykala.

Ježíš ji bezpochyby činil účastnou úzkostí svého utrpení.

Dne 17. prosince 1876 napsala papeži Piovi IX.: „Co bych měla učiniti, Svatý Otče, abych Vám dokázala svou dětinnou lásku? Nemohu, leč pokračovati v tom, co jsem činila až do nynějška, totiž trpěti a modliti se. Je tomu již několik let, co jsem se prohlásila ‚malou žoldnéřkou' Vaší Svatosti, mé zbraně jsou modlitba a obětování se, v čemž vytrvám až do posledního dechu."

Co slíbila, věrně vyplnila. Nebyl-li Bernadetin život nepřetržitou dlouhou řadou utrpení, která jí trápila na těle, na duši, na celé její bytosti? Odpověď nalezneme v jedné z jejích poznámek: „Křesťanský život nemá jen boje a zkoušky, nýbrž i útěchy. A tak z Tábora je nutno jíti na Kalvarii, z Kalvarie se vracíme na Tábor s Ježíšem. Tu je předzvěst nebe."

Poznala sestra Marie-Bernarda tu předzvěst? Nepochybujeme o tom. Stačí uvésti její svědectví.

R. 1876 při návštěvě několika novicek o jednom svátku mluví s velkým nadšením o radosti, kterou pociťovala v hodinách bez spánku, které jí dovolovaly spojiti se s Pánem. Potom, ukazujíc malou monstranci upevněnou v záclonách, dodala, že ten pohled jí dává

touhu a sílu obětovati se, když cítila opuštěnost a utrpení.

21. září téhož roku psala představené v Cahors: „Nevím, jak Vám poděkovati, jak Vám dokázati svou živou vděčnost za Ukřižovaného, kterého Jste mi laskavě poslala. Nemohu vyjádřiti štěstí, kterého jsem zakoušela, když jsem ho viděla... Je mi dovoleno si ho ponechati. Jsem šťastnější se svým Kristem na svém loži, než královna na trůně."

7. října 1878 psala svému bratru Janovi: „Nechci odeslati svůj dopis, aniž bych ti sdělila své štěstí. Dostalo se mi význačné milosti, že jsem byla povolána složiti své slavné sliby 15. září, na den zasvěcený Sedmi Bolestem Nejsvětější Panny. Jsem velmi nehodna tak veliké milosti."

U Bernadety se někdy Kalvarie a Tábor tak přiblížily k sobě, že téměř splynuly. Dne 15. září 1878, čtrnáct dní po smrti Mgra Peyramala, píše abbému Pomianovi: „Tak náhlá smrt našeho drahého a ctihodného pana faráře mne ohromila. Jak hrozná ztráta pro lurdské obyvatele."

„Bylo to na den Narození Nejsvětější Panny, když jsem se dověděla tu ohromující zprávu... Bylo by nemožné vypověděti Vám, co jsem vytrpěla. Ale ač utrpení, kterého

jsem zakoušela, bylo velmi těžké, přece velmi sladká byla útěcha, kterou jsem měla, když jsem četla, že náš oplakávaný pan farář měl štěstí přijmouti poslední pomazání při plném vědomí a že v posledním okamžiku byl jste u něho Vy, pane abbé, jeho důvěrný přítel, věrný a horlivý služebník.“

„Neslibuji Vám, že vás učiním šťastnou na tomto světě, nýbrž na onom.“ Tato slova Nejsvětější Panny, diktovaná láskou, jsou celý Bernadetin život, bolestný a plný útěchy. Tato země byla pro ni opravdu slzavým údolím, ale někdy do tohoto temného údolí zasvítily nejkrásnější nebeské paprsky.

III. Úsilí o vlastní posvěcení.

Sestra Marie-Bernarda řekla jedné své družce z noviciátu: „Je to pravda, byla jsem hodně hýčkána a vyznamenávána, ale také kdybych nebyla spolupůsobila s tolika milostmi, jak bych byla nevděčná a hříšná!“

Můžeme ji věřiti na slovo. Nebyla ani nevděčná, ani hříšná. Aniž bychom studovali její život, najdeme o tom důkaz v poznámkách, které nám zanechala: tři sešity poznámek, volné listy a několik zápisníků více osobních, z nichž nejdůležitější, složený mezi r. 1873 a 1875 má nadpis: *Důvěrný zápisník.*

Na prvním místě pozorujeme v ní velkou touhu po vzdělání. Nespokojila se, aby živila svůj vnitřní život přijatými milostmi, třemi tajemstvími, která jí svěřila Nejsvětější Panna, ani tou modlitbou, kterou měla od své nebeské Matky a kterou se věrně modlila každý den svého života. Usilovně se sháněla po duchovním chlebě.

Vytvořila si krásnou sbírku článků opisujíc je z knih, které měla po ruce, pasáže, které se nejlépe hodily její duši.

Také si tam ve výtahu zapsala naučení, daná komunitě, nebo rady, které jí byly uděleny. Často ony věty v její úpravě se na ni tak hodí, že nevíme, podává-li jen slova kazatelova, či vylévá-li sama svou duši. A často článek se končí výkřikem srdce k Nejsvětější Panně, jenž nese její pečeť. Uveďme: „Meditace o zapření sv. Petra a o životě sv. Magdaleny."

Zapření svatého Petra. - „Když jsem vstupovala do řeholního života, Pán mi řekl jako kdysi svatému Petru: - Má dcero, chceš mě následovati? Odpověděla jsem: Ano. Chceš píti kalich, který jsem vypil až do dna: pokoření, utrpení, opovržení, odumírání, opuštěnost; má dcero, hle, jak jsem tě miloval, láska se dosvědčuje láskou. Můj božský Ženichu, toužím dokázati Ti lásku tímtéž způsobem. Rač jenom, prosím Tě, podepříti a posíliti

mou velikou slabost, abych neměla nikdy to neštěstí ohlížeti se jako svatý Petr. - O Maria, má dobrá Matko, vypros mi tu velikou milost od Srdce Ježíšova."

O svaté Magdaleně. - „Mé srdce najde mír jen v Bohu. Abychom se k Němu dostali, ó má duše, musíme odejíti hluboko do pouště jako Magdalena. A kde najdeme tu poušť? Je třeba žádati Pána, aby ji stvořil hluboko v našem srdci, to jest pozvati dobrého Mistra, aby zaujal v našem srdci místo jako král na trůně, prositi, aby se tam učinil pánem, aby tam nevpustil nikoho, žíti mezi lidmi, jako bychom měli odejít za okamžik. Jediný Bůh má býti mou odměnou, proto jediný Bůh má býti svědkem mých utrpení. Ó Maria, má dobrá a něžná Matko, buď mou útěchou a podporou."

Bernadeta nebyla jen pilná ve vzdělání, byla též vytrvalá ve snaze o své posvěcení. Její poznámky nám ukazují, že používala prostředků, doporučovaných učiteli duchovního života.

Těžba z duchovního vedení.

Jeden z těch prostředků a nikoliv nejmenší, je vnímavost k pokynům duchovních vůdců. Sestra Marie-Bernarda jich nezanedbávala.

Prozřetelnost postavila jí do cesty, aby byl jejím vůdcem od noviciátu až do pozdních let jejího života, svatého řeholníka maristu, tehdy spirituála u sv. Gildarda, Otce Douce. Myslili, že žádná zvláštní důvěra nepojila ty dvě duše, protože Bernadeta zachovala mlčení o svém vůdci, a ten mluvě o své svěřence, říkal toliko: „Je to dobrá řeholnice beze všech mimořádností." Ale zde je několik výňatků z deníku Otce Douce, které zanechávají úplně opačný dojem.

16. dubna 1882: „Počal jsem zbožně novému k poctě Neposkvrněného Početí při příležitosti smrti Bernadety, která se hodně modlila za dílo." Šlo o dílo kněžského zadostučinění, s nímž se Bernadetě svěřil.

8. května: „Dnes ke třetí hodině odpoledne klečel jsem pokorně u hrobu Bernadetina; prosil jsem ji, aby se spojila se sestrou Anastasií, abych dostal... (zvláštní milost). Tentýž večer dostávám... (byl vyslyšen). Ó Bernadeto, ó sestro Anastasie, vyslovte laskavě díky Ježíši a Marii, a pak pokračujte."

15. srpna: „Děkuji Ti, ó Maria, a vyslovuji Ti díky prostřednictvím sestry Marie-Bernardy a sestry Anastasie. Prosím je, aby mi pomohly při Euchar. sjezdu v Avignonu."

20. srpna 1883: „Děkuji Ti prostřednictvím svatého Bernarda a Bernadety."

Tak tři roky poté, co zemřela, dovolával se jí už jako světice. Ty dvě vznešené duše se tedy znaly a spolupracovaly o témže díle, o smírné mši za kněze, ona svými modlitbami, on činností. Lhostejnost, kterou si navzájem projevují, je jen rouška, která má skrýti lidským očím důvěrnost, jež má býti známa jen jedinému Bohu.

Sestra Marie-Bernarda sbírá tedy s velikou péčí rady svého vůdce. Někdy si je zaznamenává. Zde je několik příkladů: nejdříve roku 1873:

P. D. „Je třeba, abyste nesli kříž skrytý ve svém srdci podle Mariina příkladu."

„Půjdu do hovorny s radostí, třeba mé nitro bude smutné. Řeknu Bohu: ano, jdu tam s podmínkou, že jedna duše bude vysvobozena z očistce, nebo že obrátíš jednoho hříšníka."

„Vejděte do srdce Mariina a zůstaňte tam, učinte si z něho svůj příbytek na zemi."

„Ó má Matko, do Tvého Srdce přicházím složiti úzkosti svého srdce a načerpati z něho síly a odvahy."

„Nebojte se nésti kříž i úplně holý."

„Čím více dám Ježíši, tím více dá Ježíš mně. Z lásky k Ježíši musím se přemáhati nebo umříti."

R. 1874 rady dané Otcem Doucem:

„Nebojte se, držte se vždy hodně blízko Pána v jeho svatostánku, vnořte se do něho a nikdy nevycházejte. Proste Nejsvětější Pannu, aby vás tam dobře skryla. Vizte dobrého Mistra, trpí velmi, aniž co řekne, ani se nehne, on, který by mohl vše zničiti.“

„Podle jeho příkladu neste kříž skrytý ve svém srdci s odvahou a statečností z lásky k Ježíši.“

V červenci 1875:

„Při vašich posledních exerciciích jsem vám radil, abyste se držely v ústraní podle příkladu Mariina; od té chvíle budete se držeti ještě více skryty s ní pod křížem; budete přijímati všechno od svých družek a představených, jako by to přicházelo od Našeho Pána.“

„Můj Bože, dej mi ducha víry.“

„Ponořte se do srdce Našeho Pána jako do hrobu. Vzpomeňte si na ta slova Svaté Panny: Pokání. Trpte vše tiše, v úmyslu, že je to za hříšníky.“

Každoroční exercicie a zvláštní zpytování svědomí.

Důvěrný zápisník nás ještě poučuje, že sestra Marie-Bernarda věnovala největší péči svým každoročním exerciciím. Určila si pečlivě vyhraněný cíl. Během exercicií roku

1873 napsala: „Tohoto roku musím zvítězit nebo zemřít. Boj proti vlastní vůli. Pro větší slávu Boží není důležité udělati mnoho, nýbrž dobře.“ Čteme také: „Exercicie v září 1874. - 1. Hlavní milost, o kterou třeba žádati po dobu tohoto odloučení: žíti více a více skryta po příkladu Ježíše a Marie. 2. Odloučení od tvorů a od sebe samé. Budu se modliti Otčenáš a Ave Maria každý den na ten úmysl. Předsevzetí: Bojovati srdnatě proti své hlavní chybě: vznětlivosti. Vycházeti vstříc osobě, která by mě pokořila, být k ní dobrá, ne pro její osobu, ale z lásky k Pánu.“

O něco dále: „Největší milost, o kterou mám žádati po dobu odloučení: žíti více a více skryta po příkladu Ježíše a Marie.“

Exercicie r. 1875 zakončuje stránkou, která vyjadřuje její myšlenky a rozhodnutí: „Když přijde nějaké tělesné nebo duševní utrpení, pohrdání nebo pokoření se strany představených nebo družek, třeba hned poděkovati Našemu Pánu jako za velikou milost, snésti bolestivé slovo, abych udělala krok blíže k Pánu. Utrpení nás přibližuje k dobrému Bohu.“

„Až budu pod nárazem zkoušky se strany tvorů, až budu vystavena pokušení a opuštěnosti, uteku se do Tvého srdce, má dobrá Matko, a budu Tě prosit, abys mi nedala za-

hynouti, abys mi udělila milost býti poddanou a věrnou ve zkoušce, podle Tvého příkladu, abych zůstala jako Ty pod křížem, je-li to vůle Tvého drahého Syna."

Sestra Marie Bernarda připisovala také velikou důležitost zvláštnímu zpytování svědomí: „Jistý a neklamný prostředek, jak dojíti dokonalosti, je zůstati věrným zvláštnímu zpytování svědomí (examen particulare), konati je vážně, pozorovati své chyby."

Nalézáme v jejích poznámkách některé z jejích oblíbených předmětů. Na příklad: „O stejnosti nálady v protivenstvích vnějších i vnitřních." - „V bolestech a protivenstvích vnějších i vnitřních, můj Bože, dej mi milost uraziti tento zlý kořen, vznětlivost."

V době exercicií v září 1875: „Zvláštní zpytování svědomí, abych žádala od Nejsvětější Panny velikou lásku k jejímu drahému Synu a milost nezastaviti se u tvorů, ať je to kdokoli. Bude napříště s mého hlediska jen nástrojem, jehož Pán Náš užívá, aby mi dal trpěti." Dále: „Zvláštní zpytování svědomí, září, říjen, listopad, prosinec: Dělati vždy to, co ukládá nejvíc obtíží." S tím předmětem srovnejme odstavec dopisu sestry Marie-Bernardy jejímu bratru Janovi, který právě vstoupil do noviciátu Bratří křesťanské nauky: „Když nám nějaká věc dělá potíže,

řekněme hned: Všechno, abych se Ti líbil, můj Bože, a nic abych sebe uspokojil. Tato druhá myšlenka mi vykonala mnoho dobra: vždy dělati to, co nás stojí nejvíc obtíží. To mi pomohlo, abych přemohla nějaký malý odpor.“ Vidíme z toho, že sestra Marie-Bernarda uváděla svá rozhodnutí ve skutek.

Příprava na sv. přijímání.

Připravovala se také velmi pečlivě na sv. přijímání.

„Přípravou je meditace; konám ji tak špatně.“

Konám ji tak špatně - toť stesk všech svatých duší, které Bůh pozdvihuje k dokonalejší modlitbě. Jsme šťastni, že nalézáme ten výkřik u Bernadety. Pokračuje: „Obnovovati, upevňovati předsevzetí, jež jsem učinila o tom předmětu. Ale únava bývá ráno tak veliká!

Připomenu si pokušení Otce Avily, jenž váhal jednou pro únavu pokračovati v cestě, aby sloužil Mši. Pán se mu zjevil a ukázal mu ránu svého srdce, připomínaje mu, že únava mu nezabránila jíti až na vrchol Kalvarie. Odvahu a uměti si činit násilí. Konečně jsem-li unavena, jsem-li docela vyčerpána, odpočinu si na Ježíšově srdci.“ Dodejme tento úryvek svědectví jedné z jejích družek v nemocnici,

sestry Marcelliny Durandové: „Po nocích bezesných a plných utrpení sestra Marie-Bernarda neopominula nikdy sv. přijímání, odmítajíc každý lék, který by jí mohl uleviti. Bylo třeba upraviti ji trochu, než přijala Pána, a bylo mi to dost často svěřeno. Některá se jí posadila na postel a česala ji, a nechaly jsme ji na její prosbu v nejúplnějším tichu. Po svatém přijímání dala jsem jí znovu na postel stoleček, o který opírala sepjaté ruce po celý čas svého díkučinění, které trvalo kolem čtvrt hodiny. Po celý ten čas vystříhaly jsme se nejmenšího hluku."

Několik myšlenek z důvěrného zápisníku.

Mezi poznámkami svaté Bernadety najdeme tu a tam hlavně v důvěrném zápisníku krátké a přiléhavé myšlenky. Odkud pocházejí? Některé byly zřejmě nasbírány. Líbily se jí, poněvadž vyjadřovaly její myšlenky. Jiné jsou plodem jejího srdce. To dokazuje následující odstavec:

„Můj božský Ženich mi dal touhu po prostém a skrytém životě a často mi říkal, že mé srdce by nemělo klidu, leč když se mu zcela zasvětí... a abych se rozhodla, často mi vnukal, že po všem, po smrti nebudu mít jiného utěšitele než Ježíše, Ježíše Ukřižova-

ného, Jeho samého, dobrého přítele ponesu ve svých ztuhlých prstech. Ó hloupost hloupostí - chtíti se připoutat k něčemu jinému než k Němu."

Uveďme krásné vzývání Božského Srdce: „Smiluj se nad svou ubohou malou služebnicí, která by přes všechny překážky chtěla se státi jednou z Tvých největších ctitelek." Potom toto: „Své štěstí stavím jen na Tvém následování, na žití jen pro Tebe, sama a zapomenutá, abych Tě lépe mohla milovati." A dále: „Ó Neposkvrněná Maria, ó slavný svatý Josefe, a Ty svatý Jene, milovaný učedníku Božského Srdce, naučte mě velikému umění milovati..." Jiná prostá slova: „Bez jiného svědka než Jeho Srdce." „Ó má Matko, vezmi mé srdce a ponoř je do Srdce mého Ježíše." A toto rozhodnutí, které vrhá tak jasné světlo na celý život Blahoslavené: „Nechci žíti ani jeden okamžik, který bych neprožila v lásce."

Bernadeta se dokonale zmocnila podmínek lásky. Ví, že se kupuje za cenu úplného odříkání. Což svatý Jan od Kříže nám neříká: „Vzdejte se svých tužeb a najdete, po čem touží vaše srdce?" Ona volá: „Ó Ježíši, dej, abych pochopila svatou žárlivost nebeské lásky. Vyprosti, přitáhni, povznes všechny mé náklonnosti." - „Ó má Matko, obětuji Ti

všechny tvory, aby mé srdce náleželo zcela Tobě a mému Ježíši."

Ví, že odříkání musí jíti až k odumření sobě samé: „Ó Maria," volá, „uděl mi milost, abych zemřela sobě samé, abych žila jen z Ježíše a pro Ježíše."

Ví hlavně, že milovati zde na zemi nelze bez utrpení; také myšlenka na kříž se často vrací v jejích poznámkách. Aspoň tento citát: „Kdo není hotov vše strpěti pro Milovaného a učiniti ve všem jeho svatou vůli, není hoden sladkého jména přítele."

Odtud pramení její veliká touha po utrpení, tak často vyjadřovaná: „Ó Maria, přijmi mé srdce jako smírčí žertvu za má provinění, rozdrť je bolestmi." - „Ó Ježíši a Maria, učiňte konečně, aby všecka má útěcha na tomto světě byla milovati vás a trpěti za hříšníky." - „Ó Ježíši, učiň, abych Tě milovala, miluj mě a potom si mě křižuj, jak se Ti líbí."

Uveďme na konec tuto „*Modlitbu ubohé žebračky k Ježíši*":

„Ó Ježíši, dej mi, prosím Tě:

chléb pokory,
chléb poslušnosti,
chléb lásky,
chléb síly přemoci svou vůli a splynouti s Tvou vůlí,

chléb vnitřního umrtvování,
chléb odpoutání se od tvorů,
chléb trpělivosti, abych snesla bolesti,
kterými mé srdce trpí.
Ó Ježíši, chceš mě ukřižovanou? *Fiat!*
Chléb síly, abych dobře trpěla,
chléb, abych viděla Tebe ve všem a vždy."

„Důvěrný zápisník" se končí těmito slovy: „Neklamné prostředky k svatosti a k svatosti dokonalé: 1. prostředek, který nám dává Bůh k disposici: světlo, totiž naše řehole; 2. s naší strany dobrá vůle, to jest energická, odvážná, stálá vytrvalost."

Světlo a dobrá vůle! Těmi dvěma prostředky pracovala sestra Marie-Bernarda po celý život na svém posvěcení. Světlo jí nechybělo. Prosila o ně, hledala je, dostala je přehojnou měrou s nebe. Jedno z jejích oblíbených hesel bylo: „Je nutno zvítězit nebo zemřít." Přemohla přes odpor přirozenosti všechny překážky, které se jí stavěly do cesty oběti a lásky.

Tím byla povznesena až k svatosti.

„*Mleta jako zrnko obilí.*"

Poslední týdny sestry Marie-Bernardy byly zvlášť bolestné. 19. ledna 1879 ji navštívila

její sestra se švakrem. Bylo jí už velmi zle. Tři dni předtím, v dopise, ve svém posledním dopise, adresovaném jistému řeholnímu knězi jako poděkování za zájem, který věnoval jejímu mladému bratrovi, napsala: „Dovolte mi, veledůstojný Otče, abych Vám poděkovala za svaté modlitby, které za mne konáte v mé milé jeskyni. Je mi jich velmi potřebí. Jsem již dva měsíce nemocna; dovolují mi ještě býti v neděli na mši svaté. Je to veliká oběť, ale nutno se podrobiti."

V březnu se jí velmi přitížilo. Řeholnice, která ji v té době ošetřovala, napsala: „Ráno, když jsem měla přenést ubohou nemocnou, zavolala jsem sestru ošetřovatelku podle daných rozkazů. Ta mi kázala vystoupiti na židli u hlavy lože, abychom ji zdvihly. Pozorovaly jsme hrozné bolesti, když se drahá mučednice ukládala na gumovou podušku. - ‚Její ubohé tělo je jen jedna rána,' řekla mi ošetřovatelka, ‚jak musí trpět!' Skutečně byla hrozně hubená a již dlouho ležela. Sama řekla sestře z lékárny: ‚Ah, kdybyste mohla nalézti ve své lékárně něco, co by pomohlo mým ledvinám. Jsem zcela zničená.'"

Jiná řeholnice, ještě dnes žijící, vypravuje tuto příhodu:

„V únoru 1879, když jsem byla novickou, bděla jsem jednu noc v jizbě Svatého Kříže,

když byla sestra Marie-Bernarda velmi nemocná. Pamatuji, že ležela, ale její pravá noha byla s postele opřena o židli. Noc byla velmi bolestná, s neustálým a nepřerušeným naříkáním. Nespala jsem ani okamžik. Sestra Marie-Bernarda to zpozorovala a ráno v mé přítomnosti řekla ošetřovatelce: „Nechci tuto sestru, aby mě ošetřovala, ona nespala. Chci sestry, které spí. Potřebuji-li jich, mohu je zavolat."

Měla tušení o své smrti? Duchovní kláštera tomu věřil, když jí položil den po svátku svatého Josefa otázku: „Co jste včera žádala na svatém Josefu?" - „Prosila jsem o milost šťastné smrti." Když ji povzbudil, aby obnovila obětování svého života, řekla živě: „Jaké obětování, to není obět opustiti ubohou zemi, kde zakoušíme tolik obtíží při službě Bohu."

28. března, v pátek před Smrtelnou nedělí, přijala s projevy živé víry poslední svátosti. Přitom řekla silným hlasem: „Má drahá matko, prosím za odpuštění za všechny bolesti, které jsem Vám způsobila svými nevěrnostmi v řeholním životě, a prosím za odpuštění též své družky pro špatný příklad, který jsem jim dala hlavně svou pýchou" - kladouc důraz na poslední slova.

Ve Svatém týdnu se bolesti zvýšily, ale

trpělivost a resignace současně vzrostly. Na Svaté pondělí byla zmítána jakousi duchovní agonií. Slyšeli, jak opakuje vícekráte: „Odejdi, satane! Odejdi, satane!“ Druhého dne řekla abbému Febvrovi, „že ďábel se na ni vrhal, ale ona že se dovolávala jména Ježíš, a že důvěra se vrátila“.

Cítila také potřebu hlubšího odpoutání. Zbavila se všeho, co jí ještě zbývalo, několika zbožných obrázků, a dívajíc se na kříž řekla: „Toto mi stačí.“

Tlačily se kolem ní, aby jí dodaly odvahy: „Sestřičko,“ řekla jedna z jejích družek, „trpíte mnoho!“ Odpověděla: „To všechno je pro nebe. - Budu žádati naši Neposkvrněnou Matku, aby vám poskytla útěchy. - Ne, útěchy ne, nýbrž síly a trpělivosti.“

Na velikonoční pondělí, když se jí ptaly, přinášejíce jí „aleluja“, zda vstala z mrtvých, odpověděla: „Ne, duchovní otec mi řekl, že Bůh chce, abych si získávala zásluhy až do smrti. Je třeba, abych se podrobila.“ Řekla také řeholnicím, které stály kolem ní: „Jsem mleta jako zrnko obilí.“ Potom jedné z nich: „S Bohem, sestro Bernardo, tentokráte je konec.“ Druhého dne, poněvadž bylo mnohem hůře, bylo jí uděleno apoštolské požehnání s odpustky.

Velikonoční středa, 16. dubna, byla pro

ni posledním dnem zápasu. Bolesti doléhaly na zbožnou oběť zdvojenou silou. Protože astmatické krise jí bránily v dýchání, posadily ji do lenošky v nemocnici proti kříži, na nějž se upjal její pohled s úchvatným výrazem. Připravovala se skoro stojíc, aby podstoupila poslední zápas.

V jednu hodinu odpoledne bylo jí velmi zle. Rychle zavolali domácího kněze. Znovu se vyzpovídala velmi vroucně. Protože měla reskript Pia IX., udělující jí plnomocné odpustky „v hodince smrti", žádala oň, aby ho mohla použíti. Poučili ji, že není nutno, aby jej držela v ruce. Vzývala nejdříve zbožně jméno Ježíš. Znovu žádala za odpuštění ct. matku Natalii Portalovou, stejně jako ostatní řeholnice, které se k ní sběhly. Mezi nimi byla generální sekretářka Eleonora Cassagnesová, její dávná přítelkyně, která jí řekla: „Má drahá sestro, jste nyní na kříži." Rozepiala ruce do kříže jako oběť a odpověděla: „Můj Ježíši, ach, jak tě miluji!" Když se recitovaly modlitby za umírající, připojila se k nim. Bylo dojímavé poslouchati ji, jak opakuje slabým, ale jasným hlasem všechny modlitby, které byly předříkávány. Všichni pociťovali živé pohnutí, zvláště když viděli, jak upírá své zraky, plné lásky, k Ukřižovanému, nebo jak tiskne k srdci svůj profesní

kříž, který si dala upevnit na hruď, poněvadž v rukou ho již neudržela.

Ke druhé hodině byla v jakémsi vytržení. Její zraky se zdvihly k nebi a upjaly se k jednomu bodu. Budila dojem ne bázně nebo utrpení, nýbrž překvapení. Vyrazila tři výkřiky: „Oh! Oh! Oh!“ Její sestry věřily, že viděla svatou Pannu, neboť se v celé její bytosti projevilo jakési chvění. Její oči se sklonily, řekla přízvučně: „Můj Bože, miluji Tě z celého srdce svého, z celé duše své, ze vší síly své.“ Vzala do rukou kříž a políbila jej. Vyslovila také andělské pozdravení, dívajíc se na sochu Neposkvrněné P. Marie, stojící proti ní na krbu. Vyslovila ještě hlasitěji slova: „Za ubohé hříšníky,“ zdvihajíc trochu v posunku prosebném své hubené ruce.

Kolem třetí hodiny se po deset minut silně dusila. „Mám žízeň,“ žádala. Daly jí nápoj. Smočila v něm rty. Několik okamžiků potom, opřena o rámě své oddané ošetřovatelky, sestry Gabriely z Vigoureux, nakloněna na pravou stranu a tisknouc k sobě kříž, šeptala: „Svatá Maria, matko Boží, pros za mě ubohou hříšnici, ubohou hříšnici...“ - a tiše vydechla po této poslední modlitbě k Neposkvrněné Panně. Dvě velké slzy jí ještě skanuly z očí. Její oběť zde na zemi byla dokonána.

Druhého dne, v jedenáct hodin, bylo její

tělo vystaveno v klášterní kapli před oltářem zasvěceným svaté Martě. Potom nepřetržitě k ní proudily zástupy věřících až do pohřbu, který byl v sobotu ráno. Byl opravdovým triumfem. Neverský biskup jej vedl, provázen početným kněžstvem. Proslovil o zesnulé velkolepou chvalořeč. Dav naplňoval nejen kapli, nýbrž i klášter a dvory. Jedna řeholnice kongregace, sestra Saint-Cyr, zemřelá v pověsti svatosti, svěřila později své představené, že při zádušní mši, při Pozdvihování, viděla Bernardetinu duši vznášeti se do nebe ve veliké slávě.

Rakev byla uložena v malé kapli, zasvěcené svatému Josefu, kterou asi dvacet let předtím postavil Mgr. Dufêtre, biskup neverský, v zahradě Sv. Gildarda. Dne 22. října 1909 Mgr. Gauthey, provázen členy ordinariátní soudní komise a přísežnými lékaři, provedl první prohlídku těla světice, které bylo nalezeno neporušené a nedotčené hnilobou. To tělo zaujalo v nádherné schránce od r. 1925, kdy byla blahořečena, znovu místo, které zaujímalo druhý den po smrti. Tam ji přicházejí uctívati nespočetní poutníci z celého světa.

P. Lemaitre.

Výmysly o Terezii Neumannové.

Letos v únoru se rozšiřovaly o Terezii Neumannové všelijaké zprávy, k nimž dala podnět přednáška Waltera Eberharda. Zednářský vídeňský list „Morgen" vybájil dokonce historku o telefonickém rozhovoru s Terezií. Na dotaz víd. stát. rady Krippnera odpověděl konnersreuthský p. farář Naber tímto dopisem:

„Velevážený pane! Spisovatel Walter Eberhard je nám úplně neznám. Že Terezie N. řekla, že nový režim v Německu potrvá 8 let a že nato byla dopravena do koncentračního tábora a po 5 dnech zase propuštěna, že docela v Konnersreutu každé novorozené děvče bývá křtěno na jméno Terezie a dostává Ter. Neumannovou za kmotru, je slovo za slovem čirý výmysl.

Ve Švýcarsku Terezie byla, ale nikoli na útěku před stíháním, nýbrž ze zájmu o horské krásy Boží přírody, když se jí naskytla příležitost uviděti je.

Již mnohokrát zlomyslní nebo sensacechtiví lidé vkládali Terezii N. do úst předpovědi, v poslední době politického rázu, kterých nikdy nevyslovila a které by ji mohly uvésti do největších rozpaků a zlehčiti mimořádné věci poutající se k jejímu jménu, což bývá úmyslem mnohých šiřitelů takových zpráv. Terezie Neumannová neprorokuje. Jejím úkolem jest modlitbou a utrpením získávati duše Spasiteli nebo je k němu přibližovati. Spasitel s Vámi!

V Konnersreuthu 9. III. 1935.

Váš zcela oddaný *Naber, farář.*"

Franc. ministr vyučování umírá zaopatřen.

Francouzský ministr vyučování Marcombes byl nedávno před schůzí ministerské rady v paláci elysejském raněn mrtvicí. Když se seznalo, že případ je vážný, bylo ihned posláno auto presidenta republiky pro faráře nedalekého kostela sv. Magdaleny. Ministr Herriot osobně uvítal abbé Nazaise, jenž přijel s Nejsv. svátostí, a provázel ho k umírajícímu ministru Marcombesovi a hluboce dojat setrval při udílení svátostí. Liberální tisk ovšem se snaží utajiti tuto událost, jež vrhá význačné světlo na velikého průkopníka rozluky.

Kdo se chce důkladně seznámiti s osobností sv. Pasačky Lurdské a poučiti se o průběhu a obsahu Zjevení Panny Marie v Lurdech, opatří si knihu

J. B. Estrade:

Zjevení lurdská

Důvěrné vzpomínky svědka.

Vyšla v knihovně „Vinice Páně“ k 75. výročí zjevení Panny Marie v Lurdech. Ilustrováno. Za 18 Kč.

Není u nás spisu, ve kterém by bylo pojednáno tak zevrubně a krásně o zjeveních lurdských, jako v této knize. J. B. Estrade byl úředníkem v Lurdech v době zjevení, byl několikrát svědkem u jeskyně, když se Svatá Panna zjevovala Bernadetě. Z úst Bernadety, jež byla přítelkyní jeho sestry a přicházela do jeho domu, slyšel mnohokrát vyprávěti obsah jednotlivých zjevení. Ve svém věrném a důkladném pojednání podává též mnoho krásných vzpomínek ze života sv. Bernadety. Spisu Estradovu se dostalo doporučení biskupů lurdských i jiných prelátů. *Kniha Estradova je posud v Lurdech uznávána za nejdůkladnější a nejzajímavější spis o zjeveních lurdských.*

Kniha vás zaujme více než kterýkoli román.

Objednejte v administraci „Vinice Páně“.

Sošky Matky Boží La Saletské

Sádrový odlitek trvanlivě polychromovaný, věrně podle sochy Matky Boží Plačící na místě zjevení na La Salettě. Cena i s poštovným 60 Kč.

Ave Maria

pro smíšený sbor s průvodem varhan. Složil *Otto Albert Tichý*. Vydáno v Lausanne 1934, Editions-Musicales Germain Lapaire. Za 4·50 Kč.

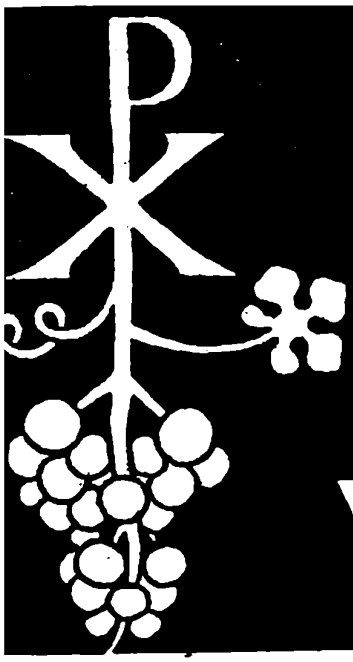
Žák slavného Vincenta d'Indy, varhaník chrámu Notre-Dame de Lausanne, podává jemnou a čistou skladbu, melodickou a snadnou, slohu církevního, velmi vhodnou k mariánským pobožnostem.

Gunnar Gunarsson: Jon Arason

Velkolepý historický román ze starého Islandu. Přeložil Josef Soukup. 42 Kč, váz. 57 Kč.

Největší soudobý básník dánský, Islanďan, jehož staví kritika na roveň Sigrid Undsetové, mistrně vyvolává dobu, kdy do klidného života islandského se vetřelo protestantství, a líčí hrdinný zápas posledního katolického biskupa islandského.

Objednejte v administraci „Vinice Páně".

VINICE PÁNĚ

Francis P. Le Buffe: Můj nejvěrnější Přítel. - Hrobní plátno Kristovo ve vidění Anny Kateřiny Emmerickové. - Jindřich Schubiger: Sesazení techniky. - Obrázky z misií: Odveta Panny Marie. Pod zuby šelmy. Dítě proti lvu. Křest z mrtvých vzkříšeného. - Pozoruhodné okolnosti svatořečení Johna Fishera a Tomáše Móra.

Pius XI. podle úsudku nekatolíků. - Požehnání mnohodětných rodin. - Terezie Neumannová poznává krev Kristovu z vídeňské klenotnice. - Kdy lze pokládati uzdravení za zázračné?

ROČNÍK ŠESTÝ, ČÍSLO 7-8

V PRAZE-DEJVICÍCH 676

VINICE PÁNĚ 1935

náboženský věstník

Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Antonín Stříž *v Praze-Dejvicích 676. - Vychází měsíčně kromě prázdnin. - Celoroční předplatné 10 Kč, jednotlivá čísla po 1 Kč. - Tiskem Průmyslové tiskárny v Praze. - Úprava Břetislava Štorma. - Platí se připojenou složenkou, číslo šekového konta 45.648. - Novinová sazba povolena řed. pošt a tel. v Praze č. 91.599-VII-1935. — Podací poštovní úřad Praha 47.*

REDAKCE A ADMINISTRACE

V PRAZE-DEJVICÍCH 676 (SADOVÁ 3)

Podáváme v tomto dvojčísle eucharistické úvahy amerického jezuity P. Francise P. Le Buffe: MŮJ NEJVĚRNĚJŠÍ PŘÍTEL.

Autor je uveřejňoval postupně v časopise Apoštolátu modlitby a brzy bylo třeba je vydati samostatně v knížce, jíž se hned rozšířilo přes 100.000 výtisků. Autor povzbuzen tímto zájmem, psal další úvahy, jež docházely ještě větší obliby. Nepochybujeme, že se i u nás setkají se zaslouženým zájmem a že bude žádáno, aby byly vydány v celku i další svazečky. Svou myšlenkovou i citovou hloubkou se druží k „Návštěvám Nejsv. Svátosti" od sv. Alfonse a k známým „Eucharistickým jiskrám", jest v nich však mnoho nového, bližšího srdci dnešního člověka.

Překládá je z angličtiny se souhlasem autorovým sl. Adolfa Řivnáčová.

Francis P. Le Buffe, S. J.

Můj nejvěrnější Přítel.

Jednoho jitra seděl náš Pán na západním svahu hory Olivetské a patřil na vyvolené město svého vyvoleného národa. Ale jeho svaté Srdce bylo smutné, neboť měl na mysli promarněné milosti a ztracené příležitosti svého lidu, jenž nechtěl dbáti domluv jeho nejněžnější lásky. Jedno lítostné zvolání přešlo přes jeho rty: „Kdybys ty bylo poznalo!“

Ze svatostánku takový stesk jest často opakován. Opět patří Pán na svůj vyvolený lid a opět jest jeho Srdce smutné. „Lide můj, kdybys ty byl poznal!“ Kdybys ty byl poznal délku i šířku, výšku a hloubku mé lásky, kdybys ty byl poznal, co znamená má svátostná přítomnost, tu by tvé návštěvy nebyly tak řídké a tak krátké, přijímání by nebyla tak lhostejná a mé svaté jméno by nebylo na rtech jen nemnohých a v srdcích jen nemnohých.

Vydání těchto stránek jest vedeno nadějí, že aspoň nějak maličko přispějí k lepšímu poznání lásky našeho Pána. Jednotlivé listy obsahují určité myšlenky toliko v námětu a obrysu, ale tak, že kdo dovede čísti nikoli jen zběžně, snadno si je prohloubí a rozvede podle ohlasu své vlastní zbožnosti.

I.

Ty jsi také byl s Ježíšem Nazaretským.
Sv. Marek 14, 67.

„Pověz mi, kdo jest tvůj přítel, a já ti povím, jaký jsi," praví přísloví. Častými styky s přáteli se staneme jim podobnými a dříve či později shledáme, že jejich dobré neb špatné zvyky přecházejí na nás. Hlučný smích, projevující prázdnotu ducha, a neladná slova budou svědčiti o kamarádovi, s nímž se stýkáme, - ale k naší haně. Jestliže se náš přítel povznesl k vyšším ideálům a zachoval si čistou mysl a čisté srdce uprostřed hříšných cest světa, tu se také v nás bude zrcadliti něco z lahody onoho libovonného života. Nemůžeme zatajiti modelujícího vlivu svého stálého přítele.

Zda tedy podle tohoto měřítka neměli by lidé poznávati, že jsme přátelé Kristovi? Zajisté, že ano. Jestliže jsme za těch mnoho let v Kristově společnosti dosáhli více než všedního poznání Boha-člověka, neměli bychom jeviti aspoň slabé stopy jeho charakteru? Jest možné, abychom od svého nejvybranějšího přítele nezískali aspoň něco z jeho vzácných vlastností? Když odcházíme z kruhu svých denních přátel aneb když se loučíme s náhodnými společníky, nemělo by se na kaž-

dém rtu mimovolně octnouti: „Ty jsi také byl s Ježíšem Nazaretským“?

Ve svém domově, při práci, při odpočinku, ve společnosti, vždy musím býti takový, abych přiváděl lidem na mysl toho, jenž byl nejdokonalejší mezi syny lidskými, s nímž se tak dlouho znám a jehož způsoby byly na mne přeneseny.

Když svéhlavé dovádění dětí v opatrovně či ve škole se vzepřelo každému pokusu pro jejich dobro, tu klidný, nezlobný způsob našeho vystupování musí mluviti o tom, jenž po tři léta ochotně snášel nedostatky dvanácti, které byl vyvolil za své apoštoly. Musíme-li tráviti dny své mezi lidmi drsného chování a jestliže nelaskavá slova ztrpčují nám každou chvíli, tu ušlechtilost našich myšlenek, naší mluvy a celého našeho jednání musí vyprávěti o Příteli, jenž umíraje prosil za ty, kdož jej křižovali. Stíhá-li nás neduh a prudká bolest tráví naši sílu, tu mají lidé poznati, kdo býval naším společníkem: úplná odevzdanost a klid, s nímž utrpení snášíme, musí mluviti o „Muži bolesti“, jenž svou smrtelnou úzkostí osvítil a posílil naše srdce a vycvičil naše oko, aby smělo a dovedlo hleděti až za stíny pozemské. V radosti i zármutku, v úspěchu i nezdaru, na úsvitě našeho života i když pozdní jeho hodiny zvolna při-

cházejí, vždy musí naše vlastnosti, svatosti se blížící, dodávati nám pečetě Kristova přítele.

Drahý Ježíši, můj dávný příteli, rád bych věděl, zda někdo z těch, kteří mě pozorují, poznává, že Ty jsi mým přítelem od tak mnohých let. Ze všech ostatních přátelství každé zanechalo svůj vliv, - a jak právě přátelství s Tebou? Zůstalo toto jediné beze všeho odlesku? Doufám, že nikoli, nejdražší Pane. Jistě jest aspoň nějaká známka Tvé krásy v mém životě, aspoň slabý paprsek Tvého světla. Dej jen, prosím, růsti oné kráse, dej, ať se podobnost stává jasnější, až bych jednoho šťastného dne mohl zvolati: „Jsem sice živ, ale nikoli já, nýbrž Kristus žije ve mně."

II.

Přišel a nalezl je spící. I pravil k Petrovi: „Šimone, spíš? Nemohl jsi hodinu se mnou bdíti?"

Sv. Marek 14, 37.

Obětavost jest měřítkem přátelství. Od přítele mohu žádati, čeho bych nemohl očekávati nikde jinde, a čím jest svazek pevnější, tím více mohu žádati, aniž bývám odmítnut. Tak jest tomu též u přátelství nejvyššího a nejsvětějšího, u přátelství s Kristem Pánem. Jeho přátelé to jsou, od nichž může žádati a žádá oběti.

Až u něho dnes pokleknu, budu tedy pozorovati, jak jsem mu blízký. Toliko na jednu otázku jest třeba odpověděti: Má Kristus ke mně takovou důvěru, aby žádal ode mne oběť? Může na mne ze svatostánku shlížeti jako na toho, o němž ví, že naň lze spolehnouti? Či musí mne svaté Srdce zařaditi mezi ony, kdož jsou mimo okruh jeho věrných přátel? Nemusil by ode mne odejíti v lítosti a sklíčenosti srdce, jako se kdysi vracel za smrtelné úzkosti na hoře Olivetské od spících postav svých usláblých učedníků?

Možná, že bude žádati matku před ním v modlitbách klečící, aby odevzdala své děťátko do nebeské opatrovny. Snad se skloní k upracovanému otci s požadavkem, aby mu věnoval svého milovaného hocha pro úřad kněžský u oltáře Božího. Jinoši a dívky v plném květu mládí se v adoraci hluboce koří, a může býti, že je povolá z lesku a nádhery do stínu Kříže, kde svatí jsou pěstěni, že jim nabídne příslušnost k světu jinému, onomu v domovině klášterní. Avšak jsou mu ti všichni tak oddáni, aby nesli oběti?

Kristus Pán může jako každý jiný přítel žádati oběti od těch, kdož jsou mu blízcí, - drobné denní oběti, velké oběti, když naše láska jest velmi silná, oběti uvnitř zdí klášterních, oběti v prosté domácnosti.

Může se bez obavy obrátiti na mne? Málo jest těch, na něž může spoléhati, a já bych měl onen nevelký okruh ještě zužovati?

Ach, Ježíši, nejdražší Pane, „Ty víš vše. Ty víš, že Tě miluji," že Tě miluji od ranního úsvitu, neboť nemám jiného tak věrného přítele. Neboj se tedy ucházeti se u mne o oběť, neváhaje žádati ode mne dar cenný. Vše, co mám a vše, co jsem, jest od Tebe, a pro Tebe vše dáti má být maličkostí. Věř, že jsem Tvůj přítel; slabý, pravda, a mdlý, ale Tvůj přítel; ubohý, ale Tvůj přítel. Ježíši, žádej daru, - a bude Tvůj. „Můj Bůh musí míti, co mám nejlepšího."

Okusil jsem všechnu sladkost oběti,
kříž svůj tisíckráte za den celoval,
pněl a krvácel jsem na něm ve svých snech,
z něho žil, jej do posledka miloval.

III.

Plesal jsem, že mi bylo řečeno: „Do domu Hospodinova půjdeme." Žalm 121, 1.

Mnohá léta sloužili zajatí Židé svým krutým pánům a den za dnem sedávali u vod babylonských, jimž v ozvěnu lkali pro vzdálenou zemi, kterou tak milovali. Hluboko se zařezávaly šlehy, nízko schýlila práce ramena zajatců a smutná byla jejich srdce v této cizí

zemi. Ale konečně jim zazářil den, svit biče umlčen a břemena složena, aby již nebyla zdvižena. Zajetí pominulo. Šli zpět k Sionu, k tomu Sionu, jenž byl jejich radostí. Nikoli myšlenka na domov, nikoli myšlenka na pole a hory, kudy za mlada chodívali; nikoli, jen to jediné bylo stále na jejich rtech: „Do domu Hospodinova půjdeme." Právě jedno místo v celé vyvolené zemi od Judeje po Galileu tanulo stále před jejich toužícími zraky, a to byl Sion. To byl vlastní domov, jenž znamenal pokoj a štěstí, a jejich hlasy se zase jednou rozhlaholí zpěvem, jenž bude zaznívati v zemi nikoli cizí.

Jest tomu tak u nás? Jest radost v srdci nás vyhnaných, jsme-li voláni do domu Božího, - nikoli do ztroskotaného chrámu, kde Bůh prodléval toliko v podobenstvích a znameních, ale do domu Boha živého, do domu „člověka Ježíše Krista"? Voláním tím může býti hlas jeho Církve zvoucí nás k obřadné modlitbě; může to býti jemný šepot andělů strážných vybízejících nás k návštěvě Boha jejich i našeho; může to býti pečlivý přítel, pamětlivý mne, jehož miluje, i Toho, jenž miluje nás oba. Ať jest tomu jakkoli, voláni jsme byli, a díky Bohu, mnozí z nás velmi často. Těšíme se z toho? Máme skutečně radost, je-li nám řečeno, že se blíží doba naší

nové návštěvy u našeho Přítele, že budeme míti opět možnost pohovořiti si s tím, jehož tak hluboce milujeme?

Jest vždy dobře, vymluví-li se srdce u přítele, jest dobře, složíme-li své radosti i žaly na prahu jeho dobré duše; a jest srdce lepší, věrnější, oddanější, nežli jest Srdce „člověka, Krista Ježíše"? Své pozemské přátele také navštěvujeme, ale žádnou návštěvu nelze porovnati s chvílemi, které ztrávíme u Ježíše. Ta pozvání nás mají stihnouti vždy připravené, a my se máme jako oni dávní zajatci stále více blížiti k domu svého nejlepšího přítele se zpěvem a radostí v srdci.

Ó Ježíši, nikdy mi není lépe, než když u Tebe klečím a hovořím s Tebou, Bože můj. Já vypovězenec nalézám odpočinek v tiché svatyni Tvého pozemského příbytku. Tam zanechávám své žaly, tam posvěcuji své radosti, aniž se musím báti, že bych Tvé srdce nudil.

Volej mne často, Ježíši, do Své laskavé společnosti, volej a přikazuj k Tobě přicházeti, poněvadž, Pane Ježíši, já jsem šťasten, když jsem u Tebe.

IV.

Byl pak na počátku Hospodin Bůh štípil rozkošný ráj a do toho postavil člověka. Gen. 2, 8.

Všechny děti žijí v pohádkové říši, Bůh-Otec pak by si přál, abychom z dětství nikdy nevyrostli. Pro něho máme býti všichni dětmi. V našich prvních letech všecko kolem nás bylo světem divů: Vysněná dobrodružství se vinula naším životem a my kráčeli jakoby přioděni rouchem neviditelného šťastného národa. Ale postupem krutých let onen svět zašel a jeho šťastní obyvatelé shledali vše klamným. A přece jsme stále v pohádkové říši a pohádkové říši nikdy neodrosteme, neboť právě tam smrt zakotví náš trvalý pobyt.

Jak podivuhodní obyvatelé v této pohádkové říši! Blaženého domova tam dosáhli ti, kdo nám zemřeli. Neboť byli mnozí, kteří si s námi hrávali, aneb kteří za našich dovádivých let nad námi bděli, potom však se čas rychle zatočil a my stisknuvše naposled jejich bílé ruce a zlíbavše jejich ledové rty, skryli jsme je hluboko pod narovnaný drn. Ale tajemná moc Boží se jich dotkla a oni na jiném břehu stále žijí. V pohádkově krásné říši té jsou dále nesmrtelní rytíři, andělé jasného Božího trůnu, kteří se dostavují, aby měli nad námi stráž ve dne v noci. Neviditelní jsou,

jak pohádkoví rytíři mají býti, ale jak pečují o nás, své smrtelné chráněnce! Též Popelka jest v říši té, Popelka z městečka na Východě, ona krásná dívka galilejská, jež získala srdce Boha a tak byla vyznamenána, že se stala matkou Krále a potom dána za matku i nám. Není jiné královny tak dobrotivé, jiné matky tak milující.

Známky důkladného listování v knihách našich dětských snů svědčí o tom, jak stránka za stránkou byly sledovány děje ušlechtilých princů v přestrojení hledajících lásku srdcí jiných, a nyní, když oni princové dávno odpočívají v pohřbené minulosti, nacházíme jiného Krále, jenž se v nejchudším přestrojení uchází o srdce svých malověrných přátel. Náš Pán, mlčenlivý v lásce své, se skrývá za rouškou chleba, uzavřen v úzké cele. Jak dlouhé, po věk trvající dobývání našich srdcí, jak trpělivé čekání na naši lásku! A skrytý Král jest bohat na dary nekonečné ceny, kterých smrtelné oko nemůže samo objeviti. Posvěcuje lidi olejem své milosti, a hle, kněží jsou učiněni, jeho „noví Kristové". Jako v staré báji král Midas, tak oni pouhým dotekem proměňují vše ve věčné zlato. Pouhými slovy zahánějí smrt hříchu a svolávají milost Boží do kajícího srdce. Poklekají u smrtelného lůžka a svatým olejem mažou zesláblé údy, a

unavené nohy dojdou tak šťastně do otcovského domova. Ale ach! Té jejich moci, když stojí ve vznešeném rouše svého úřadu a držíce v třesoucích se rukou bělostnou hostii pronášejí zázračná slova, - tu pojďte a vizte: skrytý Král sestupuje mezi svůj lid.

A tak, i když dni našeho života jsou jen prosté, pohádkové dary velké Boží přízně tiše vstupují v naše srdce a div ráje se opakuje.

Ó Ježíši, nejdražší Bože, děkuji Ti za tuto pohádkovou říši, nejskvělejší pohádkovou říši Tebou samým učiněnou. Sny dětství byly velmi třpytivé, ale jak chudě, jak všedně, jak chatrně vypadají nyní, kdy skutečně přebývám v této Tvé říši stále nových divů. Kdo jiný než Ty, můj Bože, mohl to vše utvořiti, kdo jiný než Ty mohl to vše vymysliti! Díky, ano, tisíceré díky! Díky za anděla strážce, za vykoupení těch, kteří mi zemřeli, za nekonečné poklady Tvé neviditelné milosti! Díky za Pannu Marii, nejlepší z matek, nejlaskavější královnu! Díky též, Pane Ježíši, nejhlubší díky za Tebe samého, tajemně přítomného! Ó, dej mi navždy býti v Tvé pohádkové říši.

V.

Druhého dne Jan (tam) opět stál a dva učedníci jeho. A spatřiv Ježíše, an jde kolem, řekl: „Ejhle Beránek Boží.“ I uslyšeli ho ti dva učedníci praviti to a šli za Ježíšem. Sv. Jan 1, 35-37.

Jistě nás všechny těší, můžeme-li svého přítele učiniti lépe známým. Jiní musí znáti mého přítele jako já jej znám, ježto potom též oni k němu přilnou. Taková byla radost Jana Křtitele onoho dne, kdy stál na břehu Jordánu a ukazoval na svého Přítele.

Podobně tomu má býti s námi a tímtéž Přítelem, Kristem Ježíšem. Když jsme byli připraveni o jasné dny, nebyl nám žádný jiný přítel tak nablízku jako on. Když žal svíral naši duši, když se nad námi náhle rozhostilo přítmí hrozící bouře, tu se nikdy nestalo, že bychom jej po svém boku nenalezli, jestliže jsme v šeru tom po něm vztáhli ruce, nikdy se nestalo, že bychom nezaslechli jeho hlasu, jestliže jsme pozorně naslouchali. A potom, když se opět rozjasnilo a mraky odkvapily, kdo jiný oblažoval naši radost, kdo jiný posvětil naše plesání?

Sladko nám tedy má být vyprávěti o veškeré jeho lásce, o jeho pomoci a povzbuzujícím hlase. Jiní jej třeba tak neznají, jako se ráčil projeviti nám, jiní snad nezakusili jeho

blízkosti, - a máme dopustiti, aby náš nejlepší Přítel zůstal neznám? Možná, že ve své prozřetelnosti má příčinu, proč očekává, že jej jiným představím. A měl bych zatajiti Pána všeho očekávání? Ó nikoli. Raději půjdu, svolám maličké a budu jim vyprávěti o Příteli, jenž je má rád a zná jejich srdečka. Půjdu a budu mluviti k starším o lásce, jež učinila Betlem a potom Kalvarii, jež způsobila a stále působí, že Bůh-člověk si zvolil za obydlí svatostánek. Zvěstuji jim, že on nedolomí třtiny nalomené, že nedohasí knotu doutnajícího, povím jednomu každému z nich, jak znavené srdce nalezne odpočinku, jak život šťastný dosáhne nové radosti. I když mé rty zmlknou a hlas dozní, chci vydávati o něm svědectví svým sebezapíráním, svou láskou k bližnímu, kterým jsem se od něho naučil. A nejvíce slyšitelnou má býti tato mlčky vyprávěná historie tehdy, když v hluboké adoraci před ním klečím a všecko mé chování jest tak vytříbené, jak se sluší při návštěvě u přítele tak vzácného.

Ježíši, příteli, když jiní zklamali, příteli, když jiní pomoci nemohou, dej, ať dovedu vyprávěti všem lidem o Tvé dobrotě, aby za Tvou lásku všichni k Tobě přilnuli. Ale to jest snad přání přílišné. Aspoň ty, vedle nichž trávím své pozemské dny, s nimiž sdílím do-

mov aneb pracuji v povolání, - aspoň ty chci poučovati o lahodě Tvého přátelství, aspoň těch několik chci přivésti k poznání Tvé nekonečné lásky a Tvých oblažujících darů. Ó Ježíši, pomoz mi, abych Tě seznámil se všemi svými přáteli.

VI.

Nebojte se, nebo hle, zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodilť se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán. Sv. Lukáš 2, 10, 11.

Nastaly vánoce a my opět klečíme u jesliček královského Dítka-Spasitele. Neslyšeli jsme andělů pějících ve výšinách chvalozpěvy, aniž pobledly hvězdy na obloze v záplavě neobyčejného jasu, jenž by oznamoval zrození Dítka věčných let. Toliko stálé světlo víry rozptýlilo noc v našem srdci, - a my jsme sem přišli. Rok, jenž uplynul od předešlých vánoc, snad nám přinesl neobyčejný úděl životních strastí. Možná, že jsme stáli mnohé dny u bolestného lůžka někoho, jehož jsme milovali veškerou láskou svého srdce, a když hasnoucí život končil, poručili jsme loučící se duši laskavé péči Ježíšově. Snad byly dni, týdny, celé měsíce naší duševní úzkosti, kterou jsme nemohli nikomu vypověděti, neboť jsme měli být jiným oporou a nesměli jsme dáti najevo

svoji vlastní sklíčenost. Snad bylo jasných dnů málo a dnů ponurých mnoho. Možná, že stíny kříže se dlouze kladly do naší cesty, jako se kdysi vznášely nad jeslemi v Betlemě.

To vše jest však skryto nyní, kdy se družíme k tichým ctitelům první vánoční noci. Maria, naše matka, jest zde, a svatý Josef. Ale my, nedbalci v ctnosti, pociťujeme, že naše místo není jim tak zcela nablízku. Mariina podivuhodná láska a Josefova nezvratná oddanost jsou nad dosah mého nedokonalého úsilí. Bude tedy vhodnější, zaujmu-li místo mezi prostými pastýři, kteří jsou spokojeni právě proto, že zde jsou, štastni právě proto, že nalézají útěchu v přítomnosti Dítka-Krále a Spasitele.

Ano, připojím se k žasnoucím horským strážcům a budu s nimi přednášeti své prosté modlitby v údivu nad tím, co se přihodilo a co nám Bůh zjevil. Hlasem dětsky pohnutým řeknu s nimi Bohu svému, že také já jsem přišel přivítati jej o těchto jeho narozeninách. S nimi obětuji dary chudých této země. Vzdám díky za dobu minulou, za milosti, jimiž oplývala, budu mu děkovati za světlo a budu mu děkovati za stíny, za hodiny učení udělené mi pod křížem; požádám, aby jeho ručka spočinula na mé hlavě a požehnala žeň dnů, které již zašly. Potom s celou důvěrou vložím budoucnost na okraj jeslí, tu neznámou bu-

doucnost, kterou mi teprve čas odhalí. A budu prositi, aby královská ručka posvětila ono břímě, o němž lidé nevědí. Budu prositi o posílení svého srdce, aby se stále připodobňovalo Srdci Páně, až do času, kdy dni mé vejdou do věčnosti.

Drahé Dítko-Spasiteli, s prostými pastýři přiklekám blíže k jeslím, jež Ti dal svět posud nenapravený. Bez domova zde odpočíváš. Ale, můj Ježíši, nebudeš dále bez přístřeší. I když tak chudé, učiň srdce mé příbytkem svým. Přeješ si toho, i učiň tak. Opanuj srdce mé, byť nezvyklý to příbytek pro Boha, a učiň je navždy svým. Učiň je svým zcela, aby nebylo nikým jiným sdíleno. Od časného rána, po všechny hodiny dne, až do soumraku, až by se připozdívalo, zůstaň se mnou, Pane, zůstaň.

Kéž malá ručka Ježíškova žehná rok můj nový
a velké srdce jeho přízně své mi nevypoví;
kéž všecko požehnání, všecko štěstí,
jež láska Ježíšova může vnésti,
i mé jest, nežli zazní opět zpěv mu koledový.

VII.

Až do starého věku já jsem týž, až do šedin já ponesu vás; já jsem tak činil, a já nositi vás budu; já ponesu a spasím vás. Isaiáš 46, 4.

Není smutnějšího stavu nežli když člověk jest bez přítele. Býti osamělý, nejen zjevně - již to jest těžké -, ale býti osamělý i v duši, to by byl jistě hořký úděl. Nám jest zapotřebí společnosti. Bůh to věděl a Bůh viděl, že silný hlad naší duše po účasti jiných musí býti utišen. Nenechal nás tedy samotné; v ráji učinil člověku pomocnici jemu podobnou, od kteréž doby lidé žijí pospolu a v hodinách tísně vyhledávají u svých bližních pomoci.

Leč Bůh opět popatřil. Viděl, že můžeme získati přátele; ano, dobré, věrné a oddané přátele. Ale přicházívají doby, kdy naši přátelé sami nesou břímě pozemských strastí a kdy my se neodvažujeme jim ještě přitěžovati; bývají hodiny, ba týdny, měsíce a léta, kdy nezbytně potřebujeme přátel, ale oni jsou od nás daleko, snad v jiných končinách světa, snad přidruženi k velké armádě spící v klínu země. Tu smutný zrak setkává se s pohledem Božím, a Bůh rozhoduje, že sklíčená duše nesmí zůstati bez opory. Bůh viděl nedostatek a Bůh, jako vždy činil, jej odstranil.

Z lůna věčného Otce seskočilo věčné Slovo

a dítko Marie Panny leží před námi na slámě, její hoch poctil zapadlé ulice městečka na Východě, její syn kyne nám tak výmluvně, an svou hlavu trním korunovanou sklání na hoře smrti. A jak podmanivě, jak neodolatelně volá k nám vězeň devatenácti set let ze své cely! Ten, jehož si národové žádali, přišel, a naše lidské srdce nalezlo lidského přítele, jemuž můžeme plně důvěřovati. My jsme celí choří, znavení a mdlí, a stálé zahrávání světla a stínu s námi nás leká. Známe příliš dobře konec všeho: denně zápasíme se smrtí, vědouce, že jednoho dne bude vítězství její. Ale budiž tomu tak! Ať se děje cokoli, můj přítel jest nyní se mnou. Teď není okamžiku samoty, teď není místa, kde bych se nesetkal s jeho tváří. On, ochránce maličkých, „vysvobodí duši mou od smrti, mé oči od slzí, mé nohy od pádu“, - on, přítel před všemi jinými, „až do starého věku já jsem týž, až do šedin já ponesu vás; já jsem tak činil, a já nositi vás budu; já ponesu a spasím vás“.

Příteli mých mladých let, příteli za let dospělých, příteli tehdy, až se bude život ubírati do věčnosti, věrný a neměnitelný v lásce své ke mně, poklekám u Tebe, abych Ti poděkoval za Tvé přátelství. Ty sám víš, co ono pro mne znamená; víš, co znamená, míti jistotu, že není bolesti, že není bídy ni viny, které

bych musil před Tebou tajiti, z obavy snad, že bys mi nepomohl a že by Tvé srdce mě přestalo milovati.

Pane Ježíši, nyní jsem klidný a mé unavené srdce dosáhlo odpočinku.

Milovníče duší, velký Bože, v Tebe důvěřuji.

VIII.

Naděje Izraelova,
spasiteli jeho v čas tísně,
proč chceš býti jak cizinec v zemi,
jako pocestný, který se staví jen na noc?
Proč chceš býti jako tulák,
jako silák, který nemůže pomoci? Jeremiáš, 14, 8-9.

Každý katolický kostel jest domovem Ježíše Krista. Domov, toť místo, kde se scházíme se svými přáteli a kde vítáme ty, jež máme rádi. Člověk bez přátel vlastně nemá domova, protože dům opuštěný není domovem. Avšak, není dům Pána Ježíše opuštěn? Nemusíme se snad Krista Pána tázati slovy proroka Jeremiáše: „Proč chceš býti jak cizinec v zemi, jako pocestný, který se staví jen na noc?“ Proč to jest, Pane Ježíši, že jsi jako muž v cizí zemi, jenž se marně ohlíží po přívětivém hlase, po někom, kdo by mu srdečně podal ruku, a nikoho nenaleznuv, ubírá se s těžkým srdcem pod cizotné přístřeší?

Dáváme-li pozor, uslyšíme Tvou odpověď: „Protože Izrael mne nezná a lid můj mi nerozumí;“ „protože lid můj na mne zapomněl;“ „rozpínal jsem své ruce den celý, k národu neposlušnému, který kráčel po cestě nedobré, za svými myšlenkami.“ Vina není na mně. Učinil jsem všecko, co člověk, ba co Bůh učiniti může. Dříve než věky začaly, já zamýšlel získati lásku jednoho každého z vás. Skryl jsem své božství, učiněn jsem byl k podobenství lidí a v způsobě nalezen jako člověk, když pak jsem prodlel nějakou dobu na zemi, jen nerad jsem vás opouštěl. Skryl jsem i svou lidskou podobu a opět jsem „zakotvil svůj stánek“ mezi vámi, Slovo tělem učiněné nalezeno bylo v způsobě chleba a přebývalo a stále přebývá mezi vámi. Po 1900 dlouhých let meškám ve svatostánku žádaje si, aby byl mým domovem, ano, mým *domovem*, neboť zde to jest, kde jsem připraven k přijímání svých přátel. Avšak, jak bývám zklamán v svém očekávání! Mnozí z těch, které jsem tak miloval, že jsem za ně život dal, nikdy mne nenavštíví, leda když je strach před smrtelným hříchem přivede za časného nedělního rána na krátkou mši; několik jiných tu a tam se přichází na mne podívati; a jen velmi málo jest těch, kdo nalézají potěšení v mé časté společnosti. Ó, kdybych nebyl Bo-

hem, přetěžko by bylo snésti tuto stále stejnou nevděčnost lidskou. Ačkoli jsem nejlepší přítel lidí, jsem „jako pocestný, jako silák, který nemůže pomoci“. Zdaž tedy nemohu žádati aspoň tebe, abys upustil od chladnosti a lhostejnosti, kterou lidé tak dlouho oplácejí má nesčetná dobrodiní, jež jsem jim prokázal? Nemohu aspoň od tebe žádati, abys můj dům pro mne učinil skutečným domovem? Hodinu za hodinou ve svatostánku čekám, zda zaslechnu kročeje na prázdné dlažbě, a hodinu za hodinou zůstává ticho. Nepřerušíš je aspoň ty? Mám právě já, tvůj nejvěrnější přítel, zůstati nevšímán? „Na místě své stráže se postavím, státi budu na ohradě a patřiti, abych viděl, co mně řečeno bude.“

Drahý Pane Ježíši, jsem zahanben. Má minulost jest mi záhadou, protože jsem Tě skutečně neznal. Sotva kdy jsem pomyslil, že se Tě dotýká samota a nevšímavost. Když se i stalo, že jsem Tě navštívil - a nebývalo to často - vlastní starosti a radosti bývaly v popředí mé mysli, snad mě ani nenapadlo požádati Tě, abys mi vypravoval něco o sobě. Nezajímal jsem se o Tebe.

Odpusť mi, můj Bože, takovou povrchnost. Zardívám se nad svou sobeckostí.

A přece vím, i když jest tomu tak, jak doznávám, že mne nejen neodmítneš, ale i s po-

těšením přijmeš, ježto má duše jest drahocenná v Tvých očích.

Přijdu tedy, Pane Ježíši, budu přicházeti co nejčastěji. Přičiním se, aby ses cítil doma.

IX.

Nuže, zůstává odpočinek lidu Božímu. Hebr. 4, 9.

Hannibalovi vojáci opustili své africké domovy, rychle překročili evropské pobřežní země lemující horská úpatí a zlézali právě výšiny alpských velikánů. Dlouho čelili zimnímu chladu, o jakém jejich jižní mysl neměla ani ponětí, ale přišla hodina, kdy dlouhá, černá linie zaváhala a se zakolísala, kdy pochod ustal. Ale jen na chvíli. Přes horský hřeben větrem ošlehaný ostře zazněl hlas jejich neohroženého vůdce, zanechávající dlouhou ozvěnu v tichu horských štítů ledem obklíčených: „*Post Alpes, Italia!* Za Alpami Italie!" K životu takto prudce povzbuzeny, sebraly ony divoké tlupy své ochablé síly, nízko se ohnuly před prudkým větrem, zabořily paty do sněhu ledem okoralého - a krásné nivy italské brzy duněly pod jejich ráznými kroky.

Málo jest mezi námi těch, kdož Alpy za živa spatří.[1]) Přijde však hodina, kdy se úzká

[1]) Autor žije v New Yorku. Pozn. překl.

cesta našeho života ještě zúží, kdy namáhavý výstup z tohoto slzavého údolí se stane ještě příkřejším a kdy nás cesta k výšinám znaví. V oné hodině budeme potřebovati někoho, jenž by povzbudil naši klesající mysl, jenž by nám připomněl, že se ubíráme do země věrných. Hlas ten, unikající sluchu smyslovému, ale jasný a podmanivý tam, kde víra jest domovem, vychází ze svatostánku:

„Dítko mé nesmrtelné lásky, rozpomeň se, že zůstává odpočinek lidu Božímu. Za několik krátkých let, jakmile přejdeš životní území, beztak se již krátící, přijdu, abych tě dovedl domů, domů k Bohu věčnému, domů k sobě, tvému staršímu Bratru, jehož lásku nyní jen matně tušíš, domů k tvé laskavé, milující Matce. Po Alpách přijde Italie, po této zemi nebe, po vyhnanství otcovský dům.“

Ježíši, příteli vypovězených zde v tomto šerém údolí slz, k Tobě vzhlížím na své stezce vpřed, na své stezce výše. K otcovskému domovu obracím svou zbývající cestu. I když, ó Ježíši, se domov ten časem zdá tak vzdálený a neskutečný, důvěřuji v Tebe, dobrý Mistře, že dojdu šťastně. Ty vidíš, jak toužebně vztahuji ruce k druhému břehu, přede mnou se stále tratícímu, veď mě tedy, laskavý Vůdce, když „noc je temná a já od domova daleko.“

X.

Nad každým místem sionské hory a nad jejím shromážděním utvoří Hospodin oblak přes den a dým, a blesk plápolajícího ohně v noci. Ano, (Hospodin) bude ochranou nad veškerou slávou, bude stánkem skýtajícím stín ve dne proti horku, a bezpečné útočiště proti vichru a dešti.

Is. 4, 5-6

Žádnému člověku neplyne život hladce a nerušeně. V údobích podle Boží výměry promítá se našimi dny stále střídání světla a stínu, které tak zdokonaluje ono mistrovské dílo, jež nazýváme svým životem. Přijde strast a těsně za ní kráčí zastíněná radost. Dnes sedíme kolem krbu a není, co by nás v našem milém domově znepokojovalo, zítra však prázdné křeslo zase jednou připomíná odvěký děj. Život je tvrdá skutečnost, někdy tak tvrdá, že se ubohé lidské srdce leká při vidině marnosti svých snů. Dni dětství nám zobrazovaly zemi pohádkovou, kde obdivovaní dospělí, svoji vlastní páni, žijí zcela blaze. Ale dni ty zašly a s nimi i pohádková země, čas pak dává životu vyprávěti jeho vlastní, skutečný děj. Srdce naše dávno poznalo zármutek: zármutek pro ony, kdož s námi již nejsou; zármutek pro ty žijící, jejichž svéhlavý život ztěžuje, aby se zachytili modlitby stále vzhůru stoupající, kterouž je Bůh odedávna zamýšlel k sobě přivésti;

zármutek pro naše vlastní smutné viny, které, možná, koldokola a příliš hustě lemují naše tratící se dny. Ale potom, jako den zahání noc, přichází též radost: radost z úspěchů dobře zasloužených, kterou v blaženosti svého srdce sdílíme se svými drahými, vypravujíce jim o dlouhém úsilí, jež bylo ukončeno šťastnými výsledky; radost otce a matky, když pozorují, jak jejich dítko roste a prospívá, chráněno před škodlivými šípy světa; radost svatých mužů a žen, kteří v klášteře časným vstáváním předstihují slunce v chválení Boha, pracují celý den v školních síních neb u lůžka nemocného a na každém místě učí duše milovati Boha, jenž je stvořil.

Život má své strasti a má své radosti, ale strasti by byly příliš těžké a radosti nicotné, kdybychom jich nepřinášely k stupňům oltáře. Tam jest „stánek skýtající stín za dne proti horku" - za dne plesání, kdy se nám dobře daří a my jsme náchylni zapomenouti na Boha. Tam jest „stánek skýtající bezpečné útočiště proti vichru a dešti" - v přítmí zkoušky a nadměrného zármutku. K nám mluví prorok Balaam způsobem převyšujícím jeho poznání: „Jak jsou krásné stany tvé, Jakobe, a tvé příbytky, Israeli" - stánky, kde Emanuel sídlí, kde Syn člověka přebývá - „jako údolí plná hájů, jako podél řek svlažo-

vané zahrady, jako stany, jež postavil Bůh, jako cedry blízko vody". Tam jest náš dobrý Mistr, Rabboni, čekající na nás za svítání, jako kdysi čekal na Magdalenu, a poslouchající za večera, až se ozvou naše kročeje, jako kdysi poslouchal, až choří zaklepají a stanou v jeho skrovném příbytku v Galileji. Chce nám býti „oblakem přes den a dýmem", chce nám býti „bleskem plápolajícího ohně v noci", vždy chránícím, vždy vedoucím na dobré cestě k věčnému životu.

Ježíši, laskavý Spasiteli, Bože podivuhodné péče o ty, které miluješ, bez Tebe byl by život pro mne příliš těžkým úkolem. Zůstaň mi tedy nablízku, dobrý Ježíši, nenechávej mne samotného. Vím, Ty mne neopustíš, ale chci říci, abys mi dal znáti, abys mi připomínal, že jsi se mnou. Když slunce života jest na vrcholu, ať jsem pamětliv Tebe, Muže bolesti. Když pak noc zármutku nám odnímá světlo, které tolik milujeme, ať jsem pamětliv, „to že za jisté má každý, kdo ctí Tebe, že jeho život, bude-li zkoušen, koruny dojde, bude-li v soužení, že bude vysvobozen, bude-li trestán, že může dojíti soustrasti Tvé. Vždyť Ty se nekocháš v našem umírání, ale po bouři činíš, že je ticho, po pláči a kvílení vléváš radost". (Tob. 3, 21.)

XI.

Rozvažuji o dnech dávných věků,
léta minulá si připomínám.
Rozjímám v noci se sebou sám mluvě,
přemítám a zkoumám ve svém duchu. Žalm 76-6, 7.

Opět jedno z „Let Páně" odchází a žádný člověk není s to, aby zadržel jen jediný okamžik z myriad složek času, jež rokem zvolna postupovaly. Opět jedno „Léto Páně!" Jak zvláštně to zní, když za večera o sv. Sylvestru sedíme a z hojné zásoby své paměti vyvoláváme nedostatky svých činů za dnů málem zapomenutých! Jak toužebně jsme hleděli Novému roku vstříc, když před námi otvíral jasné, svěží cesty! Jak nadšeno bylo naše srdce k odvaze a dílu pro Krista! Leč jak dni plynuly a jak se týdny skládaly do měsíců, křehkost našeho pozemského života nás mocně zmáhala a my jsme se od svých vybraných úmyslů odchylovali. Ne však zcela - Bohu díky! - neboť my stále upínáme své zraky ke Kristu, „původci a dovršiteli naší víry". My stále zachováváme danou přísahu bojovníka. Jen někdy jsme uslábli, jen někdy jsme ve svých velkých snahách ochabli. Nepřívětivé slovo uniklo našim rtům, nevraživý pohled mířil z našeho hněvivého oka, příkrá myšlenka zavířila v naší žárlivé hlavě. Za-

pomněli jsme na rytířskost svého povolání a „následovali *zdaleka*" svého Krále, trním korunovaného. Svět a jeho pozlátková potěšení ztrácela před námi svoji dutost a my jsme se pokoušeli nalézti pro své srdce odpočinek v prchavých hříčkách.

Leč nad všemi dny i nocmi spočívala pečlivá Boží ruka: vánoce, postní doba, velikonoce, svátky svatodušní, svátky mariánské a všechny ostatní přinášely bohaté milosti naší bojující duši. Každého jitra, když jsme vstali, každého večera, když jsme odkládali práci, přes hodiny polední se vinul osvěžující proud Božího žehnání. A mnohého jitra, ba snad - z velké Boží milosti - každého jitra jsme klečeli v hlubokém klanění v trůnní síni Králově, kde Pán Pánů sestupoval dolů v prostém přestrojení a ubytoval se v našem srdci. Není tedy divu, že říkáme „Léta Páně". Nikdy neodešla chvilka do věčnosti, nikdy neminula hodina pro hrob nás pěstující, aby při nás nestál Kristus, náš vůdce, a neposiloval naše srdce k svatému boji. „Ptej se dnů dávno minulých, jež byly od pravěku, ode dne, kdy Bůh stvořil člověka na zemi, od jednoho konce nebes k druhému, zda byla učiněna věc podobná aneb zda byla kdy známa."

Ježíši, můj Bože, opět jeden rok zmírá, i staniž se tak. Jest mnohé, proč Tvůj sklíčený

rytíř věsí hlavu. Ale ačkoli se chyby staly, nikdy jsem, z Tvé milosti, neopustil svého stanoviště, nikdy jsem nesnížil Tvé korouhve. A nyní, mocný Vůdce, stojím na prahu nového roku. Nevím, jaký nátlak bude na mou duši doléhati. Ale tu jsem, Tvůj rytíř, silný v Tvé síle k odvaze i činům - a jednoho dne k smrti. Můj Králi a Pane, stůj při mně, až se bude připozdívati, než poslední, rozhodující boj západu rychle ukončí poslední, sladké „Léto Páně".

XII.

Zapomenu-li na tebe, Jerusaleme,
ať mi uschne má pravice!
Nechať přilne jazyk můj k podnebí mému,
nebudu-li tě pamětliv,
nebudu-li míti Jerusalem za vrchol radosti své.

Žalm 136, 5.

Dávno již dozněl v Jerusalemě ozvuk špěšných kročejů jeho dětí, dávno již větry pouště zavály jejich stopy, dávno je tomu, kdy byla nastoupena cesta zajetí do Babylonu. Ubozí ujařmení židé, jak jim Sion stále tanul na mysli! Jakmile jitro nastalo, dříve než zasvištěl první šleh dozorcův, ozvěnou z minulosti slyšeli stříbrné tóny trubky, kterými kněz na vrcholu chrámu zdravil svítání.

Celý den dlívali myšlenkami v posvátném Božím chrámě, a když se stmívalo, shromažďovali se v duchu kolem večerní oběti, která kdysi v libé vůni vystupovala k jedinému, pravému Bohu. Ach, jak litovali, že v zašlých dnech tak často zapomínali na dům svého Boha. Se zkormouceným srdcem hlasitě naříkali v cizím ovzduší: „Zapomenu-li na tebe, Jerusaleme, ať mi uschne má pravice! Nechať přilne jazyk můj k podnebí mému, nebude-li tě pamětliv, nebude-li míti Jerusalem za vrchol radosti své!“

Tak také, žel, i později, za nynějších dnů milosti, mnohému z nás musí býti odňata Nejsvětější svátost, aby podobně jako mnohé jiné vezdejší dary teprve potom byla náležitě oceněna. Přijdou dni - a dej Bůh, aby nebyly mnohé - kdy budeme vzdáleni od Toho, jehož jedině milujeme. Snad se dostaneme na cestu posud neušlapanou, kde Kristus ještě nemá domova, snad budeme den po dni na širém moři, snad budeme po dlouhé dni a ještě delší noci bolestnou nemocí poutáni na lůžko. Tu vyvstane před námi minulost, kdy jsme v nerozvaze mladistvých dnů spěchali za kratochvílemi a nenapadlo nás zastaviti se u svého nejdražšího Přítele a chvilku u něho prodleti. Se sklíčeným srdcem a v bolestné lítosti obrátíme oči tam, kde víme, že

náš Přítel posud přebývá, a toužebně vztáhneme ruce k oněm vzácným portálům. Aspoň jedna krátká návštěva u našeho Přítele! Aspoň chvilka hovoru s tím, jehož pozvání jsme tolikrát nedbali! Jak rádi bychom otevřeli své srdce a ulehčili své duši, avšak nelze. My zpozdilci! My nedbali nejvzácnějšího Božího daru a nyní sklízíme ovoce své neblahé netečnosti. „Pozdě, příliš pozdě, nevejdete již."

Drahý Pane, prosím Tě - ač jest to podivná prosba od toho, kdo jest Tvým přítelem - dej, ať se naučím Tebe navštěvovati. Přátelé se přece vždy navštěvují, proč by tedy návštěvy měly chyběti u přátelství našeho?

V své milosti obsáhni mé srdce a povznes mé vědění o Tvé skutečné přítomnosti na oltáři, abych nikdy neopomněl, když kráčím kolem Tvého příbytku, aspoň kratičkou návštěvou se Ti pokloniti a Tebe ujistiti, že jsi povždy v mé paměti.

Kéž nyní žiji tak, drahý Pane, abych v den loučení mohl zvolati s Tvým žalmistou: „Miloval jsem skvostný dům Tvůj, místo, na kterém velebnost Tvá sídlí."

XIII.

A jestliže odejdu a připravím vám místo, přijdu zase a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.

Jan 14, 3.

Náš vstup do nebe bude radostí, na kterou se těší Kristus Pán. O tom máme častěji uvažovati. Smrt jest toliko přechod z vyhnanství do vlasti, kde nás Přítel náš již dlouho očekává. A přece, kolik jest mezi námi těch, kteří pomyslí na tuto radost, aby jim byla vzpruhou, když se stezka ctnosti stává drsnou a kamenitou, když se cesta Boží zdá příliš obtížnou pro unavené duše? Jak často, když stíny tohoto ponurého údolí nás hustě a těžce zasahují, pozvedáme své oči k vznešené postavě svého laskavého Přítele, jenž na druhém břehu v paprscích svítání vztahuje ruce v milujícím očekávání svých přátel?

Ano, on čeká, čeká s trpělivostí věčných let, a my jej máme zklamati v jeho naději? Ne, na trvalé odloučení nemyslíme, neboť naše pokorná, vroucí modlitba musí způsobiti, aby se tak nikdy nestalo. Ale považme, že bychom přišli do svého domova méně dokonalí nežli jsme býti měli! Představme si, až večer života přejde a stíny pominou, že naše duše bude v plném světle nebeském shledána méně krásnou, než jak Bůh zamýšlel.

Pravda, nebude tam plísněna duše, jež se domů sťastně dostala, i když se její návrat děje v potrhané říze loudalky v ctnosti. Kdyby však přece kárání tam mohlo býti, nebudou zesmutnělé oči Kristovy hlubokou výčitkou naší duši? V listech své svaté nauky nám pravil: „Oblecte se v Pána Ježíše Krista“ - „Připodobněte se Kristu Pánu“; nuže, když před ním stojíme, jsme mu podobni? Tážeme se při veškeré uctivosti: Mohl by se někdo zmýliti a míti nás za Krista? Živým obrazem nejdokonalejšího z lidí, Boha-člověka, jsme měli býti pro celou věčnost, ale jaké kazy na obraze, jaké jeho znehodnocení!

Toho nedopustíme. Takového zklamání Kristu Pánu nepřipravíme. Nemůžeme-li snésti pomyšlení, že bychom zradili pozemského přítele, jehož zármutek by trval hrstku let, jak bychom mohli selhati vůči Tomu, jenž by naše nedostatky měl viděti věčně? Nikoli, my nezameškáme býti Kristu Pánu stále podobnější. Každý den musí viděti, že rosteme v modlitbě, v tichosti srdce, v lásce k bližnímu. Každého dne musí býti shledána větší láska k Bohu v našem srdci a větší ušlechtilost v našem jednání. Potom, až přijde výzva, že máme domů kvapiti, náš Přítel Ježíš Kristus bude potěšen dílem,

které jsme vykonali za doby vyhnanství.

Ó Ježíši, od věčnosti jsi mě miloval láskou, jakou jen Bůh miluje. Od věčnosti jsi zamýšlel přivésti k sobě moji duši okrášlenou veškerým leskem Svých mnohých milostí. Jak bych se Ti mohl zpronevěřiti, můj Bože? Jak bych mohl snésti myšlenku, že se Ti nebudu podobati, až mne k sobě zavoláš? Nikoli, drahý Pane, to se nesmí státi. Dej mi jen Svou milost, dej mi jen sílu Tvé milosti dobře použíti. Potom, až domů dojdu, shledáš mne svatým, jak jsi toužil svatým mě míti.

XIV.

Od té doby mnozí z učedníků jeho odešli zpět a nechodili již s ním. Sv. Jan 6, 67.

Zklamání v Kristu jest nejsmutnější věc v lidském životě. Zklamání v lidech jest hořké, ale zklamati se v Kristu, ach, to by bylo vskutku kruté peklo. Kdo jednou Krista Pána miloval aneb si opravdově žádal jej obzvláště milovati, potom však od této bohatýrské tužby upustil, ten své srdce vytrhl z veškerého života. Život, ať si to zamlouváme jakkoli, jest potom zmařenou věcí, neboť se všude a stále před nás klade stín rýsující hlavu trním korunovanou a ruku hřebem probodenou. Život nemůže býti živo-

tem, když jsme jej odloučili od jeho původce.

Ale jaký div, že toto zklamání jest tak těžké? Kdo se jednou zahleděl, byť jen krátce, do těch očí unavených divým, černým množstvím stálých hříchů lidstva, sotva kdy se vrátil do víru lehkomyslného života, aniž byl stíhán oním pohledem, který zbrázdil Petrovu tvář stálými slzami. Kdo jednou slyšel Kristův hlas volající jej ze všední zbožnosti na osamělou cestu, aby s Ním kráčel k modlitbě hluboké a k dokonalému sebezapření, ten sotva kdy otupí svůj sluch tak, aby přes všechen hluk neklidného srdce neslyšel ozvuk onoho jemného hlasu.

A přece jsou lidé, kteří se cítí zklamanými v Kristu. Nemusili se ještě dopustiti vážnějšího hříchu, ale oni shledali Krista Pána jiným, než jak si myslili. Oni si představovali přátelství s ním jako jeden dlouhý den veselí a štěstí, bez jakéhokoli stínu kříže nebo zkoušky, oni přehlédli trnovou korunu, hrubé hřeby, strom potupy a pahorek venku za branami města. Potom však nastal den, kdy Kristus Pán přišel, jako vždy přichází k těm, které miluje. Přišel v královském rouchu Muže bolesti a spoléhaje na jejich přátelství, žádal od nich oběť - a oni byli zklamáni.

Tak bývají zklamáni otec a matka, kteří nechtějí Kristu věnovati své milované dítko,

ač by se o ně ochotně dělili s milovníkem pozemským. Podobně bývají zklamáni muž a žena, jichž nesnášenlivý život ukazuje, jak zapomněli, že jejich vzájemná láska měla býti odleskem nesmrtelné lásky Kristovy k jeho svaté Církvi. Zklamáni bývají ti jinoši a dívky, kteří slyšíce Mistrovo vlídné pozvání, aby k němu přišli a jej následovali, raději odcházejí a svému srdci napovídají, že ono volání bylo jen přeludem, ono poznání míru a pokoje snem, ona dobrá rozhodnutí omylem. Zklamáni bývají všichni vespolek, kdo nenásledují Krista, kamkoli by je chtěl vésti.

A jest to vše, - pouhá prázdnota jako pokuta? Ó nikoli, hořčejší, mnohem hořčejší jest bolest jejich srdce, ona bezútěšná, svírající bolest z prohry ideálu. Neboť „kdo mu kdy odporoval a dosáhl pokoje?“ Oni nechtějí Kristu Pánu dáti, čeho od nich žádá, a Kristus jim neuděluje pokoje, po němž oni tolik touží.

Ježíši, laskavý Spasiteli, v bázni a třesení o svou duši se blížím k svatému stromu kříže, na němž pníš, a sdílím hodiny Tvého umírání. Kolkolem se tmí: stín snášející se s Tvého zmučeného těla spočívá cele na mně, a světlo, jež mdle dochází k mým očím, jest prostoupeno trny korunujícími Tvou zmíra-

jící hlavu. Nyní chápu hluboký význam všeho toho, nyní vidím, co znamená býti Tvým přítelem. Tím více se však k Tobě blížím, a jen jednu prosbu chovám: Přijmi mě, Pane, a dej, ať jsem vždy Tvým. Chraň mě před svody pošetilého světa. Rač mi dopřáti, abych Tě miloval za všech okolností, - a pak nechť se se mnou stane vůle Tvá. *Příště dále.*

Terezie Neumannová poznává krev Kristovu z relikviáře vídeňské klenotnice.

V klenotnici vídeňské se chová drahocenný relikviář s ostatky krve Spasitelovy. Před dobytím Cařihradu r. 1453 byl odnesen z chrámu Boží Moudrosti a dostal se později v majetek zbožné císařovny Anny Rakouské (zemř. 1620), která pak celý svůj poklad relikvií odkázala vídeňským kapucínům. Odtud r. 1922 byl převzat do státní „duchovní klenotnice". Převzetí byl přítomen jakožto odborný znalec kněz prof. P. Wegmann. Ten za účelem zkoumání oddělil částečku krve s „laudanem", což jest pryskyřičná masa, jež se v raném středověku přiměšovala k drobným relikviím, aby se lépe uchovaly.

Nedávno vzal P. Wegmann tuto částečku, úředně zapečetěnou v kovové schránce s sebou do Konnersreutu. Když Terezie Neumannová po sv. přijímání za hlavním oltářem byla v extatickém stavu, vyňal před ní, aniž byl dříve jí nebo p. faráři Naberovi co řekl, onu schránku, drže ji uzavřenou a obrácenou spodkem vzhůru. Terezie po ní sáhla a s radostným vzrušením zvolala: „*Co pak je to? — To je přec od milého Spasitele! — Vidím něco z jeho krve — ano, je to jeho krev, ale ne samotná, je s něčím cizím smíšená.*" A hovořila dále o krvi Kristově, zvláště o té, jež byla prolita u bičovacího sloupu. Bylo-li podivuhodné již to, že poznala částečku krve, ukrytou ve schránce, tím úžasnější je, že seznala i příměs laudana.

Hrobní plátno Kristovo ve vidění ctihodné Anny Kateřiny Emmerickové.

Všecky vědecké objevy a technické vynálezy přispěly k potvrzení nebo rozšíření zjeveného náboženství Kristova. Také fotografii připadl přiměřený podíl.

V královské kapli turinské se chová *svatý Sindon*, hrobní plátno Kristovo. V době, kdy vědecká kritika jala se požadovati pro každou starobylou památku naprosto spolehlivých historických dokladů, nebyla ani tato relikvie ušetřena skeptických poznámek. Tu r. 1898 po prvé bylo Hrobní plátno vystaveno před fotografický přístroj. A hle, fotografická deska, mnohem citlivější než oko lidské a neschopná iluse a klamu, zachytila úžasný obraz. Fotograf Secondo Pia, vyvolávaje desku v lázni, zůstal tak ohromen obrazem, jejž na ní spatřil, že jen s třesením a sebráním všech sil mohl dokončiti ustálení desky. Obličej Kristův, na plátně jen nejasně viditelný v podobě negativní, na desce se ukázal v úžasné úplnosti a jakožto positivní obraz.

Po dalších 33 letech, r. 1931, zatím co technika fotografická dospěla téměř nejvyšší možné dokonalosti, podroben byl sv. Sindon nové zkoušce, již vykonal odborník Cav. Enrie nejdokonalejším přístrojem, s použitím ultrafialových a infračervených paprsků. Výsledek, odpovídající vyspělosti fotografické techniky, byl ještě úžasnější. Celé tělo Krista, odpočívajícího v hrobě, zejména svatá jeho tvář objevuje se nám zde v tak dokonalém a přesném zobrazení, jak jí žádný malíř nedovedl podati.

V bolestném výrazu obličeje zříti božskou něžnost a velebnost, v spánku smrti předtuchu vítězného vzkříšení.

Věda usilovala vyložiti vznik obrazu. Klam je vyloučen, neboť fotografie nelže. Lidský výtvor to určitě není. Příroda jistě spolupůsobila. Ale sama na to nestačila, neboť jsou zde nevysvětlitelné záhady. Tedy zázrak?

V článku „Hrobní plátno v Turině" v 3. čísle „Vinice Páně" minulého ročníku jsme pojednali o tomto úžasném objevu. Nyní vydal Dr. R. W. Hynek podrobnou knižní studii, jež jistě vzbudí zasloužený zájem. Zde však chceme poukázati na zajímavou okolnost, na kterou se dosud nepřišlo:

O svatém Sindonu zmiňuje se ve svých viděních též ctihodná Anna Kateřina Emmericková, která přec turinské relikvie neviděla. A je zde podivuhodná shoda! Buď fotografický objev turinský potvrzuje správnost vidění stigmatisované z Dülmenu, nebo vidoucí svým viděním dosvědčuje pravost Hrobního plátna. Řekněme však přímo: obojí se potvrzuje vzájemně.

V knize „*Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*" ve stati „Přípravy k pohřbení těla Ježíšova" Klement Brentano podává vidění A. K. Emmerickové, týkající se pohřbu Páně. Vidoucí vyličuje dopodrobna, co vše přinesli Josef z Arimatie a Nikodem a jak připravujíce tělo Spasitelovo k uložení do hrobu, „*zkřížili jeho ztrnulé paže přes klín*". Právě tak

vidíme ruce Páně na plátně turinském. - Dále čteme:

„Potom položili tělo Páně na veliké, šest loket dlouhé plátno, které byl koupil Josef z Arimatie, a zavinuli je do něho . . . Plátno leželo jedním koncem od nohou přes prsa vzhůru, druhým přes hlavu a záda dolů, na stranách bylo ovinuto kolem těla. „Když potom všichni plačíce obstoupili tělo Páně a loučíce se s ním klečeli kolem něho, ukázal se před jejich zraky dojemný zázrak: *celá postava svatého těla Ježíšova se všemi svými ranami se objevila na povrchu plátna, jímž bylo přikryto, hnědo-červeně zobrazená, jako by Spasitel byl chtěl vděčně odměniti jejich péči a zármutek a jim zanechati svůj obraz přes všechno zahalení.* Plačíce a naříkajíce objímali svaté tělo a uctivě líbali zázračný obraz. Jejich úžas byl tak veliký, že znovu odhalili plátno, a byl ještě větší, když všecky roušky svatého těla shledali bílé, jako dřív, a jen svrchní plátno označené podobou Páně.

„Spodní strana plátna, na níž tělo leželo, měla na sobě obraz celého těla Spasitelova ze zadu, hořejší strana jeho podobu zpředu... Nebyl to však otisk krvácejících ran, neboť celé tělo bylo obloženo vonným kořením a mnoha obvazy ztuha zavinuto. Byl to zázračný obraz, svědectví tvůrčí moci božství v těle.

„Viděla jsem též mnoho z pozdějších dějin tohoto svatého plátna, ale nejsem s to, abych to náležitě srovnala. Po zmrtvýchvstání bylo s jinými plátny v držení přátel Ježíšových. Viděla jsem, jak jednou bylo vyrváno člověku, který je nesl pod paží, viděla jsem je dvakrát v rukou židů, viděla jsem též, jak je křesťané uctívali na různých místech. Jednou byl o ně spor, k jehož rozřešení bylo plátno vrženo na oheň, ale podivuhodně přeletělo přes oheň do rukou jednoho křesťana... Bylo v těch viděních také něco o Turině a o Francii a o papeži Klementu I. a o císaři Tiberiovi, který umřel pět let po smrti Kristově, ale už jsem to zapomněla."

Podivuhodné to shody líčení stigmatisované z Dülmenu, která nikdy nic podobného nečtla, s objevy, které nám poskytla fotografie sv. Sindonu turinského. Snímek opravdu ukazuje, že Spasitel měl v hrobě ruce rovně před sebou položené a zkřížené, a na plátně je vskutku celá jeho podoba s přední i zadní strany. Rovněž rozměry plátna se shodují s viděním Emmerickové. Ale zvláště úchvatný je postřeh vzniku obrazu Spasitele na hrobním plátně. Věda nemůže vyložiti, jak vznikly ony otisky, poněvadž otisky ran jsou na fotografické desce negativní, podoba pak je positivní. Ve svých rozpacích se bezděčně

věda táže: Zázrak? - A tu vidoucí stigmatisovaná, v jejíž době nikdo nemohl míti tušení, jaký a jak věrný obraz se tají v posvátném plátně - vidí, že opravdu obraz se tehdy dostal na plátno, a to způsobem zázračným (třebas i příroda spolupůsobila), který jedině skýtá dostačující a spolu velkolepé vysvětlení.

A. Sž

Požehnání mnohodětných rodin.

Papežský nuncius v Belgii Mgr. Micara udílel počátkem září v belgickém opatství Saint Maurice kněžské svěcení několika mladým benediktinům. Novokněz P. Leloir má 5 sourozenců; oba bratři a 3 sestry již se zasvětili službě Kristově. Druhý novokněz P. Bernard Müller je nejmladší z 5 sourozenců, kteří též již pracují na vinici Páně. Povoláním kněžským daří se totiž nejlépe v mnohodětných rodinách, poněvadž na nich spočívá zvláštní požehnání Boží. Tak nedávno vstoupil v Kanadě do řádu oblátů Neposkvr. Početí mladý Jean Léon Allie. Tři jeho bratři jsou již kněžími též kongregace a dvě sestry jsou řeholnicemi.

Skoro současně z rodiny Roy, která ze 16 dítek již 11 darovala církvi, vstupoval opět jeden syn k oltáři.

Jindřich Schubiger:

Sesazení techniky.

Když jste v biografu nebo ve skutečnosti patřili na moderní leteckou eskádru, zdaž jste se zamyslili nad smrtící mocí těchto veleděl techniky v den, kdy by jich zločinná vůle použila k účelům rozvratným? Ještě obludnější než panika způsobená objevením se „vzducholoďstva" byla by podívaná na muže i ženy, jak si nasazují ony lidstvo hanobící příšerné kukle proti otravným plynům, zahrabávají se do podzemních krytů a znají ze života jen pekelnou hrůzu, již šíří věda ve službách nenávisti.

Takové myšlenky nejsou už jen výrobkem pošetilé obraznosti romanopisecké, jsou děsně časové, zachvacují člověka sotva že z lůžka vstane, otravují jeho sny, rozkoše, veškero jeho štěstí, obracejí v posměch nejvznešenější myšlenky básníkovy, vnukají i politikům výmluvné stati, jež útrobami hýbají. Pan Baldwin, lord-předseda britské Rady, byl na několik vteřin hlubokým člověkem, přerušiv jalové rokování komory obcí touto tragickou výstrahou:

„Velikým nebezpečím pro svět je strach, kterým dnes trpí národové. Jen když se zhos-

tíme této hrůzy vládnoucí nad Evropou, půjdeme dopředu. Má-li Evropa, její národové a státníci dva tisíce let po Kristu tráviti svůj čas uvažováním, kterak ukrýti pod zemí nebo zavésti do nemocnice zraněné ženy a plynem otrávené dítky, z toho aby člověk i fysicky onemocněl. Jest čas, abychom tomu učinili přítrž! I v jedenáct hodin můžeme ještě vyhostiti ze světa nejhroznější postrach a nejhnusnější prostituci lidského vědění, jaké se vůbec kdy spatřily."

Bylo by potřebí něčeho jiného než slov, aby se ze srdcí vyhostila oprávněná hrůza, jež se jich zmocňuje. Což nevidíme, jak všecky státy čím dál tím více zbrojí ve vzduchu a v čele tohoto hrozivého průvodu sama vznešená udělovatelka pokynů Anglie? Mírumilovné národy snaží se předstihnouti státy, jež na ně asi udeří, a to tím, že se proti nim ohrazují hustou sítí válečných letadel. Státy útočné nemají ovšem nic pilnějšího, než aby zdvojnásobily své letectvo, sice by pozbyly čáky na vítězství. Není důvodu, aby to skončilo jinak než vesměrnou katastrofou, v níž se budou válčící moci práti o nadvládu až do vyhubení.

S melancholickou ironií hledíme nazpět k počátkům aviatiky, kdy doba mechanického pokroku byla na vrcholu slávy. Skrovné

pokusy leteckých borců uváděly davy v třeštění, noviny slintaly odporně plýtké chvály, dvacáté století, jehož divy a mírumilovnost předpověděl Victor Hugo, hroužilo své kořeny do mocných tůní hlouposti. Šíleně se věřilo v pokrok, ve vítěznou techniku a nadto se nevěřilo v nic. Bůh mizel s nebe, na něž se nesměle odvažovaly první aviony. Člověk vypověděl hvězdám rozhodný boj. Vesměrný triumf humanitní demokracie měl se zakončiti sesazením Boha, jehož nebytí „dokázalo" mračno neúmorných vědců. Nevěrci přestávali se třásti nepřiznaným strachem z věčného trestu, materialismus se vydával za spasitele lidského pokolení a sliboval, že učiní lépe než Kristus se svým příliš nepohodlným křížem. Hřích prvopočáteční? Hezký to chvást, křičeli jedněmi ústy filosofové nicoty. Člověk je z jádra dobrý a věda, zdroj to ušlechtilé řevnivosti, uvede rozum ve službu lidstva. Pohodlí pro všecky, nádherné nemocnice pro ty, jimž se nezvetilo, utrpení co nejméně, na smrt zapomenouti a zvláště hověti rozkoším, ukájeti všecky rozmary zvědavosti.

Válka z r. 1914-1918 učinila k tomuto programu otazník. Už jste si nepřáli trpěti cestami obyčejnými? Technická dokonalost vám vyhradí muka pekelná. Mínili jste na smrt

zapomenouti? Pomocí vědeckých vymožeností bude vás strašiti dnem i nocí. Hodlali jste se emancipovati ode všech zákonů křesťanské morálky a věčně se radovati? Vaše zhýčkaná těla budou hubena jako štěnice „zakázanými" otravnými plyny, tak důmyslně vyrobenými ve vašich laboratořích. Na nebe, z něhož věda Boha vypudila, vzhlédali jste při camrání o počasí? Vrčení hezkých smrtonožců vás přiměje pozdvihnouti hlavy z jiných důvodů.

„Věc podstatná a vévodící blízké budoucnosti, toť sesazení techniky. Ne ovšem že by ji bylo třeba vyloučiti, jestiť užitečna ve svém oboru, ale jest užitečna jako otrokyně, nikoliv jako královna lidstva. Chtěli jí svěřiti žezlo, dnes však jí padá z rukou. Všecka dokonalost jí uniká. Toť naučení z oné veliké „krise", jež z hospodářských oborů pomalu a neodolatelně se šíří až do oborů myšlenkových. Nuže, sesazení techniky, toť smrtelná rána neznabožství."

Řádky tyto píše Max Hermant ve francouzském listě *Čas* a článek jest nadepsán „Odkvět bezbožnosti". Jest znamením... *Času*, že veliké žurnály jsou nuceny prohlásiti úpadek vědy jakožto náhrady Boha.

V ohavné době, kdy byl Renan velekně-

zem na Sorbonně, atheism byl jediným připouštěným vyznáním víry. U moderních vědců se objevují jiné názory, řádně odlišné od názorů Berthelotových nebo Curieových. Rozpor mezi vědou a náboženstvím jest pro mnohé z nich nesmyslem.

„Kde kdo shledává, že tvrzení vědecká a tvrzení náboženská mají společný ráz: jsou plna tajemství. Že se země točí kolem slunce, toť tajemství; že lze v počtech zavésti hodnoty *pomyslné*, pak je eliminovati a znovu se octnouti ve skutečnosti, toť tajemství. Že lidské tělo vyrábí krvinky na obranu proti mikrobům, toť tajemství, že svět má čtyři dimense, toť tajemství. Žádné z těchto tajemství není uvěřitelnější než náboženská filosofie. Ta i ona jsou tvrzení dokonale přesná, ale jejich obsah nám uniká a jejich vzorec je paradoxní. Jejich silou jest, že souhlasí s určitým počtem zjevů hmotných či duchových, jevících se nám podstatnými ve světě, v kterém žijeme.“

Tak v duších oproštěných od protikřesťanských obecných rčení věda znovu zabírá své pravé místo. Sesaditi ji s trůnu neznamená ji zabíti ani zaraziti její vývoj, toť zabrániti jí, aby se nevtírala, kam nemá. Tajemství života osvícené vědou jest vázáno tajemstvím smrti a věčnosti ozářeným zjevenou pravdou. Popřete-li zjevení, věda jest odsouzena blou-

diti ve tmě, bez cíle a bez užitku. Logika také požaduje, aby záhada života byla podřízena záhadě smrti a posledním věcem člověka, tedy záhadě náboženské. Jinak si vésti, toť převraceti řád věcí, a zmatek v oboru metafysickém má vždycky vražedné důsledky pro lidstvo.

Přel. *Otto A. Tichý.*

Pius XI. podle úsudku nekatolíků.

Největší deník ostrova Ceylonu, „The Ceylon Daily News", nekatolický list, zhodnotil u příležitosti 13. výročí korunovace sv. Otce Pia XI. jeho činnost těmito slovy: Ani ten, komu idea papežství je docela cizí, nemůže vůči osobě Pia XI. nic namítati. V této osobnosti tkví tolik energie a tolik přitažlivosti, že celý svět naslouchá, když on promluví. Pius jest rozhodčí soudce, vybavený nejjemnější citlivostí pro mravní hodnoty, pro spravedlnost a svobodu. Vždy a všude ho najdeme na straně dobra, jehož se nepřetržitě zastává a pro které se snaží nadchnouti svět. Papež nezasahuje do politických nebo sociálních proudů jednotlivých zemí nebo do jejich vzájemných vztahů. Povznáší svůj hlas jen když mravní řád je v nebezpečí, když zásady božské spravedlnosti jsou zanedbávány. Jeho absolutní upřímnost je nade vši pochybnost jistá. Jméno Pius symbolisuje pietu - zbožnost, vroucnost, která ho vyznačuje a jemu všecka srdce připoutává. Ale připomeňme si též, že se jmenuje Achilles. Toť jméno připomínající hrdinství.

Obrázky z misií.

Odveta Panny Marie.

Vypravuje se, že když Budha šel do světa
ázat svoje učení, všecky dveře se před ním
avíraly. Vysílen dlouhou chůzí usedl, opřel
: o useklý fíkovník (banian) a tvrdě usnul.
:dyž se probudil, větve se byly rozzelenaly
clonily ho hustým listím. Budhisté tvrdí, že
d té doby v tomto stromku přebývá duch
udhův. Věří dokonce, že nikdo, ani prostin-
é dítě nesmí z něho ulomiti sebemenší vě-
:vku, sice bude krutě ztrestáno. Tak na Cey-
ně často vídati u silnic tyto posvátné ba-
ıany obezděny cementovou ohradou.

Před třemi lety v jednom starém cingal-
:ém městě kdosi ulomil s jednoho takového
romku velikou větev. Pohané jedněmi ústy
řisahali, že vypátrají vinníka, ale přese vše-
:o slídění nikoho nepolapili. Sama od sebe
přece haluz neulomila! Ježto se nikdo
činu nehlásil, bez jakéhokoliv přelíčení byli
ařčeni katolíci, vždyť konec konců byli toho
hopni!

Pře postupovala od soudu k soudu a až ke
ısačnímu dvoru, kdež si opatřili zevrubnější
)rávy a prohlásili katolíky nevinnými. Ne-
:ekávaný ten rozsudek vyvolal vzteklý řev

mezi pohany. Ani dost málo se nevzdávajíce, tajně se ujednali, že se pomstí.

V témž městě na půvabném místě u cesty stála kaplička zasvěcená Panně Marii. Mimojdoucí ji znali dobře, všichni, nechť si byli kteréhokoliv náboženství, katolíci, pohané, ba i mohamedáni chodili se tam modlit, a Matka milosrdenství se zálibou vyslýchala jejich prosby.

Budhisté se sešli na poradu. Hřmotíce a hulákajíce usnesli se, že znesvětí požehnané to místo, aby výstražně pomstili urážku učiněnou jejich bohu od katolíků.

Za několik dní skupina křesťanů, sotva dechu popadajíc, přihnala se na misijní stanici. Vyprávěli, jak byla kaplička zpustošena, oltář rozbit, socha Panny Marie vyloupena a rozbita.

Pan farář sice tušil nějaký útok po onom neblahém nařčení, ale toto řádění přesahovalo všecko očekávání. Pravil: „Přátelé, jste všichni zděšeni, ale nechte jednati Pána. Jest všemohoucí, ví všecky věci, On sám zná původce této svatokrádeže a přísně ho ztrestá.“

Tato věta, pronesená silným hlasem, každé slovo zvážené, způsobila hrozivý dojem, všichni se chvěli v očekávání trestu, jenž přikvačí na svatokrádce.

Záhy počalo svítati. Vypátralo se, že to

spáchali tři podezřelí ničemové. Staré ženy ze vsi si oddechly, když se o tom dověděly, sborem prorokovaly, že ony tři zlosyny zasáhne Boží hněv, a opravdu k velikému zděšení obyvatelstva jeden z obviněných se utopil při lovení ryb, aniž mu kdo mohl přispěti ku pomoci, druhý byl náhle zachvácen divným neduhem a skonal, ještě než přišel lékař. Třetí lotr zahynul rozdrcen koly těžkého nákladního povozu.

Tyto tři tak nenadálé tragické skony dodaly nesmírné vážnosti posledním slovům páně farářovým: „Bůh ví, kdo to spáchal, On jest všemohoucí a přísně ztrestá svatokrádce.“ V krátkosti se tedy naplnila ona předpověď. Shledalo se, že tři ničemové byli budhisté, což způsobilo poplach v celé pohanské obci, jež se bezděky nechala schvátiti pověrečnou hrůzou. Rozhněvaný Bůh katolíků vyhubí je snad až do posledního?

Někteří z nich, děsíce se strašné budoucnosti, přišli se ptáti pana faráře, co by mohli vykonati na odčiněnou.

„Pokuste se nalézti ukradenou sochu!“ odpověděl kněz.

Ihned se stoupenci Budhovi rozběhli na lov, leč vrátili se bez výsledku. Pronásledováni hrůzou jižjiž hodlali zoufale hledati dále, když tu pan farář je dal zavolati a pravil:

„Nic jste nenalezli?“

„Nic,“ odpovídají.

„Měl jsem dnes v noci sen. Zaslechl jsem hlas, jenž mi pravil, abych dal vyčistiti blízký rybník, do něhož byla vhozena ukradená socha. Tož jděte a pospěšte si s prací.“

Tlupa letí o závod, vykoná doslova uložený rozkaz, a když po odvodnění se objevilo bahnité dno rybníku, ukázala se posvátná socha, skoro úplně zabořená do bláta. Chybělo jedno rámě. Třebas takto znetvořena, byla soška s vítězoslávou od katolíků i budhistů zanesena zpět do kapličky.

Po tomto slavném navrácení budhistské představenstvo města prohlásilo, že se na příště jednou do roka bude konati veliké procesí na počest Panny Marie a že se na paměť ohavné urážky a na odčiněnou zbuduje nádherná svatyně, v níž znetvořena soška bude postavena na čestné místo.

Od té doby rok co rok budhisté s korouhví v čele a za zvuku vřeštivé hudby, až by mrtvé probudila, nosí na ramenou skrovnou sošku Panny Marie. Katolíci jdouce v davu berou účast na tomto originálním projevu víry. Mlčky se modlí a diví se v srdci milosrdné dobrotě Marie Panny, jež místo pomsty nutí své tupitele, aby ji v slávě nosili po kraji.

(Podle Análů oblátů Neposkvrněné Panny Marie.)

Pod zuby šelem.

Salesián P. Delacroix z apoštolské prefektury Horní Luapula (Katanga, belgické Kongo) seznámil se před několika týdny s leopardem. Nechme ho samého vyprávěti, za jakých dramatických okolností se setkal se strašnou šelmou africké savany:

„Již přes týden skoro noc co noc navštěvoval naši misii *Kiniamu* leopard. Přivábilo ho pětačtyřicet koz krytých jen slaměnou střechou, což se mu výborně hodilo.

Bylo to začátkem ledna. Jednou ráno konali jsme v kapli obvyklé rozjímání. Kdosi vykřikne:

„Otče, otče, všecky kozy jsou zadáveny, v kozinci je leopard!“

„Ticho, ticho!“

„Ale otče, jsou všecky zadáveny!“

Opouštíme Pána, rychle pušku do rukou, ale jest už pozdě, neboť šelma právě uplách-la, když byla utratila 31 koz. Celý den jsme rozsekávali maso a dělili je pro obyvatele.

Ale děsné to zvíře patrně se ještě vrátí pro své oběti. Rozhodli jsme se přijmouti je s poctami, jež mu náležejí. Rána z pušky měla ohlásiti, že se dostavilo, ale jemu samému bylo vyhrazeno spustiti kohoutek. U vchodu do stáje byla nastrojena past s puškou, a jako

návnadu jsme tam položili zadávenou kozu.

Až teprve pátou noc velebným tichem zarachotil výstřel. Když se rozednilo, spolubratr se jde podívati, co nového. Kozy i leopard byli ti tam, ale podle tratoliště krve s jistotou mohl usouditi, že se rána cíle neminula.

V devět hodin, chtějíce tomu konec učiniti, opouštíme stavení s karabinami v rukou a v průvodu dvaceti žáků. Dvacet metrů od stáje spatříme pod křovím kozu s rozsápaným krkem. Šelma byla zcela nablízku, patrně musila pustiti svou kořist, jsouc vysílena ztrátou krve.

Jdeme opatrně dále, pátrajíce všude ve trávě. Stopa vede k všekazímu mraveništi porostlému býlím. Zatím co hoch leze na stromek, aby lépe obhlédl místo, já pohlížeje s důvěrou na ostatky svatého Jana Bosco, které vždy s sebou nosím, postoupím o dva kroky, ale stranou od nebezpečné homole všekazů.

Ozve se řev, zavytí, spatřím ohromnou tlamu, ucítím náraz v obličeji, šelma jako střela se odrazí a uprchne. Padnu a zase vstanu. Je po všem.

Žádný z mých průvodců toho nezpozoroval, odehrálo se to v jedné vteřině. Zatím co jsme slídili kolem mraveniště, leopard vylezl z úkrytu plíže se travou. Tiše se přiblížil k oběti a

nejsa už ani metr ode mne, vyskočil. Kousl mne, ale zubů nezaťal. Padl nazad jako by sražen neviditelnou rukou.

Maje obličej a vous zbrocený krví vrátil jsem se domů a byl jakž takž obvázán. Téhož večera jsem přibyl do Elisabeth ville na sto kilometrů od Kiniamy. Díky oddaným ošetřovatelům a *svatému Janu Boscovi* infekce se nerozšířila dále po těle. Zbyla mi jen jízva v obličeji na věčnou památku mého prvního i posledního setkání s leopardem.“

Dítě proti lvovi.

Podobný příběh vypravuje jeden misionář z téže krajiny. Utkali se lev a malý hošík. Kdo z nich zvítězí? Šelma i tentokráte bude tajemnou silou odhozena a dá se na útěk.

„Konal jsem okružní apoštolskou obchůzku. Toho večera, když jsme dorazili na určité místo, nosiči jako obyčejně rozbili stany, nanesli dříví na noční oheň a hovořili dívajíce se na kuchaře, jak vařil večeři. Sedíce v kruhu každý vypravoval svůj nejpoutavější příběh. Poslouchám věře nevěře, neboť jest třeba vybírati a často přesuzovati bujné obraznosti, co vám vypravují černoši.

„Ajaj,“ pravil náhle jeden z nich kyna rukou nově příchozímu, „toť hošík, jenž před několika lety obrátil lva na útěk.“

S nevěřivou tváří hleděl jsem na ferinu, jenž mi zas hodlal pověsiti hýla na nos.

„Jak?“ pravil jsem, „Paskalík že by se bil se lvem? Zabil ho snad? Kdy a kolik mu bylo let?“

„Nevěříš mi, otče, a přece je to docela pravda. Paskalík se vrhl na lva, ten se polekal a vzal do zaječích, ač hochu bylo sotva šest let.“

„To je náramné, nabít lvovi, zahnat ho na útěk jen strachem, aby nedostal na záda, to se každý den neuvidí!“

Už mi zkusili namluviti mnoho povídaček, ale tahle byla příliš peprná. „Věř či nevěř,“ pravil divoch, „ale já nelhu!“

Na druhý den po vyučování jsem náhodou potkal Paskala, hrdinu toho příběhu. „Pojď sem, Paskale!“ Dítě se přiblíží poněkud bázlivě, ptajíc se, co mu asi chci. „Je pravda, že jsi zabil lva?“ Rty se mu stáhnou k úsměvu a obrátí se ke mně zády. Něco nového, malý černošík se zaučuje do skromnosti! „Poslyš, Paskale, včera mi vyprávěli, že jsi se bil se lvem? Co je na tom pravdy?“

„Takhle se to sběhlo. Byl večer, ve vesnici bylo ticho, lidé spali. Byl jsem v chatrči s matkou. Náhle jsme zaslechli blížícího se lva, vtom již se vetřel do chyše a vrhl se na matku. S řevem ji držel pod spáry a ona křičela,

moc křičela. Tu jsem vyskočil na lva a bil ho, štulcoval a strkal se všech stran. Lev se zarazil, podíval se na mne a utekl. Toť vše.“

„A nebál ses?“

„Nač bych se byl bál? Což jsem nebránil maminku?“

„Jsi hodný človíček,“ pravil jsem mu plácaje ho po tváři. „Jdi si honem hrát!“

Matka Paskalova zemřela od ran způsobených lvovými spáry. Hoch adoptovaný misií a pokřtěný je jedním z našich nejlepších chovanců. Za čas bude z něho s pomocí Boží horlivý křesťan, jako z tolika jiných černoušků.“

Křest z mrtvých vzkříšeného.

Čínské městečko Yen-Tai rozkládalo své šedé střechy a žluté uličky na úpatí pahorku přečnívajícího do moře. V dáli rudé pískovcové hory rýsovaly na nebi křivolaké linie, zatím co blízké moře, mísící svůj hluboký odměřený šum do šepotu vlnek na pobřeží, velebně rozestíralo širé hřebeny vzdutého oceánu.

Ve skvoucím jasu krásného čínského slunce sestra Štěpánka právě opustila nemocnici a ubírala se za městečkem do útulku pro malomocné, skrytého ve vrbovém lesíku. Jdouc podél moře zvolna se modlila růženec za ty ne-

šťastníky, jichž jí nebylo možno vyléčiti, ale nenadála se, že jí Prozřetelnost použije k nejúžasnějšímu ze všech uzdravení. Byla již v polích, když zaslechla těžké kročeje dvou mužů, kteří se příčnou cestou též ubírali k malomocnici, nesouce na ramenou úzkou dlouhou bednu. Rázem poznala nosiče, byli to pěší vojíni generála Fong-Ta-Seu-a, pověstného nelidskou kázní ve vojště, jehož oddíl bytoval právě v Yen-Tai. Sestře Štěpánce se naskytlo ošetřovati v nemocnici tyto dva vojíny a mnoho jiných, i pravila:

„Dobrý den, kam tak spěcháte?“

„Za lesík,“ odpověděli ani se nezastavivše. „Máme to zakopati do země,“ a pohledem dávali na srozuměnou, že nesou rakev. Šli však dále, ač bylo zřejmo, že by raději nikam nechodili.

„Šťastnou cestu,“ zvolala za nimi. Odnášeli nebožtíka, co potřebovala ještě věděti? Ale jak se vzdalovali, mráz projel ubohou řeholnicí. Zaslechla nejprve hluché rány, a vtom mezi slabě přibitými prkny se objevily odřené zkrvavené prsty prosící ruky. Jaké tajemství skrývalo asi to děsné drama, to příšerné vidění? Mrtvý žil! Probral se z mrákot při otřesech po hrbolaté cestě? Byl probuzen sestřiným hlasem?

Sestra Štěpánka se rozběhla za tou úzkost-

nou rukou, vzala ji něžně do svých rukou a přemáhajíc vzrušení, jež jí svíralo hrdlo, otázala se: „Kdo jsi?“

„Jsem Leang-T'su,“ odpověděl polozdušený hlas. „Umírám, smiluj se nade mnou, nenech mne umříti, ty, moje maminka!...“

„Což mne znáš?“

„Ano, jsi *Sestra vojáků*.“

„Co jsi učinil, ubohý Leang-T'su?“

„Chtěl jsem uprchnouti, spatřiti svá pole a starého otce. Chytili mne a dali zastřeliti. Nezabili mne docela. Smiluj se nade mnou.“

Sestra pochopila, co se událo. Ubohý zběh, záhy dopadený slídily Fong-Ta-Seu-a, byl souzen a odsouzen na smrt, ale koule ho nezasáhly přímo do srdce. Aniž čekali, až skoná, hodili ho do dřevěné nebarvené bedny, a tak měl co nejrychleji býti pohřben. Jaká to děsná agonie!

Co zmohla řeholnice? Pokusila se sice přemluviti nosiče, aby zanesli ubohého umírajícího do blízké malomocnice, ale nechtěli se ani zastaviti, příliš se bojíce náčelníků, kdyby se jim to doneslo. Ba pomyšlení, že by mohli býti i sami za živa pohřbeni, utvrzovalo je v krutosti.

Sestra Štěpánka, vidouc, že nic nezmůže vyjednáváním, umínila si obrátiti umírajícího. Prkny jeho hrobu ho poučovala, že jest

spravedlivý Bůh, že naše duše jest předurčena k tomu, aby Ho poznávala a milovala v nikdy nekončící blaženosti. Leang-T'su naslouchal, radostně svoloval, prosil za odpuštění, a záhy mohla řeholnice svlažiti teď již se podrobující ruku spasitelnou vodou křestní.[1]) Tehdy teprve opustila tohoto v posledním okamžení obráceného, tohoto vyvoleného Páně a sledovala ho zrakem až do chvíle, kdy skupina zmizela za vrbami...

Když se po hodině vracela z malomocnice, znovu se brala po pobřeží. Moře úplně ztichlé rozestíralo své křišťálové vody, ve zvlhlém písku bahňáci zobali mořské ráčky. V dáli se dva vojínové vraceli do města, vykonavše svůj smutný úkol.

Přel. *Otto A. Tichý.*

Příště dále.

[1]) Není-li možno při křtu líti vodu na hlavu, lije se na jiný přístupný úd, na ruku neb i na nohu.

Pozoruhodné okolnosti svatořečení Johna Fishera a Tomáše Mora.

„Civiltà Cattolica“ v květnovém čísle přináší řadu článků o anglických mučednících Johnu Fisherovi a Tomáši Morovi, jimž se právě dostalo svatořečení. V úvodu k těmto článkům se poukazuje na tři zajímavé skutečnosti, z nichž vychází najevo podivuhodné řízení Prozřetelnosti Boží.

Čtyři sta let byli oba tito mučedníci takřka ve stínu zapomenutí. Církev čekala s jejich poctou, až udeří dějinná hodina. Dopustí-li Bůh, aby se temnota rozestřela nad zemí, činí to vždy jen s tím úmyslem, aby nás z ní vyvedl k světlu. Přišla doba, kdy pronásledovatelé církve v sovětském Rusku, v Mexiku, v Německu i jinde potřebují poučení. Ať tedy zvědí, že snad na chvíli mohou vítěziti, ale že poslední slovo promluví Bůh. Tehdy zdálo se vítězství na straně krále, který byl zapleten v osidla strašlivé vášně. Oběti jeho nenávisti zdály se navždy zapadlé v mlhu a noc. Avšak dějiny nejsou tvořeny lidmi, nýbrž Bůh drží v rukou všecka vlákna jejich předíva. Před zraky anglické světové říše a celého světa dostává se dnes ospravedlnění obětem, jež tehdy trpěly za svou víru.

Zde jsme již v druhé podivuhodné skutečnosti. Vzkříšení obou těchto mučedníků z hro-

bu dějin po čtyřech stoletích spadá v jedno se čtvrtstoletými oslavami anglického krále. Kdysi oba mučedníci ujišťovali, že jdou na smrt věrni svému Bohu i věrni svému králi. Přes toto své smýšlení byli popraveni jako zrádci a odpadlíci. Dnes však prohlašuje nástupce na témže trůnu, že katolíci britské říše jsou *jeho nejvěrnější poddaní.* Také před světským panovníkem stojí dnes ospravedlněni ti, kteří raději chtěli zemříti, nežli by jednali proti svému svědomí. Katolické náboženství a věrnost vlasti bývají spolu nerozlučně spjaty. V takovém souladu jsou i obě veliké události: v téže chvíli, kdy nebeská koruna oněch mučedníků zazářila v novém lesku, jest pronesen hold pozemské koruně oné říše, kterou oba svatí vždy chovali v úctě.

Třetí skutečnost vyplývá z toho samovolně. Týká se všech těch národů, v nichž se tvrdí, že nemožno býti zároveň věrným synem svého národa i věrným synem katolické Církve. Oba tito mučedníci byli Angličané až do kostí, krví i povahou. Svědek tak nepodezřelý jako deník „Times" to výslovně uznal. Největší list Anglie uznává porozumění a lásku svatého Otce k národu britskému, čehož nejlepším důkazem jest svatořečení dvou mužů, kteří byli „rasoví" Angličané. Jeden knížetem církevním, druhý říšským kancléřem, oba

věrní synové svého národa. Jest jasno, že katolicism nepotlačuje ušlechtilých vlastností národa, nýbrž tříbí je a čistí. Nezneuznává charakteristických rysů rozličných národností, povznášeje všecky povahy v soulad s vesměrným řádem spásy. Toto spojení jednotlivých národností v celkový soulad je podivuhodným a svérázným dílem katolické Církve, která sama jest božským sociálním zřízením, jež založil Ježíš Kristus.

V době velikonoční Pán tolikrát volá k svým učedníkům: „Nebojte se!“ A věru všecek strach nás musí opustit, pozorujeme-li řízení Prozřetelnosti v dějinách. Na obou těchto mučednících je zjevno, jak Bůh věci pořádá. Oni to věděli, neboť oba s radostnou myslí šli na smrt. Svěřili svou čest Bohu a Bůh na ně nezapomněl. V nich jsou oslaveni všichni ti, kteří v oné době s nimi trpěli pronásledování. Malí a odporní stojí před námi dnes tehdejší pronásledovatelé, zářivě však vystupuje v pozemském i nebeském lesku souhvězdí svatých, kteří dali život za víru.

Kdy může lékařská věda uznati uzdravení za zázračné?

Při sjezdu svazu lékařů v Glasgově 1934 bylo projednáváno stanovisko lékařské vědy k zázračným uzdravením. Lékař Dr. Tomáš Colvin, uznávaný za vynikající autoritu a mající za sebou 42letou praksi, formuloval v hluboce založené přednášce řadu podmínek, které musejí býti splněny, aby bylo možno mluviti o zázračném uzdravení s hlediska lékařského. Jsou to tyto podmínky: 1. Uzdravení musí nastati náhle. 2. Musí býti trvalé. 3. Musí se týkati nemoci, jež se dá objektivně zjistiti nebo aspoň podle jednoznačných příznaků odhadnouti. 4. Musí běžeti o uzdravení, jehož nelze vyložiti přirozeným hojivým procesem, jenž se uskutečňuje na každé živoucí tkáni. 5. Uzdravení musí býti ověřeno lékařským vyšetřením předchozím i následným, neb alespoň dlužno míti spolehlivé svědky o tom, že skutečně jde o uzdravení odpovídající uvedeným podmínkám. 6. Rozhodující význam též má, aby při povaze nemoci nebylo možné paralelní vyléčení cestou přirozenou. 7. Jde-li o chorobu nervovou, musí býti podán objektivní důkaz o organické poruše. Čistě funkcionelní choroby, jako třebas hysterie, jsou předem vyloučeny.

Účastníci přednášky se podrobně rozhovořili o podmínkách předložených Drem Colvinem a prohlásili svůj souhlas.

O přísné vědecké objektivitě a prozíravosti Církve svědčí, že podmínky zde stanovené vlastně odedávna se požadují při vyšetřování případů, jež se uvádějí jako „zázračné uzdravení".

ZDRAVOTNÍ NÁPOJ.

Chceme si vás, přátelé, uchovati i tělesně zdravé a svěží. Proto vám nabízíme recept na omlazující nápoj, jejž si můžete snadno a levně opatřiti.

Vezměte 5 dkg *lipového květu*, tolikéž *kozlíku lékařského* (valeriana officinalis), *jmelí* (viscum album) a *rosničky* (drosera), promíchejte to a chovejte na suchém místě.

Do čtvrtlitru vody nasypte špetku této směsi a nechte asi pět minut povařiti. Odvar proceďte, oslaďte cukrem - nebo medem, neboť med je též výborný lék - a před spaním vypijte. Možno však jej píti i neslazený.

Při delším užívání tento nápoj blahodárně působí a prodlužuje věk, neboť:

rosnička a lípový květ odvádějí ze žil usazené tam soli a znemožňují pochod zkornatění tepen;

jmelí působí blahodárně na ledviny a na močové ústrojí, zmirňuje bolesti a působí silnější vyměšování;

kozlík působí dobře na činnost srdeční a na nervy; srdci pomáhá k tvoření čisté krve a nervy uklidňuje.

Nápoj působí omládnutí a udržuje svěžest a dobrou mysl.

Těm váženým odběratelům „Vinice Páně“, kteří dosud neposlali předplatného na letošní ročník, přikládáme do tohoto čísla znovu složenky a prosíme, aby vlídně přijali tuto zdvořilou upomínku a předplatné - 10 Kč za 320 stran četby, jež také působí omládnutí a udržuje svěžest - nám neváhali poslati, abychom i my si dobrou mysl udrželi.

Knížka „Dokonalé zasvěcení Panně Marii“,

obsahující nauky a modlitby bl. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu, je rozebrána. Připravujeme nové vydání. Také jeho hlavní dílo „*O pravé pobožnosti k Panně Marii*“ vydáme znovu. Do arcibratrstva „Královny srdcí“, jehož členové se cvičí v úctě mariánské podle nauky bl. Grigniona, dalo se zapsati u nás dosud 1382 členů.

Přednášku o zjevení Panny Marie na La Salettě

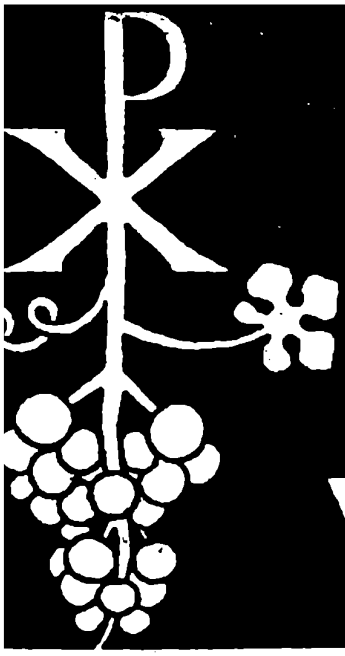
s 90 kolorovanými diapositivy jsme ochotni zapůjčiti. Podmínkou však jest, aby diapositivy byly osobně od nás odebrány a zase osobně dodány zpět do Prahy, neboť se zasíláním máme nepříjemné zkušenosti.

Cesta k věčné lásce.

Vybrané stati ze spisů mystiků a přátel Božích XIV. století. Přeložil Ant. Stříž.

I. Cesta očistná. II. Cesta osvícení. III. Cesta sjednocení. IV. Modlitby. 660 stran na tenkém papíře. Cena 35 Kč, v původní vazbě za 45 Kč.

Oproti jiným spisům, v nichž se podává návod k duchovnímu životu, vyniká tato kniha zvláštní jímavostí, jejíž důvod tkví v tom, že zde mluví k duším opravdoví přátelé Boží, kteří sami prošli oněmi cestami, sami vše hluboce zažili a z plnosti svých zkušeností sdělují své poznatky.

VINICE PÁNĚ

Boj o La Salettu: I. První přestřelky. II. Incident arský. - Jetřich Lipanský: Prosebníci noci. - Bývalý čínský ministerský předseda katolickým knězem. - Čang-Kaj-Šek o Nové Číně a křesťanství. - Zpověď a moderní péče o duševní zdraví. - Veš v kožiše. - Význam latiny pro misionáře v Číně. - Obsah ročníku.

ROČNÍK ŠESTÝ, ČÍSLO 9-10

V PRAZE-DEJVICÍCH 676

VINICE PÁNĚ 1935

náboženský věstník

Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Antonín Stříž *v Praze-Dejvicích 676. - Vychází měsíčně kromě prázdnin. - Celoroční předplatné 10 Kč, jednotlivá čísla po 1 Kč. - Tiskem Průmyslové tiskárny v Praze. - Úprava Břetislava Štorma. - Platí se připojenou složenkou, číslo šekového konta 45.648. - Novinová sazba povolena řed. pošt a tel. v Praze č. 91.599-VII-1935. — Podací poštovní úřad Praha 47.*

REDAKCE A ADMINISTRACE
V PRAZE-DEJVICÍCH 676 (SADOVÁ 3)

Podáváme zde dvě stati týkající se zjevení P. Marie na La Salettě. Předpokládají znalost tohoto zjevení a pochopení jeho velikého významu. O tom je pojednáno v knize „*La Saletta*“, kterou jsme vydali. Jsou tam též vylíčeny osudy obou pastevců Melanie a Maximina z doby před zjevením a v prvních letech po zjevení. Každého ctitele Svaté Panny La Saletské budou zajímati i další osudy obou svědků zjevení a boje, jež bylo třeba sváděti s protivníky. I u nás se tvrdilo, že Maximin před sv. farářem arským popřel skutečnost zjevení. Zde tedy vylíčení celého případu podle knihy P. Louise Carliera, misionáře la saletského: „Histoire de l'Apparition de la Mère de Dieu sur la montagne de La Salette“. Vysvítá z něho jasně, že Maximin i při svém vrozeném a nepřekonatelném čtveráctví zůstal nejen prostým, dobrým dítětem, ale též neochvějným strážcem a obhájcem zjevení.

Boj o La Salettu – I.

První přestřelky.

Patří k úradkům Prozřetelnosti, že všechno, co přichází s nebe, bývá napadáno; odpor bývá dokonce zkušebním kamenem Božích děl. Náš Pán Ježíš Kristus přivolil, aby mu bylo odpíráno, jak to byl předpověděl svatý kmet Simeon. Stalo se tak vůči jeho Osobě od nepřátel, kteří jej potupili a vydali na smrt; vůči jeho učení, které bylo napadeno heresemi; vůči jeho Církvi, která byla všemi způsoby pronásledována.

Zjevení Panny Marie na La Salettě není výjimkou z všeobecného pravidla.

Církevní autorita na první zprávy o události nespěchala s posudkem pro či proti skutečnosti zjevení, nýbrž se informovala a čekala. Civilní úřady se chovaly méně rozumně.

Již 20. února 1847 podal starosta města Morestelu, okresního to města kantonu isèrského, jménem Claret, úřední zprávu podprefektovi města Tour du Pin o Zjevení, rozhlášeném již mezi lidem, a zároveň žádal, aby byla učiněna opatření, aby se zabránilo „*rozšiřování podobných nehorázností*“, jak učeně psal pan starosta.

Podprefekt Carbonel pokládal při hlášení

tohoto sdělení prefektu Pellencovi za svou povinnost předstihnouti svého podřízeného poznámkou, že „*tyto zhoubné pověsti jsou s to vyvolati žalostný účinek na venkově, kde jsou na neštěstí sdíleny osobami, jež se halí v úctyhodný charakter, což zvětšuje jejich působivost*“. Poslední slova podprefektova se jasně vztahují na kněze isèrské, ale jsou lživá, neboť klerus zachovával ku zjevení rozumnou zdrženlivost, uloženou Msgrem de Bruillardem v okružním listě ze dne 9. října 1846.

Vrchní úředník departementu, podávaje sdělení biskupovi z Grenoblu o hlášení starosty Morestelského, chtěl zase čeliti domnělým nepokojům jakousi výstrahou biskupovi, jehož prosil, aby „*našel nějaký prostředek, jak čeliti zlu, které působí hrozivé nepokoje*“.

Zdá se, že isèrský prefekt upozornil rovněž ministra vnitra na *vážné nebezpečí*, jímž ohrožuje jeho podřízené zpráva o příběhu la saletském.

Ostatně nejvyšší správní úřady se mohly dozvěděti o zmíněných událostech z ohlasu, který měly od této doby v tisku pařížském i krajinském. „*Siècle*“ v číslech ze 16. a 21. února 1847 podává svým čtenářům zprávu o Zjevení Svaté Panny dvěma alpským pastevcům a při tom se této zprávě vysmívá, označuje ji za *nesmyslnou pověst* a doprovází ji

potupami. „*National*“ ihned přichází na pomoc, aby si dobíral „*ještě velký počet těch, kteří věří podobným báchorkám,*“ jež nazývá *fantastickými podvody.*

„*Constitutionel*“ rovněž vytrubuje do světa podobnou písničku.

Vedle nich dobré noviny nezůstaly němé. „*L'Univers*“ a „*L'Ami de la Religion*“ rázně odbyly ony bezbožné listy, jimž vytkly nesprávnost usuzování a došly k závěru, že je-li právně vzato zázrak možný, ve skutečnosti je třeba, dříve než se vyslovíme pro nebo proti, vyčkati autentickou zprávu, již připravuje biskupský úřad v Grenoblu; nicméně však dodávaly, že obrácení obyvatelů Corpsu pod vlivem la saletské události opravňuje k mínění, klonícímu se k božskému jejímu původu.

„*Censeur de Lyon*“ zašel ještě dále než špatné listy pařížské; obvinil jednoho alpského kněze, že si vymyslil Naši Paní La Saletskou, aby si opatřil peníze. Toto hanlivé obvinění doprovázel bohaprázdnými tlachy a rouháním a končil svůj hanebný článek svolávaje přísné tresty spravedlnosti na hlavy domnělých původců Zjevení.

Pan kanovník Bouvier, děkan kapituly Grenobleské, vyzval velmi slušným a velmi naléhavým dopisem utrhačného redaktora, aby buď dokázal, že onen kněz je vinen podob-

ným zločinem, nebo aby odvolal své obvinění, které padá na veškerý klerus. Při poctivosti, která charakterisuje podobné listy, „Censeur“ již neodvolal, poněvadž nemohl podati důkaz o věci venkoncem vymyšlené, alespoň však zachoval již mlčení.

Tehdejší vláda bezpochyby nevěřila ve skutečnost Zjevení více než „*Siècle*“ a jiné časopisy téhož rázu, neboť potají nařídila státní prokuratuře v Grenoblu, aby vypátrala a potrestala původce.

Jednoho zimního dne vidí Baptiste Pra, hospodář, u něhož sloužila Melanie v době Zjevení, přicházeti k sobě do Ablandins pána doprovázeného dvěma společníky, aby s ním promluvili o Zjevení. Tato návštěva sama o sobě neudivovala Melaniina hospodáře, zvyklého přijímati cizince, kteří si žádali informací o témže předmětě. Nicméně nový příchozí se liší od obyčejných poutníků. Vyptává se pečlivěji a obratněji a zabíhá do množství podrobností, na které druzí nemyslí. Když skončil dotazy, žádal hospodáře, aby přísahou potvrdil pravdivost svých slov, opsal si zprávu sepsanou Praem, diktovanou Melanií druhý den po Zjevení, konečně si písemně zaznamenal všechny podrobnosti, kterých se právě dozvěděl ať již od hospodáře Melaniina či od Maximinova, Petra Selma,

pro nějž poslal a kterého se rovněž vyptával, a oběma jim dal podepsati jejich svědectví o vidoucích a o různých okolnostech Zjevení; potom odešel, aniž udal své jméno. Baptistu Praovi bylo by bezpochyby navždy zůstalo neznámo postavení tohoto mimořádného cizince, kdyby nebyl za dvě léta nato dokonale poznal svého návštěvníka v osobě královského prokurátora, jenž přišel do Corpsu, aby tam projednával některé věci ze svého oboru.

Přednosta prokuratury v Grenoblu nebyl spokojen se svým osobním pátráním a proto uvedl v pohyb své podřízené. Během května 1847 obdržel smírčí soudce corpský rozkaz, aby povolal do soudní síně Maximina a Melanii za tím účelem, aby se odhalila osoba, o níž tvrdili, že ji viděli na Hoře a aby pak byla soudně stíhána jako rušitelka veřejného pořádku. Ve skutečnosti však čím mohli rušiti veřejný pořádek oni klidní poutníci, kteří v procesích putovali na svatou Horu vyprosit si milosti na Královně nebes; oni hříšníci dotčení milostí, obléhající zpovědnice; onen návrat celých farností ke svěcení neděle a k jiným obyčejům křesťanského života!

V důsledku onoho rozkazu se objevili oba malí pastevci dne 22. téhož měsíce před soudem. Za nepřítomnosti smírčího soudce zasedal jeho náměstek p. Long, starosta corp-

ský, doprovázený při výkonu těchto funkcí kancelistou Giraudem. Nejdříve byly přítomny jen tyto dvě osoby spolu s Melanií a Maximinem. Teprve ke konci sezení, když již prohlášení dětí byla sepsána, vstoupila do síně p. Longa, kde se konalo zasedání, pátá osoba, ověřovatel protokolu. Tehdy znovu začal výslech, jehož se zúčastnil nový příchozí.

Hned druhý den zaslal náměstek své hlášení přednostovi prokuratury v Grenoblu, doprovázeje je tímto listem:

„*Pane královský prokurátore!*

Mám čest Vám zaslati výpověď obou dítek, které oznámily, že se jim zjevila minulého září nějaká Paní, jim neznámá, na jednom místě hory La Salette-Fallavaux. Tato výpověď se takřka neliší od toho, co vypravovaly svým hospodářům při návratu týž večer, kdy se událo zjevení. Je-li tam nějaká odchylka, pak se týká pouze slov, avšak jádro je totéž; aspoň je to ono, co mi vypravoval Petr Selme.

Račte přijmouti, pane královský prokurátore, projev mé hluboké úcty.

F. Long, náměstek.“

(Nyní následují v zaslaném protokolu výpovědi Melanie a Maximina o průběhu a ob-

sahu Zjevení. K tomu jsou připojeny tyto poznámky.)

„*Poznámky.* Obě děti byly vyslechnuty odděleně. Každému se vysvětlilo, že stojí před soudem a že je třeba říci všechnu pravdu a jenom pravdu.

Po odpovědi, že vždy mluvily pravdu, pronášejí svou výpověď jako kdyby odříkávaly nějakou úlohu; to však není divné; vypravují tak často a tolika osobám, že nabyly zběhlosti ve vypravování.“[1])

Abbé Mélin na dotaz p. Rouselota, zda by nevěděl něco pozoruhodného o tomto soudním výslechu, odpověděl dne 12. března 1850 ctihodnému generálnímu vikáři:

„...Ježto byla dána tomuto soudnímu opatření forma obvyklá v případě obvinění, vím jen velice málo a to ještě jen z doslechu od dětí o tom, co se událo mezi čtyřmi stěnami, kde se výslech konal.

Pan Long, notář a starosta corpský, zastával ve své hodnosti prvního náhradníka úřad smírčího soudce prozatímně; p. Giraud, soudní písař, zapisoval výroky. Oba tito funkcionáři jsou dalecí toho, aby nestačili svým vzděláním na svůj úřad; ani jeden ani druhý není

[1]) Ve skutečnosti mimořádná snadnost, jež doprovázela vypravování dítek, nebyla výsledkem zběhlosti, nýbrž jest dokázáno, že existovala již od začátku.

nadšen událostí Zjevení. Bylo by si přáti, abyste si mohl opatřiti jejich zápis; je to velmi přesný výkon, k přísné spravedlnosti se pojí rozumný klid; tato práce nese zároveň známky vážného soudcovského úřadování i skvělých vědomostí. Obě děti mně tvrdily, že je hleděli všemi možnými způsoby dostati k tomu, aby si odporovaly: že byly dotazovány odděleně, potom najednou, jeden s druhým konfrontovány a obzvláště že se jim velmi vážně hrozilo přísnými tresty, přijde-li se později na nějaké lži v jejich výpovědích; nic však je nemohlo donutiti, aby mlčely o tom, co věděly, nic je nemohlo přivésti k tomu, aby přidaly, co nevěděly.

Takové bylo moje přesvědčení, než se děti odebraly do audienční síně, a sdělil jsem je upřímně jejich rodičům, když s nimi přišli úplně vyděšeni a mne prosili, abych je doprovázel i jejich děti. - Ne, odpověděl jsem jim; v takovém případě není nikomu dovoleno vstoupiti a já jsem tím velice potěšen; avšak upokojte se, vaše děti nebudou vůbec uvedeny do rozpaků, provedou to lépe úplně samy, než kdyby je doprovázel nevím kdo...

Druhý den po výslechu jsem náhodou potkal p. Girauda.

- Nuže, písaři, pravil jsem přistoupiv k ně-

mu, přineslo vám včerejší zasedání něco nového o Zjevení?

- Nikoliv; královský prokurátor však nemá toho ještě dost; požene to dál; my jsme o tom sepsali protokol a poslali jej prokuratuře.

- Tím lépe, pokračuje-li se; zjistí se konečně blud nebo pravda; ale pozor na mě! Po obou dětech jsem já první před soudnou stolicí.

- Nikoliv; nikdo se nedomnívá, že vy byste si byl vymyslil tuto událost, avšak podezření lpí na jiné osobě. Dáme si na ni pozor.

- Poněkud mě upokojujete, vylučujete-li mě ze soudního procesu; možno však věděti, na koho máte zamířeno? Je to kněz?

- Jsme povinni postupovati pomalu a opatrně, jinak bychom nedosáhli svého cíle; je to však kněz.

- Z našeho kantonu?

- Ano, z našeho kantonu.

- Udivujete mne a přivádíte zároveň do rozpaků, svěřte se mi s tím, velmi se zajímám o toho kněze.

- Nuže! Je to váš soused z Ambel.

- Pan R...?

- Ano, ten.

- Děkuji vám za toto sdělení, upokojte se, můj milý písaři; můj soused z Ambelu věří méně v ono Zjevení než vy.

Vskutku, pan abbé R., obávaje se, aby nebyl lehkověrný nebo naopak nedosti věřící, zachovával doposud úplnou neutralitu z úcty k pravdě, jíž nejsme povinni věřiti, je-li jen pravděpodobná...

Zde jsou ony podrobnosti, jež znám a o jejichž přesnosti a pravdě vás mohu ujistiti.

Mélin, arcikněz."

Když si grenobleský prokurátor opatřil úřední zprávu od smírčího soudce z Corpsu o la saletské události, usoudil, že tímto dokumentem se pátrání uzavírá a upustil od dalšího jednání.

Tak tomu však nebylo s tehdejším ministrem spravedlnosti a kultu, který si dovolil předpisovati směrnice ctihodnému Monsignorovi de Bruillardovi. Zde dopis, který mu zaslal:

Paříž, 12. června 1847.

„*Monsignore*!

Byl jsem upozorněn na v mnoha departementech prováděnou kolportáž rytiny, představující *Zjevení Panny Marie dvěma dítkám na hoře La Salette kanton Corps u Grenoblu*, a na různé zprávy vytištěné buď při obrázku anebo zvláště, obsahující podrobnosti o tomto domnělém Zjevení a oznámení velkého hladu jakož i jakési smrtelné dětské nemoci.

Rolníci se tam upozorňují, *aby neseli obilí.*

Podobné věty jsou s to vyvolati a již ve skutečnosti vyvolaly zhoubný vliv, zejména na obyvatelstvo venkovských obcí; mohly by rovněž v době nouze poškoditi veřejný klid.

Jedna z těchto zpráv, vytištěná v Angers vdovou Piguet-Chateau, ulice Saint-Gilles č. 14 praví, že jeden arcibiskup a dva biskupové *se ujali tohoto zázraku a že o něm informovali Římskou Kurii.*

Jste tam označen, Monsignore, jako jeden z prelátů, o nichž je domnění, že propůjčili svou autoritu k lepšímu rozšiřování rytiny a zmíněných zpráv.

Jistě oceníte, Monsignore, jako já nebezpečí těchto publikací a nedovolíte, aby byly jakýmkoli způsobem stavěny pod vaši ochranu; bylo by však důležito, Vy to pochopíte, co nejpohotověji zastaviti postup zla, tím že by se lidu odhalila pravda a znemožnily se tak trestuhodné činy, jejichž úspěch je tím snadnější, ježto se obracejí na jeho náboženské city.

Račte mne, Monsignore, zpraviti o tom, co hodláte učiniti v důsledku tohoto sdělení."

Na tento nezdvořilý a neslušný útok odpověděl grenobleský biskup níže uvedeným dopisem, nesoucím znak vznešené důstojnosti:

„*Excelence!*

Není mi známo, zda jeden arcibiskup a jeden biskup informovali Římskou Kurii o událostí v La Salettě, farnosti to položené 60 km od Grenoblu. Co se mne týká, nemám co činiti se sdělením, o něž se jedná, bylo-li vůbec učiněno - čemuž nevěřím. Nedal jsem svolení ani k rytině ani ke zprávě či poznámce o Zjevení. Já jsem dokonce zakázal obvyklému biskupskému tiskaři, na něhož jediné se vztahuje má pravomoc, aby o této věci něco vydával a byl jsem ujištěn, že se podřídil mým instrukcím.

Sotvaže jsem byl zpraven o pověsti rozšířené o oné události, odeslal jsem svému kněžstvu cirkulář, v němž jsem mu připomenul článek mých synodálních statut, jež zakazují hlásati bez výslovného svolení jakýkoliv nový zázrak, a všichni s výjimkou jediného neprozíravého (prostého kaplana) uposlechli hlasu svého biskupa.

Nicméně věc jest vážná. Proto také bedlivě dávám pozor na vše, co se říká a děje.

Při svém návratu z dlouhé cesty po diecési jsem se právě dozvěděl, že p. smírčí soudce corpského kantonu z rozkazu vyšších úřadů předvolal k velmi dlouhému výslechu oba pastevce, kteří ve svých odpovědích, jak jsem

ujišťován, ukázali bezelstnost a nezvratnou jistotu.

Račte přijmouti... atd.“

Nikdo se nebude diviti, že po boku světské moci, řešící la saletskou otázku břitkým odmítnutím bez předběžné zkoušky a s onou skeptickou zpupností, která již tehdy byla příznačná u vládnoucích kruhů, uvidí v popředí mezi odpůrci protestantism, předem již nepřátelský, takřka instinktivně, ke všemu, co může zjednati úctu Neposkvrněné Matce Boží.

Krátce po události ze dne 19. září 1846 jistý protestant, jménem Napoléon Rousel, v knížečce nazvané *Tajemství la saletské* vážně píše, že Maximin a Melanie opravdu viděli někoho na hoře, že však osoba, která se jim ukázala, jest nějaké podezřelé individuum nebo sám Satan, jenž věřícím ve Zjevení učaroval. Jiné dílo, složené v téže době pastorem Juliem Daudelem, přičítá rovněž onu událost ďáblovi.

Podivnějším se zdá to, že někteří kněží se nadmíru stavěli proti tomu, že by Maria mohla navštíviti svůj lid.

Mezi členy velké biskupské komise, k níž náleželi Msgre de Bruillard jakožto předseda, jeho dva generální vikáři, osm kapitulních kanovníků, představený velkého semináře a

pět grenobleských farářů, někteří se po zralé úvaze klonili proti Zjevení. Bylo jejich právem a dokonce povinností, aby vyložili své obtíže a zjednali objasnění svým pochybnostem, měli-li jaké, neboť diecésní autorita neměla, svolávajíc komisaře, jiného cíle, než výměnou názorů vnésti plné a jasné světlo do události la saletské. Avšak ti odpůrci se nespokojili jen předložením svého názoru svým kolegům; když již jejich námitky byly vyslechnuty, prozkoumány a zamítnuty, bez ustání znovu dávali na přetřes otázky shromážděním rozhodnuté, a to za průhledným účelem, aby ustavičným protahováním zabránili konferencím ukončiti věc závěry protivnými jejich osobnímu mínění.

Nicméně se jejich plán nezdařil. Jakkoliv se činili, dobrozdání pp. Rouselota a Orcela, kteří nezvratně stanovili božský původ onoho zázraku, bylo přijato ve všech částech velkou většinou, neboť ze *sedmnácti* osob, z nichž se skládala komise, dostoupil při hlasování o různých otázkách, předložených posudku shromáždění, nejvyšší počet hlasů opoziční stranou docílených pouze čísla *čtyř*.

Z těchto členů, tvořících menšinu, jeden, generální vikář Berthier, vyzýval dost málo jemně pana faráře corpského Mélina, všeobecně váženého pro jeho nestrannost a

ostatní jeho kněžské ctnosti, aby vydal počet z příjmů, kterých se mu dostávalo z různých stran za rozesílání vody ze zázračné studánky; druhý, P. de Lemps, muž dobře vychovaný a vybraných způsobů, nevybočil z mezí dokonalé zdvořilosti; třetí, P. Genevey, stál proti většině theologů, jejichž názorů se přidržel Msgre de Bruillard i většina komise, tvrdošijně na tom, že velmi velká pravděpodobnost není ještě totéž co morální jistota; čtvrtý, P. Cartellier, ať již s počátku hrál jakoukoliv úlohu, později se stal skutečným, činným a zatvrzelým vůdcem všech těch, kteří od té doby napadali Zjevení a jež od nynějška budeme nazývati hromadným jménem oposice nebo odpůrci.

Po rozpuštění biskupské komise povinnost těch, kteří se jí zúčastnili, byla zřejmá: měli respektovati aspoň navenek rozhodnutí přijatá většinou, byť si pro sebe ponechali vlastní své přesvědčení, trvali-li na něm.

Tak se však oposiční frakce nechovala. Tito pánové z menšiny, jsouce poníženi, že nemohli přivésti velkou většinu k tomu, aby smýšlela jako oni, a nechtějíce změniti svůj názor, ve své nemístné sebelásce se vrhli na Zjevení, o němž se domnívali, že je zničí. Potají utvořivše jakýsi malý komitét, jali se napadati konference, jejichž rozhodnutí se jim

protivila. Nenávistně obviňovali s jedné strany Msgra de Bruillarda, že se vzhledem k svému vysokému stáří nechal ovlivniti několika fanatiky; s druhé strany obviňovali členy většiny, že se podřídili jeho názoru pouze ze strachu, aby neupadli v jeho nemilost, atd...

Byly to pouhé pomluvy; však jak obhajovali špatnou věc jinak než nepoctivými zbraněmi?

Roku 1848 vyšlo se schválením Msgra de Bruillarda pod titulem *Pravda o události La Saletské ze dne 19. září 1846* dobrozdání p. Rousselota, sepsané po úředním vyšetření, jež vykonal on a P. Orcel, a doprovázené posudkem z konferencí r. 1847. Toto klidné, skvělé, přesvědčivé, nezvratné dílo, z něhož nutně museli čerpati všichni autoři, kteří potom chtěli vážně pojednávati o La Salettě, roznítilo hněv oposice právě pro svou průkaznou sílu, svědčící pro Zjevení. Od té chvíle bojovala oposice nikoli již skrytě, nýbrž otevřeně proti této knize, proti jejímu autoru a proti události, jejíž pravost kniha nezvratně stanovila, ukazujíc jednak, že pasáčkové nemohli ani býti oklamáni, ani klamati, že skutečně viděli a slyšeli, co vypravují, jednak že se staly četné zázraky, ať již v řádu přírodním či v řádu milosti na vzývání *Panny La*

Saletské a na zbožné užívání vody ze svaté Hory Zjevení.

Jestliže dobrozdání p. Rousselota jest nejlépe doloženo, není prvním z děl, která vyšla o La Salettě. Jest ještě mnoho výborných prací, jež však by bylo dlouhé vypočítávati. Připomínáme ještě jednu knihu p. Rousselota: *Nové dokumenty o Události La Saletské* z r. 1850. Tato publikace se všemi částmi se důstojně řadí k první, na niž ostatně navazuje a ji doplňuje, ukazujíc vzrůst úcty k Naší Paní La Saletské a to nikoli jen na svaté Hoře, kamž spěchalo stále více poutníků, nýbrž až v krajinách nejvzdálenějších, kde se množila uzdravení a různé milosti získané vzýváním Matky Boží, jež se zjevila dvěma malým pastevcům.

Toto druhé dílo p. Rousselota zastrašilo odpůrce.

Autor doufal, že by mohlo silou a množstvím svědectví, jež obsahovalo ve prospěch Zjevení, konečně přivésti Msgra de Bruillarda k tomu, aby se jakožto soudce vyslovil o události la saletské, již byl zkoumal již čtyři léta. Toto prohlášení však bylo oddáleno ještě jinou příhodou, které oposice ovšem náležitě využila, příhodou arskou.

Boj o La Salettu – II.

Incident arský.

Maximinovi šlo na patnáctý rok. Poněvadž smrtí svého otce úplně osiřel, byl svěřen v poručnictví jednomu z bratrů své matky, Ludvíku Templierovi, který byl v Corpsu provazníkem. Jelikož chlapec projevil určité touhy státi se knězem a misionářem, abbé Mélin jej zasvěcoval poněkud do studia latiny; ale docházeje na cvičné hodiny do fary, stále bydlil v klášteře Sester.

Tento usedlý a téměř klausurní život těžce doléhal na jeho živou a těkavou povahu, a tu záviděl svým druhům z dětství, volným, kteří se mohou rozběhnouti na všechny strany, lézti po skalách a šplhati na vrcholky stromů. Jednoho dne bylo pokušení příliš silné; podlehl mu. Oklamav mateřskou bdělost svých strážkyň, upláchl. Když se vrátil ze svého výletu, dostalo se mu spravedlivých výtek; avšak na jeho slib, že už se to nebude opakovati, neměly Sestry v úmyslu to říci panu faráři ani poručníkovi.

Ale běda! Dobrá předsevzetí Maximinova neměla dlouhého trvání; brzo byl opět uchvácen steskem po horách a lesích a odhodlal se k novému útěku. Tentokráte z toho nevyšel

tak hladce; pan farář byv zpraven o tom kousku, oznámil to otci Templierovi, jenž pádnou rukou udělil svému lehkomyslnému svěřenci pořádné ponaučení. Zdálo se, že tento argument definitivně přesvědčil našeho školáka, že je nutno držeti se svého bydliště; ale přesto přirozenost se přihlásila po třetí. Bylo pondělí; pasáček se dostal přes práh kláštera, obávaje se však, aby se opět neseznámil s pádnou pěstí svého strýce, dal se na útěk k vísce Ablandins, aby tam hledal útočiště u svých dřívějších známých. Přichází vyčerpán únavou a hladem, zablácen a s roztrhanými šaty, krátce řečeno, podle jeho vlastních slov, „tak, jak si představujeme marnotratného syna". V tomto smutném stavu stojí u vrat domu Melaniina hospodáře Pra v postoji žebráka, který si netroufá vejíti. Když byl spatřen, milá matka Praová jej přivítá jako své dítě a dává mu jíst. Maximin vypravuje své dobrodružství a prohlašuje svou vůli zůstati ve službě Baptista Pra jako čeledín.

Zatím Sestřičky, příbuzní, abbé Mélin jsouce znepokojeni, že se uprchlík nevrací, pátrají, co se s ním stalo. V den, kdy zmizel, byl spatřen, jak se potlouká po corpských ulicích, nikdo však nemohl říci, kam se utekl. Uplynulo několik dní, neklid vrcholil, až teprve ve čtvrtek Baptist Pra učinil konec všem

starostem tím, že opět přivedl zbloudilou ovečku do ovčince. Z radosti, že byl nalezen ten, jehož ve skutečnosti pokládali za ztracena, dostalo se provinilci jen mírnějších výtek a strýc tentokrát upustil od ostřejších prostředků, avšak abbé Mélin mu dal na srozuměnou, že si ho naprosto přestane všímat, mělo-li by se něco podobného zase opakovat.

A k tomu také došlo. Po čtvrtém nerozvážném útěku opustil Maximin definitivně Sestřičky, přestal navštěvovati vyučovací hodiny, jež mu dával jeho duchovní pastýř a byl odevzdán svému poručníku. To se událo na jaře r. 1850.

Na počátku září téhož roku uvažoval Ludvík Templier, že děti Giraudovy mají v Crémieu (hlavní město kantonu isèrského, asi 30 km od Lyonu) prastrýce se strany matčiny, vdovce, bohatého, věkem již pokročilého, i řekl si, že by snad onen strýc se podvolil vzíti si na starost sestru Maximinovu, jménem Andělu. Vydal se tedy na cestu, aby ji tam dovedl; malý pastevec je doprovázel. Cesta neměla toho výsledku, jaký si Templier od ní sliboval, ale zavdala příležitost k činu, jejž třeba zaznamenati.

Cestou potkal Templier a jeho svěřenci hraběte z Certeau, který jim vzhledem k Vidoucímu z La Saletty nabídl upřímné po-

hostinství ve svém zámku v Passins, poblíž Morestelu. Tito prostí horalé byli připuštěni k rodinnému stolu a zahrnuti pozornostmi a přívětivostí. Před odchodem ukázal pán zámku Maximinovi své nádherné panství a řekl: „Toto všechno ti dám, povíš-li mi své tajemství.“ Jest nutno přiznati, že to bylo opravdu něco, co mohlo malého patnáctiletého venkovana opojiti. „Již již jsem je (tajemství) chtěl prozradit,“ přiznal se potom mladý pastevec, „když najednou paměť mi vypověděla službu; nemohl jsem pronésti ani slovo; oněměl jsem a na toto upozornění Svaté Panny jsem pochopil své provinění.“

Dobré přijetí, jakého se jim dostalo v Passins, přivedlo vypočítavého ducha strýce Templiera na velkolepou myšlenku, s kterou se rychle svěřil Mathieuovi, otci Melaniinu, který odňal svou dceru Sestřičkám, pro něž prý byla, jak mu namluvili, pramenem zisku; Templierovi napadlo, aby vodil, jako nový Barnum, svého synovce po světě jakožto kuriositu svého druhu, jejíž předvádění by mu vynášelo slušné příjmy; o tom nepochyboval. Řekněme si však hned, že ani Maximinovi ani Melanii nebyla by nikterak na prospěch tato úloha fenomenů, jež se jim chystala. Avšak jiné události přispěly, aby byli zbaveni tohoto nebezpečí.

U příležitosti čtvrtého výročí Zjevení byl přítomen na svaté Hoře jakýsi Bonafous, horlivý stoupenec barona Richemonta, domnělého Ludvíka XVII. Zajímal se o Maximina a přibral k svému dobročinnému záměru dva vážené a upřímně křesťanské muže: pp. de Brayera z Paříže a Verriera z Caen. Měl první z těchto mužů, jak se pravilo, tajný úmysl použíti malého Vidoucího ve prospěch politické strany, jejímž byl předákem? Je to možné; avšak druzí dva neměli nic společného s podobným výpočtem; ti jediné zamýšleli se postarati o osud Mariina chráněnce. Ať byly naděje Bonafousovy jakékoliv, budoucnost je neuskutečnila: portret tak zvaného krále, jejž Maximinovi ukázal, nevyvolal v jeho tváři žádného pohnutí a nevymámil z jeho rtů žádné zjevení a když pak později byla uchystána osobní rozmluva mezi tímto dítětem a nápadníkem trůnu, nepřinesla lepšího rozhodnutí; Maximin nepoznal osobnost toho, s nímž se setkal, až když jeho společníci jej o ní poučili, a to už byla návštěva pryč. „Nevěděl jsem," řekl naivně později, „zda-li existoval Ludvík XVI., Ludvík XVII., Ludvík XVIII., slyšel jsem vyprávěti jen o Ludvíku-Filipovi."

Dne 22. září odvedli tito tři dobrodinci synovce Templierova, vybaveni jsouce jeho

plnou mocí, za tím účelem, aby jej dali studovat k Otcům Maristům v Lyonu. Napřed však pp. de Brayer a Verrier jej toužili zavésti k ctihodnému faráři arskému abbé Vianneyovi, o jehož svatosti se všude mluvilo, aby se s ním poradili o jeho povolání. Když jeli Grenoblem, Maximin navštívil p. Gerina, katedrálního faráře, jenž upozornil Msgra de Bruillarda na to, co se děje. Pan biskup ihned zakázal la saletskému pastevci opustiti diecési a nařídil mu, aby se odebral do Útulku sv. Josefa, řízeného Školskými bratry, než započne vyučovací rok v malém semináři. Tento rozkaz zhatil plány ochránců dítěte: nicméně jej dovedli do označeného domu, kam si pak pro něho ještě jednou přišli, aby s nimi povečeřel před odjezdem do Lyonu. Když Maximin, který chtěl uviděti za každou cenu kousek země, opět přišel do společnosti těchto pánů, naprosto se zdráhal vrátiti se do Útulku sv. Josefa. Na jeho opětované naléhání souhlasili s tím, že jej dovedou do Arsu s jeho sestrou Andělou, jíž bylo 21 let a jež tehdy jsouc ve službě v Grenoblu a rovněž dychtiva poučiti se o svém povolání, požádala, aby se směla připojiti.

Tentýž p. Brayer, jenž se ukázal šlechetným vůči malému pastevci, si vymohl na Melaniinu otci Mathieuovi, aby mu dovolil se

postarati o dívčinu budoucnost. Aby toho dosáhl, musel mu vyplatiti pět set franků, jež si Mathieu od něho vypůjčil, aby je mohl složiti na kauci, pronajímaje si mýtné z corpského mostu přes řeku Drak. Toto zavdalo příčinu k hanlivé pomluvě, že Melanie byla *koupena* za pět set franků.

V posledních dnech září opouštěla také Vidoucí svou rodnou zemi a jsouc provázena svým otcem až do Grenoblu, představila se svému biskupovi podle doporučení abbé Mélina a Sester z Corpsu. Pan biskup jí zakázal, jako Maximinovi, vzdáliti se z diecése a poslal ji do mateřince Řeholnic Prozřetelnosti v Corencu, kamž se s radostí ihned odebrala.

Nemáme v úmyslu zde podávati spousty podrobností o abbém Janu-Maria Vianneyovi, jemuž Církev přiznala poctu světce. Všichni vědí, že byl jedním z největších nadpřirozených divů devatenáctého století. Byv poslán r. 1818 za faráře do malé, chudé a velmi málo již křesťanské farnosti, nejenom ji obrátil, nýbrž příkladem svých heroických ctností, vyzařováním své hluboké moudrosti a šířením dobra, jež konal, a neméně i nesčetnými milostmi, jež obdržel s nebes za pomoci svaté Filomény, účinností své modlitby, učinil z nepatrné a dosud neznámé vesničky Arsu jedno z nejvíce navštěvovaných poutních

míst světa. Takový byl ten, u něhož Maximinovi protektoři hledali světla v záležitosti povolání tohoto dítěte.

Když k večeru dne 24. září přišli naši pocestní do Arsu, ihned se odebrali do kostela, aby promluvili s p. farářem, který se tam v tu chvíli modlil breviář. Nesčetný počet cizinců, kteří den po dni přicházeli do farnosti, aby tam vykonali své náboženské povinnosti, přinutil diecésní autoritu, aby tam dosadila pomocného duchovního (vikáře či kaplana). Duchovní, který zastával tento úřad, byl abbé Raymond, známý svým nepřátelstvím vůči události la saletské.[1]) Na něho se obrátili noví příchozí se žádostí, zda by mohli mluviti s abbé Vianneyem. Když se abbé Raymond dozvěděl, kdo jsou, a to z listu, který dostali od jednoho faráře lyonského, aby se jím vykázali v Arsu a jejž mu podali, řekl jim, aby na něho počkali v sirotčinci Prozřetelnosti, kde bydlel, a tam že jim oznámí, kdy by mohli navštíviti p. faráře.

Když se kaplan vrátil domů, přivítal Maximina velmi špatně, jednal s ním jako s podvodníkem a tvrdil mu, že, oklamal-li jiné, neoklame abbé Vianneye, poněvadž on zná, co

[1]) Nevražil na abbé Perrina, faráře la saletského, že mu nedovolil sloužiti mši sv. v jeho kostele bez *celebretu.*

se děje v hloubi srdcí. Tento útok nebyl Maximinovi po chuti; proto, byv ťat do živého, odpovídá abbému ironicky, jak již byl učinil mnohokráte jiným osobám (byl to jeho způsob, jak se zbaviti některých upřilišněných a zúmyslných odpůrců): „Nuž dobrá! Připusťme, že jsem lhář a že jsem nic neviděl.“ Kaplan se chytí tohoto nápadu a odchází, aby rozhlašoval na všechny strany a zvláště aby pověděl svému svatému faráři, že pastevec odvolal vše, co byl až dosud tvrdil o Zjevení.

Druhý den v sedm hodin ráno spatří Maximin abbé Vianneye samotinkého v sakristii. Jejich krátká rozmluva, v níž nebylo nic rozhodnuto o povolání tohoto dítěte, se skončila rozkazem pro Maximina, aby se odebral do své diecése. Jeho průvodci, jejichž touha, poraditi se o hochově budoucnosti, je přivedla do Arsu, nejsou s tímto rozhodnutím spokojeni a chtějí, aby jejich chráněnec se vrátil k ctihodnému pastýři. Z poslušnosti jde tedy ještě jednou k němu, tentokrát za hlavní oltář, kde p. farář zpovídal, a znovu uslyší přísný rozkaz, aby se vrátil a svěřil se vedení svého biskupa. Poněvadž pobyt této malé karavany v Arsu neměl již důvodu, bez váhání odešli.

Po návratu do Lyonu byli přátelé Maximinovi na rozpacích se svým svěřencem, který se nechtěl vrátiti do Grenoblu. Po tři dni

s ním chodili po různých domech, kde si ho přáli slyšeti o události z 19. září, potom dleli s ním v hotelu du Parc. Tam přišel jeden lyonský kněz a žádal, aby směl viděti chlapce. Byl to abbé Bez, poutník la saletský a jeden z prvních historiků svatého Zjevení, který se náhodou dozvěděl o přítomnosti pastevce v městě. Maximin slyše vysloviti své jméno tímto váženým duchovním, na něhož nezapomněl a jehož měl, podle svých vlastních slov, „moc a moc" rád, přiběhl, aby se s pláčem vrhl do jeho náruče a nechtěl ho již opustiti. Pan Bez jej tedy odvedl a potom jej umístil, vydávaje jej za svého synovce pod jménem Josef Bez, aby jej ušetřil indiskretních otázek, do pensionátu v Ecully, řízeného abbém Colartem; pak očekával, že si tam Msgre de Bruillard, jehož náležitě upozornil, pro něho za měsíc pošle, aby jej dal do malého semináře v Roudeau, položeném u samotného Grenoblu.

Zatím abbé Raymond nezahálel; nejdříve na všechny strany rozšířil pověst, že pastevec před farářem arským vše odvolal; za nedlouho spěšně sepsal dlouhé pojednání o tomto domnělém odvolání a zaslal je nejenom biskupovi z Belley, Msgru Devieovi, jemuž Ars podléhal, nýbrž ještě i kardinálu de Bonaldovi, arcibiskupu lyonskému a Msgru Dé-

péryovi, biskupu gapskému, kteří vesměs platili za málo horlivé příznivce Zjevení.

Tato zpráva vyvolává všude hluboké pohnutí a odpůrci se radují, že jim to poslouží za zbraň proti La Salettě. Jaké to štěstí, moci se v boji proti Zjevení opříti o autoritu svatého faráře arského! A vskutku, abbé Vianney přestal po Maximinově návštěvě podpisovati la saletské obrázky a světiti la saletské medajlky.

Vyvrátil tedy mladý pastevec v Arsu všechna svá předešlá slova a podal tím důkaz, že po čtyři léta prováděl lživou hru před tváří světa, mystifikuje kolosálním podvodem nejúctyhodnější autority, nejpronikavější duchy, nejmoudřejší a nejrozvážnější osoby? Kdyby bylo vyšlo z jeho úst odhalení o chování, jež je i trestné, muselo by jej státi obzvláště mnoho přemáhání a muselo by v něm zanechati dojem hlubokého smutku neb alespoň musel by býti viditelně zaražen. Nuže, nic podobného nebylo pozorováno. Když se jeho společníci vydali opět na cestu, shledali jej zcela v radostné náladě a naprosto stejného jako dříve. Pan Bez hned na první doslech o žvastech, které již naplňovaly celý Lyon, jej vážně skrz naskrz prozkoumal, vyptával se ho a shledal, že neochvějně trvá na svých prvních tvrzeních a nezpozoroval žádné změny v jeho

řeči, v jeho způsobech, v jeho povaze; bylo to stále totéž dobré, nenuceně si počínající, neposedné, lehkomyslné dítě, jak je byl poznal před třemi roky v Corpsu.

Z rozkazu Msgra de Bruillarda, který byl rovněž zpraven o tom, co se vyprávělo, objevil se Maximin, již jako seminarista, na biskupství před Jeho Milostí a před komisí, složenou z kněží a vzdělaných laiků, jejichž úkolem bylo podrobiti jej řádnému výslechu, aby se přišlo na to, zdali skutečně v Arsu vše odvolal, jak to oposice tak hlasitě rozhlašovala. Pastevec se ukázal před tímto úctyhodným shromážděním tak jako obvykle roztržitý, těkavý, bez slušného chování, právě tak jako bez ostychu, nikterak se však nejevil znepokojen ani zaražen. Vyptávali se ho dlouho, obratně a různými způsoby, zkusili všechny prostředky, aby jej dostali k přiznání, že odvolal; vyprostil se bez obtíží z léček, jež mu nastrojili a na všechny otázky odpověděl jasně, přesně a velmi uspokojivě, prohlašuje, že v Arsu nic neodvolal a že vždy, i na smrtelném loži bude říkati to, co nikdy nepřestal opakovati po čtyři léta, totiž, že něco na La Salettě viděl. A poněvadž se ho ptali, co rozumí tím „něco", odvětil, že tím má na mysli krásnou Paní, jež s ním mluvila a potom zmizela. Nicméně doznal, že p. Vianneyovi

dobře nerozuměl a že mu odpovídal „ano“ a „ne“ nazdařbůh.

Ostatní zkoušky, jimž byl podroben mimo biskupství, skončily stejným výsledkem. Jednoho dne si jej vzal stranou p. kanovník Henri v katedrální sakristii a měl s ním tuto rozmluvu:

- Ah, můj hošíčku, měl jsem tě vždycky velmi rád, nyní tě však mám mnohem radši.

- A proč, pane?

- Poněvadž dnes jsi velmi hodný chlapec. Dříve jsi byl trochu lhářem; nyní však jsi se přiznal ke své lži, v Arsu; dnes jsi velmi upřímný, velmi srdečný chlapec.

- Ale pane, já jsem se k ničemu nepřiznal.

- My víme, mé dítě, co si máme o tom mysliti. La Saletta, to už nic neznamená, ty jsi se k tomu moudře přiznal. Nyní již nemáš tajemství.

- Ale pane, já jsem se k ničemu nepřiznal.

- Nám je znám pravý opak; ty jsi všechno odvolal; proto tě nyní mám velmi rád.

- Pane, vy si mě dobíráte.

- Ale nikoliv, příteli, nedobírám si tě.

- Pane, dnes se lidé smějí La Salettě; avšak je to jako s květinkou, již v zimě pokrývají hnojem a blátem a jež na jaře nebo v létě vypučí ze země tím krásnější.“

Druhý den po Maximinově předvolání na

biskupství, odebral se p. Gerin, farář od Notre-Dame, do Corencu, kde dlela Melanie, a oslovil pasačku těmito slovy, pronesenými s jistotou:

- Nuže, Melanie, již po čtyři léta nás klamete; Maximin se právě přiznal arskému faráři, že jste na hoře nic neviděli.

- Ó, nešťastník, zvolala Melanie ohromena, - co se mne týká, budu vždy říkati, že jsem něco viděla.

- A co rozumíte tím „něco"?

- Tím rozumím krásnou Paní, která promluvila a zmizela.

- A jež vám řekla vše, co již po čtyři léta vypravujete?

- Ano, pane.

V měsíci listopadu vyslal grenobleský biskup do Arsu dva ze svých kněží, pp. Rousselota a Mélina, kteří nesli Maximinovo prohlášení takto sestavené:

„Já podepsaný, Maximin Giraud, abych vydal svědectví pravdě a pro větší slávu Boží, ku poctě Svaté Panny, potvrzuji tato fakta:

1. Že jsem se nezpovídal p. faráři z Arsu.

2. Že se mne pan farář ani v sakristii ani za oltářem kostela v Arsu nevyptával ani na Zjevení, ani na moje tajemství; že mi řekl jen dvě věci: že se mám vrátiti do své diecése, a že po takové milosti musím být velmi hodný.

3. Že v žádné odpovědi ani p. faráři z Arsu, ani jeho vikáři p. Raymondovi jsem nic neřekl, co by bylo proti tomu, co jsem řekl od 19. září 1846 tisícům jiných.

4. Že jsem nikdy neřekl, že se moje tajemství týká Ludvíka XVII.

5. Že stále trvám na tom, co jsem řekl o události la salettské na biskupství v Grenoblu, Msgru de la Rochelle, p. abbému Bezovi, p. Rousselotovi, p. Mélinovi, faráři corpskému, a tolika jiným. Na důkaz toho podpisuji tuto listinu, jsa hotov ji stvrditi přísahou.

V malém semináři v Grenoblu, dne 2. listopadu 1850.

Maximin Giraud."

„Ostatně, učinil-li jsem p. faráři z Arsu nějaké odhalení, nějaké důvěrné sdělení, které mu brání, aby věřil v la saletské Zjevení neb které se týká této události, velmi rád jej opravňuji, aby je sdělil pp. Rousselotovi a Mélinovi.

V malém semináři v Grenoblu, dne 6. listopadu 1850.

Maximin Giraud."

Pánové vyslaní z Grenoblu usoudili podle ústního vysvětlení, podaného jim p. Vianneyem, že svatý kněz, byv předem nepříznivě informován svým vikářem, se domníval, že slyší

pastevce doznávati, že nic na hoře neviděl.

Maximin se o tom dozvěděl až při psaní tohoto dopisu:

„Pane faráři!

Řekl prý jste p. kanovníkovi Rousselotovi a p. faráři z Corpsu, že jsem se vám přiznal, že jsem nic neviděl a že jsem lhal, rozhlašuje své vypravování a že jsem tři léta setrvával v této lži, vida její dobré účinky.

Dodal prý jste, pane faráři, že jste mne požádal o oprávnění sděliti toto doznání Monsignoru z Belley a o moji adresu, abyste mi mohl v případě potřeby dopsati, a že já jsem Vám dal toto oprávnění a tuto adresu a za okamžik na to že jsem jedno i druhé odvolal.

Tato zpráva, již mi diktuje p. Rousselot, dokazuje, že jsem vám tenkrát, pane faráři, nerozuměl; a dovolte mi říci Vám zcela upřímně, že to bylo na Vaši straně úplné nedorozumění.

Vůbec jsem Vám nechtěl říci, pane faráři, a také jsem nikomu vážně neřekl, že jsem nic neviděl a že jsem lhal rozhlašuje svoje vypravování a že jsem setrvával tři roky v této lži, vida její účinky.

Pouze jsem Vám, pane faráři, vycházeje ze sakristie řekl ve dveřích, že jsem něco viděl a že jsem nevěděl, byla-li to Svatá Panna či

jiná paní. V tom okamžiku Vy jste pokročil mezi zástup a naše rozmluva tím skončila. Krátce nato mne opět poslali k Vám za oltář, kde jste zpovídal nějakého člověka, abych se vás znovu zeptal, mám-li se vrátiti do své diecése či zůstati v Lyonu. Opakoval jste mi, že se mám vrátiti do své diecése a dodal jste několik slov, jimž jsem nerozuměl. Vůbec jsem Vás však neslyšel mluviti o Monsignoru z Belley, ani žádati o mou adresu a já jsem jist, že jsem Vám nedal tuto adresu, ani že jsem Vás neprosil, abyste napsal Monsignorovi z Belley.

Činím a píši toto prohlášení na svou duši a na své svědomí a jsem připraven býti vyhnán z malého semináře, kde jsem velmi rád, a dokonce všechno vytrpěti, jestliže se toto prohlášení v čemkoli nesrovnává s pravdou.

Grenoble, 21. listopadu 1850.

Maximin Giraud."

Také Msgre de Bruillard dopsal p. faráři Vianneyovi a dostal od něho tuto odpověď:

Ars, 5. prosince 1850.

„*Monsignore!*

Měl jsem velikou důvěru v Naši Paní La Saletskou; posvětil jsem a rozdal velké množství medajlek a obrázků, představujících tuto

událost; rozdával jsem úlomky z kamene, na němž Svatá Panna stanula, nosil jsem je stále u sebe a dokonce jsem je dal zasaditi do relikviáře. Velmi často jsem mluvil o této události v kostele. Domnívám se, Monsignore, že je málo kněží ve Vaší diecési, kteří by vykonali pro La Salettu tolik, co já.

Není nutno opakovat Vaší Milosti to, co jsem řekl oněm pánům (pp. Rousselotovi a Mélinovi). Když mně ten chlapec řekl, že neviděl Svatou Pannu, byl jsem tím zdrcen několik dní.

Konec konců, Monsignore, není ta rána tak velká a je-li ona událost dílem Božím, člověk ji nezničí.

Jsem velmi šťasten, Monsignore, že mám příležitost projeviti Vaší Milosti svou nejhlubší úctu, doporučiti se Vašim modlitbám a poprositi, abyste mi ráčil uděliti své svaté požehnání.

Jan Maria Vianney,
farář v Arsu.“

Toto vysvětlení neuspokojilo úplně grenobleského biskupa a proto poprosil přítele obou, p. Dausse, silničního inženýra, muže velmi úctyhodného, aby požádal svatého faráře o zřetelnější zprávy. V tomto smyslu byl napsán jeden dopis, zůstal však bez odpovědi. Proto Msgre de Bruillard naléhal, aby byla

uskutečněna konfrontace P. Vianneye a Maximina před svědky, avšak Msgre Devie ji nepokládal za užitečnou a nechtěl ji připustit. Grenobleský biskup sebral tedy všechny dokumenty vztahující se na tuto věc a poslal je svému kolegovi z Belley, prose jej, aby to vzal na vědomí a aby přihlédl, co sluší z toho usouditi.

Když Msgre Devie dostal tyto listiny, dlel právě u něho u příležitosti biskupského svěcení jeho koadjutora, Msgra Chaudalona, biskup z Valence Msgre Chartrousse a Msgre Guibert, budoucí arcibiskup pařížský a kardinál, tehdy biskup vivierský. Společně pečlivě prozkoumali a zrale uvážili všechny věci. Byl předvolán a dotazován vikář z Arsu; závěr této biskupské porady byl formulován v dopise, zaslaném dne 15. ledna 1851 Msgrem Deviem Msgru de Bruillardovi, v němž je toto rozhodující místo: „*Pokládáme stále za jisté, že děti se nesmluvily, aby klamaly veřejnost a že skutečně viděly nějakou osobu, jež s nimi mluvila. Je to Svatá Panna? Vše svědčí proto, abychom tomu věřili, to však může býti zjištěno jedině odlišnými zázraky - od Zjevení.*“

Toto rozřešení přesvědčilo P. Vianneye, jenž Maximinovi neporozuměl; nicméně mu zůstaly o La Salettě některé pochybnosti, jichž se úplně zbavil až r. 1858, rok před svou

smrtí. Tehdy však uvěřil ve Zjevení Naší Paní úplně a bez jakékoli postranní myšlenky, jak to dokazuje toto jeho sdělení abbé Gerinovi, kterého poctil svým přátelstvím a jenž také zemřel v pověsti svatosti v Grenoblu r. 1863:

„Děkuji Vám - řekl mu 12. října 1858 - že jste mne přišel navštíviti. Mám Vám mnoho říci o Naší Paní La Saletské. Nemohu Vám vyjádřiti, jaké úzkosti, jaké bouře přestála moje duše v této věci. Trpěl jsem nevýslovně. Abyste si o tom učinil nějaký pojem, představte si člověka v poušti uprostřed příšerného víru písku a prachu, jenž neví, na kterou stranu by se měl obrátiti. Konečně uprostřed tak velkých zmatků a utrpení vzkřikl jsem zcela hlasitě: *Credo!* A v témže okamžiku jsem nalezl mír a klid, který jsem byl úplně ztratil. Prosil jsem Boha, aby mi poslal z Grenoblu nějakého vzdělaného kněze, jemuž bych se mohl svěřiti se svým tehdejším duševním stavem a se svými city... *Nyní by mně nebylo možno nevěřiti v La Salettu. Žádal jsem o znamení, abych mohl věřit v La Salettu a dostal jsem je; může se a musí se věřit v La Salettu.*“

Tato *znamení* Boží Prozřetelnosti ctihodný farář neprozradil P. Gerinovi, avšak p. kanovník Des Garets, rovněž přítel P. Vianneye a autor dílka: *Farář arský a La Saletta*, hned nás s nimi obeznámí:

„Toto mám - čteme v jeho knize - z dobrého pramene: Zvlášť oblíbeným dílem p. faráře z Arsu bylo zakládati nadace pro periodické misie ve farnostech jeho diecése. Tehdy potřeboval v krátké době částku asi 1200 franků, aby mohl založiti takovouto nadaci. Domníval se, že nemůže za těchto okolností lépe učiniti, než se obrátiti na Naši Paní La Saletskou; a nezklamal se, neboť když se domodlil, nalezl větší část této sumy v koutě svého krbu. Poděkoval Naší Paní z celého srdce, neopominuv dodati, že zbytek očekává s důvěrou. A vskutku, druhého dne jej nalezl na svém stole."

Toto smýšlení, jež ovládalo faráře Vianneye poslední dobou, bylo také potvrzeno Msgrem de Langaleriem, nástupcem Msgra Devie na stolci v Belley, z jehož úst slyšel p. Mélin tato slova: „Byl jsem jeho biskupem a jeho přítelem, zemřel v mém náručí, *prohlašuje mi svou víru ve Zjevení La Saletské.* Slyší mne z výšin nebes a nebude mne viniti ze lži."

Bůh, chtěje s jedné strany podrobiti svého služebníka přísné zkoušce hroznych vnitřních úzkostí, aby jej stále více a více posvěcoval, a s druhé strany připraviti události Zjevení konečný triumf, tím skvělejší, čím delší se vedl o ni spor, dovolil tedy tento dočasný omyl drahého faráře. Jaké příčině však jej máme při-

pisovati? Z autorů, kteří velmi vážně studovali tuto otázku, jedni jej připisují nedorozumění mezi P. Vianneyem a pastevcem, druzí Maximinovu šelmovství.

Podle přívržencù *nedorozumění* udála se věc takto: „Vy tedy, můj příteli - řekl farář arský chlapci - jste viděl Svatou Pannu?

- Neřekl jsem - odpovídá tento - že jsem viděl Svatou Pannu, nýbrž pouze *krásnou Paní.*“ Opravdu, těchto výrazů užívali obyčejně ve svém vypravování oba Vidoucí, kteří ve skutečnosti nevěděli 19. září, kdo je Ta, jež se jim ukázala. Pochopili to, jako všichni lidé, až později, když se zamyslili nad svou událostí, nad jejími okolnostmi a zejména nad jejími zázračnými následky. Nicméně nikdo mylně nechápal pravý smysl jejich výrazů slyše je takto se vyjadřovati. Avšak zcela jinak tomu bylo s p. Vianneyem.

Svatý kněz pomýšleje na odvolání, ihned odvětí pastevci:

„Můj milý, jestliže jste lhal, je třeba, abyste odvolal.“ Chlapec má na mysli školácké lži, jichž se kdysi dopustil vůči p. faráři z Corpsu, aby zatajil svůj útěk nebo svou nedbalost v učení a odpovídá, že to není nutné a že je příliš pozdě. Potom, aby vyhověl přání svých průvodců, kteří mu nařídili, aby se poradil s mužem Božím o svém povo-

lání, pokračuje: „Chci se státi řeholníkem."

A tak se P. Vianney stále více a více utvrzoval v přesvědčení, že Maximin právě odvolal a že doposud klamal všechny lidi a proto dodává: Já si to nemohu vzíti na sebe, musím se poraditi se svým biskupem." To jest první vysvětlení.

Nyní podáváme druhé, jehož se drží přívrženci *šelmovství:*

Maximin opouští abbéa Raymonda, jež s ním špatně jednal, jak jsme vylíčili, ve velmi špatném humoru a v duchu hledá prostředek, jak vyzráti na kaplana. Abbé se s ním vsadil, že neoklame faráře z Arsu; nuž dobře! Přijímá tuto výzvu. Když se octl před ctihodným knězem, dělá, jako by nic nebyl viděl na hoře La Saletské a P. Vianney, jemuž Bůh nedává v tomto okamžiku a pro tuto událost, o níž není povolán souditi, nadpřirozeného světla, jež mu popřával tak často, upadá do léčky pastevcovy, jemuž věří na slovo. Maximin tedy triumfuje; měl zadostiučinění proti Raymondovi a přiběhne rozradostněn ke svým dobrodincům. Kdyby nějaká jen trochu s rozmyslem jednající osoba měla pokušení takto jednati, byla by zadržena tou myšlenkou, že nelze žertovati ve věci tak důležité a že jedno neuvážené slovo může míti v podobném případě nedozírné důsledky. Avšak

Maximin nebyl pranic rozvážný a nehleděl tak daleko. On sám s nenapravitelnou lehkomyslností, jež jej charakterisuje, měl pouze na mysli, jak by vyvedl - nechť jest nám odpuštěn tento výraz - nějaký *povedený kousek* kaplanu arskému, který si naň „*zostra vyjel*", jak později řekl Msgre Devie, a této myšlenky se nezbavil. Nicméně, poněvadž jeho slova svatému faráři byla jen lstí a nikterak nevyjadřovala city jeho duše, mohl potom ve vší pravdivosti tvrditi, že v Arsu neodvolal, a psáti P. Vianneyovi: „*Vůbec* jsem vám *nechtěl* říci, pane faráři, a také jsem nikomu *vážně* neřekl, že jsem nic neviděl a že jsem lhal rozhlašuje svoje vypravování."

Toto druhé vysvětlení se nám zdá nejpřijatelnější. Zvlášť je vykládá p. kanovník Des Garets, přítel P. Vianneye, jenž uzavírá těmito slovy: „Co se mne týká, po všestranném studiu arského případu, když jsem byl zaklepal na všechny dveře, abych si opatřil jisté zprávy a věda, že p. farář říkal ještě po návratu ke své prvotní víře: *Opravdu věřím, ale je to proti tomu, co mi řekl ten chlapec* - já jsem pevně přesvědčen, že zde jest rozluštění této záhady a vím jistě, že Maximin je potvrdil malému počtu důvěrníků." Jakýsi náznak těchto pastevcových doznání by snad byl v těchto slovech p. Dausse: „...Dopustil se v sa-

kristii nějaké lži, aby vyzkoušel světcovu prokavost? Nemohl jsem z něho dostati ani jediného slova na podepření tohoto předpokladu. Vše, co jsem mohl z něho vydobýti o této věci, je toto, a to bylo jeho závěrem: p. farář z Arsu měl čerta v uších, když jsem s ním mluvil. - A ty jsi jej měl na jazyku, odvětil jsem mu, a tato odpověď vyvolala v jeho těkavé tváři úsměv souhlasu.

Tak tedy ve skutečnosti na *nedorozumění* nebo spíše na *šelmovství nerozvážného dítěte* se redukuje *arský incident*, s nímž odpůrci La Saletty nadělali tolik hluku, znova si vypůjčujíce hlas protináboženského tisku, aby rozšířili při této příležitosti své zlomyslné útoky a své nestydaté lži.

Nicméně účinek, který byl výsledkem tohoto úsilí oposice, byl zcela opačný, než jaký si slibovali ti, kteří se oň pokusili; místo aby přispěl ke zničení La Saletty, zjednal jí větší vážnost zavdav příčinu k tomu, aby tajemství pastevců byla zanesena do Říma.

Jetřich Lipanský.

Prosebníci noci.

Příchozí, jenž touží po poustevnickém životě podle řádu sv. Brunona, nemusí se obávati otázek se strany převora a mistra noviců. Consuetudines Carthusienses nic takového nepředpisují. Na minulosti totiž již nezáleží, nýbrž jediné na dobré vůli ke kajícnosti. V budoucnosti, v tichu a v zapomenutí tu musí vyklíčiti idea nového života, v klausuře, v kontemplaci, v poznání základních pravd víry. Muž, který není dosti silný, aby mohl úspěšně zápasiti se životem tam venku, ať se vzdá pošetilé iluse, že v tichu kartouzy najde klid a štěstí rovnající se spokojené mysli; byl by pravděpodobně špatným mnichem. Samota předpokládá ustavičný zápas s temnými mocnostmi a Bůh se často skryje duchovnímu zření samotáře. Život mnicha je totiž docela jiný, než si představují romantikové a lidé se srdcem lyrickým. Jen ne konstruovaná poesie! V kartouze nepotřebují umělého vzrušení, celý dlouhý lidský život kartuziána je prozářen tklivým světlem posledního, rozhodujícího dne a není dne, který by tu nebyl rozhodující. Světáci se v exoticky osvětlených kavárnách a v klubech nudí, domní-

vají se, že by jinde byli šťastnější, právě tam, kde nejsou, a čas jim plyne zoufale pomalu. V kartouze nic nestárne, nikdo nepospíchá, není kam pospíchati. Zatím co epikurejci odcházejí hýřit, kartuziáni očekávají úsvit dne v chrámu a vážným hlasem zpívají tisíciletě žalmy Davidovy, v tonině podobající se pláči, jak to předpisuje řádový žaltář, v noční tmě, v níž se zrodila všecka velká mysteria, při nepokojném světle věčné lampy.

Den kartuziána počíná o jedenácté hodině v noci. Bratr sakristán jde od jednoho domku ke druhému a prudkým úderem na dveře budí chorové mnichy ze spánku. O čtvrt hodiny později počne sakristán zvoniti malým zvonkem a ze dveří cel vycházejí bílí mniši, kapuci staženu až k očím, vážní a mlčenliví. V rukou drží lucernu, jíž si svítí na cestu ke chrámu.

- Uprostřed noci volám k Tobě, ó Pane, v hodině, kdy poživačník zažehuje oheň své vášně - - - říká jeden kartuzián.

Mnohé diváky naladuje tento noční obraz k sentimentálním úvahám. Není takřka melodie v recitaci kartuziánů. Pravidla řeholního života žádají totiž v každém úkonu prostotu projevu. To však neznamená, že by byla ze života mnicha vymýcena všecka symbolika. Symbol se tu mění ve vyšší poznání. Hlas

modlících se mnichů zní jako pláč. Což pak naše země se nepodobá slzavému údolí? Ovšem forma, vnější projev, mají tu jen význam sekundární.

Noční stráž trvá asi do druhé hodiny. Potom řeholníci odpočívají do 5. hodiny ranní. Mnich se nesmí opájeti spánkem, smí ho užívati velmi střídmě, jako všech dober na světě.

O páté převor slouží v hlavním kostele tichou mši a Otec prokurátor slouží mši v kapli bratří konversů.

Kartuziáni mají svůj vlastní mešní ritus.

Celebrující kněz stojí u oltáře sám, službu ministranta zastává jeden z mnichů, t. j. nalévá do kalichu víno a přenáší misál. Zvonku kartuziáni nepoužívají. Od Sanctus do Pater noster má kněz většinou paže rozpiaty a Dominus vobiscum vyslovuje po obou stranách oltáře.

Při Pozdvihování vrhnou se mniši tváří k zemi, a zůstanou tak, dokud celebrující kněz nedá znamení nohou. Při společném přijímání je podáván v hlavním chrámu kalich s vínem a ubrousek na otření úst. Při Agnus Dei koluje mezi mnichy polibek míru. Také celebrující kněz dotýká se čelem země ke konci mše svaté a odříkává modlitbu díků.

Tento mešní ritus jest uchován z 11. století, z dob svatého Bruna.

Přijímání noviců.

Chce-li se někdo státi novicem řádu, má míti nějaké školské vzdělání, musí uměti latinsky a musí mu býti alespoň 20 let.

Dříve než žadatel překročí práh kartouzy, vykoná exercicie, při nichž je bedlivě pozorován. Obstojí-li ve zkoušce, uvede ho mistr noviců do kláštera a umyje mu nohy, při kterémžto úkonu se modlí žalm Miserere.

Beze slova odvádí pak postulanta do cely a oblékne ho do černého pláště, v němž nováček chodí do choru. V několika dnech postulant již dobře ví, co bude jeho povinností po celý život, povinností, od níž se nelze uchýliti.

Krásný a symbolický jest obřad přijímání postulanta do zatímního svazku řádu. O přijetí zkušebníka rozhodnou mniši hlasováním.

Postulant poklekne před svým příštím představeným a převor položí své ruce na jeho, pak říká slavnostně: - Ve jménu Božím a řádu, jménem svým a svých bratří přijímám tě mezi nás; také ti připomínám, že až do dne svých slibů můžeš z kartouzy odejíti nebo můžeš býti propuštěn, nebude-li tvůj život odpovídati pravidlům.

Pak převor postulanta políbí a mladý zasvěcenec pokleká před každým z mnichů,

kteří ho obejmou jako nového bratra, seslaného jim Prozřetelností.

Při vesperu má již novic hlavu vyholenu. Celá klášterní obec ho po officiu doprovází k cele. Převor žehná novému příbytku novicovu slovy: - Kéž vládne pokoj v tomto obydlí! - Pak vezme novice za ruku a uvede ho ke klekátku, kde vykoná předepsané modlitby. Na odchodu řekne převor novicovi: - Pane X. svěřuji vám tuto celu a ukládám vám, abyste si pilně hleděl pravidel a cvičení našeho řádu a tím dosáhl odpuštění svých hříchů. Předávám vás mistru noviců, aby vás v ustanovený čas navštěvoval, naučil vás modliti officium a konati všecka řádová cvičení. -

Vytrvá-li novic, předstoupí po roce před kapitulu a vrhne se k zemi. Převor se ho zeptá: - Co chceš? -

- Milosrdenství. -

- Povstaň! -

Novic tedy povstane, obrátí se k mnišské obci a řekne: - Prosím vás, pro lásku Boží, abyste mi dovolili vykonati sliby. Budu pokorným sluhou všech, jestliže vy, nejdůstojnější Otče převore a všichni Otcové této kartouzy to dovolíte. -

Když se novic z kapitulní síně vzdálí, mniši hlasují o jeho definitivním přijetí. Je-li hlasování kladné, vykoná novic sliby. Převor sejme

pak novicovi plášť a oděje ho škapulířem. Teprve onoho dne se stává řádným členem klášterní obce.

Organisace řádu.

Nejvyšší autoritou kartuziánského řádu je generální kapitula. Generální kapitula se schází každého roku na jaře a jedná o všech záležitostech řádu. Jsou v ní zastoupeni visitátoři všech provincií a převorové jednotlivých kartouz. Na kapitule se projednává stav všech klášterů: zda kázeň nepovolila, zda se nezahnízdily zlořády.

Kapitula je zákonodárnou mocí a má absolutní autoritu. Ona jmenuje, na základě hlasování, převory, kteří každého roku prosí o milosrdenství čili o zbavení ze svého úřadu. Další autoritou je generál řádu. Týž má sídliti v matičním domě a je představeným téže kartouzy. Nyní prodlévá ve vyhnanství, ve Farnetě u Lukky. Generální převor musí zachovávati pravidla jako každý jiný mnich, ba nesmí ani dokonce bez rozkazu nebo svolení papežova opustiti hranice kartouzy. Generál je volen řeholníky Velké kartouzy. Svolává a řídí generální kapitulu a může v některých případech vydávati zvláštní ustanovení. Musí však, jako ostatní převorové, požádati kaž-

dého roku o propuštění ze svého úřadu. Pokud však jeho vedení je řádu žádoucí a tedy prospěšné, není jeho žádosti vyhověno. Generální kapitula jmenuje také visitátory. Jsou to převorové kartouz, kteří musí svou provincii navštíviti alespoň každé dva roky.

Na generální kapitule svědčí o převorově vedení, o jeho poměru k představeným, o vnitřním životě v klášteře, rozmlouvá i s řeholníky, potřebují-li pomoci nebo útěchy.

Nejvyšší autoritou v každé kartouze je převor. Bývá to zkušený a velmi schopný vůdce duší, jenž je příkladem všem podřízeným.

Převor je zvolen tajnou volbou, pomocí uzavřených lístků. Je tedy mužem svobodně a dobrovolně zvoleným svými bratřími; spíše duchovní Otec než představený. Je prvním mezi sobě rovnými.

Převor má klíč, který mu umožňuje vstup do všech cel, které navštíví, kdy se mu zdá vhodné, aby se přesvědčil, zda pravidla řádu jsou přesně zachovávána. To však neznamená, že má absolutní autoritu, neboť při každém důležitém rozhodnutí musí se otázati na radu mnichů, kteří složili slavné sliby. Kromě toho musí složiti ze své správy počet na kapitule a podléhá autoritě visitátora. Převora zastupuje vikář v případě nemoci nebo smrti a je také jeho rádcem.

Prokurátor kartouzy obstarává světské záležitosti konventu. Musí to býti muž zkušený a silné vůle; je vlastním představeným bratří laiků a řídí celý vnější chod kláštera.

Kartuziáni mají ve svém znaku kříž zatknutý do zeměkoule a nad ním sedm hvězd, a zdá se opravdu, jako by ustavičně žili ve stínu kříže, jenž je symbolem vítězství Kristova nad světem. Kartouza je duchovním kolbištěm, kde jako zbraní se užívá modlitby a kajícnosti.

Když sv. Ignác z Loyoly ležel po těžké operaci, žádal si nějakých knih. Rytířských románů, které před svým obrácením čítával, nebylo dosti. Dali mu tedy do španělštiny přeloženou knihu kartuziána Ludolfa ze Saska: „Život Ježíšův" a „Legendy svatých". První poselství o Kristu, které se dotklo srdce geniálního zakladatele, přinesl mu tedy kartuzián, mnich řádu, zasvěceného rozjímání.

Katolická Církev vytvořila v organisaci svých mnišských řeholí dílo opravdu velkolepé. Pro každého člověka se najde nějaké místo svědčící jeho povaze, jeho životnímu názoru, jeho tragické nebo bezobsažné minulosti. O tom, že tato podivuhodná organisace, toto dílo věků je stále živé, svědčí devítistyleté trvání kartuziánského řádu.

Bývalý čínský ministerský předseda katolickým knězem.

Ve svátek sv. apoštolů Petra a Pavla přijal v belgickém opatství sv. Ondřeje z rukou bývalého apoštolského delegáta pro Čínu, arcibiskupa Mons. Costantiniho, kněžské svěcení P. Lou Tseng-Tsiang. Při obřadu byla oficielně zastoupena čínská vláda. President čínské republiky generalissimus Čang-Kaj-Šek, president čínské ministerské rady, čínský ministr zahraničí, diplomatický sbor a mnoho vynikajících čínských osobností poslalo novosvěcenci vřelé blahopřejné dopisy.

P. Lou Tseng-Tsiang pochází ze Šanghaje. Studoval v pekingské koleji Tong-Yenn a byl již v 19 letech jmenován tlumočníkem čínského vyslanectví v Petrohradě. Šu-King-Čen, čínský vyslanec v Petrohradě, muž hluboce vzdělaný a bezúhonného charakteru, velmi si vážil svého mladého spolupracovníka a byl mu po šest let otcovským učitelem. V červenci 1900 byl Šu-King-Čen popraven, protože se neostýchal povědět čínskému císaři bez obalu pravdu do očí. Hrdinná smrt šéfova byla Tseng-Tsiangovi zářivým příkladem a působivým poučením pro všechen jeho další život. Tseng-Tsing zůstal 14 let v Petrohradě - jako ataše, legační tajemník a legační

rada. R. 1906 byl jmenován čínským vyslancem v Haagu; 1907 zastupoval Čínu na haagské mírové konferenci. Za 4 léta potom se vrátil jakožto vyslanec do Petrohradu. Zůstal tam však jen rok, neboť zatím vzniklá republika Čínská ho povolala k úřadu ministra zahraničí. R. 1913 stal se též minist. předsedou. Po sedm let byl členem kabinetu, ponejvíce jako ministr zahraničí. R. 1918-19 zastupoval čínskou delegaci při mírových jednáních ve Versaillích. R. 1922 přejal vedení čínského vyslanectví v Bernu, kdež setrval do r. 1927.

R. 1899 pojal Tseng-Tsiang za choť Belgičanku z nejvyšších kruhů; manželství bylo nadmíru šťastné a přivedlo konečně Tseng-Tsianga, jenž původně byl protestant, do katolické Církve. Po smrti své choti r. 1926 Tseng-Tsiang se vzdal diplomatické služby a uchýlil se r. 1927 do belgického opatství sv. Ondřeje, kdež 4. října přijal benediktinský hábit. R. 1933 složil slavné sliby a nyní dosáhl svého cíle - kněžství. Jeho čínští přátelé a četní zahraniční diplomaté ho často navštěvují v jeho klášterní samotě a bývají překvapeni shledávajíce ho tak šťastného a spokojeného, zároveň však ještě tak srdečně spjatého s osudy jeho národa. P. Lou míní i dále věnovati svou péči v první řadě duchovnímu blahu svých soukmenovců.

Čang-Kaj-Šek o „Nové Číně a křesťanství".

Čínský generalisismus Čang-Kaj-Šek, skutečná hlava nankinské vlády, zdržoval se v březnu t. r. v Čungkinu a pozval tam, podle zprávy, uveřejněné před nedávnem v pařížském časopisu „La Croix", katolické i protestantské misionáře města k rozmluvě. Katoličtí misionáři přišli pod vedením Apoštolského vikáře v Čungkinu Msgra Jantzena. Čang-Kaj-Šek projevil k misionářům přání, aby Čína, podle vzoru evropských národů, co nejdříve dosáhla vysoké úrovně kulturní i civilisační, což je programem hnutí „Nový život"; žádal misionáře, aby slovem i činem vládu v jejím díle podporovali a především aby pomáhali zažehnati nebezpečí komunismu a neřest požívání opia. „Abych svůj úkol splnil," pravil generalissimus, „potřebuji pomoci misií a misionářů; křesťanství může samo poskytnouti úspěšnou pomoc pro uskutečnění mého plánu, poněvadž pouze ono má dostatek mravní síly, aby způsobilo duchovní obnovu a oživení našich ubohých spoluobčanů." Misionáři ujistili Čang-Kaj-Šeka svou plnou mravní podporou. Slova Čang-Kaj-Šekova jsou zvláště příznačná pro to, jak značně postoupila v Číně myšlenka

křesťanská za poslední léta, tak plná převratů a revolucí. Budiž připomenuto, že r. 1927 Čang-Kaj-Šek v bojích severu s jihem byl propagátorem programu protikřesťanského a rasového (proticizineckého). Hlásal tehdá neúprosný boj proti nadvládě Evropanů, proti „opiu" křesťanského náboženství a byl pro vypuzení misionářů. Protikřesťanské hnutí dosáhlo tenkráte svého vrcholu ničením misijních stanic a zabíjením jesuitů-misionářů. Čang-Kaj-Šek připravoval cestu bolševismu. Jakmile však nabyl moci, brzy se zcela změnil; stal se nyní odpůrcem bolševismu a pochopil, že komunistické nebezpečí není možno zkrotiti bez náboženství. Proto se snaží učiniti základem nové Číny křesťanství.

Vinice Páně

náboženský věstník

ročník šestý

Pořádá a vydává

Antonín Stříž

1935

v Praze-Dejvicích 676

Obsah:

Zjevení Panny Marie ve Fatimě. *A. Stříž.* 1

Osudy dítek fatimských 65

K otázce stigmat. *C. A. Kneller S. J.* 113

Biskup strhující nemravné plakáty 127

Zprávy z La Saletty 128

Skrytý život sv. Bernadety, pasačky lurdské. *P. Lemaitre.* 129

Výmysly o Terezii Neumannové 192

Můj nejvěrnější přítel. *Francis P. Le Buffe* 193

Terezie Neumannová poznává krev Kristovu z vídeňské klenotnice 229

Hrobní plátno Kristovo ve vidění A. K. Emmerickové 230

Sesazení techniky. *Jindřich Schubiger.* 235

Pius XI. podle úsudku nekatolíků 240

Obrázky z misií: Odveta Panny Marie. Pod zuby šelem. Dítě proti lvu. Křest z mrtvých vzkříšeného. 241

Pozoruhodné okolnosti svatořečení Johna Fishera a Tomáše Mora 253

Kdy může lékařská věda uznati uzdravení za zázračné 256
Boje o La Salettu: I. První přestřelky. II. Incident arský. *Louis Carlier.* 257
Prosebníci noci. *Jetřich Lipanský.* 299
Bývalý čínský ministerský předseda katolickým knězem 307
Čang-Kaj-Šek o Nové Číně a křesťanství 309
Zpověď a moderní péče o zdraví 311
Veš v kožiše 313
Význam latiny pro misionáře 315

V úpravě Břetislava Štorma tiskla písmem Baskervill Průmyslová tiskárna v Praze

Zpověď a moderní péče o duševní zdraví.

V článku nadepsaném „Lékařství a svátosti“, obírá se dr. Henri Bon v pařížském časopise „Documentation Catholique“ z 5. října 1935 otázkou, zda je možno viděti ve svátosti pokání také prostředek k ozdravění těla. Tato otázka je odůvodněna skutečností, že mnozí moderní psychotherapeutové se vyslovují s velikou chválou o požehnaných účincích očisty svědomí. Vezměme jen výrok francouzských lékařů Raymonda, Janeta, Fiessingra, Brièra de Boismont nebo Descureta. Raymon a Janet dokonce poukazují, že se zdá, jako by zpověď vynalezl geniální lékař, který měl výborné zkušenosti v tom, jak potěšiti a vyléčiti duševně choré. Fiessinger pravil: „Je zcela jisto, že zpověď působí při všech stavech duševní deprese jako léčivý balzám, který zahání pocity úzkosti a znovu probouzí ztracené naděje.“ Brière de Boismont napsal: „Najděte lepší prostředek proti výčitkám svědomí než je zpověď..., a budeme šťastni, že budeme moci potěšiti ony tisíce trpících duší.“ Dr. Descuret se vyjádřil, že by zločinné vášně lidské propukly s dvojnásobnou silou, nebýti umravňujícího vlivu svátosti pokání. Je známo, že mnozí novodobí znalci léčení dušev-

ních chorob, kteří nedosáhli cíle, když chtěli ve svých rozmluvách s nemocnými použíti t. zv. „zpovědních otázek“, posílají své pacienty, pokud jsou katolíci, ke zpovědi. Namane se tu vzpomínka na starý církevní předpis, že totiž lékař-katolík nesmí dále ošetřovati nemocného katolíka, který se ještě při třetí návštěvě zdráhá přijmouti svátost pokání. Na základě zkušenosti nelze popříti, že má svátost pokání nesmírný vliv i na tělesné zdraví nemocných; bylo by však zneuctěním zpovědi, kdybychom jen na okamžik zapomněli, že kněz, který uděluje rozhřešení, nesmí býti nikdy stavěn po bok psychoanalytikům neb nějakým psychotherapeutům. Kněží nejsou lékaři, nýbrž prostředníky milostí. Lečebné účinky, kterých docilují, jsou proto vždy pokládány toliko za průvodní účinky svátostného zprostředkování milostí.

Veš v kožiše.

Podle hlášení ze Ženevy byla bývalá vyslankyně sovětského Ruska ve Švédsku, paní Kollontajová, jmenována členkou Komise pro ochranu mládeže ve Svazu národů. O osobnosti této sovětské diplomatky jsou známy tyto skutečnosti: Paní Alexandra Kollontajová byla v prvních měsících bolševické revoluce přítelkyní krvelačného teroristy Dybenka. Orgie, které tato povedená dvojice pořádala v Ukrajině, a hromadné krvavé popravy Dybenkovy náležejí k nejhnusnějším a nejpotupnějším stránkám dějin sovětského režimu. Později paní Kollontajová přikročila k ničení rodiny nejen svým příkladem, ale též četnými přednáškami a publikacemi. Ji dlužno čítati mezi hlavní spoluvinníky bezprizornosti sovětoruských dětí. Ty tlupy bezdozorných dětí, jež na základě nového dekretu držitelů sovětské moci mají býti prostě postříleny, jsou obětmi této zrůdné ženy. Zvláště charakterisuje paní Kollontajovou její stejně cynická jako odporná kniha „Cesty lásky“, v níž nejnestoudnějším způsobem líčí typ sovětské ženy. Co pí Kollontajová jakožto předsedkyně svazu komunistických žen dovozovala ve své programové řeči na 3. komunistickém kongresu v Moskvě, jest dalším pří-

značným příspěvkem k posouzení mravních kvalit nové spolupracovnice Komise pro ochranu mládeže při Svazu národů. V této řeči se vyskytují věty: „Zásadně nečiníme žádného rozdílu mezi ženou zprostituovanou a zákonitě provdanou, jakmile tato se dá živiti od svého muže. Republice dělníků a sedláků je zcela lhostejno, prodává-li se žena jednomu nebo více mužům... Starý útvar rodin zmizel. Komunistické společnosti je nesnesitelný. V buržoasním světě, který jsme rozbili, byla rodina státem ve státě, nezávislou třídou v národním celku. Ve státě komunistickém se nemůže a nesmí něco takového připustiti.“ Osobě, která takovéhle nauky hlásá, je svěřen Svazem národů úkol, aby se starala o mezinárodní ochranu mládeže! Zdá se to snad divné, ale přece je to - jak právem podotýká Osservatore Romano - „strašná logika skutečností“. „Jakmile už Sověty byly připuštěny do Ženevy, bylo dlužno očekávati přínosy à la Kollontajová.“

Útěchou nám může býti jen předtucha, že všecka výkonnost pí Kollontajové v řečené komisi nevybočí z mezí celkové výkonnosti Svazu národů, jež byla už před časem zhodnocena touto hádankou: Jaký je rozdíl mezi Svazem národů a psí boudou? - Psí bouda je pro psa a Svaz národů je pro kočku. *Sž.*

Význam latiny pro misionáře v Číně.

Podle zprávy „Osservatore Romano“ z 2. května 1935 proslovil na „Ústavu pro studium římské kultury“ arcibiskup Msgre Celso Constantini, apoštolský delegát pro Čínu, přednášku na téma „Římské stopy v Číně“. Zdůraznil obzvláště, jak důležitá je latina pro čínské misie. „Na nejvzdálenějším východě, obzvláště v Číně,“ - pravil - „žije latina nikoliv pouze v posvátné liturgii a v bohosloveckých učilištích; též jí prakticky používají misionáři a čínští kněží. Zemí, kde se latiny nejvíce používá jako obcovací řeči, je právě Čína. Zdá se to neuvěřitelné, ale je to pouhá pravda. V Číně je 2047 zahraničních misionářů, kteří patří různým národům; jsou mezi nimi Italové, Francouzové, Američané, Španělé, Belgičané, Holanďané, Slované, Maďaři a Němci. K nim jest přičísti 1534 čínských kněží a asi 5000 čínských seminaristů, kteří pilně studují latinu. Setkají-li se cizí misionáři a čínští kněží, používají velmi často latiny jako dorozumívací řeči. Dejme tomu, že se sejdou Ital, Francouz, Angličan, Číňan a Němec; v tomto případě je nemožné používati nějaké evropské řeči, poněvadž by jí všichni nerozuměli; rovněž není možné použíti čínštiny, poněvadž její nářečí severní se od

jižních velmi liší. Tedy se mluví latinsky. Používání latiny tak zdomácnělo, že misionáři a čínští kněží jí lehčeji hovoří než evropští kněží, kteří ji nemusí v denním životě používati."

Ale též, sejdou-li se čínští kněží z Kantonu a z Pekingu, nelze použíti čínštiny, poněvadž v Kantonu se zcela jinak vyslovuje než v Pekingu. Pouze latinou lze se dorozuměti. Msgre Constantini připomíná dále, že čínská misijní literatura je velmi bohatá na latinská díla a že v Číně již od mnoha let vychází časopis „Sacerdos in Sinis", jenž jak zahraničními misionáři, tak i čínskými kněžími jest pilně čten. Na čínském koncilu r. 1924, jemuž předsedal Msgre Constantini jako zástupce papežův, hovořilo se ve shromáždění pouze latinsky, kdežto při soukromé zábavě bylo slyšeti všechny řeči světa.

Nač tedy zaváděti umělé mezinárodní jazyky, když latina konala úspěšně tuto službu po dva tisíce let, dovede vyjádřiti i nejmodernější pojmy a když se jí vyučuje dosud všude na středních školách?

Antonín Stříž: LA SALETTA.

Zjevení Matky Boží 19. září 1846. Význam *veliké zvěsti* a její ohlas. — Spisů *Vinice Páně* svazek 12. — S ilustracemi. Za 15 Kč, váz. 25 Kč.

Nedoceněné dosud veliké zjevení P. Marie je zde vyloženo. Týká se naší doby právě tak jako tehdejší. Každý by měl znáti toto zjevení, neboť Matka Boží řekla: „Oznamte to všemu ménu lidu."

Kdo knihu již máte, přimějte své známé, aby si ji opatřili.

„Osservatore Romano" v čísle ze dne 21. září zevrubně referuje o oslavách výročí zjevení La Saletského, konaných v Římě ve chrámě kongregace Misionářů Naší Paní La Saletské na Via Cavour. Veliký úspěch těchto pobožností přičítá netoliko horlivosti superiora P. Piriou, ale zejména *stálému vzrůstu úcty k Svaté Panně La Saletské mezi věřícími římskými.* — Také v Salmatě v Umbrii, kdež kongregace má kolej, konala se výroční oslava za veliké účasti věřících z širého okolí, a římský poutní výbor pojal do programu na příští rok při pouti do Lorety zastaviti se v Salmatě, kdež při svatyni je v přírodě upravena scenerie se sousošími jako na hoře la saletské.

Do tohoto čísla jest vřazen dvojlist s titulem a obsahem celého ročníku. Laskaví čtenáři si jej vyříznou a při vazbě vřadí na začátek svazku.

Mnozí nám ještě dluží předplatné na tento ročník. Prosíme, aby neváhali použíti složenky přiložené k minulému sešitu a 10 Kč nám poslali. Kdo složenku ztratil, může si vyžádati na pošt. úřadě složenku in bianco a vepsati do ní adresu „Věstník Vinice Páně" a číslo konta 45.648.

Dokončení úvah P. Le Buffe *Můj nejvěrnější přítel* již neotiskujeme v tomto čísle pro nedostatek místa, ale vydali jsme celé dílko samostatně:

Francis P. Le Buffe, S. J.

Můj nejvěrnější přítel.

Pořadí první. Se svolením autorovým z angličtiny přeložila Adolfa Řivnáčová. Knihovny Vinice Páně svazek 17. Grafická úprava Břetislava Štorma.

Cena 3·50 Kč, při odběru 10 výtisků sleva.

Úvahy a rozmluvy se svátostným Spasitelem, jež svou myšlenkovou a citovou hloubkou se druží k „Návštěvám Nejsv. Svátosti" od sv. Alfonse k známým „Eucharistickým jiskrám".

Veliký úspěch těchto úvah v Americe, kdež se jich rozešlo brzy přes 100.000, přiměl autora, že psal další, které též budou postupně vydány česky.

Opatřte sobě i svým známým tuto úhlednou a levnou knížku. Poskytnete jim velmi cenný a užitečný dárek a přiblížíte jejich duše svátostnému Spasiteli.

Vydavatel „Vinice Páně" navštívil letos *Beauraing* a *Banneux*, místa zjevení Panny Marie v Belgii z r. 1933. Obě místa jsou již cílem poutníků z celého světa, se souhlasem příslušných biskupů. Pozoruhodné ty události i osobní poznatky budou vylíčeny v prvních číslech VII. ročníku „Vinice Páně", s ilustracemi.

Doufáme, že všichni dosavadní přátelé nám zůstanou věrni a budou odbírati i příští ročník, jehož první dvojčíslo vyjde v lednu.

Díky všem těm, kteří získali nově odběratele a pomáhali šířiti zvěsti, které jistě zasluhují, aby byly známy. *Ant. Stříž.*